

Nr. 5 – 2002
Side 529 – 644

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 5
Utgitt 18. juni 2002

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
1997	
Juli	17. Deleg. av myndighet til Post- og teletilsynet etter postloven § 18 og § 23 (Nr. 1550)..... 540
2002	
Mai.	3. Lov nr. 13 om utenriktjenesten..... 529
Mai.	3. Lov nr. 14 om endr. i lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger og lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven)..... 531
Mai.	15. Lov nr. 15 om endr. i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister 532
Mai.	31. Lov nr. 16 om endr. i skattelovgivningen 533
Juni.	7. Lov nr. 17 om endr. i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinerte pensjonsordninger mv.)..... 534
Juni.	7. Lov nr. 18 om endr. i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. 537
Juni.	7. Lov nr. 19 om personnavn (navneloven) 537
April	26. Ikrafts. av lov av 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus (Nr. 399)..... 553
April	26. Ikrafts. av lov av 30. juni 2000 nr. 63 om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) m.m. (Nr. 414)..... 558
Mai	3. Ikrafttr. av lov av 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten (Nr. 420)..... 562
Mai	7. Ikrafttr. av lov av 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstolloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) (Nr. 421) 562
Mai	15. Ikrafttr. av lov av 15. mai 2002 nr. 15 om endringer i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister (Nr. 449) 592
Mai	15. Deleg. av myndighet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet etter lov om offentlige tjenestetvister § 6 nr. 1 første ledd annet punktum (Nr. 450)..... 593
Mai	31. Ikrafttr. av lov av 19. januar 2001 nr. 3 om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet og lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt (Nr. 507) 633
Juni	7. Ikrafttr. av lov av 7. juni 2002 nr. 18 om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. (Nr. 517)..... 644
Forskrifter	
2000	
Nov.	30. Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen (Nr. 1703)..... 547
2002	
Mars	13. Forskrift om vurdering av den praksis som godkjennes ved søknad om mesterbrev (Nr. 407) 553
Mars	13. Forskrift om godkjenning av annen utdanning i stedet for mestereksamener (Nr. 408) 554
Mars	19. Forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy) (Nr. 409) 554
Mars	19. Forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy) (Nr. 410)..... 555
April	26. Forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil (Nr. 413) 556
Mars	13. Forskrift om opptak til mesterutdanningen (Nr. 417) 560
Mai	3. Forskrift om notarius publicus (Nr. 418) 560
April	25. Forskrift om sveising m.m. om bord på skip (Nr. 422)..... 562
April	25. Forskrift om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip (Nr. 423)..... 572
April	25. Forskrift om tvistebehandling på norske skip (Nr. 424) 575
Mai	3. Forskrift om bygging og drift av taubaner og kabelbaner (Nr. 446)..... 583
Mai	7. Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (Nr. 448)..... 589
Mai	15. Forskrift til lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister (Nr. 451) 593
Mai	3. Forskrift om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport (Nr. 453) 596
Mai	6. Forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i grønlandsk fiskeriterritorium i 2002 (Nr. 454) 611

Mai	16.	Forskrift for tildeling av tilskudd til kondemnering for fiskefartøy i 2002 (Nr. 472)	618
Mai	31.	Forskrift om prøveordning med påtalekompetanse for lensmenn til å overføre saker til konfliktråd (Nr. 506).....	631
April	25.	Forskrift om produksjon, frambud og import mv. av gelatin (Nr. 508).....	634
Mai	30.	Forskrift om stopp i fisket etter tobis i EU-sonen i 2002 (Nr. 510)	641
Juni	3.	Forskrift om bruk av derivater i forsikring (Nr. 515).....	643

Endringsforskrifter

1999

Nov.	11.	Endr. i forskrift for gradene dr.art., dr.juris, dr.med., dr.odont., dr.polit., dr.psychol. og dr.scient. ved Universitetet i Bergen (Nr. 1645)	540
Nov.	11.	Endr. i forskrift for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen (Nr. 1646)	544

2002

April	23.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 382).....	547
April	23.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter hyse for fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002 (Nr. 383).....	547
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av garnfisket etter breiflabb (Nr. 384)	548
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av garnfisket etter torsk, hyse og sei (Nr. 385)	548
April	24.	Endr. i forskrift om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps (Nr. 386)	548
April	24.	Endr. i forskrift om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild (Nr. 387).....	548
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke (Nr. 388)	549
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av drivgarnsfiske etter makrell (Nr. 389).....	549
April	24.	Endr. i forskrift om fangstforbud, fredningstid, minstemål m.v. ved fangst av hummer, krabbe, kamtsjatkakrabbe og haneskjell (Nr. 390).....	550
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2002 (Nr. 391).....	550
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 (Nr. 392)	550
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter brisling i norsk sone, i EU-sonen i Nordsjøen og i Skagerrak i 2002 (Nr. 393)	551
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter reker i Norges økonomiske sone sør for 62° N og i Skagerrak i 2002 (Nr. 394)	552
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2002 (Nr. 395).....	552
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei sør for 62° N i 2002 (Nr. 396)	552
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2002 (Nr. 397).....	553
April	24.	Endr. i forskrift om regulering av trålfisket etter torsk og hyse nord for 62° N i 2002 (Nr. 398)	553
April	17.	Endr. i forskrift om graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) (Nr. 411).....	555
April	17.	Endr. i forskrift om graden Master of Science ved teknologistudiene ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) (Nr. 412).....	555
April	30.	Endr. i forskrift til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap (Nr. 415).....	559
Mai	2.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av klassisk svinepest i Spania (Nr. 416).....	559
April	29.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom (Nr. 425).....	579
April	30.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 444).....	582
April	30.	Endr. i forskrift om fastsettelse av maksimalkvoter per fartøy i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 (Nr. 445)	583
Mai	6.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter kolmule i 2002 (Nr. 447)	589
Mai	6.	Endr. i forskrift til opplæringslova (Nr. 455).....	612
Mai	7.	Endr. i forskrift om stopp i fisket etter kolmule i 2002 (Nr. 456).....	612
Mai	7.	Endr. i forskrift om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods (Nr. 457).....	613
Mai	8.	Endr. i forskrift om kjøttkontroll, hygiene m.v. ved bearbeiding og frambud av hvalkjøtt (Nr. 458)	613
Mai	8.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002 (Nr. 459).....	614

Mai	8.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei mv. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i 2002 (Nr. 460).....	614
Mai	8.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell i 2002 for fartøy mellom 13 og 21,35 meter største lengde (Nr. 461).....	614
Mai	8.	Endr. i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell for fartøy under 13 meter i 2002 (Nr. 462)	615
Mai	8.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 463)	615
Mai	13.	Endr. i forskrift om autorisasjon og adgang til å utøve virksomhet som veterinær i Norge for statsborgere fra EØS som er utdannet i andre land innen EØS (Nr. 464)	615
Mai	13.	Endr. i forskrift om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet og innkreving av avgifter for bruk av det nasjonale jernbanenettet (fordelingsforskriften) (Nr. 465).....	615
Mai	13.	Endr. i forskrift om tillatelse til å drive jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m., samt tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet (tillatelsesforskriften) (Nr. 466).....	616
Mai	14.	Endr. i forskrift om tilbakelevering av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander (Nr. 467)	617
Mai	15.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter ved reise for undersøkelse og behandling (Nr. 468)	617
Mai	22.	Endr. i forskrift om avvikling av pensjonstrygden for skogsarbeidere (Nr. 473)	620
April	25.	Endr. i forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen (Nr. 474)	621
Mai	14.	Endr. i forskrift om tilskudd fra Norsk kassetavgiftsfond (Nr. 475).....	621
Mai	23.	Endr. i forskrift om overgangsregler i forbindelse med nye bestemmelser i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kapittel 11 – ytelser under yrkesrettet attføring (Nr. 477).....	622
Mai	24.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 478)	622
Mai	25.	Endr. i forskrift om legemiddelforsyningen m.v. i den kommunale helsetjeneste (Nr. 479) ...	623
Mai	27.	Endr. i forskrift om årsavgift for motorvogn (Nr. 480).....	623
Mai	23.	Endr. i forskrift om særlige betingelser for import av fiken, hasselnøtter, pistasjnøtter og visse produkter avledet av disse med opprinnelse i eller sendt fra Tyrkia (Nr. 489).....	624
Mai	23.	Endr. i forskrift om særlige betingelser for import av peanøtter og visse avledete produkter med opprinnelse i eller avsendt fra Kina (Nr. 490).....	624
Mai	29.	Endr. i forskrift om stønad til hjelpemidler mv. til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen (Nr. 491).....	625
Mai	29.	Endr. i forskrift om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel (Nr. 492)	625
Mai	29.	Endr. i forskrift om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte (Nr. 493).....	625
Mai	29.	Endr. i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde (Nr. 494)	625
Mai	29.	Endr. i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede (Nr. 495).....	626
Mai	27.	Endr. i forskrift om justering (Nr. 496).....	626
Mai	27.	Endr. i forskrift om tvangsmidler etter kapittel IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. (Nr. 497)	626
Mai	27.	Endr. i forskrift om oppdrett av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret i saltvann (Nr. 498)	627
Mai	27.	Endr. i forskrift om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settefiskforskriften) (Nr. 499).....	627
Mai	27.	Endr. i forskrift om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften) (Nr. 500)	627
Mai	27.	Endr. i forskrift om produksjonsregulerende tiltak for oppdrett av laks og ørret (Nr. 501).....	628
Mai	29.	Endr. i forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i rekestrål (Nr. 502).....	628
Mai	29.	Endr. i forskrift om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps (Nr. 503)	628
Mai	30.	Endr. i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 504).....	629
Mai	30.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr (Nr. 505)	631
Mai	25.	Endr. og delvis suspensjon av forskrift om gjennomføring av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråds resolusjon nr. 864 av 15. september 1993. (Nr. 509).....	640
Mai	31.	Endr. i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek (Nr. 511)	641
Juni	3.	Endr. i forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer (Nr. 512).....	641
Juni	3.	Endr. i forskrift om adgang for viderekomne studenter fra Norges veterinærhøgskole eller utenlandske universitet og høyskoler til å utføre kortvarig assistenttjeneste hos praktiserende veterinær eller i annet veterinæryrke (Nr. 513)	642
Juni	3.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 514).....	642

Juni	3. Endr. i forskrift om fôrvarer til fisk (Nr. 516).....	643
------	--	-----

**Diverse
2002**

Mai	3. Opph. av forskrift om utførsel av tungtvann (Nr. 419).....	562
April	25. Ikrafttr. av forskrift av 4. mars 2000 nr. 257 om forbud mot visse genmodifiserte næringsmidler og næringsmiddelingsredienser (Nr. 443)	582
April	25. Reglement for gradene bachelor og master ved Universitetet i Bergen (Nr. 452)	593
Mai	15. Opph. av forskrift om registrering og kontroll av medisinsk engangsutstyr (Nr. 469)	618
Mai	15. Opph. av forskrift om avgift for kvalitetskontroll av kondomer (Nr. 470)	618
Mai	15. Opph. av forskrifter om kvalitetskontroll av kondomer tilvirket av gummi, latex eller lignende materialer (Nr. 471).....	618
Mai	14. Endr. i regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop (Nr. 476).....	622

Rettelser

Nr. 4/2002 s. 440 (i forskrift av 21. mars 2002 nr. 358 om endring i forskrift av 17. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr).....	644
Nr. 4/2002 s. 480 og 481 (i forskrift av 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall)	644

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 18. juni 2002

Nr. 5

3. mai. Lov nr. 13 2002

Lov om utenriktjenesten.

Ot.prp. nr. 107 (2000-2001), Ot.prp. nr. 13, Innst.O. nr. 20 og Besl.O. nr. 31 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 31. januar og 14. februar 2002. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 3. mai 2002.

Følgende lov oppheves:

    Lov av 18. juli 1958 nr. 1 om utenriktjenesten.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.
- 2 Lov av 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap.
- 3 Lov av 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven).

§ 1. Utenriktjenesten har til oppgave:

1. å ivareta og fremme Norges interesser i forhold til utlandet, herunder både norske særinteresser og de interesser Norge har felles med andre land;
2. å gi norske statsborgere råd og hjelp overfor utenlandske myndigheter, personer og institusjoner;
3. å gi bistand til norske statsborgere i utlandet, herunder bistand i forbindelse med strafforfølgning, ulykker, sykdom og dødsfall.

Utenriktjenestens oppgaver ivaretas av utenriksstasjonene og det regjeringsdepartement som Kongen bestemmer. Vedkommende departement forvalter utenriktjenestens virksomhet og påser at lover og forskrifter blir overholdt.

Kongen gir nærmere forskrifter for utenriktjenesten.

§ 2. Som utenriksstasjon regnes ambassade, konsulær stasjon, fast delegasjon eller annet utenriksorgan som opprettes av Kongen eller vedkommende departement.

Som diplomatisk fagstasjon regnes ambassade, fast delegasjon og annen utenriksstasjon bestyrt av fagtjenestemann.

Som konsulær fagstasjon regnes generalkonsulat og konsulat bestyrt av fagtjenestemann.

Som valgkonsulat regnes generalkonsulat, konsulat, visekonsulat eller konsularagentur bestyrt av valgt utenriktjenestemann.

§ 3. Personell ved utenriksstasjonene er

1. utenriktjenestemann, som omfatter fagtjenestemann, spesialutsending og valgt utenriktjenestemann;
2. andre utsendinger som etter vedkommende departements bestemmelse knyttes til stasjonen;
3. administrativt personell.

Betegnelsen utsendt utenriktjenestemann omfatter i denne lov fagtjenestemann og spesialutsending.

§ 4. Fagtjenestemann ved diplomatisk fagstasjon er ambassadør, ministerråd, ambassaderåd, ambassadesekretær og attaché utsendt av vedkommende departement.

Fagtjenestemann ved konsulær fagstasjon er generalkonsul, konsul og visekonsul utsendt av vedkommende departement.

Fagtjenestemann som er ambassadør eller generalkonsul er embetsmann. Vedkommende departement kan i særlige tilfeller bestemme at også ministerråder skal utnevnes som embetsmenn.

§ 5. Valgt utenriktjenestemann er generalkonsul, konsul og visekonsul som ikke er fagtjenestemann. Valgt utenriktjenestemann skal ikke beskikkes som embetsmann.

§ 6. Spesialutsending er tjenestemann ansatt av andre statlige etater enn vedkommende departement, utsendt for særlige formål ved utenriksstasjon for et bestemt tidsrom.

Bestemmelsene i denne lov §§ 15 annet ledd, 16 og 17 gjelder ikke for spesialutsending med mindre vedkommende departement fastsetter noe annet.

§ 7. Andre utsendinger er personer ansatt av institusjoner som er ikke-statlige etater, knyttet til utenriksstasjon og underlagt vedkommende stasjons sjef.

§ 8. Administrativt personell ved utenriksstasjon består av:

1. utsendt administrativt personell som omfatter kansellister og fullmektiger.
2. lokalt ansatte.

§ 9. Fagtjenestemann er forpliktet til å motta forflytning til likeverdig eller høyere stilling i departementet eller ved utenriksstasjon, med mindre det i særlige tilfeller blir bestemt noe annet.

Vedkommende departement bestemmer hvilke stillinger ved utenriksstasjon og i departementet som skal anses som likeverdige når det gjelder forflytning.

Kongen treffer beslutning om utnevning til embete. Vedkommende departement treffer beslutning om beskikkelse til stilling som ikke er embete og om rent midlertidig tjenestegjøring av embetsmann.

§ 10. Når tjenestlige hensyn tilsier det, kan fagtjenestemann stilles til rådighet for vedkommende departement.

§ 11. Valgt utenriktjenestemann beskikkes og avskjediges av vedkommende departement. Valgt utenriktjenestemann kan avskjediges når det anses for å være i Norges interesse.

§ 12. Spesialutsending beskikkes av vedkommende departement og er underlagt vedkommende stasjons sjef.

§ 13. Beslutning om tjeneste i departementet eller ved utenriksstasjon for utsendt administrativt personell treffes av vedkommende departement.

Vedkommende departement kan hjemkalle utsendt administrativt personell til likeverdig eller høyere stilling i departementet.

Vedkommende departement bestemmer hvilke stillinger i departementet som skal anses likeverdige når det gjelder forflytning.

§ 14. Vedkommende utenriksstasjon har myndighet til å ansette, suspendere, si opp og avskjedige lokalt ansatt.

Saker som gjelder suspensjon, oppsigelse eller avskjedigelse skal forelegges vedkommende departement.

§ 15. Ambassadene har overoppsyn med konsulattjenesten i det eller de land hvor stasjonens sjef er akkreditert eller anmeldt. Ambassadene virker samtidig som generalkonsulater i den utstrekning vedkommende departement bestemmer.

Embetshandlinger som ifølge lov skal utføres av konsulær stasjon eller av tjenestemann ved konsulær stasjon kan med samme rettsvirkning utføres av tjenestemann ved diplomatisk stasjon.

§ 16. For så vidt norsk lov, overenskomst med fremmed stat eller dennes lovgivning ikke er til hinder for det, kan utenriktjenestemann eller den han eller hun gir fullmakt, utføre enhver forretning som notarius publicus i Norge kan utføre, dersom det skjer til fordel for norsk borger eller forholdet ellers har tilknytning til Norge eller norske interesser.

Vedkommende departement fastsetter de nærmere vilkårene for utførelse av notarialforretninger ved utenriksstasjon.

Forsikring i henhold til domstolsloven § 141 kan likevel bare mottas av utenriktjenestemann som Kongen har gitt fullmakt til det eller ved forfall, av hans stedfortreder.

§ 17. For så vidt norsk lov, overenskomst med fremmed stat eller dennes lovgivning ikke er til hinder for det, kan utenriktjenestemann ved utenriksstasjon som vedkommende departement har gitt fullmakt, utføre vigsel. Det kan gis fullmakt til å utføre vigsel også når bare én av brudefolkene er norsk statsborger eller bosatt i Norge. Fullmakt kan ikke gis for vigsel av person som er borger av den stat hvor vigsel skal finne sted.

Om virkningen av at vigsel er utført i strid med bestemmelsene i denne paragraf og om godkjenning av ugyldige vigslar, gjelder tilsvarende det som er bestemt i lov om brudevigjing i utlandet § 11 tilsvarende.

Kongen gir nærmere forskrifter om vigsel ved utenriktjenestemann.

§ 18. Utsendt utenriktjenestemann og utsendt administrativt personell må være norsk statsborger.

§ 19. Utenriktjenestemann og utsendt administrativt personell må ikke av annen stats regjering eller av internasjonal organisasjon motta noe verv av diplomatisk, konsulær eller annen offisiell art med mindre vedkommende departement samtykker.

Utsendt utenriktjenestemann og utsendt administrativt personell må ikke for egen eller andres regning drive noen form for forretningsvirksomhet på tjenestestedet.

§ 20. Reises tiltale mot utsendt utenriktjenestemann, andre utsendinger eller utsendt administrativt personell, anlegges saken ved domstol i Oslo for så vidt ikke annet verneting måtte komme til anvendelse i henhold til norsk straffeprosesslovgivning.

Utsendt utenriktjenestemann, andre utsendinger og utsendt administrativt personell, som oppholder seg utenlands i norsk statstjeneste har hjemting i Oslo hvis vedkommende ikke har bopel annet sted i riket. I skatterettslig henseende anses utsendt utenriktjenestemann og utsendt administrativt personell som bosatt i utlandet.

I rettssaker angående tjenesteanliggender har alt personell som er nevnt i § 3 verneting i Oslo med mindre annet følger av folkeretten eller saken etter lovgivningens alminnelige regler hører inn under domstol annetsteds i riket.

§ 21. Kongen fastsetter gebyrtariff for utenriksstasjonene.

§ 22. Denne lov trer i kraft på det tidspunkt Kongen bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves lov om utenriktjenesten av 18. juli 1958 nr. 1. Forskrifter gitt i medhold av lov av 18. juli 1958 nr. 1 gjelder også etter at loven har trådt i kraft.

§ 23. Det gjøres følgende endringer i andre lover:

Lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. § 12 tredje punktum skal lyde:

Med dette gjøres ingen endring iplikten til å motta forflytninger etter lov om utenriktjenesten § 9 eller i yrkesbefals plikt til å finne seg i forflytninger mv. etter lov om yrkesbefal m.m. i Forsvaret 10. juni 1977 nr. 66 § 3.

Lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 12 første ledd bokstav c skal lyde:

c. norsk utenriktjenestemann, jf lov om utenriktjenesten § 17.

Lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven) § 1 annet ledd skal lyde:

Med unntak av § 8 gjelder loven ikke diplomatpass, spesialpass og tjenestepass utstedt etter regler gitt i medhold av lov om utenriktjenesten § 1.

3. mai. Lov nr. 14 2002

Lov om endringer i lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger og lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven).

Ot.prp. nr. 47, Innst.O. nr. 40 og Besl.O. nr. 47 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. og 29. april 2002. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 3. mai 2002.

I

1. I lov 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om anlegg av taugbaner og løipestrenger mv.

Nåværende § 1 A blir § 1 a.

§ 1 b skal lyde:

Departementet kan føre tilsyn med at anleggets delsystemer og sikkerhetskomponenter oppfyller de grunnleggende kravene som følger av Norges forpliktelser i henhold til EØS-avtalen, samt at sikkerhetskomponentene har nødvendig merking.

Departementet kan pålegge den som bringer i omsetning et delsystem eller en sikkerhetskomponent, å begrense anvendelsesområdet, forby bruk eller tilbakekalle delsystemet eller sikkerhetskomponenten fra markedet, dersom det foreligger risiko for at delsystemet eller sikkerhetskomponenten ikke oppfyller de grunnleggende kravene. Det samme gjelder dersom en sikkerhetskomponent ikke har nødvendig merking. Enhver plikter å gi departementet de opplysninger det krever for å utføre sine oppgaver, samt for samme formål å gi departementet adgang til lokaler og utstyr knyttet til delsystem eller sikkerhetskomponent.

Departementet kan overlate myndighet etter første og annet ledd, til offentlig eller privat institusjon som nevnt i § 1 a.

Kostnadene ved tilsyn i medhold av denne bestemmelsen, kan kreves dekket av den som kunne fått pålegg etter annet ledd.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om tilsyn med omsetning av og om grunnleggende krav til delsystemer og sikkerhetskomponenter, samt om merking av sikkerhetskomponenter.

Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende for kabelbaner.

§ 14 tredje ledd skal lyde:

Kostnader med tilsyn etter § 1 a og § 1 b er tvangsgrunnlag for utlegg.

2. I lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) gjøres følgende endring:

§ 12 skal lyde:

§ 12. *(Tilsyn med omsetning av samtrafikkkomponenter m.v.)*

Tilsynsmyndigheten kan pålegge den som bringer i omsetning et delsystem eller en samtrafikkkomponent, å begrense anvendelsesområdet, forby bruk eller tilbakekalle delsystemet eller samtrafikkkomponenten fra markedet, dersom det foreligger risiko for at delsystemet eller samtrafikkkomponenten ikke oppfyller de grunnleggende kravene. Enhver plikter å gi tilsynsmyndigheten de opplysninger den krever for å få utført sine oppgaver, samt for samme formål å gi tilsynsmyndigheten adgang til lokaler og utstyr knyttet til delsystem eller samtrafikkkomponent.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om tilsyn med omsetning av delsystemer og samtrafikkkomponenter.

II

Denne lov trer i kraft straks.

15. mai. Lov nr. 15 2002

Lov om endringer i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister.

Ot.prp. nr. 38, Innst.O. nr. 42 og Besl.O. nr. 48 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. og 29. april 2002. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 15. mai 2002.

I

I lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Denne lov gjelder arbeidstakere ansatt i statens tjeneste.

§ 1 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Kongen kan bestemme at arbeidstakere nevnt i første og annet ledd ikke skal omfattes av loven.

Før det treffes avgjørelse i medhold av annet og tredje ledd, skal den hovedsammenslutning eller organisasjon som disse arbeidstakere er tilsluttet, være gitt adgang til uttalelse.

§ 1 nåværende tredje ledd blir nytt femte ledd.

§ 3 skal lyde:

Hovedsammenslutning av tjenestemannsorganisasjoner og yrkesorganisasjoner har forhandlingsrett såfremt:

1. den har minst 20.000 tjenestemenn som medlemmer og
2. de tilsluttede forhandlingsberettigede tjenestemannsorganisasjoner og yrkesorganisasjoner (jf. annet og tredje ledd) representerer minst 5 virksomheter eller
1. den har minst 40.000 tjenestemenn som medlemmer og
2. de tilsluttede forhandlingsberettigede tjenestemannsorganisasjoner og yrkesorganisasjoner (jf. annet og tredje ledd) representerer minst 3 virksomheter.

Tjenestemannsorganisasjon har forhandlingsrett såfremt:

1. den omfatter tjenestemenn i en virksomhet eller i en tjenestegren,
2. har minst 50 tjenestemenn som medlemmer og
3. medlemstallet utgjør minst halvparten av tjenestemennene i landet i vedkommende virksomhet eller tjenestegren.

Landsomfattende organisasjon som organiserer arbeidstakere fra ett yrke og som opptar medlemmer både i og utenfor statstjenesten, har forhandlingsrett såfremt den har minst 200 tjenestemenn som medlemmer og disse utgjør minst halvparten av tjenestemennene i landet innenfor vedkommende yrke.

Hovedsammenslutning av tjenestemannsorganisasjoner og landsomfattende organisasjon som organiserer arbeidstakere fra ett yrke har forhandlingsrett, såfremt hovedsammenslutningen eller organisasjonen var registrert som forhandlingsberettiget per 1. januar 2002 og fremdeles oppfyller de vilkår som da gjaldt.

§ 6 nr. 1 første ledd skal lyde:

Når en forhandlingsberettiget organisasjon krever opptatt forhandlinger, skal den fremsette sine krav i rekommandert brev til det departement eller den myndighet som vedkommende tjenestemenn administrativt hører under, når kravene gjelder tjenestemenn under et enkelt departement. Landsomfattende organisasjon som organiserer arbeidsstakere fra ett yrke (yrkesorganisasjon), skal fremsette sine krav i rekommandert brev til det departement eller den myndighet Kongen bestemmer.

§ 6 nr. 3 skal lyde:

Landsomfattende tjenestemannsorganisasjon av undervisningspersonell i grunnskolen og videregående opplæring

kan fremsette sine krav i rekommandert brev overfor det departement som statens lønssaker hører under, såfremt organisasjonen har over 20.000 medlemmer og representerer minst halvparten av undervisningspersonellet i grunnskolen og videregående opplæring.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

31. mai. Lov nr. 16 2002

Lov om endringer i skattelovgivningen.

Ot.prp. nr. 34, Innst.O. nr. 34 og Besl.O. nr. 44 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 18. april 2002. Fremmet av Finansdepartementet. Kunnngjort 31. mai 2002.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov av 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.
- 2 Lov av 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v.
- 3 Lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven).

I

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjøres følgende endringer:

§ 11 nr. 1 skal lyde:

Når den skattepliktige ikke legger fram skattekort og arbeidsgiveren heller ikke på annen måte har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, skal det foretas forskottstrekk med 50 pst. Det samme gjelder når det skal foretas forskottstrekk i ytelser etter folketrygdloven kapittel 4, 8, 9, 10, 11 og 14. Forskottstrekk i andre ytelser som nevnt i § 5 e, foretas med 30 pst.

§ 33 nr. 2 skal lyde:

Skattetrekk etter bestemmelsene i denne paragraf settes i verk ved at det i rekommandert brev eller på annen påviselig måte gis arbeidsgiveren eller den som foretar utbetalingen på vegne av arbeidsgiveren, pålegg om å holde trekkbeløpet tilbake. Trekkpålegget gjelder også for det organ som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 og sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8.

II

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjøres følgende endring:

§ 6 nr. 3 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Statens partsstilling utøves av Oljeskattekontoret. Skattebetalingsloven § 48 nr. 4 annet og tredje punktum gjelder tilsvarende.

Gjeldende annet til fjerde punktum blir nytt fjerde til sjette punktum.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

Ny § 18–8 skal lyde:

§ 18–8. Skattemessig inngangsverdi for avskrivbare fysiske driftsmidler som er særskilte for kraftforetak

For driftsmidler som pr. 1. januar 1997 inngikk i skattyters åpningsbalanse med skattemessig inngangsverdi fastsatt etter lov 28. juni 1996 nr. 41 om endringer i lov 18. august 1911 om skatt på formue og inntekt Overgangsregel til §§ 19 e, 26 c, 136 annet ledd A nr. 1 første ledd eller B, skal gjenanskaffelsesverdi beregnet av Norges vassdrags- og energidirektorat tilsvare de verdier som ble fastsatt og rapportert av direktoratet i 1997 etter § 2–7 i forskrift 20. januar 1997 nr. 79 om fastsettelse av skattemessige inngangsverdier pr. 1. januar 1997 for særskilte driftsmidler i kraftforetak.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning for rettsaker hvor stevning er innkommet etter ikrafttreden.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2001.

7. juni. Lov nr. 17 2002**Lov om endringer i lov om foretakspensjon, innskuddspensjonsloven og enkelte andre lover (kombinererte pensjonsordninger mv.).**

Ot.prp. nr. 33, Innst.O. nr. 35 og Besl.O. nr. 43 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 18. april 2002. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 7. juni 2002.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel mv. (kredittilsynsloven).
- 2 Lov av 24. mai 1961 nr. 2 om foretningsbanker.
- 3 Lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner.
- 4 Lov av 29. november 1991 nr. 78 om Statens Bankinvesteringsfond.
- 5 Lov av 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner.
- 6 Lov av 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel.
- 7 Lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven).
- 8 Lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).

Følgende lov oppheves:

- Lov av 15. mars 1991 nr. 2 om Statens Banksikringsfond.

I

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 nytt avsnitt III skal lyde:

*III. Kombinerte pensjonsordninger***§ 2–12. Adgang til å ha kombinerte pensjonsordninger**

(1) Et foretak som har ordning med ytelsesbasert alderspensjon etter loven her, kan supplere denne med en pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, eller en pensjonsordning med engangsbetalt alderspensjon etter loven her (kombinerte pensjonsordninger).

(2) For kombinerte pensjonsordninger etter første ledd gjelder følgende:

- a. samtlige ansatte som omfattes av regelverkets bestemmelser om medlemskap i pensjonsordningen med ytelsesbasert alderspensjon, skal være medlem av begge pensjonsordningene,
- b. innskuddspensjonen eller den engangsbetalte alderspensjonen skal utgjøre et tillegg til ytelsene i den ytelsesbaserte alderspensjonsordningen,
- c. regelverket i pensjonsordningene skal utformes med sikte på at forskjellsbehandling mellom arbeidstakere unngås så langt det er mulig når det gjelder samlet pensjon sett i forhold til lønn og tjenestetid i foretaket,
- d. et foretak kan ikke samtidig ha kombinerte pensjonsordninger og parallelle pensjonsordninger etter § 2–9 eller innskuddspensjonsloven § 2–10.

(3) Kongen kan fastsette nærmere regler om utformingen av kombinerte pensjonsordninger. Det kan fastsettes regler om at innskuddene det enkelte år til sikring av innskuddspensjon eller engangsbetalt alderspensjon ikke skal overstige en fastsatt prosent av lønn sett i forhold til pensjonsnivået i den ytelsesbaserte pensjonsordningen.

(4) Dersom pensjonsordningens administrasjonsreserve ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene knyttet til utstedelse av fripoliser ved opprettelse av kombinerte pensjonsordninger etter paragrafen her, skal de resterende kostnadene først dekkes av midler i premiefondet og deretter ved innbetaling fra foretaket dersom midlene i premiefondet ikke er tilstrekkelige.

(5) Foretaket kan tegne uførepensjon enten i tilknytning til den ytelsesbaserte pensjonsordningen eller i tilknytning til begge pensjonsordningene i den kombinerte ordningen. Den samlede kombinerte ordningen skal legges til grunn ved fastsettelse av uførepensjonens størrelse etter § 6–3 første ledd. Dersom uførepensjonen er tegnet kun i tilknytning til foretakets ytelsesbaserte pensjonsordning, skal det fastsettes i regelverket at det skal ytes et tillegg til den uførepensjon som fastsettes på grunnlag av størrelsen på den ytelsesbaserte alderspensjonen.

(6) Et foretak kan ikke ha premie- eller innskuddsfritak ved uførhet knyttet til bare en av pensjonsordningene.

(7) Foretaket kan tegne pensjon til etterlatte enten i tilknytning til den ytelsesbaserte pensjonsordningen eller i tilknytning til begge pensjonsordningene i den kombinerte ordningen. Den samlede kombinerte ordningen kan legges til grunn ved fastsettelse av etterlattepensjonens størrelse etter kapittel 7. Dersom etterlattepensjonen er tegnet kun i tilknytning til foretakets ytelsesbaserte pensjonsordning, kan det fastsettes i regelverket at det skal ytes et tillegg til den etterlattepensjon som fastsettes på grunnlag av størrelsen på den ytelsesbaserte alderspensjonen. Innskuddspensjonsloven § 7–4 femte ledd gjelder tilsvarende ved kombinerte pensjonsordninger dersom etterlatt ektefelle, registrert partner eller samboer gis pensjon etter reglene i innskuddspensjonsloven § 7–4 tredje ledd.

§ 8–1 annet ledd skal lyde:

- (2) Midler knyttet til fripolise omfattes ikke av pensjonsordningens midler.

§ 10–3 første ledd ny bokstav g skal lyde:

- g. kostnad i henhold til § 2–12 fjerde ledd.

§ 10–3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i premiefondet til formål som nevnt i første ledd bokstav b til d, f og g, med mindre premiefondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at årets premie og premien for neste år blir betalt.

II

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 nytt avsnitt III skal lyde:

III. Kombinerte pensjonsordninger

§ 2–13. Adgang til å ha kombinerte pensjonsordninger

Et foretak som har ordning med ytelsesbasert alderspensjon etter lov om foretakspensjon, kan supplere denne med pensjonsordning etter loven her i samsvar med bestemmelsene gitt i eller i medhold av lov om foretakspensjon §§ 2–12.

§ 7–4 femte ledd skal lyde:

(5) Har etterlatt ektefelle, registrert partner eller samboer som gis pensjon etter reglene i tredje ledd, også rett til pensjon etter forsikring tegnet etter § 2–4 første ledd, gjelder reglene om ervervsprøving i lov om foretakspensjon §§ 7–5 og 7–6. I så fall anses pensjon etter reglene i tredje ledd som ervervsinntekt.

§ 9–3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i innskuddsfondet til formål som nevnt i første ledd bokstav b og c, med mindre innskuddsfondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at forpliktelser som nevnt i første ledd bokstav a blir dekket for inneværende og neste år.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 6–46 første ledd bokstav f skal lyde:

f. kostnad i henhold til lov om foretakspensjon §§ 2–12 fjerde ledd, 15–5 syvende ledd og 15–6 fjerde ledd.

IV

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringselskaper og verdipapirhandel mv. (kredittilsynsloven) gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd første punktum skal lyde:

Utgiftene ved tilsynet skal utliknes på de institusjoner som i henhold til § 1 eller annen særskilt lovhjemmel er under tilsyn i budsjettåret.

§ 9 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utgiftene ved tilsynet med overholdelsen av de alminnelige bestemmelser om verdipapirhandel, og utgifter ved tilsynet med overholdelsen av lov 17. november 1999 nr. 95 om betalingssystemer mv., utliknes etter størrelsen på beløpene etter fordelingen etter foregående punktum.

§ 9 annet ledd første punktum skal lyde:

Fordelingen innen de gruppene som er nevnt i § 1 første ledd nr. 1, 2, 6, 8 og 14 skjer på grunnlag av størrelsen av institusjonenes forvaltningskapital ved begynnelsen av året eller på det tidspunkt institusjonen kommer under tilsyn, likevel slik at departementet for hvert år fastsetter et minste og et høyeste beløp som kan utliknes på den enkelte institusjon innen hver gruppe.

§ 9 annet ledd femte punktum skal lyde:

Fordelingen innen de grupper som omfattes av § 1 første ledd nr. 5, 7, 9, 10, 12 og 13 skjer etter regler som fastsettes av departementet.

§ 9 annet ledd sjette punktum oppheves.

§ 9 annet ledd syvende og åttende punktum blir nye sjette og syvende punktum.

V

Lov 15. mars 1991 nr. 2 om Statens Banksikringsfond oppheves.

I lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker gjøres følgende endringer:

§ 3 annet ledd siste punktum oppheves.

§ 11 fjerde ledd siste punktum oppheves.

I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endring:

§ 2–2 annet ledd nr. 7 skal lyde:

7. Statens Bankinvesteringsfond eier mer enn 10 prosent av aksjekapitalen i norske banker eller selskap som nevnt i § 2–2 annet ledd nr. 2 som eier bank.

I lov 29. november 1991 nr. 78 om Statens Bankinvesteringsfond gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd annet og tredje punktum oppheves.

§ 5 første ledd bokstavene d og e oppheves.

I lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2–15 første ledd annet punktum skal lyde:

Fem medlemmer med personlige varamedlemmer velges av generalforsamlingen.

§ 4–3 annet ledd første punktum skal lyde:

Gjelder det en bank eller annen kredittinstitusjon, skal Kredittilsynet gi melding til Norges Bank og det sikringsfond institusjonen er medlem av.

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 2a–1 første ledd nr. 6 skal lyde:

6. Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken, Folketrygdfondet, Norges Bank og Statens Bankinvesteringsfond,

§ 2a–4 siste punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjøre tilsvarende unntak for ansatte i Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Husbanken, Norges Bank og Statens Bankinvesteringsfond.

§ 4–3 annet ledd skal lyde:

§ 4–1 gjelder ikke for Statens Bankinvesteringsfond.

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

§ 2–30 første ledd bokstav k nr. 3 oppheves.

VI

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 9 skal lyde:

Kapittel 9. Forskjellige bestemmelser

§ 9–1. Plikt til å utarbeide adskilte regnskaper mv.

For å bidra til kontroll med at bestemmelsene i EØS-avtalen artikkel 59 blir overholdt, kan Kongen fastsette i forskrift at foretak som offentlige myndigheter har gitt særlige eller eksklusive rettigheter eller som er tillagt oppgaven å utføre tjenester av allmenn økonomisk betydning og mottar statsstøtte uansett form, herunder subsidier, stønad eller kompensasjon, knyttet til denne tjenesten og som dessuten driver andre former for virksomhet, for hvert regnskapsår skal utarbeide en oppgave med resultatoppstilling for de forskjellige deler av virksomheten. Kongen kan gi nærmere regler om utforming, revisjon, registrering, dokumentasjon og oppbevaring av slike oppgaver. Kongen kan også gi regler om innsendingsplikt til offentlige myndigheter av oppgaver som nevnt i første punktum og om innsyn for offentlige myndigheter og andre i registrerte regnskapsopplysninger og regnskapsmateriale.

Plikten etter første ledd gjelder uavhengig av om foretaket er regnskapspliktig etter denne lov.

Nåværende kapittel 9 blir nytt kapittel 10.

Nåværende §§ 9–1 til 9–4 blir nye §§ 10–1 til 10–4.

VII

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endring:

§ 14–3 annet ledd nr. 1 skal lyde:

1. overtrer § 2–2, §§ 2a–1 til 2a–7, § 2–6 tredje ledd, § 3–1, § 5–1, § 5–7, § 5–8, § 6–1 første ledd, § 6–5, § 7–1, § 7–11, §§ 8–2 til 8–8, §§ 9–3 til 9–8, § 11–3 eller § 12–2,

VIII Ikrafttredelse

Loven del I til III og V trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter. Loven del IV trer i kraft straks, med virkning for utlikningen for 2001. Loven del VI og VII trer i kraft straks.

7. juni. Lov nr. 18 2002**Lov om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v.**

Ot.prp. nr. 35, Innst.O. nr. 30 og Besl.O. nr. 45 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 9. og 18. april 2002. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 7. juni 2002.

I

I lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje og fjerde ledd skal lyde:

En kontraktsperiode skal ikke overstige tre år, og den aktive tjenesteperiode skal innenfor kontraktsperioden samlet ikke overstige to år.

Kongen kan ved særskilte behov gjøre unntak fra bestemmelsen i tredje ledd.

II

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. gjøres følgende endringer:

Ny § 33 E skal lyde:

§ 33 E. Rett til fri ved militærtjeneste m.v.

1. En arbeidstaker har rett til permisjon ved pliktig eller frivillig militærtjeneste eller liknende allmenn vernetjeneste.

Det samme gjelder ved frivillig tjenestegjøring av tilsammen 24 måneders varighet i styrker organisert av norske myndigheter for deltakelse i internasjonale fredsoperasjoner, såfremt arbeidstaker snarest mulig etter å ha inngått bindende avtale om tjenestegjøring i slike styrker varsler arbeidsgiver om dette.

2. Arbeidstaker som ønsker å fortsette i stillingen etter tjenestegjøringen, plikter å varsle arbeidsgiver om dette før tjenesten begynner.

Arbeidsgiver plikter ikke å ta arbeidstaker tilbake i arbeid før en måned etter mottak av varsel om fra hvilken dag arbeidstaker kan gjenoppta arbeidet.

§ 65 A skal lyde:

§ 65 A. Oppsigelsvern ved militærtjeneste m.v.

1. Arbeidstaker kan ikke sies opp på grunn av permisjon etter § 33 E. Ved permisjon etter § 33 E nr. 1 annet ledd, omfatter oppsigelsesvernet også perioder hvor arbeidstakeren ikke er fraværende fra arbeidet.

2. Oppsigelse som finner sted umiddelbart før eller innenfor det tidsrom arbeidstakeren er fraværende fra arbeidet på grunn av permisjon etter § 33 E, skal ansees å ha sin grunn i dette forholdet, dersom ikke noe annet gjøres overveiende sannsynlig.

3. Ved tvist om en oppsigelses rettmessighet etter denne paragraf får bestemmelsene i § 61 og § 62 tilsvarende anvendelse. Har arbeidstaker oversittet fristene for å kreve forhandling eller gå til søksmål, kan retten gi oppreisning for fristoversittelsen, dersom arbeidstakeren krever det og retten finner det rimelig.

Overskriften Kapittel VIII A. Utdanningspermisjon utgår.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

7. juni. Lov nr. 19 2002**Lov om personnavn (navneloven).**

Ot.prp. nr. 31, Innst.O. nr. 33 og Besl.O. nr. 42 (2001-2002). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 21. mars og 18. april 2002. Fremmet av Justis- og politidepartementet.

Følgende lov oppheves: Kunngjort 7. juni 2002.

Lov av 29. mai 1964 nr. 1 om personnamn.

Endringer i følgende lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) av 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov av 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (Delingsloven).
- 3 Lov av 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjennetegn (fimaloven).

Kapittel 1. Navneplikt

§ 1. Plikt til å ha navn

Alle skal ha fornavn og ett enkelt eller dobbelt etternavn og kan i tillegg ha mellomnavn. Enhver har plikt til å bruke sitt fornavn og etternavn som personnavn. Ingen kan ta, endre eller sløyfe navn på annen måte enn etter loven her.

§ 2. Plikt til å velge navn for barn

Senest når barnet fyller seks måneder, skal den eller de som har foreldreansvaret for barnet, sende melding om hvilket navn barnet skal ha.

Har barnet fylt seks måneder uten at melding er sendt eller uten at meldingen kan godtas, får barnet morens etternavn. Dette gjelder ikke etternavn som nevnt i § 4 første ledd nr. 2, og har moren ikke annet etternavn, får barnet i stedet morens fornavn med ending som viser slektskapet.

Kapittel 2. Etternavn, fornavn og mellomnavn

§ 3. Frie, beskyttede og nye etternavn

Navn som flere enn 200 personer her i riket har som etternavn, kan tas som etternavn av andre uten samtykke fra dem som allerede har det.

Navn som 200 eller færre personer her i riket har som etternavn, kan bare tas som etternavn dersom alle som allerede har det som etternavn, samtykker. For barn under 18 år gis samtykke av den eller dem som har foreldreansvaret.

Navn som ikke er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er i bruk som etternavn her i riket, kan tas som etternavn. Dette gjelder likevel ikke navn som:

1. er så likt et beskyttet etternavn at navnene lett kan blandes sammen. Navnet kan likevel tas dersom alle som har det beskyttede navnet som etternavn, samtykker. Annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.
2. er identisk eller har likhet som nevnt i nr. 1 med et alminnelig kjent firma, varemerke eller annet kjennetegn som er vernet her i riket, med et alminnelig kjent navn på en stiftelse, forening, institusjon eller lignende eller med et alminnelig kjent kunstnernavn, og det må antas at berettigede interesser vil lide skade dersom vedkommende får navnet.
3. er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er eller har vært i bruk som fornavn. Navnet kan likevel tas som etternavn dersom det har opphav eller tradisjon som etternavn i Norge eller i utlandet eller har tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.

§ 4. Avledede etternavn

Uavhengig av begrensningene i § 3 kan følgende navn tas som etternavn:

1. navn som er eller har vært en av tippoldeforeldrenes, oldeforeldrenes, besteforeldrenes eller foreldrenes etternavn eller mellomnavn. Dette gjelder ikke tidligere navn som er ervervet ved ekteskap eller samboerskap.
2. en av foreldrenes fornavn med ending som viser slektskapet, eller når navnet har en tradisjon i en kultur som tillater det, en av besteforeldrenes fornavn med ending som viser slektskap.
3. navn som er eller har vært en av foreldrenes eller besteforeldrenes fornavn, når navnet har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.
4. navn som er eller har vært ektefellens etternavn eller mellomnavn, og som ikke er ervervet ved et tidligere ekteskap eller samboerskap.
5. ektefellens fornavn når navnet har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.
6. navn som er en av steforeldrenes eller fosterforeldrenes etternavn eller mellomnavn, og vedkommende samtykker.
7. etternavn eller mellomnavn som vedkommende har hatt tidligere, og som ikke er ervervet ved ekteskap eller samboerskap, eller mellomnavn som vedkommende har.
8. navn på et gårdsbruk som vedkommende eller en av dennes foreldre eier og har eid i minst 10 år, eller som vedkommende eller en av foreldrene bruker og har brukt i minst 20 år eller har brukt i minst 10 år og har en bruksrett til som er fastsatt for en av foreldrenes eller vedkommendes livstid. Dette gjelder ikke dersom navnet på gårdsbruket er valgt etter 1. januar 1947 og strider mot delingsloven § 5–3 annet ledd.
9. etternavn eller mellomnavn som vedkommende for øvrig har en særlig tilknytning til.

Samboere som har bodd sammen i minst to år eller som har felles barn, kan velge navn etter første ledd nr. 4 og 5 på samme måte som ektefeller dersom samboeren samtykker.

Foruten etter adoptivslekten kan den som er adoptert ta navn etter sin biologiske slekt etter første ledd nr. 1, 2 og 3.

§ 5. Etternavn ved adopsjon

Blir noen som er under 18 år adoptert, får vedkommende adoptantens etternavn med mindre annet er fastsatt i forbindelse med adopsjonen. Dette gjelder ikke der den ene ektefellen adopterer den andres barn.

Når ektefeller sammen adopterer noen som er under 18 år, får adoptivbarnet adoptivmorens etternavn med mindre annet er fastsatt i forbindelse med adopsjonen. § 2 annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 6. Endringer i samme etternavn

En endring av stavemåten av et etternavn som bringer stavemåten nærmere den alminnelige uttalen av navnet eller nærmere skriftspråket for øvrig, regnes ikke som å ta et annet navn. Det samme gjelder en endring av stavemåten til bokstaver som er alminnelig kjent i utlandet.

En endring av et etternavns kjønnsbestemte ending regnes ikke som å ta et annet navn.

§ 7. Doble etternavn

To navn som kan tas som etternavn, kan tas som et dobbelt etternavn der de to navnene er satt sammen med bindestrek. I forhold til §§ 3 og 4 regnes et dobbelt etternavn som to adskilte etternavn.

§ 8. Fornavn

Som fornavn kan det ikke velges et navn som er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er eller har vært i bruk som etternavn eller mellomnavn. Navnet kan likevel tas som fornavn dersom det har opphav eller tradisjon som fornavn i Norge eller i utlandet eller har tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.

§ 9. Mellomnavn

Navn som kan tas som etternavn, kan tas som mellomnavn.

§ 10. Alminnelige begrensninger

Selv om de øvrige vilkår er oppfylt, skal en melding om å ta, endre eller sløyfe navn ikke godtas dersom vedkommendes personnavn ellers kan bli til vesentlig ulempe for vedkommende eller andre sterke grunner tilsier det.

Personer over 18 år kan ikke ta, endre eller sløyfe fornavn eller etternavn mer enn en gang hvert tiende år. Vedkommende kan likevel innen ti år:

1. ta som etternavn etternavnet til en ektefelle eller en samboer som vedkommende har bodd sammen med i minst to år eller har barn sammen med, eller for navn som har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn, ektefellens eller samboerens fornavn,
2. ta som etternavn et etternavn som vedkommende tidligere har hatt,
3. ta som etternavn steforeldres, fosterforeldres eller adoptivforeldres etternavn, og
4. endre fornavnet tilbake til det fornavnet vedkommende hadde før endringen,
5. ta, endre eller sløyfe fornavn eller etternavn dersom det foreligger særlige grunner.

Kapittel 3. Saksbehandling m.m.**§ 11. Meldeplikt og forvaltningsorgan for navnesaker**

Den som vil ta, endre eller sløyfe navn, må gi melding om det til folkeregisteret, som avgjør om meldingen skal godtas. Meldingen sendes til folkeregisteret for den kommunen hvor den meldingen gjelder, er registrert bosatt. For enkelte navnesaker kan departementet bestemme at meldinger skal gis til og behandles av et annet forvaltningsorgan. Vedtak om å godta eller nekte å godta en melding kan påklages til fylkesmannen.

Departementet kan gi nærmere regler om bruk av meldingsskjema og meldingenes innhold og om saksbehandlingen for øvrig.

§ 12. Melding om navn for barn

Melding om å ta, endre eller sløyfe navn for noen som ikke har fylt 18 år, skal fremsettes av den eller de som har foreldreansvaret, eller disse må ha samtykket i meldingen. Gjelder meldingen et barn over 12 år, må også barnet selv ha samtykket. Selv om det ikke foreligger samtykke etter første eller annet punktum, kan meldingen godtas dersom det foreligger særlig grunn.

§ 13. Søksmål

Er noens rettigheter krenket ved et vedtak som godtar en melding om å ta, endre eller sløyfe navn, kan vedkommende gjøre sin rett gjeldende ved søksmål innen to år etter at vedkommende fikk eller burde skaffet seg kunnskap om vedtaket. Søksmålet må være reist innen 10 år etter at vedtaket ble truffet.

§ 14. Hvem loven gjelder for, utenlandske navneavgjørelser m.m.

Loven gjelder for alle som i Det sentrale folkeregister er registrert som bosatt her i riket og har til hensikt å bli boende her varig.

Den som omfattes av første ledd og er utenlandsk statsborger, kan her i riket inngi melding om å ta, endre eller sløyfe navn i samsvar med avgjørelse truffet av statsborgerlandets myndigheter, med mindre annet følger av forskrift etter tredje ledd.

Kongen kan ved forskrift gi regler om hvilke navnerettsregler som skal gjelde for utenlandske statsborgere som bor her i riket, og for norske statsborgere som bor i utlandet, og om beskyttelse her i riket for etternavn som er i bruk i utlandet.

Kapittel 4. Sluttbestemmelser

§ 15. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid opphører lov 29. mai 1964 nr. 1 om personnamn å gjelde.

§ 16. Overgangsregler

Den som ved lovens ikrafttredelse har etternavn som består av to navn adskilt av mellomrom, kan selv beholde navnet i denne formen.

Etternavn som ved lovens ikrafttredelse består av to navn forbundet med bindestrek, anses som et dobbelt etternavn bestående av to etternavn.

§ 17. Endringer i andre lover

Fra den tid loven her trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I Almindelig borgerlig Straffelov 22. mai 1902 nr. 10 skal § 337 nytt annet ledd lyde:

Offentlig påtale finner bare sted når allmenne hensyn krever det.

2. I lov 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom skal § 5–3 annet ledd lyde:

Dersom navnet allerede er i bruk som etternavn og er beskyttet, kan navnet bare velges dersom eieren dokumenterer at navnet har gammel, nedarvet tilknytning til eiendommen.

3. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjennetegn skal § 2–2 første ledd lyde:

Firma for enkeltmannsforetak skal inneholde innehaverens etternavn.

17. juli Nr. 1550 1997

Delegering av myndighet til Post- og teletilsynet etter postloven § 18 og § 23.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 17. juli 1997 med hjemmel i lov av 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven) § 18 og § 23. Kunngjort 30. april 2002.

Post- og teletilsynet delegeres myndighet til å føre tilsyn etter lov av 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven) § 18 og å treffe vedtak om tvangsmulkt etter § 23 i postloven. Myndighet til å fastsette forskrift om tilsyn og kontroll etter § 18 i postloven vil fortsatt tilligge Samferdselsdepartementet.

11. nov. Nr. 1645 1999

Forskrift om endring i forskrift for gradene dr.art., dr.juris, dr.med., dr.odont., dr.polit., dr.psychol. og dr.scient. ved Universitetet i Bergen.

Fastsatt av Det akademiske kollegium ved Universitetet i Bergen 11. november 1999 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45, jf. kgl.res. av 10. mai 1996 nr. 420. Kunngjort 15. mai 2002.

I

I forskrift av 25. juli 1997¹ for gradene dr.art., dr.juris, dr.med., dr.odont., dr.polit., dr.psychol. og dr.scient. ved Universitetet i Bergen er det foretatt en endring. Forskriften lyder i sin helhet etter dette:

¹ Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

I

§ 1. Målsetting for doktorgradsutdanningen

Doktorgradsutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Studiet har et selvstendig forskningsarbeid på et spesialfelt med en vitenskapelig avhandling på høyt faglig nivå som mål. I tillegg skal doktorgradskandidaten få en videregående opplæring i metode og teori som gir faglig dybde og bredde i eget fag, samtidig som faget settes inn i en større ramme. Gjennom studiet skal doktorgradskandidaten også få trening i formidling av faglig arbeid.

§ 2. Opptak

2.1. Søkers formelle kompetanse

For å kunne bli opptatt til doktorgradsutdanningen ved fakultetet, må søkeren ha oppnådd høyere grad innen det fagområde vedkommende søker opptak til, eller ha annen utdanning godkjent av fakultetet som grunnlag for opptak.

Fakultetet kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før opptak.

2.2. Plan for doktorgradsutdanningen

Søknad om opptak skal inneholde en plan for studiet. Planen skal inneholde prosjektbeskrivelse, plan for opplæringsdelen, tidsplan for studiet, finansieringsplan og forslag til veileder(e).

Prosjektbeskrivelsen skal gjøre rede for tema, problemstillinger og valg av metode. Beskrivelsen bør angi framdriftsplan for de ulike deler av forskningsarbeidet.

Dersom søker planlegger å bruke et annet språk i avhandlingen enn det som er godkjent i henhold til reglementets § 5, åttende ledd, skal søknad om godkjenning av dette leveres sammen med plan for studiet.

2.3. Vilkår for opptak

Avgjørelsen om opptak baseres på en samlet vurdering av prosjektbeskrivelsen, søkerens formelle kvalifikasjoner og planen for doktorgradsstudiet, herunder tidsplan, finansieringsplan, godkjent(e) veileder(e) og søkerens tilgang til andre nødvendige faglige og materielle ressurser ved den forskningsinstitusjon vedkommende skal være tilknyttet.

Godkjenning av opplæringsdelen innenfor studiet skjer i henhold til utfyllende bestemmelser og de krav som stilles til komponentene i denne delen av programmet.

2.4. Prosedyre for opptak

Søknad om opptak skal sendes til det fakultet som i henhold til utfyllende bestemmelser avgjør opptak, godkjenner søkerens plan for studiet og oppnevner veileder(e). Avgjørelsen om opptak skjer etter innstilling fra vedkommende fagmiljø. Fakultetet fastsetter kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere i tilfeller der antall søkere overstiger opptakskapasiteten.

Dersom søkers prosjektbeskrivelse tilsier at det kan være aktuelt med tilknytning til flere fagmiljøer, kan fakultetet også legge uttalelse fra annet relevant fagmiljø til grunn for opptak.

I tilfeller der prosjektet allerede er funnet støtteverdig av Norges forskningsråd, er fakultetet ikke forpliktet til å foreta ny sakkyndig vurdering av dette.

§ 3. Avtale

Opptak til organisert doktorgradsutdanning formaliseres i form av en skriftlig avtale. Avtalen inngås mellom doktorgradskandidat, veileder(e) og det fakultet/institutt doktorgradskandidaten skal knyttes til, og angir partenes gjensidige rettigheter og plikter. Avtalen skal angi tema for avhandlingen, avtaleperiode, finansieringsplan, veiledningsforhold, arbeidssted og eventuell opplæringsdel.

I avtale som nevnt i foregående ledd kan det også bestemmes at det skal inngås særskilte avtaler vedrørende faglige forhold. Slike delavtaler skal inngås mellom doktorgradskandidaten, veilederen(e) og instituttet. Fakultetet kan gi nærmere retningslinjer for hva avtalen skal inneholde og om saksbehandlingen.

Vesentlige endringer i de forhold som omtales i avtalen, skal forelegges fakultetet til godkjenning.

§ 4. Doktorgradsprogram

4.1. Normert tid

Doktorgradsprogrammet skal være lagt opp slik at det normalt skal kunne fullføres innenfor en 3 års effektiv forskerutdanningsperiode. Av denne perioden skal minst ett semester være avsatt til organisert opplæring (kurs o.l.). Opplæringsdelen må være fullført når avhandlingen innleveres.

Når særlige faglige hensyn taler for det, kan fakultetet bestemme en annen tidsnormering. I alle tilfeller skal studiet føre fram til samme faglige nivå.

4.2. Opplæringsdelen

Opplæringsprogrammet innen doktorgradsutdanningen skal inneholde den faglige og metodiske skolering som er ønskelig av hensyn til arbeidet med doktorgradsavhandlingen og for kvalifisering til yrker hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt. Programmet skal også inneholde opplæring i vitenskapsteori.

Fakultetet er ansvarlig for å gi alle doktorgradskandidater tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom fakultetet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal fakultetet legge til rette for kandidatens deltakelse i tilsvarende opplæring ved annet fakultet, annet universitet eller i regi av annen institusjon som gir godkjent doktorgradsopplæring.

Opplæringen kan gis dels som regelmessige forelesninger/seminarer, dels som kortere intensive samlinger eller i annen form godkjent av fakultetet. I de fag der det ikke foreligger egnet kurstilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som del av kursprogrammet.

Alle som er tatt opp til doktorgradsutdanningen, skal følge opplæringsprogrammet. Det kreves dokumentasjon for at doktorgradskandidaten har tilegnet seg de nødvendige faglige kunnskaper. Slik dokumentasjon kan gis gjennom obligatoriske praktiske øvelser, skriftlige eller muntlige prøver, forelesning, seminarundervisning eller i form av vitenskapelig og/eller populærvitenskapelig artikkel eller i annen form godkjent av fakultetet.

Som et ledd i opplæringsdelen kan doktorgradskandidaten holde seminar eller forelesninger og på denne måten få øvelse i og hjelp til faglig formidling. Et populærvitenskapelig arbeid som krever tilnærmet samme arbeidsinnsats, kan godkjennes som tilsvarende skolering i faglig formidling.

Fakultetet kan fritta for deltakelse i deler av opplæringsprogrammet når tilsvarende krav er oppfylt ved annen institusjon som gir godkjent opplæring. I spesielle tilfeller kan fakultetet også ellers gi helt eller delvis fritak for slik

deltakelse dersom annen opplæring eller forskningsmessig erfaring som gir tilsvarende kompetanse, kan dokumenteres.

4.3. *Veiledning*

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning av en av de vitenskapelig ansatte ved fakultetet, en annen person med nødvendig fagkyndighet, eller flere slike personer i samarbeid.

Normalt skal det være en veileder fra det fakultet doktorgradskandidaten er opptatt ved. Dersom det blir oppnevnt ekstern veileder, skal det også oppnevnes en intern. I tilfeller med flere veiledere skal en av dem oppnevnes som hovedveileder. Veileder(e) skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Doktorgradskandidat og veileder(e) forutsettes å holde jevnlig kontakt etter de retningslinjer som er fastsatt for faglig veiledning i forskerutdanningen, jf. § 3. Normalt bør doktorgradskandidaten også ha anledning til å få sitt avhandlingsarbeid drøftet på seminar.

§ 5. *Avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid som ligger på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal kunne bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av hovedfagsoppgaven i studiet. Avhandlingen kan også være en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i forbindelse med andre eksamener i studiet.

Til bedømmelse som enkeltarbeid kan ikke antas arbeid som har vært godtatt som hovedoppgave ved høyere grad, masteravhandling eller som magister- eller lisensiatavhandling, eller som har vært belønnet med medalje for besvarelse av en av universitetets prisoppgaver, med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Del av et fellesarbeid kan godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf. fjerde ledd) forutsatt at det representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere og andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorgradskandidatens innsats kan identifiseres.

Et arbeid eller deler av arbeid som tidligere er godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høgskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk, engelsk, tysk eller fransk. Dersom doktorgradskandidaten ønsker å benytte annet språk, skal det være søkt om særskilt tillatelse til dette ved opptak, jf. pkt. 2.2, tredje ledd.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig.

En doktorgradsavhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse, enten som eneste arbeid eller som ett av flere sammenhengende arbeider, først 6 måneder etter at fakultetet fattet sin beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

§ 6. *Bedømmelse*

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- a) Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- b) Godkjent gjennomføring av opplæringsprogrammet, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- c) Minst en godkjent prøveforelesning.

§ 7. *Innlevering*

Søknad om å få avhandlingen bedømt sendes fakultetet. Avhandlingen leveres i 5 eksemplarer.

Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon for at opplæringsprogrammet er fullført. Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere det antall eksemplarer fakultetet har bestemt. Av de innleverte eksemplarene skal Universitetsbiblioteket ha 40 eksemplarer. Sammen med avhandlingen leveres en kortfattet beskrivelse som kan tjene som pressemelding. Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest en måned før disputasen holdes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktorgradskandidaten kun anledning til å foreta rettelser av formell art, forutsatt at han eller hun sender en oppgave over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest en måned før disputasen.

§ 8. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Til å bedømme prøveforelesningen(e), avhandlingen og forsvaret av den, oppnevner fakultetet etter forslag fra vedkommende fagmiljø en sakkkyndig bedømmelseskomité på minst 3 medlemmer. Minst ett av komitémedlemmene skal være uten tilknytning til UiB. Så vidt mulig bør ett av medlemmene være fra utenlandsk lærested. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Så fremt det er mulig, skal komiteen være sammensatt slik at begge kjønn er representert. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for komiteens medlemmer, jf.

lovens § 10. Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av komiteen, men kan om ønskelig innkalles til møter i denne for å gjøre rede for veiledningen og arbeid med avhandlingen. Doktorgradskandidaten underrettes om komiteens sammensetning.

§ 9. Komiteens innstilling og behandling av innstillingen

Komiteen avgir innen en frist satt av fakultetet begrunnet innstilling, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komiteen kan kreve framlagt doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser tilstiles fakultet, og skal så snart som mulig oversendes doktorgradskandidaten, som gis en frist på minimum en uke til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorgradskandidatens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret eller det organ dette bemyndiger. Dekanus kan godkjenne en komitéinnstilling når den enstemmig konkluderer med at doktorgradskandidaten gis anledning til å disputere.

Dersom flertallet i fakultetsstyret kommer til at avhandlingen må godkjennes, men minst to medlemmer går imot, kan mindretallet kreve at saken avgjøres av kollegiet. Slikt krav må fremmes i fakultetsstyrets møte, av minst to medlemmer. Skriftlig begrunnelse fra begge eller alle som fremmer kravet, skal legges fram senest fem virkedager etter datoen for fakultetsstyremøtet. Dersom denne fristen ikke overholdes, anses kravet om kollegiebehandling som frafalt, og fakultetsstyrets vedtak blir det gjeldende vedtaket.

Doktorgradskandidaten underrettes om utfallet av behandlingen.

§ 10. Prøveforelesning(er) og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, avsluttes doktorgradsutdanningen med

- a) minst en godkjent prøveforelesning
- b) en disputas.

En prøveforelesning skal være over oppgitt emne. Dersom det kreves to offentlige prøveforelesninger, skal den andre være over et selvvalgt emne. I så fall skal doktoranden meddele tittel på prøveforelesning over selvvalgt emne til fakultetet en måned for disputasen. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne bestemmes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktoranden 14 dager før forelesningen. Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse. Prøveforelesning(e) skal holdes for disputasen.

Forelesning(er) og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk som er tillatt i henhold til reglementet.

Bedømmelseskomiteen vurderer prøveforelesningen(e), som skal finnes tilfredsstillende.

Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningen(e) tilfredsstillende, skal doktoranden forsvare doktorgradsarbeidet i disputas.

Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet eller av komiteen selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanus, eller den dekanus bemyndiger. Den som leder disputasen gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen(e) og bedømmelsen av denne/disse. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelse. Første opponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Det enkelte fakultet kan likevel i utfyllende regler fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingen, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet, der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningen(e) og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

Hvis prøveforelesningen(e) og/eller disputasen ikke godkjennes, kan ny prøve først avlegges seks måneder etter disputasen.

§ 11. Kreering og diplom

På grunnlag av innberetning fra bedømmelseskomiteen om at prøveforelesningen(e) og disputasen er godkjent, kreerer kollegiet doktoranden til doktor.

Doktordiplomet utferdiges av kollegiet. På diplommet skal tittelen på avhandlingen føres opp sammen med opplysninger om det faglige opplæringsprogram doktoranden har deltatt i.

§ 12. Klage

12.1. Klage på opptak/søknadsbehandling

Avslag på søknad om opptak etter § 2 kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage

sendes til fakultetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Den sentrale klagenemnd til avgjørelse.

12.2. *Klage på godkjenning av opplæringsprogrammet*

For klage vedrørende godkjenning av kurs eller andre deler av opplæringsprogrammet, jf. pkt. 4.2, gjelder pkt. 12.1 tilsvarende. Ved klage over sensur ved særskilt eksamen eller prøve, gjelder likevel lov om universiteter og høyskoler, § 51 og § 52.

12.3. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse eller nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar*

Nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesning, eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet. Fakultetet kan, etter at saken først er lagt fram for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. I motsatt fall sendes klagen kollegiet til avgjørelse. Kollegiet kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 13. *Utfyllende bestemmelser*

Det enkelte fakultet kan gi utfyllende bestemmelser. Disse skal forelegges kollegiet til godkjenning.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 1998.

II

Endringen trer i kraft straks.

11. nov. Nr. 1646 1999

Forskrift om endring i forskrift for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen.

Fastsatt av Det akademiske kollegium ved Universitetet i Bergen 11. november 1999 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45, jf. kgl.res. av 10. mai 1996 nr. 420. Kunngjort 15. mai 2002.

I

I forskrift av 25. september 1997¹ for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen er det foretatt en endring. Forskriften lyder i sin helhet etter dette:

¹ Ikke kunngjort i Norsk Lovtidend.

I

§ 1. *Målsetting*

Graden doctor philosophiae (dr.philos.) skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og arbeidsmåte.

§ 2. *Retten til å framstille seg*

Rett til å framstille seg til prøven for den filosofiske doktorgrad har den som har oppnådd eksamen av høyere grad.

Kollegiet kan etter innstilling fra vedkommende fakultet, gi søkere som på annen måte har godtgjort tilsvarende kvalifikasjoner i vedkommende fag, adgang til å framstille seg til doktorgradsprøven. Avhandlingen skal ikke bedømmes før slik tillatelse er gitt. Kollegiet eller det organ det bemyndiger, vurderer søkerens forhåndskvalifikasjoner og fatter vedtak på grunnlag av søkerens dokumentasjon av tidligere studier og vitenskapelige arbeider, jf. § 5. Kollegiet eller det organ det bemyndiger kan stille krav om at søkere gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før det gis adgang til bedømmelse av doktorgradsarbeidet. Søknaden fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet.

Den som ikke er norsk statsborger eller statsborger i annet nordisk land, har rett til å framstille seg for prøven dersom vedkommende fakultet etter begrunnet søknad og innstilling fra det aktuelle fagmiljø gir tillatelse til dette. Slik adgang innvilges fortrinnsvis dersom avhandlingen

- behandler emner eller bygger på materiale som har direkte tilknytning til Norge
- har sterk tilknytning til norsk forskning innen fagområdet
- er utført under opphold ved norsk universitet eller forskningsinstitutt, eller i særlig kontakt med norske forskere, eller
- dersom søkeren har oppholdstillatelse i Norge.

§ 3. *Avhandlingen*

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid på et høyt nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og

framstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan være et frittstående arbeid eller en videreføring av hovedfagsoppgave eller tilsvarende i studiet. Avhandlingen kan også være en videreføring av faglig arbeid som er utført tidligere i forbindelse med andre eksamener i studiet.

Til bedømmelse som enkeltarbeid kan ikke antas arbeid som har vært godtatt som hovedoppgave ved høyere grad, masteravhandling eller som magister- eller lisensiatsavhandling eller som er belønnet med medalje for besvarelse av en av universitetets prisoppgaver, med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider.

Flere mindre arbeider kan godkjennes som deler av doktoravhandlingen når de etter sitt innhold utgjør et hele. I tillegg til de enkelte delene skal det da utarbeides et sammendrag som gjør nærmere rede for helheten i avhandlingen.

Del av fellesarbeid kan godtas til bedømmelse (også som ett av flere arbeider, jf. fjerde ledd) forutsatt at det representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen. I slike tilfeller skal det normalt innhentes erklæringer fra de øvrige forfattere og andre som har fulgt arbeidet, slik at doktorandens innsats kan identifiseres.

Et arbeid eller deler av et arbeid som er til vurdering for doktorgraden ved et annet norsk universitet eller en norsk vitenskapelig høyskole kan ikke innleveres.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er bedømt og godtatt for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk universitet eller høyskole, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet skikkelse.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk, engelsk, tysk eller fransk. Dersom det ønskes nyttet annet språk, må det søkes vedkommende fakultet om særskilt tillatelse.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig.

En doktoravhandling som ikke er blitt godkjent ved en tidligere bedømmelse, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse, enten som eneste arbeid eller som ett av flere saklig sammenhengende arbeider, først seks måneder etter at fakultetet har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på ny kan bare finne sted en gang.

§ 4. *Bedømmelse*

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- a) Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas.
- b) To godkjente prøveforelesninger.

§ 5. *Innlevering*

Innlevering av avhandlingen og anmodningen om å få arbeidet bedømt for doktorgraden stiles til vedkommende fakultet og vedlegges bekreftet kopi av vitnemål som viser avlagte eksamener og grader. Hvis doktoranden er i tvil om hvilket fakultet avhandlingen bør bedømmes ved, kan henvendelsen skje til kollegiet. Hvis det kreves særskilt tillatelse, jf. § 2, skal søkeren dokumentere sine studier og vedlegge tidligere vitenskapelige arbeider. Slik søknad fremmes samtidig med oversendelse av doktorgradsarbeidet. Ikke-nordiske statsborgere skal ved innlevering fremme en begrunnet søknad om adgang til bedømmelse for graden. Søknad om godkjenning av et annet språk i avhandlingen enn de foreskrevne, jf. § 3, fremmes ved innlevering av avhandlingen.

Doktoranden sender sammen med avhandlingen en skriftlig egenerklæring om at avhandlingen eller deler av denne ikke er eller har vært innlevert til bedømmelse for doktorgrad ved annen norsk eller utenlandsk institusjon.

Avhandlingen leveres i 5 eksemplarer og i heftet eller innbundet stand.

Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere det antall eksemplarer fakultetet har bestemt. Av de innleverte eksemplarer skal 40 eksemplarer oversendes Universitetsbiblioteket. Sammen med avhandlingen leveres en kortfattet beskrivelse som kan tjene som pressemelding. Avhandlingen skal være mangfoldiggjort og offentlig tilgjengelig senest en måned før disputasen holdes.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det kan godkjennes til å forsvares for doktorgraden. Etter innlevering har doktoranden kun anledning til å foreta rettinger av formell art, forutsatt at han eller hun sender inn en oversikt over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres inn senest en måned før disputasen.

§ 6. *Oppnevning av bedømmelseskomité*

Til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen, oppnevner vedkommende fakultet etter begrunnet forslag fra det aktuelle institutt/fagmiljø en sakkyndig komite på minst tre medlemmer. Fakultetet utpeker komiteens leder. Minst ett av komiteemedlemmene skal være uten tilknytning til Universitetet i Bergen. Så vidt mulig bør ett av medlemmene være fra utenlandsk lærested. Komiteen skal såfremt mulig være sammensatt slik at begge kjønn er representert. Medlemmene skal ha doktorgrad eller tilsvarende faglig kompetanse. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 flg. gjelder for komiteens medlemmer, jf. § 10. Doktoranden orienteres om komiteens sammensetning.

§ 7. *Komiteens innstilling og behandling av innstillingen*

Komiteen avgir innen en frist fastsatt av fakultetet begrunnet innstilling, eventuelt vedlagt individuelle uttalelser, om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Dissenser skal begrunnes. Komiteen kan kreve framlagt doktorandens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmeleseskomiteens innstilling med eventuelle dissenser og individuelle uttalelser tilstiles fakultetet og skal så snart som mulig oversendes doktoranden, som gis en frist på minimum en uke til å fremme skriftlige merknader til innstillingen.

Dersom doktorandens merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet fatter realitetsvedtak i saken.

Bedømmelseskomiteens innstilling med eventuelle merknader behandles av fakultetsstyret. Dekanus kan godkjenne en innstilling når den enstemmig konkluderer med at doktoranden gis anledning til å disputere.

Dersom flertallet i fakultetsstyret kommer til at avhandlingen må godkjennes, men minst to medlemmer går imot, kan mindretallet kreve at saken avgjøres av kollegiet. Slikt krav må fremmes i fakultetsstyrets møte, av minst to medlemmer. Skriftlig begrunnelse fra begge eller alle som fremmer kravet, skal legges fram senest fem virkedager etter datoen for fakultetsstyremøtet. Dersom denne fristen ikke overholdes, anses kravet om kollegiebehandling som frafalt, og fakultetsstyrets vedtak blir det gjeldende vedtaket.

Doktoranden underrettes om resultatet av behandlingen.

§ 8. Prøveforelesninger og disputas

Dersom arbeidet finnes verdig til å forsvares for doktorgraden, skal doktoranden holde to offentlige prøveforelesninger, en over et selvvalgt emne og en over et oppgitt emne. Doktoranden meddeler tittel på prøveforelesning for selvvalgt emne til fakultetet en måned før disputasen. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne bestemmes av bedømmelseskomiteen, og kunngjøres for doktoranden 14 dager før forelesningen. Disputasen skal normalt avholdes innen seks måneder etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse. Prøveforelesningene skal holdes før disputasen.

Forelesninger og disputas skal skje på det språket som avhandlingen er skrevet på, eller et annet språk som er tillatt i henhold til reglementet.

Bedømmelseskomiteen vurderer prøveforelesningene, som skal finnes tilfredsstillende.

Finner bedømmelseskomiteen prøveforelesningene tilfredsstillende, skal doktoranden forsvare doktorarbeidet i disputas.

Disputasen skal være offentlig. Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av fakultetet eller av komiteen selv. I særlige tilfeller kan det oppnevnes opponenter som ikke har vært medlemmer av komiteen.

Disputasen ledes av dekanus eller den dekanus bemyndiger. Den som leder disputasen gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningene og for bedømmelsen av disse. Doktoranden gjør deretter rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelse. Første opponent innleder diskusjonen og annen opponent avslutter disputasen. Det enkelte fakultet kan likevel i utfyllende regler fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende som ønsker å delta i drøftingene, må gi melding til disputasens leder innen et tidspunkt som denne fastsetter og kunngjør ved åpningen av disputasen.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen en innberetning til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert prøveforelesningene og forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om prøvene samlet sett er godkjent/ikke godkjent.

Hvis prøveforelesningene og/eller disputasen ikke godkjennes, kan ny prøve først avlegges seks måneder etter disputasen. Såvidt mulig skal de nye prøvene vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

§ 9. Kreering og diplom

På grunnlag av innberetning fra bedømmelseskomiteen om at prøveforelesningene og disputasen er godkjent, kreerer kollegiet doktoranden til doktor.

Doktordiplomet utferdiges av kollegiet. På diplommet skal tittelen på avhandlingen føres opp sammen med opplysninger om hvilket fagområde doktorgraden er avlagt innenfor.

§ 10. Klage

Avslag på søknad om adgang til bedømmelse etter § 2 eller nekting av godkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar etter § 7 og § 8, kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes fakultetet.

Fakultetet kan, etter å ha lagt saken fram for bedømmelseskomiteen, oppheve eller endre det påklagde vedtaket dersom klagen finnes begrunnet. I motsatt fall sendes klagen til kollegiet til avgjørelse. Har kollegiet truffet det påklagde vedtaket, og det ikke finner grunn til å endre eller oppheve det, sendes klagen til departementet til avgjørelse. Klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagde vedtak. Dersom underinstansen eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes et utvalg eller enkeltpersoner til å foreta en ny vurdering av den foretatte bedømmelse og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 11. Utfyllende regler

Det enkelte fakultet kan gi utfyllende bestemmelser. De utfyllende bestemmelsene forelegges kollegiet til godkjenning.

II

Endringen trer i kraft straks.

30. nov. Nr. 1703 2000**Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen.**

Fastsatt av Det akademiske kollegium ved Universitetet i Bergen 30. november 2000 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 4. Kunngjort 15. mai 2002.

§ 1. Sensuren ved Det juridiske fakultet skal foreligge innen 6 uker. Dersom eksamen avvikles så sent at sensuren faller i det påfølgende semester, kan sensuren ta opp til 10 uker.

§ 2. Sensur av særavhandlinger skal foreligge innen 3 måneder etter at de er levert.

§ 3. Forskriften trer i kraft fra 1. januar 2001 og gjelder frem til 31. desember 2005.

23. april Nr. 382 2002**Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.**

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 23. april 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, kgl.res. av 29. april 1988 nr. 312 og delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227, jf. EØS-avtalens vedlegg II del XII pkt. 13 (direktiv 76/895/EØF endret ved direktiv 96/32/EF, direktiv 97/41/EF, direktiv 97/71/EF, direktiv 2000/24/EF, direktiv 2000/57/EF og direktiv 2000/82/EF), pkt. 38 (direktiv 86/362/EØF endret ved direktiv 94/29/EF, direktiv 95/39/EF, direktiv 96/33/EF, direktiv 97/41/EF, direktiv 97/71/EF, direktiv 1999/71/EF, direktiv 2000/42/EF, direktiv 2000/48/EF, direktiv 2000/58/EF, direktiv 2000/81/EF, direktiv 2000/82/EF og direktiv 2001/39/EF), pkt. 39 (direktiv 86/363/EØF endret ved direktiv 94/29/EF, direktiv 95/39/EF, direktiv 96/33/EF, direktiv 97/41/EF, direktiv 97/71/EF, direktiv 1999/71/EF, direktiv 2000/42/EF, direktiv 2000/58/EF, direktiv 2000/81/EF, direktiv 2000/82/EF og direktiv 2001/39/EF), pkt. 54 (direktiv 90/642/EØF endret ved direktiv 94/30/EF, direktiv 95/38/EF, direktiv 95/61/EF, direktiv 96/32/EF, direktiv 97/41/EF, direktiv 97/71/EF, direktiv 98/82/EF, direktiv 1999/71/EF, direktiv 2000/42/EF, direktiv 2000/48/EF, direktiv 2000/57/EF, direktiv 2000/58/EF, direktiv 2000/81/EF, direktiv 2000/82/EF, direktiv 2001/35/EF og direktiv 2001/39/EF) og pkt. 54a (direktiv 1999/50/EF som endrer direktiv 91/321/EØF). Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes:

Direktiv 2001/35/EF (som endrer direktiv 90/642/EØF), direktiv 2001/39/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF).

I vedlegg II tilføyes:

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II del XII pkt. 38, 39 og 54, med tilføyelse av direktiv 2001/35/EF, (som endrer direktiv 90/642/EØF), direktiv 2001/39/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF).

Vedlegget kan fås ved henvendelse til Statens næringsmiddeltilsyn, postboks 8187 Dep, 0034 Oslo og finnes på følgende nettside: <http://www.snt.no/rettsregler/forskrifter/plantevern/index.html>.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. april Nr. 383 2002**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter hyse for fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 23. april 2002 med hjemmel i forskrift av 12. desember 2001 nr. 1403 om regulering av fisket etter hyse med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002 § 13. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 22. mars 2002 nr. 315 om stopp i fisket etter hyse for fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002 gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 384 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av garnfisket etter breiflabb.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 24. juni 1994 nr. 649 om regulering av garnfisket etter breiflabb gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder alt garnfiske etter breiflabb i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 385 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av garnfisket etter torsk, hyse og sei.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 22. desember 1989 nr. 1300 om regulering av garnfisket etter torsk, hyse og sei gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder alt garnfiske etter torsk, hyse og sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 386 2002**Forskrift om endring i forskrift om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1103 om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, i fiskerisonen ved Jan Mayen og sør for 62° N og vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr skal det ved bruk av reketrål som nevnt i § 2 være innmontert sorteringsrist.

§ 19 skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone er det forbudt å slippe fangst av reker som er død eller døende og å foreta utkast av rekefangster.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 387 2002**Forskrift om endring i forskrift om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1095 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild gjøres følgende endringer:

§ 10a første ledd skal lyde:

Fiskeridirektøren kan fastsette påbud om innmontering av sorteringsrist ved fiske med trål i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

§ 21 nytt nr. 24 skal lyde:

Blåkveite 45 cm

§ 24 nytt niende ledd skal lyde:

Ved fiske etter blåkveite er det adgang til å ha 15% blåkveite under minstemål i de enkelte fangster.

§ 25 skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone er det forbudt å slippe fangst som er død eller døende og å foreta utkast av følgende fiskeslag:

- a) Torsk
- b) Hyse
- c) Sei
- d) Uer
- e) Makrell
- f) Norsk vårgytende sild
- g) Trondhjemsfjordsild
- h) Nordsjøsild
- i) Vassild
- j) Lodde
- k) Blåkveite

II

Endringene trer i kraft straks. Samtidig oppheves midlertidig forskrift av 11. september 1990 nr. 735 om regulering av blåkveitefisket – midlertidige regler om minstemål, bifangst og utkast i Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen.

24. april Nr. 388 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 23. november 1993 nr. 1061 om regulering av garnfiske på Storegga og Nyegga etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av garnfiske etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke.

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder garnfiske etter blåkveite, blålange, hvitlange, uer og ulke i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone mellom 62° N og 65° N.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 389 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av drivgarnsfiske etter makrell.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 16. august 1994 nr. 814 om regulering av drivgarnsfiske etter makrell gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder alt drivgarnsfiske etter makrell i perioden fra og med 1. april til og med 15. august i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for Hordaland fylke.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 390 2002

Forskrift om endring i forskrift om fangstforbud, fredningstid, minstemål m.v. ved fangst av hummer, krabbe, kamtsjatkakrabbe og haneskjell.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1 og § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1099 om fangstforbud, fredningstid, minstemål m.v. ved fangst av hummer, krabbe, kamtsjatkakrabbe og haneskjell gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd skal lyde:

For utenlandske fartøy gjelder forskriften for fiske i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone utenfor det norske fastland og i fiskerisonen rundt Jan Mayen. For fiske med norske fartøy gjelder forskriftene i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon og utenfor disse farvann med mindre annet er bestemt.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 391 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1, § 4 og § 5. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 20. desember 2001 nr. 1521 om regulering av fisket etter makrell i 2002 gjøres følgende endringer:

§ 2 andre ledd skal lyde:

Av totalkvoten kan 21.391 tonn fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N og i internasjonalt farvann. Av dette kvantum kan inntil 6.600 fiskes i færøysk sone.

§ 6 første ledd skal lyde:

I perioden fra og med 1. januar til og med 11. august kan ringnotfartøy fiske makrell i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone som ligger nord for 62° N og i ICES statistikkområde IVa som i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone.

§ 13 skal lyde:

Fra og med 4. november kan fartøy som oppfyller vilkårene i § 11 fiske og levere inntil 5.844 tonn makrell til konsum i ICES statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 392 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1 og § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 21. desember 2001 nr. 1594 om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomisk sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002.

§ 1 skal lyde:

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og levere kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002.

§ 2 tredje til og med sjetten ledd skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy med kolmuletråltillatelse etter forskrift av 12. desember 1986 nr. 2185 om tildeling av tillatelse til å drive fiske med trål § 10–1, fra 1. januar fiske kolmule i fiskerisonen ved Jan Mayen, i internasjonalt farvann, og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 65° N.

Norske fartøy med kolmuletråltillatelse kan fiske inntil 250.000 tonn i fiskerisonen ved Jan Mayen, i internasjonalt farvann og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 65° N.

Av kvantumet nevnt i forrige ledd reserveres 25.000 tonn for et fiske i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone mellom 62° N og 65° N i 2. halvår 2002. Dette fisket er også åpent for fartøy med ringnotillatelse, jf. forskrift av 2. mars 1979 nr. 1 om adgang til å delta i fisket med ringnot § 2.

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy med nordsjø-/industri-tråltillatelse etter forskrift av 12. desember 1986 nr. 2185 om tildeling av tillatelse til å drive fiske med trål § 5–1, fiske inntil 79.396 tonn kolmule i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone i 2002.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 393 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter brisling i norsk sone, i EU-sonen i Nordsjøen og i Skagerrak i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1 og § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 21. desember 2001 nr. 1551 om regulering av fisket etter brisling i norsk sone, EU-sonen i Nordsjøen og i Skagerrak i 2002 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av fisket etter brisling i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone, EU-sonen i Nordsjøen og i Skagerrak i 2002.

§ 1 første punktum skal lyde:

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og levere havbrisling i ICES statistikkområde IV i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og i EU-sonen.

Ny § 8 skal lyde:

§ 8. Kystbrislingfisket

Uten hinder av forbudet i § 1 og totalkvoten i § 3 kan kystnotfartøy som fyller vilkårene i § 10 fiske brisling i Norges indre farvann og sjøterritorium såfremt det i henhold til fredningsbestemmelsene i forskrift av 13. november 1961 nr. 3 om fredning av brisling og hermetisk nedlegging av brisling og småsild eller oppmalingsforbudet i forskrift av 17. august 1978 om forbud mot oppmaling av brisling er adgang til å fiske kystbrisling.

Nåværende § 8 til § 15 blir nye § 9 til § 16.

§ 9 skal lyde:

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og levere brisling i Norges indre farvann, sjøterritorium eller i Skagerrak utenfor sjøterritoriet i området avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholm fyr og Lindesnes fyr og i sør av en rett linje fra Hansenøre til Grubens Spids, fra Korshage til Spodsbjerg og fra Gilbjerg Hoved til Kullen.

§ 10 skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 9, kan fartøy som fyller vilkårene i forskrift av 1. juni 1990 nr. 388 om regulering av deltakelsen i fisket med not etter brisling, delta. Vilkårene i § 8 om fredningsbestemmelser og oppmalingsforbud gjelder tilsvarende.

§ 11 første ledd skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 9, kan fartøy som nevnt i § 10 fiske og levere inntil 3.750 tonn brisling.

§ 13 annet ledd skal lyde:

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket i Skagerrak når kvoten som nevnt i § 11 er beregnet oppfisket.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 394 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter reker i Norges økonomiske sone sør for 62° N og i Skagerrak i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 18. desember 2001 nr. 1465 om regulering av fisket etter reker i Norges økonomiske sone sør for 62° N og i Skagerrak i 2002 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2002.

§ 1 bokstav a skal lyde:

- a) I Nordsjøen, dvs. i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 62° N avgrenset mot øst av en rett linje mellom Hanstholm fyr og Lindesnes fyr.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 395 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 7. desember 2001 nr. 1356 om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2002 gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 2 skal lyde:

§ 2. *Fiske ved Jan Mayen og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone*

§ 2 bokstav b skal lyde:

- b) fiske med konvensjonelle redskap med fartøy under 28 meter største lengde i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 71° 30' N fra mandag 10. juni kl. 0000 til søndag 7. juli kl. 2400.

§ 8 første ledd skal lyde:

For fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket i henhold til § 2 bokstav b, eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, er det ved fiske etter andre fiskeslag tillatt å ha inntil 7% innblanding av blåkveite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. Det er likevel tillatt å ha inntil 12% blåkveite som bifangst i de enkelte fangster.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 396 2002

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei sør for 62° N i 2002.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 20. desember 2001 nr. 1519 om regulering av fisket etter sei sør for 62° N i 2002 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan det fiskes inntil 66.000 tonn sei med norske fartøy i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 62° N og i EU-sonen i ICES statistikkområdene IIIa og IV i 2002.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 397 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 12. desember 2001 nr. 1404 om regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2002 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 142.000 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. april Nr. 398 2002**Forskrift om endring i forskrift om regulering av trålfisket etter torsk og hyse nord for 62° N i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 24. april 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2002.

I

I forskrift av 7. desember 2001 nr. 1355 om regulering av trålfisket etter torsk og hyse nord for 62° N i 2002 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Det er forbudt å fiske torsk og hyse med trål i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N og i området utenfor Norges økonomiske sone mellom 11° V og 63° Ø nord for en linje trukket fra 11° V og 63° N rettvise øst til 4° V, og derfra rettvise sør til 62° N, og derfra rettvise øst til norskekysten. Forbudet gjelder også forsøksfiske og for norske fartøy som nyttes i torsk- og hysefiske i dette området av andre enn norske statsborgere, eller de som er likestilt med norske statsborgere etter lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1 annet ledd.

II

Endringen trer i kraft straks.

26. april Nr. 399 2002**Ikraftsettning av lov av 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus.**

Fastsett ved kgl.res. 26. april 2002 med heimel i lov av 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus § 6 første ledd. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 30. april 2002.

Lov av 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus gjeld frå 1. juli 2002.

13. mars Nr. 407 2002**Forskrift om vurdering av den praksis som godkjennes ved søknad om mesterbrev.**

Fastsatt av Mesterbrevnemnda 13. mars 2002 med hjemmel i lov av 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6 og kgl.res. av 12. desember 1986 nr. 2187 § 1. Kunngjort 3. mai 2002.

1. Godskriving gis kun for arbeidspraksis i faget det søkes om mesterbrev i.
2. Praksis opptjent på deltid kan godkjennes. Denne må normalt være på minst 30% av vanlig arbeidstid og være på sammenhengende minst tre måneder. Arbeidstreningskurs i a-etatens regi godskrives tilsvarende.
3. Praksis som yrkeslærer i faget godskrives normalt ikke.
4. Praksis utenom ordinært ansettelsesforhold godkjennes ikke bortsatt fra praksis opparbeidet som selvstendig næringsdrivende. Denne godkjennes forutsatt at virksomheten er registrert og momsinnberettet.
5. Praksis i lederstilling knyttet til utøvelse/produksjon innen faget kan gis inntil ett års godskriving av praksis.
6. Praksis ut over normal arbeidstid godskrives ikke som praksistid.
7. Praksis for å få mesterbrev i to eller flere fag må opptjenes separat.
8. Praksis som godkjennes bør som hovedregel ligge innenfor siste 10-årsperiode.
9. Mesterbrevnemnda kan dispensere fra disse bestemmelsene.

De nye retningslinjene trer i kraft fra 1. august 2002 og fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 17. januar 1997 nr. 78 om vurdering av den praksis som godkjennes ved søknad om mesterbrev. Nærmere opplysninger fås hos Mesterbrevnemndas sekretariat, tlf. 23 08 83 62.

13. mars Nr. 408 2002

Forskrift om godkjenning av annen utdanning i stedet for mestereksamener.

Fastsatt av Mesterbrevnemnda 13. mars 2002 med hjemmel i lov av 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6 og kgl.res. av 12. desember 1986 nr. 2187 § 1. Kunngjort 3. mai 2002.

1. Med virkning fra 1. januar 2003 opphører all godskriving av kurs fra videregående opplæringsnivå i forhold til mesterutdanningen.
2. Ved vurderingen av annen utdanning vil Nemnda for framtida legge følgende kriterier til grunn:
  - a. Minst samme kvalitet, faglig innhold, nivå og omfang som mesterutdanningen.
  - b. Mål å gi lederutdanning. Opplæringen må også omfatte etablererkunnskap og erfaring med prosjektarbeid.
  - c. Eksamen, med karakter tilsvarende «tilfredsstillende måloppnåelse» (jf. eksamensordningen for mesterutdanning). Standpunkt karakterer godkjennes tilsvarende ved en trekkfagordning.
  - d. Lokalgitt eksamen godkjennes under forutsetning av at eksterne sensorer benyttes.
  - e. Godkjenningen skal gjelde alle skoler som bruker samme læreplan og eksamensordning.
  - f. Godkjenningen kan ikke gjelde deler av et mesterfag.
  - g. Målene bør anses dekket dersom det i grove trekk er samsvar med mesterutdanningen.
3. Antall timer undervist i et fag opphører som selvstendig kriterium.
4. Annen utdanning på mellomnivået eller høyere utdanning som er godkjent som mesterutdanning vurderes på nytt (unntatt Teknisk fagskole). Nåværende godkjenninger opphører med virkning fra 1. januar 2003.

De nye retningslinjene trer i kraft fra 1. august 2002. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 28. april 1997 nr. 444 om godkjenning av annen utdanning i stedet for mestereksamener. Nærmere opplysninger fås hos Mesterbrevnemndas sekretariat, tlf. 23 08 83 62.

19. mars Nr. 409 2002

Forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy).

Fastsatt av Vegdirektoratet 19. mars 2002 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav b. Kunngjort 3. mai 2002.

Forskriften omhandler nærmere bestemmelser om bruk av kjøretøy på offentlig veg. Den erstatter forskrift av 20. februar 2001 nr. 298 om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy). Forskriften inkluderer vegliste over riksveger.

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriften kan fås ved henvendelse til Vegdirektoratet, vegkontorene eller trafikkstasjonene (tidligere biltilsynsstasjonene).

19. mars Nr. 410 2002**Forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 19. mars 2002 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav a. Jf. EØS-avtalens vedlegg XIII nr. 14 (direktiv 85/3/EØF som endret senest ved direktiv 92/7/EØF og erstattet av direktiv 96/53/EF). Kunngjort 3. mai 2002.

Forskriften omhandler nærmere bestemmelser om bruk av kjøretøy på offentlig veg og er et vedlegg 1 til forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy. Bestemmelsene i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg skal kunne anvendes sammen med bestemmelsene i forskrift av 11. juni 1997 nr. 882 om nærmere bestemmelser om tillatt aksellast, boggilast, trippelboggilast, totalvekt, lengde og bredde for offentlig veg (som til og med 31. desember 2006 også vil eksistere som vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy).

Forskriften inkluderer vegliste over riksveger.

Forskriften trer i kraft straks og erstatter forskrift av 13. februar 2001 nr. 218 om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy).

Forskriften kan fås ved henvendelse til Vegdirektoratet, vegkontorene eller trafikkstasjonene (tidligere biltilsynsstasjonene).

17. april Nr. 411 2002**Forskrift om endring i forskrift om graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).**

Fastsatt av Kollegiet ved NTNU 17. april 2002 med hjemmel i forskrift av 19. juni 1997 nr. 1099 om eksamen ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet § 27 og lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 6. Kunngjort 3. mai 2002.

I

I forskrift av 16. september 1998 nr. 943 om graden sivilingeniør ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) gjøres følgende endringer:

§ 7 punkt 7.1 skal lyde:

En student blir oppmeldt til eksamen i obligatoriske/valgbare emner tilhørende det aktuelle årskurs ved første ordinære eksamensperiode for de respektive emner. Deretter blir studenten oppmeldt til eksamen ved enhver ordinær eksamen inntil eksamen er bestått eller begrensningene i antall forsøk ifølge gradsforskriftens § 10 er nådd. Dersom studenten oppfylder kravene for adgang til ordinær eksamen ifølge gradsforskriftens § 8, blir han/hun automatisk oppmeldt til den påfølgende kontinuasjonseksamen når ordinær eksamen ikke er bestått eller studenten har gyldig fravær (sykdom etc.). Studenter som ikke møter til ordinær eksamen blir ikke oppmeldt til kontinuasjonseksamen.

§ 8 punkt 8.2 skal lyde:

Studenter som ikke oppfylder kravene for adgang til ordinær eksamen (f.eks. manglende øvinger), har heller ikke adgang til kontinuasjonseksamen.

§ 9 punkt 9.3 skal lyde:

Studenter kan trekke seg fra eksamen innen de frister som gjelder unntatt ved førstegangseksamen. For kontinuasjonseksamen er fristen 20. juli.

Eksamensmuligheter ved eksamen som studenter har trukket seg fra, teller ikke med i de antall forsøk som er tilgjengelig ifølge gradsforskriftens § 10 punkt 10.1.

§ 25 punkt 25.1 oppheves.

II

Endringene trer i kraft fra studieåret 2002/2003.

17. april Nr. 412 2002**Forskrift om endring i forskrift om graden Master of Science ved teknologistudiene ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).**

Fastsatt av Kollegiet ved NTNU 17. april 2002 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 50 nr. 6. Kunngjort 3. mai 2002.

I

I forskrift av 27. april 1999 nr. 631 om graden Master of Science ved teknologistudiene ved Norges teknisk-

naturvitenskapelige universitet (NTNU) gjøres følgende endring:

Punktet «Til § 6. Tidspunkt for eksamen» skal lyde:

Studenter som ikke består ordinær eksamen eller som har gyldig fravær (sykdom etc.), blir automatisk oppmeldt til kontinuasjonseksamen. Studenter som ikke møter til ordinær eksamen blir ikke oppmeldt til kontinuasjonseksamen. I emner som blir undervist i sommersemesteret, avholdes ordinær eksamen i august måned. Dersom studenter ikke består ordinær eksamen i disse emner, arrangeres kontinuasjon i oktober måned. I emner som blir undervist i høstsemesteret, avholdes ordinær eksamen ved høsteksamen. Kontinuasjon i disse emner arrangeres i januar måned. I emner som blir undervist i vårsemesteret, avholdes ordinær eksamen ved våreksamen, og kontinuasjon arrangeres i august måned.

II

Endringen trer i kraft fra studieåret 2002/2003.

26. april Nr. 413 2002

Forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil.

Fastsatt av Konkurransetilsynet 26. april 2002 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) § 3–10. Kunngjort 3. mai 2002.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder løyvepliktig drosjetransport med motorvogn av inntil 4 personer.

Eventuelle tilleggsytelser i forbindelse med slik transport er iberegnet takstene med mindre annet er eksplisitt nevnt i forskriften.

Forskriften gjelder ikke for:

- drosjesentraler, løyvehavere tilsluttet drosjesentraler, drosjeførere og bopelsløyvehavere som er stasjonert i følgende fylker og kommuner: Oslo, Akershus, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Røyken, Hurum, Trondheim, Bergen, Askøy, Fjell, Sund, Stavanger, Randaberg, Sola, Sandnes, Kristiansand, Søgne, Songdalen og Vennesla.
- drosjetransport der vilkårene for oppdraget er fastsatt i avtale inngått etter forhandling mellom oppdragsgiver og drosjesentral, eventuelt løyvehaver.

§ 2. Takster i soner for nærtrafikk

For kjøring med drosjebil i offentlig fastsatte soner for nærtrafikk, må det ikke uten Konkurransetilsynets godkjenning regnes høyere takster for kjøring som i sin helhet foregår innenfor sonen enn:

Påslag kr 30,60

Takst F Ytterligere for hver fullførte 136,7 meter kr 1,00

Takst I Ytterligere for hver fullførte 102,5 meter kr 1,00

Takst F benyttes ved kjøring til hentestedet, takst I benyttes så lenge det er passasjerer i bilen. Takst F kan, inklusive påslag, maksimalt utgjøre kr 46,60 for en enkelt tur.

I nye soner for nærtrafikk må takstene godkjennes av Konkurransetilsynet før de settes i verk.

§ 3. Kilometertakster

Foregår kjøring helt eller delvis utenfor sone for nærtrafikk, må det for hele turen ikke regnes høyere takst enn kr 7,00 pr. km. Dette gjelder for tomkjøring fra holdeplass til hentestedet, for kjøring med passasjerer i bilen og for tomkjøring fra bestemmelsesstedet tilbake til holdeplass.

Utkjørt distanse avrundes til nærmeste hele kilometer.

§ 4. Generelle tillegg

1. Nattillegg og tillegg for kjøring på lørdager og søndager:

For nattkjøring og kjøring på lørdager og søndager kan det regnes tillegg etter tabellen nedenfor. Tilleggene kan regnes for den del av kjøringen som faller innenfor de aktuelle tidsrom.

Dag/Tidsrom	06 – 15	15 – 19	19 – 24	00 – 06
Mandag – fredag	0%	0%	21%	30%
Lørdag	0%	30%	30%	30%
Søndag	30%	30%	30%	30%

2. Tillegg for kjøring på bevegelige helligdager og offentlige høytidsdager:

For kjøring påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften i tiden kl. 12 til kl. 06 påfølgende dag og for kjøring nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag, 1. og 17. mai og 1. og 2. juledag fra kl. 06 til kl. 06 påfølgende dag kan det regnes 45% tillegg i takstene.

3. Vederlag for kort kjøring:

For kort kjøring behøver vederlaget ikke settes lavere enn kr 61,30 pr. tur. Det kan regnes prosentvis

tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

For kjøring fra bopel på steder hvor det ikke er opprettet drosjesentraler, i de tidsrom det kan regnes 21, 30 eller 45% tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2, behøver vederlaget ikke settes lavere enn henholdsvis kr 73,50, kr 85,80 eller kr 97,90.

4. *Vederlag for ekstra tidsbruk:*

For ventetid som skyldes bilens passasjerer eller trafikale forhold kan det regnes et vederlag på kr 280,50 pr. time. Likeledes kan det beregnes vederlag på kr 280,50 pr. time for medgått tid til klargjøring av bilen, og hjelp inn i og ut av bilen, for transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten. Det kan regnes prosentvise tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

5. *Vederlag for forhåndsbestilling*

Ved forhåndsbestilling av drosje kan det regnes et tillegg pr. tur på inntil kr 11,40.

§ 5. *Bompenger mv.*

For bompenger der en passering med personbil ikke koster mer enn kr 15,00 og det finnes abonnementsordninger, skal det ikke regnes tillegg. Med abonnementsordning menes rabattordning som gir rett til et ubegrenset antall passeringer i en periode mot et fast vederlag.

Øvrige bompenger, fergebilletter, parkeringsavgift mv. kan det kreves at passasjerene betaler. Dersom drosjene benytter seg av rabattordninger, skal passasjerene ikke betale mer enn rabattprisen.

§ 6. *Kjøring av bagasje*

For kjøring av bagasje skal det normalt ikke regnes tillegg i takstene.

For kjøring av spesielt plasskrevende bagasje som må anbringes på takgrind eller i bagasjerom, kan det regnes et forholdsmessig tillegg i takstene på inntil kr 7,30 pr. kolli, begrenset oppad til kr 14,60 pr. tur.

For rullestol for funksjonshemmet skal det ikke regnes tillegg.

§ 7. *Spesialtakster*

Når drosjen er bestilt for kjøring i bryllup, konfirmasjon, barsedåp, begravelse og annen tilsvarende kjøring, kan det regnes et tillegg på inntil kr 88,80 til det som følger av forskriften foran. Dette tillegget kan bare regnes når bilen for kjøring er rengjort ut- og innvendig og ellers satt i slik stand som kjøreoppdraget krever.

For drosjer som nyttes til kjøring av pasienter på bære eller smittefarlige pasienter som nødvendiggjør desinfeksjon av vognen, kan det regnes kr 8,50 pr. løpende km og et utrykningstillegg på kr 88,80. For nattkjøring og ventetid kan det regnes inntil samme tillegg som fastsatt i § 4.

Dersom drosjesjåføren ved sykekjøring må overnatte utenfor hjemstedet, kan det regnes vederlag for nødvendige utgifter til kost og losji.

For transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten kan det regnes et tillegg på inntil kr 24,50 pr. tur. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten kan det beregnes vederlag i henhold til § 4 pkt. 4.

§ 8. *Kvittering*

Drosjesjåføren plikter på anmodning å gi passasjerene datert kvittering. I kvitteringen skal oppgis sjåførens navn, bilens løyvenummer, passasjerens på- og avstigningssted samt øvrige opplysninger som er nødvendig til kontroll av at vederlaget er regnet i samsvar med gjeldende prisforskrift. I drosjebil med kvitteringsskrivende taksameter, skal dette benyttes ved utskrift av kvittering.

§ 9. *Plikt til å oppbevare prisforskriften*

Denne forskrift skal oppbevares i bilen og forevises passasjerene dersom de forlanger det.

§ 10. *Unntak fra forskriften*

Konkurransetilsynet kan etter søknad godkjenne takstsystemer som for en del turer medfører høyere takster enn det som fremgår av § 2 og § 3, eksempelvis sonetakster.

Konkurransetilsynet kan gjøre unntak fra forskriften:

- a) dersom det i et område er to eller flere drosjesentraler og Konkurransetilsynet finner at forholdene for øvrig ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse, eller
- b) i spesielle tilfeller.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 26. april 2002. Samtidig oppheves forskrift av 20. august 2001 nr. 927 om maksimalpriser for kjøring med drosjebil.

Merknader

Generelle merknader

Tilleggssatsene for natt- og helgetakst i § 4.1 er justert opp fra 28% til 30%. Satser for påslag, minstepris, maks fremmøtetakst, ventetid kan avrundes til nærmeste hele krone. Kilometertaksten kan avrundes til nærmeste 5 øre. Vanlige avrundingsregler gjelder.

Pris er en viktig faktor i tilpasningen mellom tilbud og etterspørsel. Manglende mulighet til å øke prisene kan føre til at etterspørselen etter tjenester blir større enn tilbudet. Dersom denne differansen blir for stor, kan det på sikt

bli vanskelig å opprettholde et tilfredsstillende tilbud i markedet. Konkurransetilsynet legger til grunn at de foretatte endringer, som innebærer en mulighet til å øke prisene på tidspunkter med bemanningsproblemer, vil være tilstrekkelig til å opprettholde et tilfredsstillende tilbud i forhold til etterspørselen. Det prisnivået som gir likhet mellom tilbud og etterspørsel vil variere mellom de enkelte geografiske områdene, avhengig av tilbuds- og etterspørselsforholdene. I noen deler av landet er det tenkelig at markedsforholdene tilsvarer høyere priser, mens prisene i andre deler av landet bør være lavere enn det som følger av forskriften. Aktører i disse områdene står fritt til å sette lavere priser enn maksimalprisene.

Merknader til de enkelte paragrafer

§ 1. Virkeområde

§ 1 første ledd

Bestemmelsens tidligere ordlyd «kontantbetaling for drosjetransport av inntil 4 personer», ble endret i forskrift av 20. august 2001 nr. 927. Uttrykket *kontantbetaling* ble benyttet for å avgrense forskriftens virkeområde mot kontraktskjøring. Siden kredittkort som betalingsmiddel ikke var gjennomført da forskriften ble vedtatt første gang, ble avgrensningen mot slik betaling ikke vurdert. Formålet med maksimalprisforskriften er å regulere drosjetakstene. Det vil derfor ikke være i samsvar med formålet om forskriftens virkeområde skulle avhenge av hvilket betalingsmiddel kunden benytter. Konkurransetilsynet har i sin praksis sidestilt betaling av drosjeturer med kredittkort med kontantbetaling. Maksimalprisen vil derfor komme til anvendelse ved kredittkortbetaling, og også andre betalingsformer.

Forskriften gjelder løyvepliktig drosjetransport med motorvogn registrert for høyst 9 personer. Dersom fylkeskommunen i særlige tilfeller har gitt tillatelse til å drive drosjetransport med motorvogn registrert for inntil 15 personer, omfattes transporten av bestemmelsene i denne forskrift.

§ 1 tredje ledd bokstav a

Drosjesentraler, løyvehavere tilsluttet drosjesentraler, drosjesjåfører og bopelsløyvehavere i hele eller deler av løyvedistrikt, eventuelt kjøreområder, hvor det i dag er to eller flere drosjesentraler og tilsynet etter en nærmere vurdering har funnet at forholdene ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse, er unntatt fra forskriften. Avgrensningen er rettet mot aktørene i de aktuelle områdene, og er ikke knyttet til området som sådan. Dette innebærer at drosjesentraler, løyvehavere og sjåfører som har stasjoningssted i et område som er unntatt fra reguleringen, ikke vil være underlagt maksimalprisregulering ved oppdrag som går over i tilgrensende løyvedistrikt som ikke er unntatt regulering. Tilsvarende vil aktører som driver drosjetransport i tilgrensende områder som er underlagt prisregulering, være omfattet av maksimalprisforskriften ved oppdrag som går inn i et område som er unntatt fra regulering. Dersom konkurransen ikke fungerer etter forutsetningene i et område som er unntatt fra regulering, kan Konkurransetilsynet gjeninnføre prisreguleringen i området.

§ 1 tredje ledd bokstav b

Offentlig betalte transportoppdrag og andre storkundeoppdrag faller utenfor forskriftens virkeområde. Offentlig betalte transportoppdrag omfatter bla. syketransport på folketrygdens regning, transporttjenester for funksjonshemmede (TT-kjøring) og skoleskysse.

§ 10. Unntak fra forskriften

§ 10 annet ledd fastsetter særskilt adgang til å gjøre unntak fra forskriften for eventuelle nye områder der det etableres flere sentraler og forholdene for øvrig ligger til rette for tilstrekkelig konkurranse.

Eventuelle unntaksvedtak etter § 10 annet ledd bokstav a vil innarbeides i forskriften § 1 om forskriftens virkeområde ved senere forskriftsendringer.

26. april Nr. 414 2002

Ikraftsettning av lov av 30. juni 2000 nr. 63 om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) m.m.

Fastsett ved kgl.res. 26. april 2002 med heimel i lov av 30. juni 2000 nr. 63 om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) m.m. del III. Fremja av Utdannings- og forskningsdepartementet. Kunngjort 3. mai 2002.

Lov av 30. juni 2000 nr. 63 om endringer i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) m.m. del I § 4A-1, § 4A-2, § 4A-7 og § 4A-8 trer i kraft frå 1. august 2002. Samtidig vert del I § 5-2 og § 7-5 oppheva.

30. april Nr. 415 2002**Forskrift om endring i forskrift til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap.**

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 30. april 2002 med hjemmel i lov av 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap § 2 tredje ledd, jf. kgl.res. av 19. april 2002 nr. 366. Kunngjort 3. mai 2002.

I

I forskrift av 10. juli 1993 nr. 748 til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap gjøres følgende endring:

Nytt kapittel 3 skal lyde:

Kapittel 3. Krav om norsk statsborgerskap

§ 25. Statsborgerskap i Finland likestilles med norsk statsborgerskap.

§ 26. Statsborgerskap i Nederland likestilles med norsk statsborgerskap.

II

Endringen trer i kraft 1. juni 2002.

2. mai Nr. 416 2002**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av klassisk svinepest i Spania.**

Fastsatt av Statens dyrehelsetilsyn – Sentralforvaltningen 2. mai 2002 med hjemmel i lov av 8. juni 1962 nr. 4 om dyrehelse (husdyrloven) § 3 og § 8, jf. delegeringsvedtak av 4. januar 2001 nr. 171, jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2002/243/EF og vedtak 2002/41/EF). Kunngjort 3. mai 2002.

I

I forskrift av 25. juni 2001 nr. 736 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med utbrudd av klassisk svinepest i Spania gjøres følgende endringer:

I forskriftens hjemmelsfelt skal siste parentes lyde:

(vedtak 2001/925/EF, vedtak 2001/31/EF, vedtak 2002/41/EF og vedtak 2002/243/EF).

§ 1 skal lyde:

Formålet med denne forskriften er å forebygge spredning av klassisk svinepest ved innførsel av levende svin og avlsmateriale av svin fra Spania.

§ 2 skal lyde:

Det er forbudt å innføre levende svin og avlsmateriale av svin fra Spania.

§ 3 skal lyde:

Unntatt fra forbudet i § 2 er:

- 1) Levende svin som ikke kommer fra områdene som oppført i vedlegg I, og der driftsenheten dyrene kommer fra i løpet av de siste 30 dager ikke har mottatt levende svin. Dyrene skal ha oppholdt seg på driftsenheten de siste 30 dager eller siden fødselen, og skal transporteres i kjøretøy forseglet av tilsynsmyndigheten direkte til driftsenhet eller slakteri uten å gå via oppsamlingssted. Transitt gjennom områdene oppført i vedlegg I til denne forskrift skal kun skje på hovedveier eller motorveier og uten at kjøretøyet stanses.
- 2) Rånesæd fra råner oppstallet på rånestasjoner beliggende utenfor områdene som oppført i vedlegg I og som oppfyller vilkårene i forskrift av 31. desember 1998 nr. 1487 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av rånesæd.
- 3) Egg og embryo av svin fra dyr oppstallet på driftsenheter utenfor områdene som oppført i vedlegg I til denne forskrift.

Innførsel av levende svin etter første ledd nr. 1 er bare tillatt dersom Statens dyrehelsetilsyn og veterinærmyndighetene i eventuelle transitland er varslet av offentlig veterinærmyndighet i Spania 3 dager i forveien.

§ 4 skal lyde:

Ved innførsel av levende svin eller avlsmateriale av svin etter § 3, skal det på foreskrevet helsesertifikat, jf. forskrift av 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin, forskrift av 31. desember 1998 nr. 1487 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av rånesæd og forskrift av 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av sæd, eggceller og embryo av

visse dyrearter, tilføyes at forsendelsen oppfyller kravene i denne forskrift, jf. vedtak 2001/925/EF.

Vedlegg I skal lyde:

Region Barcelona samt stedene Ripollés, Garrotxa og Selva i region Gerona i fylket Katalonia.

II

Endringene trer i kraft straks.

13. mars Nr. 417 2002

Forskrift om opptak til mesterutdanningen.

Fastsatt av Mesterbrevnemnda 13. mars 2002 med hjemmel i lov av 20. juni 1986 nr. 35 om mesterbrev i håndverk og annen næring § 6 og kgl.res. av 12. desember 1986 nr. 2187 § 1. Kunngjort 7. mai 2002.

1. Mesterbrevkursene tilbys primært personer med svennebrev/fagbrev i det faget de vil søke mesterbrev i. Kursarrangør kan gjøre unntak fra dette, dersom dette er økonomisk avgjørende for å få igangsatt et kurs. Dette skal ikke ha innvirkning på det faglige innholdet og gjennomføringen av kurset.
2. Før kursstart kreves ett års praksis i faget etter avlagt svennebrev/fagbrev. Ved vurderingen av praksis gjelder de samme regler som ved godkjenning av praksis ved søknad om mesterbrev, jf. retningslinjene for dette.
3. Søkeren må før kursstart gjennom attest eller egenerklæring dokumentere forkunnskaper i IKT, jf. læreplanens krav.
4. Kandidaten må ha bestått eksamen i fellesfagene før eksamen i yrkesteori. Kursarrangør kan fravike dette kravet.
5. Mesterbrevnemnda kan ved spesielle forhold gi dispensasjon fra disse retningslinjene.
6. Denne forskriften trer i kraft fra 1. august 2002. Kandidater som har påbegynt sin mesterutdanning før denne dato omfattes av retningslinjene vedtatt av Nemnda den 14. oktober 1996.

Forskriften trer i kraft fra 1. august 2002 og fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 14. oktober 1996 nr. 998 om krav som må oppfylles før deltagelse i kurs til mesterbrev samt for godkjenning av privatisteksamener og annen utdanning i stedet for vanlig mesterutdanning. Nærmere opplysninger om nåværende forskrift fås hos Mesterbrevnemndas sekretariat, tlf. 23088362.

3. mai Nr. 418 2002

Forskrift om notarius publicus.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus § 1 og § 2. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 7. mai 2002.

§ 1. Virkeområde

Reglene i denne forskrift gjelder for utførelsen av alle notarialforretninger med mindre annet følger av lov eller forskrift.

§ 2. Tildeling av notarialmyndighet

I Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger domssokn hører notarialforretningene under byfogdembetet.

Foruten dommere ved tingretten og byfogdembetene, Sysselmannen på Svalbard og norske utenriktjenestemenn, jf. lov om notarius publicus § 1, har følgende personer notarialkompetanse til å utføre disse notarialforretningene:

1. Politimesteren i Østfinnmark er notarius publicus med full notarialmyndighet.
2. Lensmenn kan som notarius publicus bekrefte underskrifter på dokumenter, utferdige leveattester og bekrefte rett kopi, samt i forbindelse med slike saker motta forsikring eller tilsvarende erklæring.
3. Direktøren for Registerenheten i Brønnøysund har myndighet til å notarialbekrefte utskrifter av Brønnøysundregistrenes elektroniske registre, samt rett kopi av dokumenter i Brønnøysundregistrenes papirbaserte registre.
4. Registerføreren og administrasjonssjefen ved Skipsregistrene har myndighet til å notarialbekrefte sertifikater og attester som registrene selv utsteder.

§ 3. Delegering

Notarialmyndighet kan delegeres på følgende måte:

1. Domstolleder kan delegere notarialmyndighet til tjenestemann ved domstolen.
2. Lensmann kan delegere notarialmyndighet til tjenestemann ved lensmannens kontor.
3. Direktøren for Registerenheten i Brønnøysund kan delegere notarialmyndighet til tjenestemann ved Brønnøysundregistrene.
4. Politimesteren i Østfinnmark kan delegere notarialmyndighet til tjenestemann ved politistasjonen.

Det kan ikke delegeres myndighet til å motta forsikring eller til å treffe avgjørelse om å nekte å utføre en notarialforretning.

Delegeringsbeslutningen skal være skriftlig og klart angi ved navn den som får tillagt myndighet og om den delegerte myndighet er begrenset ut over det som følger av annet ledd. Bemyndigelsen kan begrenses til nærmere angitte sakstyper. Notarius publicus må forvise seg om at vedkommende tjenestemann har den nødvendige kunnskap og erfaring.

§ 4. *Taushetsplikt*

Om taushetsplikt for det en offentlig tjenestemann får vite i forbindelse med utførelsen av notarialforretninger gjelder forvaltningsloven § 13 til § 13f tilsvarende.

§ 5. *Veiledningsplikt*

Notarius publicus har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt om notarialforretningens innhold og betydning og om adgangen til å innhente apostille.

Når det avlegges forsikring, skal det særlig orienteres om det strafferettslige ansvaret forbundet med avleggelse av forsikring, jf. straffeloven § 163 annet ledd.

§ 6. *Stedlig kompetanse*

Notarius publicus skal som hovedregel utføre notarialforretningene på sitt kontor. Notarialforretninger kan likevel utføres på andre steder innen eget embetsdistrikt.

Notarius publicus ved tingretten kan også utføre notarialforretninger utenfor eget embetsdistrikt.

Rett til å få utført notarialforretninger har alle uten hensyn til om vedkommende er hjemmehørende innenfor eller utenfor embetsdistriktet til notarius publicus.

§ 7. *Krav til begjæringens form*

Begjæring om notarialforretning kan fremsettes muntlig eller skriftlig.

Notarius publicus kan i særlige tilfeller kreve at begjæring om notarialforretning fremsettes skriftlig.

§ 8. *Dokumentasjon ved notarialbekreftelser*

Notarius publicus kan kreve at den som fremsetter begjæring om notarialbekreftelse fremlegger den dokumentasjon som notarius publicus finner nødvendig for å vurdere riktigheten av det som skal bekreftes. Mangler den nødvendige dokumentasjon, kan notarius publicus avvise begjæringen eller pålegge rekvirenten innen en nærmere fastsatt frist å fremskaffe dokumentasjonen.

Finner notarius publicus grunn til det, kan han selv fremskaffe den nødvendige dokumentasjon. Medfører dette ikke ubetydelige omkostninger, må rekvirenten forskuddsvis betale disse.

Dersom dokumentasjonen for fysiske personers identitet er nødvendig, skal pass fremlegges. Førerkort eller bankkort utstedt i Norge kan også godtas. For juridiske personers identitet og for bekreftelse av signaturrett, skal firmaattest fra Brønnøysundregistrene fremlegges.

§ 9. *Språk*

Finner notarius publicus det nødvendig for å kunne utføre en notarialforretning at et fremlagt dokument avfattet på utenlandsk språk blir oversatt til norsk, kan det kreves at dokumentet oversettes av statsautorisert translatør, med mindre slik ikke kan skaffes i vedkommende språk eller særlige forhold gjør oversettelse foretatt av andre ubetenkelig.

Notarius publicus kan attestere underskrifter eller motta forsikring på innholdet av dokumenter på et språk som er fremmed for notarius publicus, dersom vedkommende som fremsetter begjæring om notarialforretning erklærer seg kjent med dokumentets innhold, og notarius publicus finner det ubetenkelig.

Notarius publicus kan gi notarialattesten på et fremmed språk som han selv behersker i nødvendig utstrekning.

§ 10. *Tolk*

Der det er nødvendig skal den som fremsetter begjæring om notarialforretning selv sørge for medvirkning av tolk eller døvetolk, som notarius publicus kan godkjenne.

Utgifter til tolk dekkes av rekvirenten.

§ 11. *Avvisning*

Foruten i tilfeller som nevnt i lov om notarius publicus § 3, skal notarius publicus avvise en begjæring om notarialforretning dersom vilkårene i forskriften § 6 til § 10 ikke er oppfylt.

Avvisningen skal meddeles muntlig eller skriftlig på en slik måte og med en slik begrunnelse at den som har anmodet om forretningen gis anledning til å påkjære avgjørelsen. Det skal orienteres om kjeremålsadgang, frist, fremgangsmåte og gebyr.

Skal begjæringen om notarialforretning fremsettes overfor en annen notarius publicus, kan begjæringen i stedet for å avvises, oversendes eller henvises til denne.

§ 12. *Notarialattest*

Ved utført notarialbekreftelse gis skriftlig notarialattest. Notarialattest kan gis ved bruk av stempel. Notarialattest ved bekreftelse av forhold knyttet til et dokument bør i den grad det er mulig påføres det omhandlede dokument, eller utferdiges i egen attest som heftes ved. Gjelder attesten et dokument på flere sider eller attesten heftes til

dokumentet, skal sidene heftes sammen på en slik måte at de ikke kan tas fra hverandre uten å bryte et segl, stempel eller annen innretning påsatt for å hindre dette.

En notarialattest skal inneholde opplysning om:

1. Det eller de forhold notarialbekreftelsen omfatter
2. Tid og sted for notarialbekreftelsen
3. Navnet på den notarialbekreftelsen gjelder, dersom dette er av betydning for bekreftelsen
4. Særlige omstendigheter ved notarialbekreftelsen.

§ 13. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2002.

Fra samme tid oppheves:

1. Forskrift av 1. oktober 1993 nr. 922 om begrenset notarialmyndighet for registerføreren og kontorsjefen for Skipsregistrene.
2. Kgl.res. av 10. oktober 1997 nr. 1089 om delegering av kompetanse etter lov om rettergangsordningens ikrafttræden § 6 første ledd jf. § 6 tredje ledd til registerenheten i Brønnøysund. Oppheving av delegering.
3. Kgl.res. av 10. juli 1931 om tildeling av begrenset notarialmyndighet til lensmennene.
4. Kgl.res. av 7. juli 1913 om tildeling av notarialmyndighet til politimesteren i Rjukan.
5. Kgl.res. av 3. juni 1927 om tildeling av notarialmyndighet til politimesteren i Vestoppland.

3. mai Nr. 419 2002

Forskrift om opphevelse av forskrift om utførsel av tungvann.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 18. desember 1987 nr. 93 om kontroll av strategiske varer, tjenester og teknologi. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 7. mai 2002.

Forskrift av 10. mars 1989 nr. 157 om utførsel av tungvann oppheves straks.

3. mai Nr. 420 2002

Ikrafttredelse av lov av 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten § 22. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 7. mai 2002.

Lov av 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten gjelder fra 1. september 2002.

7. mai Nr. 421 2002

Ikrafttredelse av lov av 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstoloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling).

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 7. mai 2002 med hjemmel i lov av 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstoloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) del III nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 7. mai 2002.

Lov av 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstoloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) del I § 55 a og § 235 trer i kraft straks. De øvrige deler av loven trer i kraft 1. november 2002.

25. april Nr. 422 2002

Forskrift om sveising m.m. om bord på skip.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 25. april 2002 med hjemmel i lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1 første ledd og tredje ledd og § 42, § 41, § 41a, § 94, § 96, § 97 og § 100, jf. kgl.res. av 5. april 1963 nr. 9, jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF), jf. kgl.res. av 1. desember 1978 nr. 1. Kunngjort 10. mai 2002.

Kapittel I. Generelle bestemmelser.

§ 1. *Virkeområde*

- (1) Kapittel I, IV og V gjelder alle skip uansett størrelse.
- (2) Kapittel II gjelder for sveise- og brennearbeider, arbeid med åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid om bord i alle tankskip i drift.
- (3) Med mindre noe annet er bestemt gjelder kapittel III alle skip som har installert sentralanlegg 1. september 1977 eller senere. Skip som har installert sentralanlegg før 1. september 1977 skal tilfredsstille § 15, første, andre, tredje og femte ledd; § 16, første ledd bokstav c og tredje ledd bokstav d; § 18, andre og tredje ledd; § 19; § 20; § 22;

og § 23 i denne forskrift.

(4) Ved utskiftning av utstyr/installasjoner på skip med eksisterende sentralanlegg kommer øvrige bestemmelser i denne forskriften til anvendelse.

(5) I denne forskrift kommer dog ikke slikt arbeid som omhandlet i kapittel II og IV til anvendelse dersom dette reguleres av forskrift utferdiget av Direktoratet for Statens Arbeidstilsyn.

(6) I utlandet kommer heller ikke kapittel II i denne forskrift til anvendelse dersom myndighetene i vedkommende land har regler eller forskrifter for slikt sveisearbeid, med mindre skipsføreren finner sikkerhetstiltakene utilstrekkelige.

§ 2. Definisjoner

(1) I denne forskrift betyr:

- a) *Acetylen*: $C_2 H_2$ for lagring på spesialflasker (15 – 19 bar ved 15 °C).
- b) *Anerkjent klasseinstitusjon*:
  1. American Bureau of Shipping (ABS).
  2. Bureau Veritas (BV).
  3. Det norske Veritas (DnV).
  4. Germanischer Lloyd (GL).
  5. Lloyd's Register of Shipping (LRS).
- c) *Eksisterende sentralanlegg*: Sentralanlegg installert før 1. juli 2000.
- d) *Flytende kjemikalier*: Laster med et absolutt damptrykk lavere enn 2,8 bar ved 37,8 °C som representerer en brannrisiko og helsefare.
- e) *Gassfarlig område*: Område på åpent dekk, eller delvis innelukkede rom på dekk mindre enn:
  1. åpent dekk over lastetanker og 3 m forut for og aktenfor alle lastetanker opp til en høyde av 2,4 m over dekk.
  2. 3 m fra åpninger til lastetanker, åpninger til gassfarlige rom og ventiler og løsbare sammenføyninger i rør som kan inneholde brannfarlig last.
  3. 4,5 m fra ventilasjonsutløp fra lastepumperom.
  4. 5 m fra trykk-/vakuumentiler m.m.
  5. 10 m målt horisontalt fra gassutløp fra lastetanker under lasthåndtering.
- f) *Gassfarlig rom*: Følgende rom anses som gassfarlige:
  1. kofferdammer og rom som støter mot lastetanker.
  2. lastepumperom.
  3. lastetanker.
  4. lukkede eller delvis lukkede rom hvorfra det er adgang til gassfarlige rom.
  5. lukkede og delvis lukkede rom som inneholder rør eller slanger for last.
- g) *Kondenserte gasser*: Laster med et absolutt damptrykk på 2,8 bar eller høyere ved 37,8 °C som representerer en brannrisiko og helsefare.
- h) *Kvalifisert person*: Person med kvalifikasjoner til å foreta installasjon, prøving og kontroll av sentralanlegg, samt utstedelse av installasjonsbevis.
- i) *Nye sentralanlegg*: Sentralanlegg installert 1. juli 2000 eller senere.
- j) *Nøytral atmosfære*: Atmosfære som er oppblandet ved nøytralgass slik at oksygeninnholdet ikke overstiger 8 volumprosent.
- k) *Oksygen*: O_2 for lagring på spesialgassflasker (150 eller 200 bar ved 15 °C).
- l) *Olje*: Med olje forstås:
  1. Mineralske oljer med flammepunkt på 60 °C eller derover, som f.eks. dieseloljer, solarolje, fyringsolje, smøreolje o.l. som avgir brennbare gasser ved oppvarming.
  2. Mineralske oljer med flammepunkt under 60 °C som f.eks. bensin, petroleum, benzene og råolje, eller andre brennbare væsker med flammepunkt under nevnte grense.
  3. Oljer og fett av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse som f.eks. hvalolje, jordnøttolje, linolje og liknende som avgir brennbare gasser ved oppvarming.
- m) *Råolje*: Enhver olje som forekommer naturlig i jorden, enten den er behandlet for å kunne transporteres eller ikke, og omfatter:
  1. Råolje hvor visse destillatbestanddelene kan ha blitt fjernet, og
  2. Råolje hvor visse destillatbestanddelene kan ha blitt tilsatt.
- n) *Tankskip i drift*: Tankskip som ikke ligger ved verksted for å utføre reparasjonsarbeid eller annet arbeid.
- o) *Tankskip*: Et lasteskip som er bygget eller innredet for transport av flytende brannfarlig last i bulk.

§ 3. Ansvar

Reder og fører er ansvarlig for at bestemmelsene i denne forskrift følges.

§ 4. Fravik

I enkelttilfeller kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig, og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fraviket må ikke være i strid med internasjonal overenskomst Norge har sluttet seg til.

§ 5. Gjensidig godkjenning

Kravene i kapittel III skal ikke gjelde for produkter med opprinnelse i EØS-land, når slike produkter er i samsvar med:

- a) en standard eller regler for god praksis som er utgitt av et nasjonalt standardiseringsorgan eller et tilsvarende organ i et EØS-land, og som det er påkrevd å følge i vedkommende land, eller
- b) en relevant internasjonal standard som er godkjent for anvendelse i ett av landene, eller
- c) en teknisk forskrift som regulerer produksjon, markedsføring eller bruk i ett av landene, eller
- d) konvensjonelle eller innovative produksjonsprosesser som er i overensstemmelse med lovgivningen i et EØS-land, og der det finnes tilstrekkelig detaljert teknisk dokumentasjon for å sikre at produktene det gjelder kan bedømmes i lys av den oppgitte anvendelsen, om nødvendig på grunnlag av tilleggstester, forutsatt at standarden, reglene for god praksis, den tekniske forskriften eller prosessen det gjelder kan sikre et beskyttelsesnivå som er likeverdig med nivået fastlagt i denne forskriften (det skal om nødvendig gis særskilte opplysninger om sikkerhet og beskyttelse av liv og helse m.m.).

§ 6. Dokumentasjon

(1) Tegninger av sentralanlegg skal utarbeides i god tid før installasjonsarbeidet settes i gang. Tegningene skal tydelig vise de foreslåtte installasjoner av utstyr og rørføring og være påført alle relevante opplysninger i henhold til kravene i forskriften. Tegningene skal til enhver tid være tilgjengelige om bord.

(2) Reder skal kunne dokumentere at forskriftens krav er oppfylt. På forespørsel skal dokumentasjon sendes Sjøfartsdirektoratet. Dokumentasjonsinnholdet, omfanget, typen og tidspunktet for oversendelse fastsettes av Sjøfartsdirektoratet.

§ 7. Kvalifisert person

Kvalifisert person skal oppfylle følgende krav:

- a) ha alle nødvendige kvalifikasjoner for å kunne foreta rør- og utstyrsmontasje på skip,
- b) ha spesielle kunnskaper om de problemer og sikkerhetsforanstaltninger som knytter seg til installasjon, utprøving, kontroll og bruk av sentralanlegg og som har praktisk erfaring på dette området, og
- c) under installasjon benytte utstyrsleverandørens armatur, tegninger og anvisninger.

§ 8. Veiledning vedrørende forberedelser til sveising eller varmt arbeid

Sjøfartsdirektoratet kan utarbeide veiledning vedrørende forberedelse til sveising eller varmt arbeid i lastetank.

Kapittel II. Forholdsregler ved sveising eller annen bruk av åpen flamme m.m. om bord i tankskip i drift**§ 9. Spyling og gassfriing**

(1) Skip som har ført last med flammepunkt under 60 °C.

- a) Før sveise- og brennearbeider eller annen bruk av åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid settes i gang skal følgende utføres:
  1. Skip utstyrt med nøytralgassanlegg og anlegg for råoljevasking (COW).
    - 1.1. Ved siste lossing av råolje skal tanker som det skal arbeides i, og tilstøtende tanker råoljevaskes.
    - 1.2. Tank eller rom som det skal arbeides i samt alle tilstøtende tanker eller rom skal deretter spyles med vann til en tilfredsstillende renhet er oppnådd. Spylingen skal foregå i nøytral atmosfære. Rørsystem, ventiler, filter og pumper skal rengjøres. Etter utlufting skal rengjøring i henhold til § 10 første ledd, utføres. Pumperom og kofferdammer skal være rengjort og utluftet.
    - 1.3. Sloptanker skal så vidt mulig være tomme og rengjort. Dersom sloptank støter direkte mot den tank eller det rom det skal arbeides i, skal sloptanken være tom og rengjort. Dersom sloptank ikke støter direkte mot den tank eller det rom det skal arbeides i, kan sloptanken inneholde slop. Tanken skal da ha nøytral atmosfære, og nøytralgasstrykket skal ikke være lavere enn 500 mmVS.
    - 1.4. Tanker som støter direkte mot den tank det skal arbeides i, skal være tomme og rengjort i henhold til §10, første ledd. Skipets øvrige tanker eller rom skal ha nøytral atmosfære, oksygeninnholdet skal ikke overstige 8%, og nøytralgasstrykket skal ikke være lavere enn 500 mmVS.
  - b) Skip som ikke er utstyrt med nøytralgassanlegg og COW.
    1. Det skal spyles med vann (maks. 60 °C) med etterfølgende utlufting av alle tanker og rom inklusive ventiler, filter, pumper mv. Pumperom og kofferdammer skal være rengjort og utluftet. Sloptank skal være tom og rengjort dersom den ikke er fylt med CO₂ eller annen form for nøytralgass. Oksygeninnholdet skal ikke overstige 8% og nøytralgasstrykket skal ikke være lavere enn 500 mmVS.
    2. Dersom sloptanken ikke er utstyrt med noen form for nøytralgassanlegg, kan slop oppbevares uten nøytralgass, dersom avstanden til tanken det arbeides i, er minst 100 m. Alle luker og ventiler til sloptanken skal være stengt. Dersom sloptank støter direkte mot den tank eller det rom det skal arbeides i, skal sloptanken være tom og rengjort.
    3. Skipets øvrige lastetanker og rom skal være rengjort og gassfrie i henhold til § 10 første ledd.
    4. Alle lastetanker, pumperom og kofferdammer skal være kontrollert med 2 stk. eksplosimetre som skal være typegodkjente.
- (2) På skip som har ført lastolje eller bunkers med flammepunkt på 60 °C, eller derover, eller olje og fett som

definert i § 2 bokstav k nr. 3, kan spyling og utlufting og kontroll som nevnt i første ledd ovenfor, innskrenkes til de tanker og rom hvor det skal arbeides, samt til rengjøring av tilstøtende tanker eller rom. Imidlertid skal luker og åpninger til ikke rengjorte tanker og rom holdes lukket.

(3) På skip som har ført kondenserte gasser skal tanker eller rom som det skal arbeides i, samt tilstøtende tanker eller rom spyles med vann. Dog kan spyling sløyfes dersom gass kan fullstendig fjernes ved utlufting. Kontroll av gass må foretas med eksplosimeter kalibrert for angjeldende gass.

§ 10. Rengjøring – kontinuerlig gasskontroll

(1) I tanker eller rom som har inneholdt olje eller kondenserte gasser skal det før det settes i gang varmt arbeid i tillegg til spyling og rengjøring som nevnt i § 9, første ledd, gjøres grundig rent i tankens bunn og på konstruksjonselementer. Ombord i ethvert skip som frakter olje, kjemikalier eller kondenserte gasser, skal sjekklister over slikt arbeid være tilgjengelig. En kopi av utfylte sjekklister skal oppbevares på broen.

(2) Tilstøtende tanker eller rom skal rengjøres på samme måte som det rom det arbeides i. Dersom skipet ikke er utstyrt med nøytralgass og COW-anlegg, skal samtlige av skipets tanker være rengjort på samme måte som den tank det skal arbeides i.

(3) Rør og ventiler i tanker hvor det skal utføres varmt arbeid skal være rengjort.

(4) Atmosfæren i den tank eller det rom det skal arbeides i, samt tilstøtende tanker, skal være kontrollert umiddelbart før varmt arbeid settes i gang. Under arbeidets gang skal målinger tas minst hver annen time i det første døgnet. Dersom disse målinger viser at det ikke har vært noen gassutvikling i løpet av denne perioden, kan gassmålingene deretter innskrenkes til hver fjerde time.

(5) Har skipet på foregående reise ført olje med flammepunkt under 60 °C eller kondenserte gasser, skal tilsvarende gassmålinger tas i tilstøtende rom eller tanker.

(6) Sveise- og brennearbeider eller annen bruk av åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid. Arbeid som nevnt i § 9 første ledd bokstav a, skal innstilles når rør eller ventiler demonteres eller har vært åpnet. Før arbeidet gjenopptas skal gassmålinger utføres som nevnt i fjerde ledd ovenfor.

(7) Når det gjelder tanker hvor det har vært ført kjemikalier, skal det tas forholdsregler med hensyn til eventuell fare for forgiftning på grunn av gasser som dannes ved oppvarming. Videre skal forholdsregler tas når det gjelder tank-coatinger som kan avgi giftige gasser ved oppvarming.

(8) Forholdsregler skal tas når det gjelder eksplosiv gass som er oppstått ved bruk av anoder før avrustning (descaling) av tanker.

(9) I permanente ballasttanker i tankskip skal det foretas gassmålinger, da det i slike tanker kan ha samlet seg gass på grunn av lekkasje.

§ 11. Sveising, bruk av åpen flamme m.m.

(1) Sveise- og brennearbeider eller annen bruk av åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid kan utføres om bord med de begrensninger som er gitt nedenfor i tredje og fjerde ledd, forutsatt at rengjøring har vært utført, og at alle forhold for øvrig i henhold til § 10 blir iaktatt.

(2) Sveising eller bruk av åpen flamme på skip som har ført last med flammepunkt under 60 °C, skal ikke foretas i tankområdet før skipet er losset og gassfriing foretatt i henhold til § 9, første ledd. Sveisearbeid må kun forekomme når det er nødvendig for å opprettholde sikker drift av skipet. Unntatt fra bestemmelsene er slike arbeider dersom de utføres i maskinverksted eller annet rom som er spesielt beregnet for slike arbeider.

(3) For skip som er utstyrt med nøytralgassanlegg, kan det tillates mindre sveisearbeider utenom tankområdet når tankene er fylt med nøytralgass. Det skal være minst 10 m fra gassfarlig område.

(4) Under arbeid i lukket rom skal det sørges for god ventilasjon. Ventilasjonsanlegget skal ha en kapasitet på min. 1 luftveksling per time.

(5) Mindre utvendige arbeider f.eks. påsveising av beslag, rørbøyler, doblinger, mindre fundamenter direkte på tank eller rom som har inneholdt olje med flammepunkt på 60 °C eller derover, kan etter nøye vurdering av skipets fører utføres uten forutgående rengjøring. Det forutsettes at det ikke er fare for gjennombrenning, og at tanken i minst 50 cm høyde over det oppvarmede sted holdes fylt med vann.

(6) Ved sveise- og brennearbeider eller annen bruk av åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid, på hulrom som f.eks. rør, slingrekjøle e.l. som inneholder olje eller annet rustbeskyttelsesmiddel som kan avgi eksplosiv gass ved oppvarming, skal oljen tømmes ut og hulrommet være fylt med vann eller nøytralgass. Nøytralgass skal tilføres kontinuerlig.

(7) Under lasting og lossing av last med flammepunkt under 60 °C samt kondenserte gasser, skal bruk av åpen flamme i maskinrom og kjelerom utenom de fastsatte fyrsteder bare finne sted etter nøye vurdering av skipets fører og maskinsjef.

(8) Under arbeidet skal det alltid være egnet brannslukningsutstyr i beredskap. Brannslukningsapparater skal være for hånden, og ved større arbeider skal det være trykk på brannledningen og utsatt brannvakt.

§ 12. Undersøkelser

(1) Gassmålinger og undersøkelser i forbindelse med rengjøring og gassfriing, skal foretas av en offiser samt skipets verneombud. Disse skal ha gjennomgått godkjent opplæringskurs i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om særlige krav til opplæring og kvalifikasjoner for personell på tankskip.

(2) Resultatet av slike undersøkelser skal innføres i skipets dekkdagbok.

- (3) Under forberedelser til sveise- og brennearbeider eller annen bruk av åpen flamme eller annet gnistgivende arbeid, skal følgende forhold alltid kontrolleres:
- Type olje som har vært ført i den tank eller de tanker hvor sveisearbeid eller arbeid med bruk av åpen flamme skal utføres. Oljetyper som har vært ført i tilstøtende tanker.
  - Type kondenserte gasser eller flytende kjemikalier som har vært ført i de tanker eller i nærheten av det sted sveising skal utføres.
  - Utstrekning av utført rengjøringsarbeid i tanker eller rom.
  - Utstrekning av utført rengjøringsarbeid i tilstøtende tanker eller rom.
  - Tiltak for ventilasjon for arbeid.
  - Utført gassmålinger i tanker og rom hvor arbeid skal utføres og i tilstøtende tanker og rom.
  - Resultat av gassmålinger før og under arbeidet.
  - Klargjøring av brannslukningsutstyr og annet sikkerhetsutstyr.

Kapittel III. Sveiseutstyr m.m. for sveisegassene acetylen og oksygen

§ 13. Sentralanlegg

(1) Sentralanlegg skal installeres når antallet gassflasker om bord med acetylen og/eller oksygen er flere enn 4. Kravet gjelder uansett flaskestørrelse.

(2) Sentralanlegg skal bestå av en gassflaskesentral med tilbakeslagsventil tilknyttet hver enkelt gassflaske, høytrykkslanger, samlerør, avstengningsventiler, regulatorer, samt rørledninger med uttaksposter. Alle deler av anlegget skal tilfredsstillende bestemmelsene i denne forskrift.

(3) Ethvert anlegg med fast installerte rør for acetylen og oksygen er å oppfatte som et sentralanlegg, selv om antallet gassflasker er 4 eller færre. Alle deler av slike anlegg skal også tilfredsstillende bestemmelsene i denne forskrift.

§ 14. Gassflaskesentral

(1) Gassflaskesentral skal være et eget rom for oppbevaring og tilkopling av acetylen- og oksygenflasker. Rommet skal ha skott, dekk og tak av stål og være gasstett atskilt fra tilstøtende rom. Gassflaskesentralen skal plasseres på eller over øverste gjennomgående dekk, samt ha direkte atkomst fra åpent dekk.

(2) Gassflaskesentralen skal isoleres, ventileres og arrangeres slik at temperaturen normalt ikke overstiger 40 °C. Hvor rommets plassering og temperaturforhold tilsier det, kan naturlig ventilasjon anvendes. Materialer som benyttes i forbindelse med isolasjon mv., skal være av ubrennbar type. Ventilasjonsarrangementet skal ikke være tilknyttet andre ventilasjonsanlegg om bord. Videre skal rommet ventileres slik at ingen fare for gassansamling er til stede. Sikkerhetsventiler o.l. avledes til forsvarlig sted på åpent dekk, se § 16 første ledd bokstav d.

(3) Rommet skal ikke benyttes til annet enn oppbevaring av gassflasker. Rørledninger for brennbare væsker og gasser skal ikke føres gjennom gassflaskesentralen.

(4) Når det totale antall acetylen- og oksygenflasker (uansett størrelse) inklusive reserveflasker ikke overstiger 8, kan begge gassarter oppbevares i samme rom.

(5) Når det totale antall acetylen- og oksygenflasker (uansett størrelse) inklusive reserveflasker overstiger 8, skal gassflaskesentralen bestå av to gasstette atskilte rom – ett for acetylen og ett for oksygen.

(6) Gassflaskesentral skal være tydelig merket med skilt som angir at oksygen- og acetylenflasker er lagret i sentralen. Skiltet skal ha tekst som forlangt i § 22, første ledd.

(7) Elektriske anlegg skal tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende regler for installasjon av elektriske komponenter i gassfarlige rom.

§ 15. Gassflasker, armatur m.m.

(1) Gassflasker for acetylen og oksygen skal være av typer godkjent av anerkjent klasseinstitusjon eller offentlig myndighet. Det tillates ikke flasker med større volum enn 50 liter.

(2) Gassflasker, innbefattet reserveflasker, skal være anbrakt i oppreist stilling og skal være forsvarlig festet. Festearrangementet skal være utført slik at hurtig framontering av flasker kan foretas.

(3) Acetylen- og oksygenflasker tillates ikke oppbevart i maskinrom.

(4) Brennere, avstengningsventiler, regulatorer, tilbakeslagssikringer, høytrykksrør og annen armatur i tilknytning til sveiseutstyret skal være av fabrikater som tilfredsstillende relevante standarder, jf. § 17.

(5) Når sentralanlegget ikke er i bruk, skal gassflaskeventilene og øvrige ventiler være stengt.

§ 16. Rørinstallasjoner m.m.

(1) *Høytrykkside. Rør og armatur mellom gassflasker og regulator*

a) Rør for acetylen.

Rør skal være rustfrie stålrør. Alle rør skal være sømløse. Rør og armatur skal være sertifisert for 300 bar.

Kopper eller kopperlegeringer med mer enn 65% kopper skal ikke benyttes i forbindelse med acetylen.

I sentralanlegg hvor to eller flere flasker acetylen er forbundet med samlerør, skal tilførselsrørene mellom flasker og samlerør være utstyrt med tilbakeslagsventil som tilfredsstillende relevante standarder, jf. § 17.

b) Rør for oksygen.

Rør skal være rustfrie stålrør eller kopperrør. Alle rør skal være sømløse. Rør og armatur skal være sertifisert for 300 bar.

I sentralanlegg hvor to eller flere flasker oksygen er forbundet med samlerør, skal tilførselsrørene mellom flasker og samlerør være utstyrt med tilbakeslagsventil som tilfredsstiller relevante standarder, jf. § 17.

- c) Trykkprøvingen skal utføres av kvalifisert person, jf. § 7.
  - d) Sikkerhetsventiler o.l. som er plassert i gassflaskesentral skal ha avlufting til åpent dekk. Utløpet skal legges til et sikkert sted og i en høyde av minst 3 m over dekk. Avluftsstedet skal være merket som forlangt i § 22, femte ledd.
- (2) *Lavtrykkside*
- a) Rør skal være sømløse med materiale ST 35 med minimum godstykkelse 2,0 mm eller tilsvarende og/eller etter anerkjent klasseinstitusjons krav. Rørledninger på åpent dekk skal ha en godstykkelse på minst 2,5 mm.
  - b) Rørledninger skal legges fritt og slik at de er beskyttet mot skader. Rørledninger skal ikke trekkes gjennom uventilerte rom, skap mv. eller legges i innredning for mannskap eller passasjerer.
  - c) Ekspansjonssloyfer skal legges hvor det er nødvendig, og ved føring gjennom dekk eller skott skal rørledningen legges i beskyttelsesrør av hard plast eller fibermateriale. Alle rør skal festes forsvarlig slik at de er beskyttet mot skader. Avstanden mellom festeklemmer bør ikke overskride 2,5 m.
  - d) Rørledninger skal legges med færrest mulig skjøter. For nye anlegg skal skjøter være fagmessig sveiset med TIG- eller acetylen-/oksygenapparat. For eksisterende anlegg skal skjøter være fagmessig sveiset ende mot ende. Skjøter skal anbringes på steder som er lett tilgjengelig for inspeksjon.
  - e) Demonterbare koblinger godtas ikke som erstatning for sveising.
- (3) *Uttaksposter*
- a) Uttaksposter er brakett med avstengningsventiler, regulatorer, manometer og tilbakeslagssikringer for acetylen og oksygen plassert i skap eller beskyttet på annen tilfredsstillende måte.
  - b) Det tillates 2 uttaksposter på hvert røropplegg fra gassflaskesentral.
  - c) Uttaksposter tillates kun plassert i maskinrom og/eller verksted. De skal være plassert på et godt ventilert sted, og slik at de er beskyttet mot mekanisk belastning.
  - d) Avstengningsventiler på uttaksposter skal være stengt når anlegget ikke er i bruk.

§ 17. *Krav til utstyr og installasjoner*

Utstyr og installasjoner på nye sentralanlegg skal være i samsvar med følgende standarder:

- a) NS-EN 730 Utstyr for gassveising. Utstyr benyttet for gassveising, skjæring og tilhørende metoder, sikkerhetsinnretninger for brenngasser og oksygen eller komprimert luft. Generelle spesifikasjoner, krav og prøving.
- b) NS-EN 961 Gassveiseutstyr. Forgreningsrørregulator brukt for sveising, skjæring og tilhørende metoder opptil 200 bar.
- c) NS-EN ISO 14113 Gas welding equipment. Rubber and plastic hoses assembled for compressed or liquefied gases up to a maximum design pressure of 450 bar (ISO 14113:1997).
- d) NS-EN ISO 2503 Utstyr for gassveising. Trykkregulatorer for gassflasker benyttet ved sveising, skjæring og tilhørende metoder opptil 300 bar. (ISO 2503:1998).
- e) NS-ISO 9090 Gasstetthet for utstyr til gassveising og lignende metoder (=29090:1992).
- f) NS-ISO 9539 Materialer for utstyr benyttet til gassveising, kutting og lignende metoder (= EN 29539:1992).
- g) prEN ISO 14114 Gas welding equipment – Acetylene manifold systems for welding, cutting and allied processes – General requirements (ISO/DIS 14114:1997).

§ 18. *Installasjon, prøving og kontroll av sentralanlegg*

- (1) *Installasjon av sentralanlegg*
- a) Før rørledninger for acetylen og oksygen monteres skal alle rørledninger og koblinger nøye skylles rene for fett, olje og andre brennbare stoffer. Til avfettingen skal ikke brennbare eller organiske løsemidler benyttes. Rørledninger og koblinger renblåses deretter med fettfritt nitrogen, både før og etter montering.
  - b) Trykkluft fra oljesmurt kompressor eller oksygen skal ikke benyttes.
- (2) *Gjennomblåsning og tetthetsprøving etter installasjon mv.*
- a) Etter endt installasjon eller reparasjon av sentralanlegg og ellers med 5 års mellomrom, jf. § 19, skal det foretas en gjennomblåsning og tetthetsprøving av alle rørledninger.
  - b) Gjennomblåsning av rørledninger for acetylen og oksygen skal foretas med fettfritt nitrogen. Nitrogenet skal blåses inn etter høytrykksiden og ledes ut ved uttakspost. Uttaksposten(e) skal være fjernet mens gjennomblåsningen pågår. Ved gjennomblåsningen økes trykket gradvis til ca 12 bar og gjennomblåsningen skal pågå til det ikke lenger kommer smuss ut av røret. Høytrykksrør gjennomblåses separat.
    1. *Lavtrykksiden*
      - 1.1. Rørledninger for acetylen og oksygen på lavtrykksiden skal tetthetsprøves med fettfritt nitrogen, og prøvetrykket skal være 12 bar. Etter 8 timer skal trykkfallet ikke overstige 0,4 bar.
    2. *Høytrykksiden*
      - 2.1. Rørledninger for acetylen på høytrykksiden skal tetthetsprøves med fettfritt nitrogen ved 25 bar.
      - 2.2. Rørledninger for oksygen på høytrykksiden skal tetthetsprøves med 200 bar oksygen eller fettfritt nitrogen.

3. Fellesbestemmelse

3.1. Alle ventiler, skjøter og andre forbindelser skal kontrolleres for lekkasje ved hjelp av egnede midler.

(3) Kontroll

- a) Gjennomblåsning og tetthetsprøving som nevnt i andre ledd skal foretas av kvalifisert person, jf. § 7. For fornyelse av installasjonsbevis, jf. § 19, tredje og fjerde ledd.
- b) Tetthetskontroll av rørledninger skal foretas av maskinsjefen eller den han bemyndiger minst en gang hvert år med vanlig driftstrykk for henholdsvis oksygen og acetylen. Gasstilførselen til ledningene stoppes ved at sentralregulatoren stenges, og trykket i ledningene skal da kunne holde seg konstant i minst 8 timer. Forekommer det trykkfall i ledninger for oksygen og/eller acetylen skal sentralanlegget kontrolleres og utbedres av kvalifisert person, jf. § 7, og nytt installasjonsbevis utstedes. Den årlige kontroll skal påføres installasjonsbeviset i gassflaskesentralen.

§ 19. Installasjonsbevis

(1) Når sentralanlegg er ferdig installert, prøvet og kontrollert av kvalifisert person, jf. § 7, skal det utstedes et installasjonsbevis med tekst fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Installasjonsbeviset skal utstedes av den kvalifiserte personen, jf. § 7, som står for installasjonen og kontrollen av anlegget. Den som utsteder installasjonsbeviset, skal attestere ved sin underskrift at anlegget er kontrollert og prøvet som foreskrevet, samt at øvrige bestemmelser i denne forskrift er oppfylt.

(2) Installasjonsbeviset skal utstedes for et tidsrom av høyst 5 år. Bevisets gyldighet opphører dersom anlegget forandres eller påføres slike skader som kan være av betydning for anleggets brukbarhet eller sikkerhet.

(3) Før utløpet av 5-års perioden skal anlegget på ny prøves og kontrolleres av kvalifisert person, jf. § 7, og nytt installasjonsbevis utstedes. For skip med klasse kan anerkjent klasseinstitusjon utstede beviset etter at rederiet og denne klasseinstitusjonen i fellesskap har kontrollert anlegget. Installasjonsbeviset merkes tydelig: «Fornyelse av installasjonsbevis».

(4) Etter skader, forandringer eller fornyelser av viktige deler av anlegget skal anlegget på ny prøves og kontrolleres av kvalifisert person, jf. § 7, og nytt installasjonsbevis utstedes. Installasjonsbeviset merkes tydelig: «Fornyelse av installasjonsbevis».

(5) Installasjonsbeviset (originalen) skal være slått opp i gassflaskesentralen, og innrammet slik at det kan tas ut for påførelse av årlige kontroller.

(6) Kopi av installasjonsbeviset oppbevares av utstederen og rederiet i minst 6 år.

§ 20. Transportabelt sveiseutstyr

(1) Transportabelt sveiseutstyr består av 1 flaske for henholdsvis oksygen og acetylen, regulatorer, tilbakeslagssikringer, slanger, brennere m.m., plassert i dertil egnet transportabel innretning. Flaskenes volum skal ikke overstige 50 liter. Det tillates kun 1 reserveflaske for henholdsvis acetylen og oksygen.

(2) På skip med sentralanlegg skal transportabelt sveiseutstyr når det ikke er i bruk, oppbevares i stativ i gassflaskesentralen. Det totale antall acetylen- og oksygenflasker i ett rom skal ikke overstige 8, inklusive flasker som benyttes til transportabelt sveiseutstyr.

(3) På skip som ikke er utstyrt med sentralanlegg, skal transportabelt sveiseutstyr og reserveflasker når det ikke er i bruk, oppbevares fastmontert i eget godt ventileret rom på eller over øverste gjennomgående dekk. Rommet skal være gasstett atskilt fra andre rom.

§ 21. Spesialanlegg

(1) På skip hvor sveising og/eller brenning utføres som tjenesteyting til andre, så som rørleggingsskip, kranskip, verkstedskip og boreskip for annet bruk enn boring etter undersjøiske petroleumforekomster, kan det installeres anlegg i henhold til denne bestemmelsen (spesialanlegg).

(2) Sjøfartsdirektoratet avgjør i tvilstilfelle hvilke skip bestemmelsen gjelder for.

(3) Spesialanlegg kan kun anvendes i forbindelse med tjenesteyting til andre.

(4) For spesialanlegg gjelder denne forskriften med følgende modifikasjoner:

- a) Gassflaskesentralen kan plasseres på åpent dekk. Gassflaskene i sentralen skal da være plassert i solide stativer og de skal være effektivt beskyttet mot mekaniske skader, direkte solvarme, vær og vind. Over sentralen skal det være et tett tak eller deksel av stål. Armatur, rørledninger mv. i sentralen skal være beskyttet med f.eks. deksel av stål, solid netting/gitter e.l. som lett kan åpnes eller fjernes mens utskiftning av flasker mv. i sentralen pågår.
- b) Hvor gassflaskesentralen er plassert på åpent dekk, skal det være et markert skille mellom acetylen- og oksygenflaskene i gassflaskesentralen.
- c) Rørledninger på åpent dekk skal ha en godstykkelse på minst 2,5 mm.
- d) Flere uttaksposter enn 2 godtas.
- e) Uttaksposter på åpent dekk tillates. Uttaksposter på åpent dekk skal være i skap som kan lukkes.

(5) Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse på skipets ordinære sentralanlegg. For ordinære sentralanlegg gjelder forskriftens øvrige bestemmelser.

§ 22. Veiledning, skilting og merking

(1) Inngangsdør i gassflaskesentral eller rom hvor flasker for acetylen og oksygen oppbevares, skal utstyres med varselsskilt i henhold til NS 6033 som skriftlig og billedlig klart uttrykker:

GASS UNDER TRYKK

Beholderne skal bringes i sikkerhet under eventuell brann.

GAS UNDER PRESSURE

Remove cylinders to a safe place in case of fire.

(2) Døren skal også utstyres med forbudsskilt i henhold til NS 6033 som med tekst klart uttrykker:

GASSFARE

GAS DANGER

Åpen ild og røyking forbudt. Fire, open light and smoking prohibited.

ADGANG FORBUDT NO ADMITTANCE

(3) I umiddelbar nærhet av sentralarmatur, regulator og flasker etc. skal det slås opp skilt med bruksanvisning og tekst som klart gir de nødvendige detaljinstruksjoner for bruk av gassflaskesentralen. Bruksanvisningen skal være på engelsk og norsk.

(4) I umiddelbar nærhet av regulatorer skal det slås opp skilt som klart uttrykker hvilke maksimale ledningstrykk som tillates mellom regulatorene og uttakspostene.

(5) Avlufting fra sikkerhetsventiler o.l. skal merkes med forbudsskilt NS 6033 med tekst:

GASSFARE

GAS DANGER

Åpen ild og røyking forbudt. Fire, open light and smoking prohibited.

(6) På uttakspostene skal det være slått opp skilt som antyder arbeidstrykket. Det skal også være slått opp skilt som klart uttrykker at ventilene skal være stengt når anlegget ikke er i bruk.

(7) Lavtrykksrør mellom regulatorer og uttaksposter skal males eller merkes slik at det ikke på noe sted er tvil om hvilke gasser rørene fører:

a) Rør for acetylen males/merkes: Rød.

b) Rør for oksygen males/merkes: Blå.

(8) Bruksanvisning for sentralanlegg og transportabelt sveiseutstyr som nevnt i andre ledd, skal leveres av utstyrsleverandøren.

§ 23. Transport og håndtering av gassflasker

(1) Ved transport av acetylen- og oksygenflasker om bord i skip, og til og fra dette, skal dertil egnet transportinnretning benyttes.

(2) Beskyttelseshette skal alltid være påskrudd gassflaskene under transport og også ellers når gassflaskene ikke er i bruk.

(3) Gassflaskene må ikke utsettes for slag og støt under transport og håndtering for øvrig.

Kapittel IV. Elektrisk sveising**§ 24. Krav til skipets sveiseaggregat**

(1) Elektrisk sveiseaggregat skal tilfredsstillende til enhver tid gjeldende krav til elektrisk utstyr om bord i skip som er fastsatt i forskrifter utferdiget av Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

(2) Tomgangsspenning for sveiseaggregater skal under hensyntagen til de sveisetekniske krav være så lav som mulig.

(3) Vekselstrømsaggregat.

a) Sveisetransformator skal være utstyrt med spenningsbegrenser som reduserer tomgangsspenningen. Spenningsbegrenseren skal være innebygget i samme enhet som sveisetransformatoren. For eksisterende sveisetransformatorer, installert om bord, godtas spenningsbegrenser tilkoplede sveisetransformatoren.

b) Spenningen på tilkoplingsklemmene for sveiseledninger skal ikke på noe tidspunkt overstige 80 V.

c) Ved tomgang skal spenningen på tilkoplingsklemmene ikke overstige 50 V. Redusert tomgangsspenning skal være etablert senest 0,2 sekunder etter at sveiestrømkretsen er brutt.

d) Sveiseaggregatet (spenningsbegrenseren) skal være forsynt med en overvåkningsinnretning som viser om spenningsbegrenseren arbeider riktig.

e) Dersom spenningsbegrenseren svikter, skal det ved hjelp av spesielle tiltak være sørget for at spenningen på tilkoplingsklemmene ikke kan overstige 50 V. Denne betingelsen skal være oppfylt i løpet av 1 sekund.

f) Ovennevnte innretninger skal arbeide tilfredsstillende under aktuelle påkjenninger, selv ved en vinkel på 30 grader fra horisontalplanet.

g) Sveiseaggregatet (spenningsbegrenseren) skal på et iøynefallende sted være merket med 50 V. Den skal i tillegg være forsynt med et tydelig og varig skilt som forteller at 50 V vekselspenning medfører livsfare ved berøring, og at bruk av sveiseaggregat uten intakt spenningsbegrenser er forbudt.

(4) Likestrømsaggregat.

a) For likestrømsaggregat med rippel høyere enn 10% gjelder bestemmelsene i tredje ledd ovenfor.

b) For aggregat med rippel lik 10% og lavere skal tomgangsspenningen på tilkoplingsklemmene ikke overstige 100 V. Aggregat med rippel lik 10% og lavere skal ha angitt rippel og høyeste tomgangsspenning.

§ 25. Krav til instruks og utførelse av sveisearbeid

(1) Det skal om bord i skipet være en skriftlig instruks for bruk av elektrisk sveiseaggregat. I instruksen skal det fremgå hvem som har ansvar for ettersyn av sveiseaggregatet og hvem som har tillatelse til å sveise om bord. Det påhviler skipets fører å gjøre skipets besetning og eventuelle reisereparatører kjent med instruksen.

(2) For utførelsen av sveisearbeid gjelder følgende krav:

- a) Vedkommende som utfører sveisingen skal være instruert i elektrisk sveising og bruk av skipets sveiseaggregat.
- b) Sveiseren skal under arbeidet være iført ansiktsbeskyttelse, solide klær, isolerende sko og hansker som på en tilfredsstillende måte beskytter alle kroppsdeler mot strømgjennomgang, gnistsprut og forbrenning.
- c) Ved sveising utenfor skipets verksted skal sveiseren assisteres av sveisevakt beskyttet som anført ovenfor.
- d) Sveising i trange rom, i høyden, ved høye temperaturer eller ved stor fuktighet skal begrenses til et minimum.

Kapittel V. Avsluttende bestemmelser**§ 26. Straff**

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften straffes med bøter i henhold til Almindelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10, § 339, nr. 2 hvis ikke strengere straff kommer til anvendelse i henhold til annen lovbestemmelse.

§ 27. Ikrafttredelse

(1) Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2002.

(2) Fra samme tid oppheves

- a) forskrift av 9. februar 1976 nr. 3801 om elektrisk sveising om bord på skip,
- b) forskrift av 21. mars 1977 nr. 2 om sveiseutstyr m.v. for sveisegassene acetylen og oxygen på skip og spesialskip,
- c) forskrift av 17. juni 1986 nr. 1294 om forholdsregler ved sveising eller annen bruk av åpen flamme m.v. om bord i tankskip i drift,
- d) forskrift av 5. mai 2000 nr. 618 om sveiseutstyr mv. for sveisegassene acetylen og oksygen på skip, og
- e) instruks av 17. juni 1986 nr. 3015 for forberedelser til sveising eller varmt arbeid i lastetank.

Veiledning vedrørende forberedelser til sveising eller varmt arbeid i lastetank**§ 1. Sveising eller varmt arbeid**

(1) Føreren er ansvarlig for sikkerheten for mannskap, skip og last ved all type aktivitet ombord.

(2) Bare arbeider som er nødvendig med hensyn til sikker drift av skipet får utføres i lastetankområdet. Før sveising eller annet varmt arbeid settes igang bør det holdes et møte i skipsledelsen der skipets verneombud også skal delta. På møtet bør arbeidets art og omfang vurderes i henhold til § 11 tredje ledd. Ved tvil om hva som er sikkerhetsmessig nødvendige arbeidsoppgaver bør saken forelegges Sjøfartsdirektoratet til avgjørelse. Dersom det besluttes at arbeid skal utføres, innføres dette i skipsdagboken sammen med begrunnelse.

(3) Før arbeid i tank eller rom kan starte, bør det foreligge et komplett sett sjekklister og sertifikater i underskrevet stand. Sjekklister og sertifikater underskrives av fører eller overstyrmannen og av skipets verneombud. Følgende sjekklister kan benyttes:

- a) Sjekkliste for tankrengjøring
- b) Sjekkliste for gassfriing
- c) Sjekkliste for utstyr og beredskap, som omfatter verktøy, personlig verneutstyr, kommunikasjon, vakthold og beredskap, livredningsutstyr og brannvern.
- (4) Det bør benyttes sertifikater for entringstillatelse og tillatelse til kaldt arbeid samt tillatelse til varmt arbeid.
- (5) Det bør utstedes et komplett sett sjekklister og sertifikater for hver tank eller rom som skal entres.

§ 2. Tankspyling

(1) Tankspyling bør utføres som beskrevet i § 9 første ledd.

(2) Når det er kjent hvor i tanken det skal arbeides, vaskes disse områdene ekstra godt.

§ 3. Gassfriing og gassmåling

(1) Før tanker kan sertifiseres klar for entring og kaldt eller varmt arbeid, bør de ventileres og måles som spesifisert nedenfor. Måling foregår med 2 stk. eksplosimetre.

(2) Eksplosimeterene bør være typegodkjent og før bruk bør de alltid kontrolleres. Dette gjøres av skipets fører eller overstyrmann og skipets verneombud. Kontrollen bør omfatte typegodkjennelse, batterienes tilstand, kalibrering, kalibreringsresultat, kalibreringsgass og korrigeringskurver.

(3) Før utlufting med friskluft starter, bør hydrokarbongasskonsentrasjonen måles med et apparat som er egnet for måling av HC-gass i volumprosent. Dersom HC-gasskonsentrasjonen er høyere enn 2% volum, purges tanken med nøytral gass til HC-gasskonsentrasjonen er 2% volum eller mindre. Ventilasjon med luft i høyde med dekk kan deretter begynne.

(4) Ventilasjon fra dekk kan f.eks. utføres med transportable vifter og med skipets nøytral gassvifter. Det er viktig å sørge for at luftstrømmen når helt ned til bunnen av tanken.

(5) Når det finnes formålstjenlig kontrolleres tankatmosfæren for HC-gasskonsentrasjon og oksygenkonsentrasjon. Gassmålingene bør utføres av skipets fører eller overstyrmann og skipets verneombud. Målinger foretas fra minst 2 dekkåpninger og i minst 3 høyder i tanken. Måleresultatene noteres i sjekklister for gassfriing.

(6) Når HC-gasskonsentrasjonen har sunket til 1% LEL og oksygenkonsentrasjonen er ca. 20,9%, kan tanken entres. Før entring bør det foreligge underskrevet entringstillatelse.

(7) Når tanken er tilfredsstillende rengjort bør det innføres en karantenedag for tanken. Ventilasjonen stanses og gassmålinger foretas hver 2. time.

(8) Dersom HC-gasskonsentrasjonen ikke stiger til mer enn 30% LEL i løpet av karantenedøgnet, kan ventilasjonen startes igjen, og ny entringstillatelse kan utstedes når tilfredsstillende gassmålinger er foretatt.

§ 4. Entringstillatelse

Før noen lastetank entres, bør det foreligge en entringstillatelse. Denne underskrives av skipets fører eller overstyrmann og skipets verneombud. Entringstillatelsen er basert på sjekklister for gassfriing og sjekklister for utstyr og beredskap.

§ 5. Rengjøring av tanker og rørsystemer

(1) Tanker som støter opp til den tank hvor det skal arbeides bør være rengjort og gassfrie på samme måte som for den tanken det skal arbeides i. Dette gjelder også for sloptanker og kofferdammer som ligger ved siden av eller under den tank det skal arbeides i. Etter rengjøringen fylles tankene/rommene med nøytralgass. Oksygeninnholdet skal ikke overstige 8%. Nøytralgasstrykket skal ikke være lavere enn 500 mmVS.

(2) På skip som er utstyrt med nøytralgassanlegg og COW anlegg bør øvrige tanker være fylt med nøytralgass. Oksygeninnholdet skal ikke overstige 8% og nøytralgasstrykket skal være min. 500 mmVS.

(3) På skip som ikke er pålagt å ha et nøytralgassanlegg bør rengjøringsrutinene være de samme for samtlige av skipets lastetanker som foreskrevet for den tanken det skal arbeides i og tilstøtende tanker.

(4) Dersom arbeidsstedet ikke kan gjøres tilfredsstillende rent ved spyling, rengjøres det manuelt, f.eks. med skrape. Dette gjelder også plattformdekk, spant og bunnen under arbeidsstedet, hvor sveisesprut eller glødende materialer kan falle.

(5) Dersom arbeidet skal utføres i tankens bunn, slik at vannfylling ikke kan foretas, gjøres hele tankbunnen grundig ren, alle sedimenter fjernes og bunnen etterspyles med håndslanger eller høytrykksprøyte.

(6) Områder som er vanskelige å rengjøre, og som ikke kan dekkes med vann, bør dekkes med skum. Alternativt kan de overrisles med vann.

(7) Rørsystemene bør være rengjort før rengjøring og gassmåling i tanken foretas. Dersom rørsystemet er brukt for vannfylling etter rengjøring, bør følgende rutine følges:

- a) Etter vannfylling stoppes ventilasjonen igjen, og tanken observeres over en periode på min. 4 timer uten ventilasjon.
- b) Gassmålinger foretas hver time på forskjellige nivåer i tanken. Målingene kan foretas fra dekk, og fra minst 2 forskjellige punkter som er godt spredd over tankens areal. Målingene føres inn på skjema. Dersom målingene viser at det ikke har skjedd noen gassutvikling i tanken over denne 4 timers perioden, kan ventilasjonen igjen settes i gang.
- c) Etter at klargjøring som nevnt ovenfor er avsluttet, sikres alle ventiler eller luker som setter tanken i forbindelse med andre rom eller tanker i lukket stilling.

§ 6. Utstyr og beredskap

(1) Tanken bør være mekanisk ventilert så lenge det befinner seg folk i den.

(2) Dersom den mekaniske ventilasjon stopper mens det er folk i tanken, skal inspeksjon og/eller arbeid avbrytes og tanken forlates øyeblikkelig. Tanken får ikke entres på ny før ventilasjonen igjen er i gang.

(3) Har ventilasjonen vært stoppet i mer enn 60 minutter, bør det foretas ny gassmåling og sertifikatet påtegnes før tanken på nytt kan entres.

(4) Før tanken entres bør følgende være arrangert som et minimum:

- a) Livline, redningssele og trykkluftapparat skal være klar ved den aktuelle nedgangsluke.
- b) Det skal være en stand by vaktmann ved luken med walkie-talkie telefonforbindelse både med vedkommende i tanken og vakthavende offiser.

(5) Ved varmt arbeid bør arbeidslaget alltid bestå av minimum 2 mann, hvorav en er utpekt som brannvakt.

(6) På arbeidsstedet bør det ved mindre arbeider være minimum et 12 kg kilos pulverapparat og ved større arbeider 2 apparater. I tillegg bør det være en klargjort brannslange.

(7) På dekk bør minimum 2 av skumstasjonene i det aktuelle området, samt en brannslange være klargjort til øyeblikkelig bruk. Brannslangene bør være lange nok til å nå hvor som helst i tanken.

(8) Brannvakt i tanken bør til enhver tid ha radioforbindelse med vaktmannen på dekk. Brannvakten bør ikke pålegges arbeid utover vakthold.

(9) Det bør normalt bare utføres varmt arbeid i en tank om gangen og bare på ett sted i tanken om gangen.

(10) Under pågående inspeksjon og arbeid bør gasskonsentrasjonen sjekkes minimum hver annen time.

(11) Gassmålingen kan foregå fra dekk, og bør foretas på minst 2 steder i tanken og i 3 nivåer på hvert målested.

En av målingene på hvert målested bør være maksimum 2 m over bunn eller vannflate (ved vannfylling).

(12) Ved varmt arbeid bør gasskonsentrasjonen sjekkes lokalt ved arbeidsstedet.

25. april Nr. 423 2002

Forskrift om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 25. april 2002 med hjemmel i sjømannslov av 30. mai 1975 nr. 18 § 4 og § 40, jf. kgl.res. av 31. januar 1986 nr. 221, kgl.res. av 23. desember 1988 nr. 1081 og delegeringsvedtak av 27. desember 1988 og lov av 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden på skip § 1 nr. 4, jf. delegeringsvedtak av 28. mars 1988, jf. EØS-avtalens vedlegg XVIII nr. 29 (direktiv 94/33/EF). Kunngjort 10. mai 2002.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Bestemmelsene i denne forskrift gjelder for arbeid, og arbeid som er ledd i lærlingkontrakter eller videregående opplæring, som utføres av ungdom under 18 år på norske skip, herunder fiske- og fangstfartøy.

Forskriften gjelder tilsvarende for ungdom som har fylt 14 år og er utplassert i arbeid på skip i innenriks fart som ledd i skolegang eller praktisk yrkesorientering.

Bestemmelsene i denne forskrift kommer i tillegg til de generelle bestemmelser i forskrift av 4. august 2000 nr. 808 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip, og lov av 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden på skip.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) ungdom eller unge; enhver arbeidstaker som er under 18 år.
- b) utplassering i arbeid på skip i innenriks fart som ledd i skolegang eller praktisk yrkesorientering, når arbeidet ikke kan være til skade for deres helse eller utvikling; grunnskolens praksisordninger i arbeidslivet eller Aetats yrkesorienterende programmer.

§ 3. Ansvar

Skipsfører og rederiet har ansvar for at arbeidet blir utført i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift. Arbeidstakerne skal medvirke ved gjennomføring av denne forskrift.

§ 4. Fravik

Sjøfartsdirektoratet kan etter skriftlig søknad i enkelttilfeller fravike bestemmelsene i denne forskrift slik det er bestemt i § 8, tredje ledd, § 9, sjuende ledd, § 10, tredje ledd og § 11, fjerde ledd når det er helse- og sikkerhetsmessig forsvarlig. De bestemmelser som kan fravikes ved dispensasjon er ikke bindende for arbeid som er ledd i godkjente lærlingkontrakter eller videregående opplæring.

Kapittel 2. Vern av unge i arbeidet

§ 5. Risikovurdering og tiltak

Skipsfører og/eller rederiet skal forut for inngåelse av ansettelsesavtale eller ved vesentlige endringer av arbeidsforholdene sørge for at det blir vurdert om påvirkninger i arbeidsmiljøet kan gi risiko for skade på unge arbeidstakere.

Det skal under denne vurderingen tas hensyn til den særlige risiko som skyldes ungdoms manglende erfaring, manglende bevissthet om eksisterende eller mulig risiko eller det forhold at de ikke er fullt utviklet.

Vurderingen skal særlig vedrøre følgende forhold:

- a) arbeidsstedets og arbeidsplassens utstyr og innretning,
- b) arten, graden og varigheten av utsettelsen for fysiske, biologiske og kjemiske faktorer,
- c) utformingen, valget og anvendelsen av arbeidsutstyr,
- d) organiseringen av arbeidet,
- e) de unges nivå med hensyn til opplæring og instruksjon.

Avdekker vurderingen at ungdom utsettes for risiko skal skipsfører og/eller rederi iverksette det nødvendige for å ivareta de unges sikkerhet og helse.

§ 6. Helseundersøkelse

Viser risikovurderingen som nevnt i § 5 at det er risiko for, eller er det grunn til å tro, at ungdom har vært utsatt for noe som kan ha betydning for deres sikkerhet, fysiske eller psykiske helse eller utvikling skal de regelmessig undergis hensiktsmessig legeundersøkelse. Rederiet bærer utgiftene ved en slik helseundersøkelse.

§ 7. Underrettelse av unge og foreldre/verger

Skipsføreren/rederiet plikter å informere de unge om de forhold vurderingen som nevnt i § 5 avdekker samt hvilke sikkerhetstiltak som er iverksatt for å ivareta de unges sikkerhet og helse. Tilsvarende informasjon har de unges foreldre eller verger krav på.

§ 8. Arbeidsforbud

Ungdom skal ikke utføre arbeid som:

- a) objektivt sett overstiger deres fysiske eller psykiske yteevne,
- b) medfører skadelig utsettelse for giftige eller kreftfremkallende faktorer, faktorer som forårsaker arvelige eller genetiske skader, faktorer som forårsaker fosterskader, eller faktorer som på annen måte kan forårsake kroniske skader for mennesker,
- c) medfører utsettelse for skadelig stråling,
- d) som innebærer ulykkesrisiko, som ungdom må antas ikke å kunne være kjent med eller avverge på grunn av manglende kjennskap til sikkerhetsaspektene eller manglende erfaring eller øvelse, eller
- e) på grunn av ekstrem kulde eller varme eller på grunn av støy eller rystelser bringer deres helse i fare.

Følgende ikke uttømmende liste er retningsgivende for hva slags arbeid som ikke kan utføres av ungdom:

- a) arbeid som medfører utsettelse for ioniserende stråling,
- b) arbeid i hyperbarisk atmosfære, f.eks. i trykkamre og ved dykking,
- c) arbeid som medfører utsettelse for biologiske faktorer som kan fremkalle alvorlig sykdom eller på annen måte være farlig for ungdom,
- d) arbeid med stoffer og produkter som er klassifisert som giftige (T), svært giftige (Tx), etsende eller eksplosive,
- e) arbeid med stoffer og produkter som er klassifisert som skadelige (Xn) og som har en eller flere av følgende risikoadvarsler:
  1. fare for uhelbredelig skadevirkning,
  2. mulig fare for uhelbredelig skadevirkning,
  3. kan forårsake allergi ved innånding eller hudkontakt,
  4. fare for kreft,
  5. fare for arvelige skader,
  6. kan svekke fruktbarheten,
  7. kan forårsake fosterskader,
- f) arbeid med stoffer og produkter som er klassifisert som irriterende (Xi) og som har en eller flere av følgende risikosekninger:
  1. ekstremt brannfarlig,
  2. kan forårsake allergi ved innånding,
  3. kan forårsake allergi ved hudkontakt,
- g) arbeid med stoffer og preparater som er kreftfremkallende,
- h) arbeid med bly og blyforbindelser,
- i) arbeid med fremstilling og håndtering av redskap, fyrverkeri og objekter som inneholder sprengstoff,
- j) arbeid som innebærer håndtering av utstyr til produksjon, oppbevaring eller anvendelse av komprimerte, flytende eller oppløste gasser,
- k) arbeid som innebærer risiko for høyspenning.

Sjøfartsdirektoratet kan fravike bestemmelsene i denne paragraf hvis dette er nødvendig av hensyn til den yrkesmessige utdanning for ungdom, og arbeidet skjer under tilsyn av skipsfører, den denne har delegert ansvaret til eller et verneombud.

Kapittel 3. Arbeidstidsbestemmelser for ungdom**§ 9. Arbeidstid for ungdom**

Arbeidstiden for ungdom skal være slik at den ikke hindrer skolegang de trenger for sin utdanning, eller hindrer dem i å dra nytte av undervisningen.

For ungdom som er under 15 år eller skolepliktig, må den alminnelige arbeidstid ikke overstige 2 timer i døgnet og 12 timer i uken. På undervisningsfrie dager kan arbeidstiden heves til 7 timer i døgnet. I skolefrie perioder på minst én uke kan arbeidstiden heves til 7 timer i døgnet og 35 timer i uken.

For ungdom som er under 15 år eller skolepliktig, og som arbeider som ledd i ordning med vekslende teoretisk og/eller praktisk utdanning, må arbeids- og skoletid til sammen ikke overstige 8 timer i døgnet eller 40 timer i uken.

For ungdom som er fylt 15 år og som ikke er skolepliktig, må den alminnelige arbeidstiden ikke overskride 8 timer i døgnet eller 40 timer i uken.

Ved tilsetning hos flere arbeidsgivere skal arbeidstiden etter de tre foregående ledd legges sammen. Arbeidsgiver skal skaffe seg kjennskap til ungdoms skoletid og arbeidstid hos andre arbeidsgivere.

Ungdom under 18 år må ikke nyttes til overtidsarbeid.

Sjøfartsdirektoratet kan fravike tredje og fjerde ledd i denne paragraf når det er helse- og sikkerhetsmessig forsvarlig.

§ 10. Forbud mot nattarbeid

Ungdom under 18 år må ikke arbeide mellom klokken 2000 og klokken 0800 i større utstrekning enn at vedkommende får minst 9 timers sammenhengende fritid i dette tidsrom. Dette gjelder dog ikke arbeid som nevnt i lov om arbeidstid på skip § 7 nr. 1.

På fiskefartøy skal følgende regler gjelde: Ungdom som er under 15 år eller er skolepliktig skal ha

sammenhengende arbeidsfri mellom klokken 2000 og klokken 0600. Ungdom mellom 15 og 18 år skal ha en sammenhengende arbeidsfri periode mellom klokken 2200 og 0600 eller mellom klokken 2300 og 0700.

Sjøfartsdirektoratet kan dispensere fra forbudet mot nattarbeid for ungdom som har fylt 15 år og som ikke er skolepliktige når dette er nødvendig for deres yrkesopplæring og det skjer under tilsyn av skipsfører, den denne har delegert ansvaret til eller et verneombud.

Før ungdom settes til nattarbeid, og deretter med jevne mellomrom, skal de tilbys helseundersøkelse og vurdering av sin arbeidsevne, med mindre de bare unntaksvis arbeider i det tidsrommet nattarbeid er forbudt. Rederiet bærer utgiftene ved slik helseundersøkelse.

§ 11. Hvilepauser og fritid

Ungdom under 18 år skal ha en pause på minst 30 minutter, om mulig sammenhengende dersom den daglige arbeidstid overstiger 4 1/2 time.

Ungdom som er under 15 år eller er skolepliktig, skal ha en sammenhengende hvileperiode mellom to arbeidsperioder på minst 14 timer. Ungdom som har fylt 15 år og som ikke er skolepliktig, skal ha en sammenhengende hvileperiode på minst 12 timer mellom to arbeidsperioder.

Ungdom som er under 18 år skal ha en sammenhengende ukentlig fritid på minst 36 timer. Fritiden skal så vidt mulig omfatte søn- eller helligdag.

Sjøfartsdirektoratet kan etter søknad dispensere fra bestemmelsene om hviletid og fritid i første – tredje ledd dersom det er nødvendig for de unges yrkesopplæring.

§ 12. Arbeid i tilfelle ulykker eller naturkatastrofer og lignende

Ovennevnte begrensninger i arbeidstid for ungdom som er fylt 15 år og som ikke er skolepliktig gjelder ikke arbeid som nevnt i lov om arbeidstid på skip § 7 nr. 1.

Kapittel 4. Tilsyn og hjemreise mv. for ungdom

§ 13. Tilsyn med tilpassing om bord

Skipsføreren skal føre et spesielt tilsyn med hvordan personer under 18 år tilpasser seg forholdene om bord og i havn. Om nødvendig skal skipsføreren sørge for at det utpekes en egen kontaktperson for slik ungdom.

Har skipsfører i utenriksfart grunn til å tro at det hos slik ungdom er inntrådt fysiske eller psykiske forstyrrelser som antas å gjøre det utilrådelig at vedkommende fortsetter tjenesten, skal skipsføreren etter å ha undersøkt forholdene bringe tjenesteforholdet om bord til opphør og fatte beslutning om hjemsendelse av den unge. Før skipsfører fattet slik beslutning skal han om mulig rådføre seg med lege.

§ 14. Vern mot rusmidler

Forbud i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. mot salg eller skjenking av rusdrikk, gjelder tilsvarende for ungdom under 18 år som er tilsatt på norske skip.

Finner skipsføreren at slik ungdom i utenriks fart misbruker eller er i ferd med å utvikle et avhengighetsforhold til alkohol eller andre rusmidler, skal skipsføreren etter å ha undersøkt forholdene bringe tjenesteforholdet om bord til opphør og fatte beslutning om hjemsendelse av den unge. Før skipsfører fattet slik beslutning skal han om mulig rådføre seg med lege.

§ 15. Hjemreise ved manglende tilpassing

Blir tjenesteforholdet om bord brakt til opphør som nevnt i § 13, annet ledd og § 14, annet ledd, skal utgiftene ved reise til bostedet dekkes av staten hvis den unge ikke har rett til fri hjemreise etter andre bestemmelser. Dersom den unge ikke er bosatt i Norge, skal utgiftene til hjemreise dekkes av rederiet.

Ved beslutning om hjemsendelse av ungdom som nevnt i § 13, annet ledd og § 14, annet ledd, skal det såvidt mulig holdes avhør som fastsatt i sjømannsloven § 16. Protokoll eller journalutdrag fra slikt avhør skal sammen med andre saksdokumenter sendes Sjøfartsdirektoratet. Disse dokumenter og eventuell senere fremstilling av den unge for autorisert sjømannslege vil gi grunnlag for dyktighets- eller udyktighetserklæring for videre tjeneste til sjøs. Dersom denne legeundersøkelse viser at den unge var arbeidsudyktig ved fratredelse får bestemmelsene i sjømannsloven § 28 tilsvarende anvendelse.

§ 16. Hjemreise for de under 18 år

Ungdom som ved vanlig opphør av tjenesteforholdet er under 18 år ved fratredelse i utlandet, skal hjemsendes. Rederiet dekker utgiftene til reise med underhold til bostedet, hvis ikke staten skal dekke utgiftene etter andre bestemmelser.

Kapittel 5. Spesielle regler for utplassering av ungdom i praktisk arbeid i innenriks fart

§ 17. Vilkår for utplassering

Ungdom som har fylt 14 år kan utplasseres til arbeid på skip i innenriks fart som ledd i skolegang eller praktisk yrkesorientering dersom:

- a) arbeidet ikke kan være til skade for deres helse eller utvikling eller
- b) utplasseringen skjer som ledd i gjennomføringen av grunnskolens praksisordninger i arbeidslivet eller Aetats yrkesorienterende programmer.

§ 18. Alminnelige bestemmelser ved utplassering

Ungdom utplassert til arbeid om bord skal ikke inngå i skipets besetning.

Ungdom som skal utplasseres i tre måneder eller lenger, skal legeundersøkes før utplassering tar til, jf. sjømannslovens § 26.

Sjømannslovens § 47 om erstatning for tapte eiendeler gis tilsvarende anvendelse. Forøvrig avgjøres spørsmål om erstatning ved skade eller tap etter vanlige erstatningsregler.

§ 19. Plikter og rettigheter for utplassert ungdom

De unge skal følge de ordensregler som gjelder om bord, og behandle andre ombordværende på en sømmelig måte. De kan ta med seg ting til personlig bruk om bord i et rimelig omfang.

De unge skal utføre arbeidet etter beste evne i samsvar med instruksjer. De skal bruke verneutstyr og ellers medvirke til å hindre ulykker og helseskader. Videre plikter de unge å innrette sin fritid slik at de er uthvilte og forøvrig i stand til å utføre sitt arbeid.

Under skipets opphold i havn har den unge normalt rett til å gå i land i sin fritid om dagen og vanlig kveldstid. Skipsføreren avgjør om den unge kan gå i land. Ved avgjørelsen skal det tas hensyn til skipets avgang, den enkelte unges alder, modenhet og pålitelighet, forholdene i havnen og andre forhold av betydning. Skipsføreren skal fastsette tid når den unge skal være ombord.

§ 20. Skipsførers spesielle plikter

Skipsføreren skal sørge for at det opprettes egen personkontakt for den unge, jf. § 13, første ledd.

Skipsføreren skal sørge for at den unge hjemsendes hvis han finner det utilrådelig at den unge fortsetter praksisperioden ut som følge av sykdom, skade, tilpassing eller andre forhold av betydning, jf. § 13 og § 14. Når forholdene tillater det skal avgjørelse om slik hjemsendelse skje i samarbeid med den ansvarlige institusjon for utplasseringen. Skipsføreren er ansvarlig for at den unge ledsages ved slik hjemsendelse.

Skipsføreren skal sørge for at de unge får samme kost og har sunnhetsforhold som skipets besetning.

§ 21. Rederiets plikter og rettigheter

Rederiet som deltar i en utplasseringsordning plikter å legge forholdene til rette om bord i skip hvor praksisen skal finne sted.

Rederiet har rett til uten begrunnelse å nekte å ta i mot en ungdom for utplassering.

§ 22. Utplasseringsinstitusjonens ansvar

Den institusjon som leder utplasseringen, er ansvarlig for at skriftlig tillatelse er innhentet fra den unges foresatte i god tid før praksisen finner sted.

Institusjonen skal sørge for at reise til og fra skipet skjer under trygge forhold, og om nødvendig sørge for ledsager, jf. § 20, tredje ledd.

Institusjonen skal sørge for nødvendig forsikringsdekning i forbindelse med utplasseringen.

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser**§ 23. Straff**

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift straffes med bøter eller med fengsel inntil tre måneder i henhold til Almindelig borgerlig straffelov av 22. mai 1902 nr. 10 § 416 dersom ikke strengere straff kommer til anvendelse i henhold til annen lovbestemmelse.

§ 24. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2002. Fra samme tid oppheves forskrift av 31. august 2000 nr. 888 om arbeid av ungdom på norske skip og forskrift av 3. februar 1986 nr. 232 om utplassering av ungdom i praktisk arbeid i innenriks fart.

25. april Nr. 424 2002**Forskrift om tvistebehandling på norske skip.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 25. april 2002 med hjemmel i sjømannslov av 30. mai 1975 nr. 18 § 20 nr. 3, jf. § 16 nr. 5 og § 50 femte og sjette ledd, jf. kgl.res. av 31. januar 1986 nr. 221. Kunngjort 10. mai 2002.

Kapittel 1. Tvistebehandling i avskjeds- og oppsigelsessaker**§ 1. Virkeområde**

Dette kapittel gjelder behandling av tvist ved avskjed etter sjømannslovens § 15 og ved oppsigelse etter sjømannslovens § 19, jf. § 13 nr. 1 og 4 og § 14, med mindre annet er bestemt i tariffavtale.

§ 2. Krav om forhandlinger

Krav om forhandlinger som nevnt i sjømannslovens § 20 nr. 1 skal fremsettes skriftlig uten ugrunnet opphold, og senest innen 14 dager.

§ 3. *Krav om forhandlinger fra arbeidstakerens side*

Er krav om forhandlinger fremsatt, skal rederiet, eventuelt skipsføreren sørge for at forhandlingsmøte blir holdt snarest mulig og senest innen 14 dager etter at kravet er mottatt. Har skipsføreren mottatt kravet på vegne av rederiet, regnes fristen fra dette tidspunkt.

Dersom det foreligger særlige grunner og partene er enige om det, kan 14-dagersfristen forlenges.

§ 4. *Krav om forhandlinger fra rederiets side*

Krav om forhandlinger fra rederiets side fremsettes innen 14 dager etter at det har mottatt forkynnelse om at søksmål er reist. Kravet sendes i rekommandert sending til den adresse arbeidstakeren har oppgitt. Er stevning tatt ut og arbeidstakeren benytter prosessfullmektig, rettes kravet til prosessfullmektigen. Rederiet skal samtidig skriftlig underrette retten om at forhandlinger vil bli holdt.

Rederiet skal sørge for at forhandlingsmøte blir holdt snarest mulig og senest innen tre uker etter at kravet er sendt til arbeidstakeren, med mindre partene blir enige om en lengre frist.

§ 5. *Forhandlingssted*

Forhandlingene holdes normalt om bord eller ved rederikontoret i land, med mindre partene blir enige om et annet forhandlingssted.

For arbeidstaker bosatt i utlandet skal forhandlingene holdes om bord eller ved norsk utenriksstasjon, med mindre partene blir enige om å velge et annet forhandlingssted. Hvis forhandlinger ikke kan holdes om bord skal de så vidt mulig holdes ved norsk utenriksstasjon på fratredelsesstedet. Er det ikke mulig å gjennomføre forhandlinger i samsvar med første og annet punktum, kan de holdes ved norsk utenriksstasjon på arbeidstakerens bosted eller faste oppholdssted.

§ 6. *Forhandlinger ved norsk utenriksstasjon*

Holdes forhandlingene ved norsk utenriksstasjon skal utenriktjenestemann lede og gjennomføre forhandlingene i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift.

Om nødvendig kan fristene i § 3 første ledd og § 4 annet ledd forlenges, men ikke ut over seks uker etter at krav om forhandlinger er fremsatt, med mindre partene blir enige om en lengre frist.

§ 7. *Avslutning av forhandlinger*

Forhandlingene må være sluttført senest 14 dager etter den dag da det første forhandlingsmøte ble holdt, med mindre partene blir enige om å fortsette forhandlingene.

§ 8. *Protokoll*

Fra forhandlingene skal det settes opp protokoll som skal underskrives av partene og deres rådgivere. Selv om enighet ikke oppnås, skal det av protokollen fremgå at forhandlinger har vært ført, og når de ble påbegynt og avsluttet. Hver av partene skal ha en bekreftet utskrift eller kopi av protokollen. Sjøfartsdirektoratet kan fastsette protokollformular.

Blir tvisten ikke løst gjennom forhandlinger og søksmål blir reist, skal bekreftet utskrift eller kopi av protokollen vedlegges stevningen.

§ 9. *Rådgiver*

Arbeidstakeren har rett til å la seg bistå av en tillitsvalgt eller av annen rådgiver under forhandlingene.

Rederiet kan på samme måte la seg bistå av rådgiver.

§ 10. *Dekning av utgifter*

Blir forhandlinger ikke holdt om bord mens arbeidstakeren er i tjeneste, har han krav på å få dekket nødvendige utgifter til reise og opphold i forbindelse med forhandlingene av rederiet. Arbeidstakeren plikter å sørge for at utgiftene holdes på et rimelig nivå. Utgifter til rådgiver dekkes ikke etter denne bestemmelse.

Kapittel 2. Utenriktjenestemanns behandling av tvist mellom skipsfører eller rederi og besetning**§ 11. *Virkeområde***

Dette kapittel gjelder utenriktjenestemanns behandling av tvist mellom skipsfører eller rederi og besetning i saker etter sjømannslovens § 50.

Saker om avskjed etter sjømannslovens § 15 og oppsigelse etter sjømannslovens § 19, jf. § 13 nr. 1 og 4 samt § 14, skal behandles etter bestemmelsene i § 12.

§ 12. *Avskjeds- og oppsigelsessaker*

I saker som nevnt i § 11 annet ledd, skal utenriktjenestemannen ikke treffe realitetsavgjørelse. I slike saker skal utenriktjenestemannen bare forberede og lede forhandlinger i samsvar med kapittel 1, og i samsvar med § 13 første og annet ledd, § 15 og § 21 siste ledd.

§ 13. *Inhabilitet, avgjørelse av habilitetsspørsmål og virkningen av inhabilitet*

Utenriktjenestemannen er inhabil til å behandle saken dersom han er i slekt eller svogerskap i rett opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken med noen av partene eller når andre særegne omstendigheter foreligger, som er egnet til å svekke tilliten til hans uhildethet.

Utenriktjenestemannen avgjør selv om han er inhabil, og skal si fra til partene når han er i en slik stilling.

Selv om utenriktjenestemannen er inhabil kan han avgjøre saken hvis partene samtykker i det. Ellers kan han når forholdene tilsier det, og det kan skje uten vesentlig utgift, henstille til overordnet utenriksstasjon å sende en stedfortreder. Kan slik stedfortreder ikke skaffes, plikter utenriktjenestemannen likevel selv å avgjøre saken når den gjelder arbeidstakers krav om øyeblikkelig opphør av tjenesten om bord på det enkelte fartøy. Utenriktjenestemannen har samme plikt til å avgjøre en sak som av andre grunner må avgjøres på stedet.

Blir saken ikke avgjort etter foregående ledd, og partene ikke er enige om å la den utstå til fartøyet kommer i havn hvor utenriktjenestemannen kan avgjøre den, skal den inhabile utenriktjenestemannen i samsvar med reglene i § 23 sette opp en skriftlig fremstilling av saken undertegnet av han og partene. Denne skal han sammen med mulige skriftlige bevis, underskrevne erklæringer fra vitner og omtvistede beløp, sende til den overordnede utenriksstasjon til videre behandling og avgjørelse.

§ 14. Forberedelse til forhandling, partenes møteplikt og megling

Utenriktjenestemannen skal ta saken under behandling så snart han mottar muntlig eller skriftlig begjæring fra en av partene, eller når det ved tjenesteforholdets opphør fremgår at det foreligger tvist mellom disse.

Forhandling om saken skal om mulig skje i møte. Utenriktjenestemannen kaller for øvrig inn partene og mulige vitner og sakkyndige på den måte han finner mest høvelig.

Partene skal så vidt mulig møte personlig. Som fullmektig kan bare brukes et medlem av fartøyets besetning.

Utenriktjenestemannen skal alltid søke å megle mellom partene for om mulig å få istand forlik. Kommer forlik i stand skal utenriktjenestemannen påse at avtalen blir nedskrevet og undertegnet av partene.

§ 15. Forening av saker

Saker som gjelder flere medlemmer av fartøyets besetning kan forenes til felles behandling såfremt utenriktjenestemannen finner det hensiktsmessig.

§ 16. Ledelse av forhandlingene

Utenriktjenestemannen leder forhandlingene og bestemmer hvem som skal avgi møte på de forskjellige trinn av forhandlingene. Partene har hvis det er praktisk mulig alltid rett til å være til stede med mindre de blir vist ut etter reglene i fjerde ledd. Ingen må ta ordet uten utenriktjenestemannens tillatelse.

Utenriktjenestemannen bestemmer den orden hvori forhandlingene skal foregå. Spørsmål om utenriktjenestemannens kompetanse til å behandle saken bør som regel avgjøres særskilt før saksbehandlingen går videre.

Utenriktjenestemannen kan nekte uvedkommende adgang til å overvære forhandlingene. Vedkommendes organisasjons tillitsvalgte samt rederirepresentant skal ha adgang til å være til stede, med mindre de rammes av utenriktjenestemannens avgjørelse etter reglene i fjerde ledd.

Utenriktjenestemannen påser at forhandlingene foregår med orden og verdighet. Han kan tilrettevise enhver som forstyrrer forhandlingene. Når en part eller en fullmektig er tilrettevist, kan utenriktjenestemannen beslutte å frata han ordet hvis han fortsatt opptreer utilbørlig. Enhver som etter å være tilrettevist fortsatt opptreer utilbørlig kan vises ut. Beslutning om å frata en person ordet eller å vise han ut bør protokolleres.

§ 17. Møteplikt mv. for vitner

Vitner som hører til fartøyets besetning, plikter så vidt mulig å møte og avgi forklaring. Enhver kan likevel nekte å svare på spørsmål når det kan forutsettes at svaret vil utsette han selv eller hans ektefelle eller slektninger i opp- eller nedstigende linje, søsken eller noen som er like nær i svogerskap, for straff eller tap av den borgerlige aktelse, eller dersom han ikke kan svare uten å åpenbare en forretnings- eller driftshemmelighet.

Før avhøringen av vitnene skal utenriktjenestemannen oppfordre dem til å si den rene og fulle sannhet og intet fortie og foreholde dem ansvaret ved å avgi uriktig forklaring.

§ 18. Sakkyndige

På forlangende av en part eller hvis det er av betydning for sakens opplysninger kan utenriktjenestemannen oppnevne en eller flere sakkyndige.

Sakkyndig bør fortrinnsvis oppnevnes blant fartøyets besetning eller nordmenn på stedet som er kyndig på det aktuelle fagområdet. Enhver som hører til fartøyets besetning, er etter oppnevning av utenriktjenestemannen pliktig til å gjøre tjeneste som sakkyndig.

Ingen kan uten samtykke fra partene gjøre tjeneste som sakkyndig når han er i en stilling som nevnt i § 13 første ledd.

Før avhøringen av sakkyndige skal utenriktjenestemannen oppfordre dem til å utføre deres verv samvittighetsfullt og etter beste overbevisning.

§ 19. Dokumenter, granskning mv.

Fartøyets og besetningens sjøfartsdokumenter bør, såfremt de er av betydning for saken granskes av utenriktjenestemannen.

Utenriktjenestemannen kan ellers granske gjenstander og dokumenter som fremlegges for han. Han kan innhente skriftlig uttalelse fra verne- og miljøutvalget eller foreta befarings av fartøyet.

§ 20. Forhandlingene og partenes adgang til skriftlig fremstilling

Forhandlingene bør begynne med at utenriktjenestemannen oppfordrer først den som har brakt saken inn, og

deretter motparten, til å gi en fremstilling av saken og herunder begrunne sine påstander og uttale seg om motpartens påstander. Dernest finner bevisførselen sted. Fremsetter flere medlemmer av fartøyets besetning krav som er likeartet, kan de velge en til å fremstille saken på samtliges vegne. Før en part avgir fremstilling eller forklaring, skal utenriktjenestemannen foreholde han ansvaret ved å avgir uriktig forklaring.

Utenriktjenestemannen kan ikke gå utenfor de påstander som partene fremsetter.

Forhandlingene er muntlige. Utenriktjenestemannen kan likevel tillate en part å legge frem en skriftlig redegjørelse. En slik fremstilling skal leses opp under forhandlingene, og motparten skal gis høve til å uttale seg om den.

§ 21. *Avhør mv. og om språk og tolk*

Utenriktjenestemannen avhører parter, vitner og sakkyndige enkeltvis. Vil noen stille spørsmål, må det skje gjennom han. Vitnene må ikke høre på andres forklaringer uten selv å ha avgitt forklaring. Den som avhøres, skal oppfordres til å forklare seg mest mulig sammenhengende. Deretter kan særskilte spørsmål stilles. Edsavleggelse eller avgivelse av forsikring finner ikke sted.

Utenriktjenestemannen bør ved spørsmål og andre henvendelser til partene sørge for at deres anførsler blir så klare og fullstendige som mulig, og bør gi dem veiledning for å forebygge og rette feil eller misforståelser. Partene har rett til å gjøre seg kjent med og uttale seg om dokumenter som blir lagt frem.

Forhandlingene og protokollering skjer på det språk som utenriktjenestemannen finner hensiktsmessig. Utenriktjenestemannen bør søke å gjøre forhandlingene forståelige for parter, vitner og andre vedkommende. Finner han det nødvendig, tilkaller han tolk.

§ 22. *Partenes uteblivelse*

Uteblir en part fra forhandlingene, og saken ikke kan utsettes til han kan møte, skal utenriktjenestemannen likevel behandle saken hvis han får den slik opplyst at han forsvarlig kan treffe avgjørelse.

§ 23. *Avgjørelsen*

Finner utenriktjenestemannen det påkrevd, kan han også etter at forhandlingene er avsluttet, foreta slike undersøkelser som er nødvendige for å sikre en riktig avgjørelse.

Utenriktjenestemannen treffer sin avgjørelse så snart han finner at saken er tilstrekkelig opplyst.

Avgjørelsen skal inneholde:

- a) partenes stilling, navn og fødselsnummer eller fødselsdato,
- b) en kort fremstilling av hva saken gjelder med partenes påstander,
- c) avgjørelsesgrunner,
- d) konklusjon.

Såfremt utenriktjenestemannen anser saken for å være av mindre betydning, kan avgjørelsen innskrenkes til å inneholde det som er nevnt i tredje ledd bokstav a, b og d.

Angår saken avregningen bør det i avgjørelsen også gis uttrykk for størrelsen av mulig skattebeløp.

§ 24. *Protokollering*

Utenriktjenestemannen skal føre bok over forhandlingene. Her innføres:

- a) utenriksstasjonen, tid og sted for forhandlingene, utenriktjenestemannens navn, fartøyets navn og hjemsted og partenes stilling og navn,
- b) om partene har møtt personlig, og hvem som i tilfelle har møtt for dem, stilling og navn på de vitner og sakkyndige som har møtt, og de dokumenter og bevisgjenstander som er fremlagt,
- c) partenes samtlige påstander og innrømmelser,
- d) utenriktjenestemannens avgjørelse,
- e) forlik som partene har inngått.

Såfremt utenriktjenestemannen anser saken for å være av mindre betydning, kan innføringen innskrenkes til det han finner nødvendig, likevel slik at han alltid skal innta det som er nevnt i første ledd bokstav a, d og e.

Utenriktjenestemannen underskriver protokollen som dateres.

Nærmere bestemmelser om protokollens innretning kan gis av Sjøfartsdirektoratet.

§ 25. *Meddelelse til partene*

Utenriktjenestemannen leser opp protokollen med sin avgjørelse for partene når det er anledning til det. Samtidig meddeles det partene:

- a) at utenriktjenestemannens avgjørelse har øyeblikkelig virkning, med mindre den selv bestemmer noe annet,
- b) at avgjørelsen bare kan prøves av norsk rett, og binder partene inntil den i tilfelle forandres ved rettskraftig dom av domstol i Norge,
- c) hvilke frister som gjelder etter sjømannsloven hvis en part vil bringe saken inn for domstol i Norge, jf. sjømannslovens § 50 tredje ledd. Dessuten at partene har mulighet til å få oppreisning etter domstollovens § 153 – § 158.

Utenriktjenestemannen skal overlevere partene, eller sørge for en forsvarlig forsendelse av en utskrift av protokollen med slik tilføyelse som nevnt under første ledd bokstav a, b og c.

§ 26. Deponering

Utenriktjenestemannen skal påse at deponering finner sted overensstemmende med sjømannslovens § 50 fjerde ledd.

§ 27. Innberetning

Utenriktjenestemannen skal sende utskrift av protokollen med avgjørelsen til Sjøfartsdirektoratet sammen med mulig deponert beløp.

§ 28. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2002.

Fra samme tid oppheves forskrift av 3. februar 1986 nr. 242 om utenriktjenestemanns behandling av tvist mellom skipsfører eller rederi og besetning og forskrift av 3. februar 1986 nr. 236 om tvistebehandling ved avskjeds- og oppsigelsessaker.

29. april Nr. 425 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom.**

Fastsatt av Helsedepartementet 29. april 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–6 og § 22–2. Kunngjort 10. mai 2002.

I

I forskrift av 18. april 1997 nr. 326 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom gjøres følgende endringer:

§ 1 nr. 7 og 9 oppheves.

§ 1 nåværende nr. 8 blir nytt nr. 11 og skal lyde:

11. Subgingival scaling, lommecurette og kirurgisk behandling i forbindelse med systematisk periodontal behandling.

§ 1 nåværende nr. 10 blir nytt nr. 7.

§ 1 nr. 11 blir nytt nr. 8 og skal lyde:

8. Behandling av traumatisk tannskader hos medlem som lider av epilepsi, cerebral parese og andre lignende tilstander.

§ 1 nåværende nr. 12 blir nytt nr. 10 og skal lyde:

10. Undersøkelse og behandling av temporomandibulær dysfunksjon ved hjelp av bittskinne.

§ 1 nåværende nr. 13 blir nytt nr. 9.

§ 2 skal lyde:

Trygdekontorets tilsagn om stønad til behandling som nevnt i § 1 nr. 5 – 10 må innhentes før behandlingen settes i verk. Selv om forhåndstilsagn ikke er innhentet, kan det likevel gis stønad dersom det er klart at tilsagn ville blitt gitt.

§ 3 første ledd skal lyde:

Det ytes bare stønad hvis undersøkelsen eller behandlingen er utført av tannlege som har rett til å utøve tannlegevirksomhet i medhold av lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.

§ 3 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Den kirurgiske innsettingen av odontologiske implantater må være utført på en universitetsklinikk eller i et offentlig sykehus av en spesialist i oral kirurgi eller kjevekirurgi.

§ 4 første ledd skal lyde:

Utgifter til undersøkelse og behandling som nevnt i § 1 nr. 1 – 4a og nr. 11 dekkes etter refusjonstakstene i kapittel II.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Rikstrygdeverket gir nærmere retningslinjer om hvilke sjeldne medisinske tilstander som omfattes av ordningen under § 1 nr. 4b og nr. 9. Rikstrygdeverket avgjør om det skal kunne ytes stønad til behandling som nevnt i § 1 nr. 5 – 10, og kan fastsette normative refusjonstakster for slik stønad.

§ 4 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Utgifter ut over de takster som gjelder for Den offentlige tannhelsetjenesten dekkes ikke.

Kapittel II første ledd første punktum skal lyde:

Det ytes stønad til behandling som går inn under § 1 nr. 1 – 4a og nr. 11 etter refusjonstakstene i bokstav A – H.

Kapittel II Refusjonstakster under bokstav A skal lyde:

A. Konsultasjoner, sykebesøk					
Barn under 7 år					
		Dag Kr	Kveld Kr	Dag Kr	Kveld Kr
1.	Første konsultasjon hos allmennpraktiserende tannlege	37,00	65,00	88,00	154,00
2.	Andre konsultasjon hos allmennpraktiserende tannlege	37,00	65,00	73,00	129,00
3.	Senere konsultasjoner hos allmennpraktiserende tannlege	54,00	95,00	54,00	95,00
4.	Første konsultasjon hos spesialist (oral kirurg, kjevekirurg m.fl.)	70,00	122,00	129,00	226,00
5.	Andre konsultasjon hos spesialist	45,00	79,00	89,00	156,00
6.	Senere konsultasjoner hos spesialist	60,00	105,00	60,00	105,00
7.	Sykebesøk ved allmennpraktiserende tannlege	59,00	103,00	110,00	192,00
8.	Andre sykebesøk ved allmennpraktiserende tannlege	59,00	103,00	103,00	180,00
9.	Senere sykebesøk ved allmennpraktiserende tannlege	110,00	192,00	110,00	192,00
10.	Sykebesøk ved spesialist	107,00	188,00	173,00	303,00

Kapittel II Refusjonstakster under bokstav B Anestesi skal lyde:

B. Anestesi			
Refusjonstakster			
101.	Lokalbedøvelse ved injeksjon	kr	19,00
102.	Regionalanestesi	kr	45,00

Kapittel II Refusjonstakster under bokstav C Operative inngrep skal lyde:

C. Operative inngrep			
Refusjonstakster			
1002.	Fjerning av retinert tann	kr	166,00
1003.	Operativt inngrep for fjerning av dyptliggende tannrøtter, osteosclerose o.l.	kr	102,00
1004.	Operativt inngrep for fjerning av mindre benkammer og retinerte røtter som ligger et stykke oppe i kjeven	kr	49,00
1005.	Operativt inngrep med bred åpning av antrum for fjerning av tannfragmenter:		
	a. Vanlig bihuleoperasjon	kr	182,00
	b. Radikal operasjon	kr	246,00
1006.	Blottlegging av retinert tann:		
	a. uten feste av krok for nedtrekking	kr	102,00
	b. med feste av krok for nedtrekking	kr	166,00
1007.	Operativt inngrep for fjerning av spyttstein	kr	181,00
1008.	a. Alvetomi (rotspissamputasjon) med fjerning av granulum	kr	144,00
	b. Alvetomi over større område med amputasjon av to eller flere tenner	kr	185,00
	c. Rotfylling, pr. tann	kr	129,00

1009.	a. Cysteoperasjon	kr	166,00
	b. Større cysteoperasjon, ledsaget av amputasjon tasjon av to eller flere tenner	kr	215,00
	c. Rotfylling, pr. tann	kr	129,00
	d. Fremstilling av obturator ved cystostomibehandling	kr	94,00
1010.	Behandling av kjevebrudd	kr	348,00
1033.	Åpning av senkningsabscess	kr	100,00
1034.	a. Enkel fjerning av tungebånd	kr	49,00
	b. Enkel fjerning av leppebånd	kr	102,00
	c. Plastisk operasjon av leppebånd og tungebånd	kr	180,00
1035.	Operative inngrep som forberedelse til innsettelse av plateprotese:		
	a. Bløtdelsplastikk på kjeveranden	kr	49,00
	b. Bløtdelsplastikk med knokkelmodellering	kr	102,00
	c. Fordypning av overgangsfolden	kr	166,00
1036.	Plastisk operasjon for lukking av åpning til antrum	kr	166,00

Kapittel II Refusjonstakster under bokstav D Taking av prøver skal lyde:

D. Taking av prøver		Refusjonstakster	
1051.	Prøveutsnitt til biopsi	kr	38,00
1052.	Taking av prøve til bakteriologiske, patologiske og biokjemiske laboratorier	kr	25,00

Kapittel II Refusjonstakster under bokstav F skal lyde:

F. Røntgenfotografering		Refusjonstakster	
1061.	Røntgenfotografering av tenner:		
	a. Første røntgenbilde	kr	25,00
	b. Hvert ytterligere røntgenbilde	kr	18,00
1062.	Okklusalfilm	kr	52,00
1063.	Panoramafilm		
	a. Panoramix – 1 kjeve (intraoral)	kr	98,00
	b. Orthopantomografi (ekstraoral)	kr	215,00
1064.	Hånd for kjeveortopedisk vekstanalyse	kr	82,00
1065.	Skalle (fire plan – profilrøntgen)	kr	190,00
1066.	Ansiktsben	kr	130,00
1067.	Underkjeve	kr	107,00
1068.	Kjeveledd	kr	106,00
1069.	Bihule	kr	102,00
1070.	Gane	kr	102,00

Merknad til avsnitt F første ledd skal lyde:

Utgifter til røntgenundersøkelse hos tannlege dekkes hvis undersøkelsen foretas i forbindelse med behandling som går inn under § 1 nr. 1 – 3, 4b – 6, nr. 8 og nr. 10 – 11.

Kapittel II Refusjonstakster ny bokstav H blir refusjonstakster for Periodontal behandling og skal lyde:

H. Periodontal behandling		Refusjonstakster	
<i>Takst 1080 Periodontal behandling med kirurgi</i>			
a)	Flapoperasjon og gingivektomi over mindre område enn 5 tenner	kr	470,-
b)	Operasjoner over 5–8 tenner	kr	810,-

H. Periodontal behandling		Refusjonstakster
c) Operasjon over flere enn 8 tenner	kr	1390,-
d) Operasjon over begge kjevever over flere enn 12 tenner	kr	2310,-

Takst 1081 Subgingival scaling og lommecurettegge i forbindelse med systematisk periodontal behandling. Utgiftene dekkes med 400 kroner per kjevehalvdel (minimum 5 tenner).

Utgifter dekkes ikke for mer enn en gangs behandling i samme område per behandlingsserie.

Unntak kan gjøres for pasienter som lider av diabetes, epilepsi, cerebral parese og lignende.

Kapittel IV takst 1103 oppheves.

Kapittel IV takst 1104 og 1105 flyttes til Kapittel II Refusjonstakster, kalles takst 1080 og 1081 og danner dermed en ny bokstav H. Periodontal behandling (nevnt over).

Kapittel IV takst 1106 oppheves.

Kapittel IV takst 1109 skal lyde:

Undersøkelse og behandling av temporomandibulær dysfunksjon ved hjelp av bittskinne.

Utgiftene dekkes etter takstene for tannlegehjelp. Utgifter til bittskinner begrenses oppad til 208 kroner.

II

Endringene trer i kraft 1. mai 2002, slik at de som får utført behandling fra og med denne dato omfattes av endringene i forskriften.

25. april Nr. 443 2002

Ikrafttredelse av forskrift av 4. mars 2000 nr. 257 om forbud mot visse genmodifiserte næringsmidler og næringsmiddelingsredienser.

Fastsatt av Helsedepartementet 25. april 2002 med hjemmel i forskrift av 4. mars 2000 nr. 257 om forbud mot visse genmodifiserte næringsmidler og næringsmiddelingsredienser § 5. Kunngjort 15. mai 2002.

Forskrift av 4. mars 2000 nr. 257 om forbud mot visse genmodifiserte næringsmidler og næringsmiddelingsredienser trer i kraft 1. juni 2002.

30. april Nr. 444 2002

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 30. april 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46 (direktiv 89/107/EØF), nr. 46a (direktiv 95/31/EF endret ved direktiv 98/66/EF, direktiv 2000/51/EF og direktiv 2001/52/EF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF og direktiv 2001/50/EF), nr. 54z (direktiv 94/35/EF endret ved direktiv 96/83/EF), nr. 54za (direktiv 94/36/EF), nr. 54zb (direktiv 95/2/EF endret ved direktiv 96/85/EF og direktiv 98/72/EF) og nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF og direktiv 2001/30/EF). Kunngjort 15. mai 2002.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet skal EØS-henvisningen lyde:

jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46 (direktiv 89/107/EØF), nr. 46a (direktiv 95/31/EF endret ved direktiv 98/66/EF, direktiv 2000/51/EF og direktiv 2001/52/EF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF og direktiv 2001/50/EF), nr. 54z (direktiv 94/35/EF endret ved direktiv 96/83/EF), nr. 54za (direktiv 94/36/EF), nr. 54zb (direktiv 95/2/EF endret ved direktiv 96/85/EF, direktiv 98/72/EF og direktiv 2001/5/EF) og nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF og direktiv 2001/30/EF).

§ 4 skal lyde:

Tilsetningsstoffer som er omfattet av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII, nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46a (direktiv 95/31/EF endret ved direktiv 98/66/EF, direktiv 2000/51/EF og direktiv 2001/52/EF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF og direktiv 2001/50/EF) og nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF og direktiv 2001/30/EF) skal oppfylle de krav til renhet og identitet som er angitt der. Øvrige tilsetningsstoffer skal oppfylle krav i henhold til FAO/WHO's spesifikasjoner.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. april Nr. 445 2002**Forskrift om endring i forskrift om fastsettelse av maksimalkvoter per fartøy i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 30. april 2002 med hjemmel i forskrift av 21. desember 2001 nr. 1594 om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 § 3, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 6 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, § 20 og § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 15. mai 2002.

I

I forskrift av 10. januar 2002 nr. 50 om fastsettelse av maksimalkvoter per fartøy i fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Maksimalkvoten per fartøy i fisket etter kolmule i EU-sonen er 3.100 tonn.

II

Endringen trer i kraft straks.

3. mai Nr. 446 2002**Forskrift om bygging og drift av taubaner og kabelbaner.**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taubaner og løipestrenger § 1 og § 1a, lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 1 og § 11 og lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a, jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XXIV nr. 1b (direktiv 2000/9/EF). Kunngjort 15. mai 2002.

*Del I. Alminnelige bestemmelser***§ 1. Formål**

Formålet med konsesjon til anlegg og drift av taubaner, tillatelse for drift av kabelbaner og driftstillatelse er å ivareta brukernes, allmenhetens og det offentlige interesser ved anlegg og drift av taubaneanlegg som nevnt i § 2.

§ 2. Gyldighetsområde

Konsesjon og driftstillatelse etter lov av 14. juni 1912 nr. 1 kreves for:

- a) Taubaner for persontransport, herunder skitau, skitrekk, stolheiser, totaubaner, kabelkraner og andre taubaneanlegg
- b) Godstaubaner som er lengre enn 2 km eller som går over annenmanns grunn.

Tillatelse for drift og driftstillatelse etter jernbaneloven av 11. juni 1993 nr. 100 kreves for kabelbaner for offentlig persontransport.

§ 3. Definisjoner

Taubaneanlegg – anlegg som faller inn under § 2 i forskriften her.

Konsesjon til anlegg og drift – tillatelse til på nærmere angitte vilkår å anlegge og drive en taubane som faller inn under forskriften her.

Tillatelse for drift – tillatelse til på nærmere angitte vilkår å anlegge og drive en kabelbane som faller inn under forskriften her.

Driftstillatelse – tillatelse til å drive et taubaneanlegg. Driftstillatelse tildeles kun taubaneanlegg som har fått konsesjon eller tillatelse til drift.

Konsesjonshaver – den som har konsesjon etter taubaneloven eller tillatelse etter jernbaneloven.

§ 4. Myndighetene

Samferdselsdepartementet gir tillatelse for drift av kabelbaner.

Fylkesmannen gir konsesjon til anlegg og drift av taubaner.

Taubanetilsynet gir driftstillatelse til taubaner og kabelbaner.

Samferdselsdepartementet er klageinstans for avgjørelser fattet av fylkesmannen.

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak om driftstillatelse og pålegg om midlertidig driftsstans fattet av Taubanetilsynet, med unntak av vedtak vedrørende kabelbaner som Samferdselsdepartementet er klageinstans for. Samferdselsdepartementet er klageinstans for avgjørelser vedrørende avgifter og andre økonomiske forhold, som er fattet av Taubanetilsynet.

Myndighetene kan i enkeltvedtak eller forskrift hver for seg fastsette vilkår for bygging og drift av anlegg.

§ 5. Søknad om konsesjon eller tillatelse for drift

Søknad om konsesjon til anlegg og drift av taubaner sendes til vedkommende myndighet i tre eksemplarer, og skal inneholde følgende opplysninger:

- a) Søkerens navn, adresse og telefonnummer. For selskaper eller andre sammenslutninger skal dato og år for sammenslutningens registrering og registreringssted oppgis, samt en ansvarlig person.
- b) Eieren av taubaneanlegget.
- c) For hvor lang tid tillatelsen ønskes gitt.
- d) I hvilken kommune taubaneanlegget skal bygges, og en nærmere stedsangivelse.
- e) Type taubane (jf. § 2), skrå og horisontal lengde, høydeforskjell og transportkapasitet.
- f) Opplysninger om hvor langt taubaneanlegget ligger fra offentlig eller privat vei, turstier, elektriske ledninger i luft, hus, gårdstun, hage, kulturminner, viltområder, naturvernområder og offentlige friluftsområder.
- g) Opplysninger om hvilke eiendommer som berøres av taubaneanlegget, samt om eiere og rettighetshavere har gitt samtykke til at anlegget etableres.
- h) Beskrivelse av terrengets og naturens art på det stedet taubaneanlegget ønskes etablert.
- i) Redegjørelse for nødvendige inngrep i naturen i forbindelse med etableringen av taubaneanlegget.
- j) Opplysninger om og i tilfelle hvilke alternative plasseringer som er vurdert, og om andre plasseringer er mulige.
- k) Vurdering av forhold som kan innvirke på taubaneanleggets sikkerhet slik som rasfare, klimatiske forhold mv. For søknad om tillatelse for drift av kabelbaner gjelder første ledd så langt det passer. På nærmere forespørsel kan myndigheten kreve at søkeren gir ytterligere opplysninger.

§ 6. Vedlegg til søknad om konsesjon eller tillatelse for drift

Søknaden skal være vedlagt følgende:

- a) Vedtekter dersom det er et selskap eller en annen form for sammenslutning som søker.
- b) Oversiktskart (fortrinnsvis topografisk kart M 1:50.000) og situasjonskart med stadfestet reguleringsplan der det finnes (topografisk kart M 1:5.000 eller større), med taubaneanlegget inntegnet, og som viser stasjoner, eiendomsgrenser, bebyggelse, veier, stier, elektriske ledninger mv.
- c) Tegning som viser anleggets vertikalprofil i M 1:1.000 med stasjoner inntegnet.
- d) Erklæring fra grunneiere og eventuelle rettighetshavere om at taubaneanlegget tillates etablert.
- e) Kopi av avtale mellom konsesjonshaver og taubaneeier dersom dette ikke er samme person.
- f) Uttalelser fra: Kommunen, det stedlige elektrisitetsverk, vedkommende teleområde, vegsjefen i fylket, fylkeskommunen, og i tillegg uttalelser fra fylkesmannen ved søknad om tillatelse for drift av kabelbaner.
- g) Garantierklæring fra forsikringsselskap, på skjema fastsatt av Samferdselsdepartementet (jf. § 9 tredje ledd).

§ 7. Konsesjon eller tillatelse for drift

Konsesjon eller tillatelse for drift kan gis til enkeltpersoner, selskaper eller andre sammenslutninger med en ansvarlig leder.

Konsesjon eller tillatelse for drift vil normalt i tillegg til innvilgningsåret, bli gitt for 20 år for permanente taubaneanlegg, 10 år for skitau og for det omsøkte antall år for taubaneanlegg som skal bygges for å løse et transportbehov av kortere varighet enn nevnt foran.

Det kan knyttes betingelser til den enkelte konsesjon eller tillatelse for drift.

Endringer og utvidelser av taubaneanlegg krever særskilt godkjenning av myndighetene.

§ 8. Mislighold og bortfall av konsesjon eller tillatelse for drift

Konsesjonen eller tillatelse for drift bortfaller

- a) hvis det ikke foreligger gyldig garantierklæring fra forsikringsselskap
- b) hvis taubaneanlegget ikke er fullført og satt i drift innen 2 år
- c) ved utgangen av det andre året etter at driftstillatelsen er inndratt.

Etter søknad kan vedkommende myndighet forlenge fristen for idriftssettelse eller forlenge bortfallsfristen utover det andre året etter at driftstillatelsen er inndratt.

Ved mislighold kan vedkommende myndighet trekke konsesjonen eller tillatelsen tilbake, eventuelt midlertidig for et bestemt tidsrom.

§ 9. Konsesjonshavers plikter

Konsesjonshaveren plikter dersom det ikke er urimelig tyngende, å unngå ødeleggelser av natur, miljø, plante- og dyreliv, samt rette på skader på naturen i forbindelse med taubaneanlegget, f.eks. ved tilsåing og påfylling av masse. Når taubaneanlegg ikke lenger er i drift skal konsesjonshaveren fjerne installasjonene og rydde traseen. Dersom konsesjonshaveren ikke overholder sin plikt til å rydde og fjerne installasjonene, kan vedkommende myndighet beslutte å få dette arbeidet utført av andre på konsesjonshaverens eller eierens bekostning.

Konsesjonshaveren plikter å melde taubaneanlegget til Luftfartsverket dersom det har faste konstruksjoner eller spenn høyere enn 10 m.

Konsesjonshaveren skal stille en nærmere fastsatt sikkerhet (jf. § 6 bokstav g) for oppfyllelsen av de forpliktelser som han ved taubaneanlegget eller dets drift måtte pådra seg overfor andre. Ytterligere sikkerhet kan kreves for overholdelse av de betingelser som er fastsatt i konsesjonen.

Konsesjonshavers plikter gjelder også for innehaver av tillatelse for drift av kabelbane.

§ 10. Igangsetting av byggearbeider

Før bygging av et taubaneanlegg begynner, skal konsesjonshaveren sende inn til Taubanetilsynet nødvendig dokumentasjon for å bedømme om taubaneanlegget tilfredsstillende disse forskrifter og vilkår satt av Taubanetilsynet. For taubaneanlegg som faller inn under forskrift om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport, skal det framlegges en sikkerhetsanalyse med sikkerhetsrapport og liste over inngående sikkerhetskomponenter og delsystemer.

Igangsetting av bygging av taubaneanlegget med infrastruktur inklusive fundamenter eller annet forberedende arbeid, skal ikke begynne før klarsignal er gitt av Taubanetilsynet.

Konsesjonshaveren plikter å gi melding til Taubanetilsynet om vesentlige fravik fra den innsendte dokumentasjon og vesentlige uregelmessigheter som oppstår under byggingen av taubaneanlegget.

§ 11. Driftstillatelse

Driftstillatelse til taubaner og kabelbaner gis av Taubanetilsynet, som også foretar inspeksjon og løpende kontroll, og gir nødvendige pålegg i tilknytning til driften av taubaneanleggene.

Driftstillatelsen gis av Taubanetilsynets hovedkontor på grunnlag av besiktigelsesmannens rapport og eventuelle tilleggsopplysninger.

Dersom besiktigelsesmannen i forbindelse med inspeksjon, kontroll og funksjonsprøving av et ferdigstillet anlegg, antar at taubaneanlegget tilfredsstillende de krav som stilles i forskriften her, i forskrift om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport eller i regler fastsatt av Taubanetilsynet kan konsesjonshaveren tildeles driftstillatelse under forutsetning av at de gjenstående arbeider skal utføres innen en gitt frist.

Endringer og utvidelser i taubaneanlegg som er gitt driftstillatelse krever særskilt godkjenning fra Taubanetilsynet. Det samme gjelder om det foretas endringer på viktige egenskaper, delsystemer eller sikkerhetskomponenter. Slike endringer og deres konsekvenser må som helhet tilfredsstillende de grunnleggende kravene i § 2-1 i forskrift om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport.

§ 12. Plikter i forbindelse med driftstillatelse

Konsesjonshaver plikter å rapportere til Taubanetilsynet om ulykker og uhell med skade på person eller andre uhell og ekstraordinære begivenheter som i årsak, forløp eller følger berører tilsynets virksomhet. Innberetning om utbetalte personskadeserstatninger skal også sendes til Taubanetilsynet.

Konsesjonshaver plikter også å sende inn opplysninger om drifts- og trafikkforhold og om tekniske data vedrørende anlegget, dersom Taubanetilsynet krever det. Større reparasjoner og vedlikeholdsarbeider skal på forhånd meldes til Taubanetilsynet.

§ 13. Inndragelse av driftstillatelse

Taubanetilsynet kan beslutte at en driftstillatelse inndras dersom det finner at driften ikke lenger skjer forsvarlig etter gjeldende regler, pålegg og sikkerhetsnormer.

§ 14. Klage

Klage (jf. § 4) over avgjørelser fattet av Fylkesmannen, Taubanetilsynet eller Samferdselsdepartementet har oppsettende virkning. Dette gjelder dog ikke klage over pålegg som av myndighetene vurderes å ha vesentlig sikkerhetsmessig betydning.

§ 15. Avgifter

Konsesjonshaver skal betale en årlig avgift til Taubanetilsynet fastsatt av Samferdselsdepartementet.

I tillegg til den faste årlige avgiften skal konsesjonshaver betale til Taubanetilsynet for kostnader forbundet med følgende tilsynsoppgaver vedrørende det enkelte taubaneanlegg:

- a) Dokumentgjennomgang, besiktigelse, prøver mv. i forbindelse med tildeling av konsesjon, tillatelse til drift og driftstillatelse
- b) Magnetinduktiv prøving av ståltau
- c) Ekstra tilsyn og prøving av anlegg som av spesielle konstruktive, tilstandsmessige, bruksmessige eller andre årsaker må ha tilsyn eller prøving i tillegg til den løpende kontroll.

§ 16. Overdragelse av anlegg

Overdragelse av taubaneanlegg, deler av taubaneanlegg, eller andeler i selskap eller sammenslutninger, slik at styringsretten går over til en annen enn den som har konsesjon eller tillatelse til drift, krever særskilt godkjenning av vedkommende myndighet.

Del II. Bygging

§ 17. *Generelt*

Taubaneanlegg skal plasseres og bygges slik at taubaneanlegget, driften av dette og annen virksomhet i området ikke settes i fare, og slik at tilstrekkelig sikkerhet oppnås for de som ferdes i taubaneanlegget. I rasfarlig terreng tillates ikke bygging av taubaneanlegg med mindre det sikres på betryggende måte mot isras, steinsprang, jord- eller snøras. Taubaneanlegg skal også plasseres slik at de ikke hindrer den alminnelige ferdsel eller setter denne i fare.

Terrenget og omgivelser skal så langt råd er skånes. Taubaneanlegget med stasjoner og linjeoppbygg skal gis en tilfredsstillende arkitektonisk utforming.

Taubaneanlegg skal konstrueres og utformes slik at nødvendig kontroll- og vedlikeholdsarbeid samt utskifting av deler kan utføres på en sikker og hensiktsmessig måte.

§ 18. *Sporvidde, klaringer og avstander*

Sporvidden skal være så stor at kjøretøy/medbringere ved oppadgående og nedadgående kjøring har tilfredsstillende pendlingsfrihet i forhold til hverandre eller faste hindringer som master, ved største pendling av kjøretøyene og utsving av tau under drift. For åpne kjøretøy kan det i tillegg kreves en sikkerhetsavstand.

For svevebaner skal minste avstand til bakken, snødekket, trær, kabel eller annen hindring under ugunstigste forhold fra det laveste punkt på kjøretøy, last eller tau være slik at man oppnår tilstrekkelig sikkerhet mot kollisjon.

Største tillatte avstand til bakken skal bestemmes ut fra type av kjøretøy, redningsutstyr og om taubaneanlegget er for offentlig eller begrenset personbefordring.

§ 19. *Kjørehastighet*

Kjørehastigheten skal velges slik at en får en rolig og sikker framføring av kjøretøy, spesielt over master, uten for store akselerasjoner. (Retardasjoner under oppbremsing skal ikke sette driften i fare.)

For omløpsbaner hvor på- og avstigning skjer mens banen er i bevegelse, skal kjørehastigheten være slik at på- og avstigning kan skje på fullt forsvarlig måte.

For omløpsbaner skal videre avstanden mellom kjøretøy/medbringere for skitrekke være slik at på- og avstigning kan skje uten fare.

For kontroll av tau skal taubaneanlegget kunne kjøres med så lav hastighet at en grundig kontroll av tauene kan utføres.

§ 20. *Tauenes opplagersikkerhet i mastene*

Bæretau for totausbaner skal alltid være i kontakt med bæretauskoene. Dette gjelder også for ugunstigste forhold for taubane ute av drift.

Bæretau for omløpsbaner (stolheiser og skitrekke) skal ha tilstrekkelig opplagertrykk på skivebatteriene til at risikoen for avsporing er tilfredsstillende liten. Hvor avsporing kan forekomme, skal skivebatteriet være forsynt med innretninger som fanger opp tauet i tilfelle avsporing.

For trekktau på totausbaner skal det være føringer i mastene som sikrer at tauet legger seg ned på tauskivene, også ved største tillatte vindhastighet under drift.

§ 21. *Tau*

Det skal benyttes en taukonstruksjon som er egnet for formålet.

For bæretau, trekktau og strammetau skal det utstedes sertifikat på at tauene tilfredsstiller spesifikasjon som er godkjent av Taubanetilsynet.

Påkjenningene på tauet fra strekkbelastning, bøyning og flatetrykk skal være slik at en har tilstrekkelig sikkerhet mot brudd og en tilfredsstillende levetid.

§ 22. *Stramming og forankring av tau*

Tauene skal strammes slik at en får den nødvendige friksjon på drivskiven, tilstrekkelig opplagertrykk i master og tilfredsstillende lav bøyepåkjenning i tauet fra egen tyngde, vekt av kjøretøy samt fra miljølast. Den nødvendige strammekraft skal være sikret under alle driftsforhold og over tauenes levetid.

Ved totausbaner skal videre bæretau og trekktau strammes slik at de ikke berører hverandre under normal drift og ved oppbremsing.

Forankring og endefester av tau skal være utført etter en anerkjent metode. Bæretauet skal være slik forankret at det kan forskyves tilstrekkelig antall ganger over opplagerstedet i bæretauskoene.

Sikkerheten mot brudd av deler i strammearbeidet skal være tilfredsstillende høy.

§ 23. *Stasjoner og maskineri*

Stasjoner skal være slik arrangert at trafikken kan avvikles på en betryggende måte. Hverken maskinanlegg, elektriske anlegg eller kjøretøy/medbringere skal utsette personale eller passasjerer for unødig fare eller ulempe.

Alle rom som ikke er beregnet for offentlig adgang skal sperres for publikum.

Svevebaner skal foruten hoveddrivverket normalt ha et hjelpedrivverk uavhengig av hoveddrivverket.

For svevebaner og kabelbaner skal hoveddrivverket normalt være utstyrt med to bremsere som er uavhengige av hverandre. Den ene av bremsene skal virke direkte på drivskiven. Hver av bremsene skal kunne stoppe taubaneanlegget med en sikkerhetsmessig forsvarlig retardasjon.

Maskinkomponenter skal ha tilstrekkelig sikkerhet mot havari som følge av brudd, knekking, utmatting eller

overdreven slitasje. Materialer, dimensjonering og arbeidsutførelse skal være i henhold til anerkjente normer og god praksis under hensyntagen til den risiko som er forbundet med den aktuelle komponent.

Aksler, tannhjulsvexler, koblinger, tauskiver og andre roterende deler skal være forsvarlig skjermet for å hindre personskader.

Alt nødvendig utstyr for overvåking av taubaneanleggets drift skal være samlet på kjøreplassen.

§ 24. *Transportmateriell*

Bærende deler av kjøretøy, hengestell og løpeverk skal ha tilstrekkelig sikkerhet mot de statiske og dynamiske belastninger de blir utsatt for. Utmatting av materialer skal også tas i betraktning.

Kjøretøy skal være slik konstruert at passasjerene ved normal oppførsel ikke kan falle ut. Dører skal være utstyrt med lås. Uforvarende åpning skal ikke være mulig. Dersom passasjerer befordres stående skal det installeres håndlister eller hengestropper. Det skal være tilstrekkelig plass for passasjerene.

Tillatt antall passasjerer, nyttelast og andre opplysninger skal bekjentgjøres ved oppslag. For kjøretøy uten fører skal det være oppslag om hvordan passasjerene skal forholde seg ved driftsstans og andre uregelmessigheter.

Under jevn bevegelse skal alle løpeverkets hjul være likt belastet.

De maksimale svingninger og hastighetsendringer i lengde- og tverretning som kan oppstå under drift og kjøring over master skal ikke kunne forårsake løfting og avsporing av løpeverket.

Klemmer skal være slik konstruert at de ikke skader tauet og at de ved største stigning, ved smurt tau og redusert taudiameter har tilstrekkelig sikkerhet mot glidning på tauet.

Totausbaner med kjøretøy for mer enn 6 personer og alle kabelbaner skal normalt utstyres med fangbrems. Ved brudd på trekk- eller balansetau skal kjøretøyet automatisk bremses på bæretau/skinne.

§ 25. *Bærende konstruksjoner*

Bærende konstruksjoner skal beregnes for den ugunstigste kombinasjon av de laster som kan forekomme når taubaneanlegget er i drift og ute av drift.

Beregning og dimensjonering skal være i henhold til Norsk Standard.

Tilsvarende utenlandske standarder kan benyttes når de gir tilnærmet samme sikkerhet.

Sveising av viktige konstruksjonsdeler skal utføres av sertifiserte sveisere.

Betongarbeider kan kreves utført av entreprenører som er godkjent for tilsvarende arbeid i henhold til godkjenningsordninger i plan- og bygningsloven.

Bærende konstruksjoner skal normalt stå på fjell eller betongfundament. Fundamentet skal føres over terreng høyde. I telefarlig grunn skal fundamentet føres ned til telefri dybde.

§ 26. *Telefon- og radioforbindelse*

For taubaneanlegg for persontransport skal stasjonene normalt ha forbindelse med hverandre over en driftstelefon med egen ledning eller fast installert radioforbindelse med skjermet kanal.

For svevebaner med persontransport skal det være mulighet for kommunikasjon med passasjerene.

Driftspersonellet skal på en enkel måte kunne tilkalle nødvendig assistanse ved uhell eller ulykker.

§ 27. *Instrumenter og sikkerhetsinnretninger*

Alle taubaneanlegg skal ut fra deres konstruksjon, driftsbetingelser og lokale forhold utstyres med de instrumenter og sikkerhetsinnretninger som er nødvendige for å avvikle driften med akseptabel sikkerhet og på en hensiktsmessig måte.

Sikkerhetsinnretninger, instrumenter og elektriske systemer skal være av en slik utførelse at de under alle forhold har akseptabel sikkerhet mot funksjonsfeil.

De elektriske systemene skal utformes slik at nødvendig kontroll og vedlikehold, samt utskifting av deler, kan utføres på en sikker og hensiktsmessig måte.

Alle sikkerhetsinnretninger som automatisk skal stanse taubaneanlegget, skal kobles inn i en kontinuerlig overvåket sikkerhetsstrømkrets etter hvilestrømprinsippet.

§ 28. *Elektriske anlegg*

Det elektriske anlegget skal tilfredsstillende gjeldende forskrifter for elektriske anlegg.

Startanordningen skal være låsbar.

Stålkonstruksjoner, maskineri, tau etc. skal normalt jordes ved stasjonene. Jording av master skal utføres etter spesiell vurdering. Jordingsystem for isolerte tau som benyttes som strømkrets, skal enkelt kunne kobles fra når taubaneanlegget er i drift.

Del III. Drift og vedlikehold

§ 29. *Drifts- og vedlikeholdsinstruks*

For hvert taubaneanlegg skal det utarbeides en drifts- og vedlikeholdsinstruks som skal oppbevares ved taubaneanlegget tilgjengelig for driftspersonalet. Kopi skal sendes til Taubanetilsynet.

Denne instruks skal omfatte alle sikkerhetsmessige vesentlige forhold som angår utførelsen av tjenesten og inneholde beskrivelser av kontroller og vedlikeholdsarbeider som er påkrevet for en sikker drift og et forsvarlig, systematisk forebyggende kontroll- og vedlikeholdsarbeid.

Drifts- og vedlikeholdsinstruks skal være på norsk.

§ 30. Konesjonshavers ansvar

Konesjonshaveren er ansvarlig for at taubaneanlegget er i driftssikker tilstand og blir drevet og vedlikeholdt i henhold til instruksen og gjeldende forskrifter og pålegg.

Hvis konesjonshaveren forsømmer denne plikt kan driftstillatelsen bli inndratt. Ved gjentakelser vil konesjonen kunne bli inndratt.

§ 31. Driftspersonell

Konesjonshaver skal utnevne en driftsleder og minst en stedfortreder. Konesjonshaver kan selv fylle en av disse funksjoner.

Driftslederen og hans stedfortreder skal ha de nødvendige personlige og faglige egenskaper og tilstrekkelig erfaring til å lede driften sikkert og forskriftsmessig.

Driftsleders plikter:

- å påse at de instruksjoner som gjelder for drift og vedlikehold av taubaneanlegget følges.
- å påse at personell som er beskjeftiget med driften av taubaneanlegget er kvalifisert for og instruert i sine oppgaver og påse at de utfører disse.
- å ta avgjørelser i kritiske situasjoner.

Konesjonshaveren plikter å gi driftslederen de fullmakter som er nødvendige for å gjennomføre forsvarlig drift og vedlikehold av anlegget.

Navn på driftsleder og hans stedfortreder skal innberettes til Taubanetilsynet.

Det skal være tilstrekkelig driftspersonell til at driften kan avvikles på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Passasjerer som ønsker hjelp ved på- og avstigning skal få dette.

Driftspersonellet skal være minst 18 år.

For bestemte typer taubaneanlegg kan Taubanetilsynet bestemme at driftsledere og viktig driftspersonell skal ha bestått en prøve anordnet eller godkjent av Taubanetilsynet.

§ 31a. Gebyrer

Taubanetilsynets kostnader for behandling og utstedelse av sertifikat for driftsledere og stedfortredere på taubaneanlegg og kabelbaner for persontransport dekkes gjennom gebyrer. Gebyrets størrelse settes til høyst 600 kr.

§ 32. Løpende kontroll og vedlikehold

Det skal utføres et løpende kontroll- og vedlikeholdsarbeid i henhold til gjeldende instruks.

Kontrollen og vedlikeholdsarbeidet skal utføres av sakkyndig personell. Viktige arbeider som spleising av tau og utførelse av støpekoblinger kan kreves utført av personer med spesiell godkjennelse av Taubanetilsynet for det aktuelle arbeid.

Over den daglige drift skal det føres en driftsdagbok.

Over den løpende kontroll skal det føres protokoll. Det skal angis dato for utførte kontroll- og vedlikeholdsarbeider, hvilke deler som er kontrollerte og delenes tilstand. Utskifting av deler skal angis. Protokollen skal undertegnes av den som har utført kontrollen eller arbeidet og driftslederen.

All vesentlig teknisk dokumentasjon skal oppbevares ved taubaneanlegget.

§ 33. Innstilling av driften

Driften skal innstilles hvis det oppstår feil med taubaneanlegget som medfører fare for sikkerheten.

Driften skal også innstilles hvis lys- eller værforholdene er slik at sikker drift settes i fare.

For skitrekke og skitau skal driften innstilles hvis slepetraseen ikke er forsvarlig preparert.

§ 34. Redningstjeneste

For svevebaner skal det utarbeides en plan over hvordan passasjerene skal kunne tas ned i tilfelle driftsstans. Planen skal innberettes til Taubanetilsynet.

Det skal være tilstrekkelig redningsutstyr tilstede og organisert redningstjeneste skal kunne etableres, slik at samtlige passasjerer kan evakueres innen rimelig tid.

Hvilket redningsutstyr som behøves må bedømmes i hvert enkelt tilfelle ut fra høyde over bakken og terrengforholdene. For svevebaner for offentlig persontransport skal evakuering kunne foregå uten noen aktiv medvirkning fra passasjerene.

Det skal holdes regelmessige redningsøvelser.

Del IV. Generelt**§ 35. Dispensasjoner**

Vedkommende myndighet kan i særskilte tilfeller gjøre unntak fra de regler og krav som stilles eller gis med hjemmel i forskriften her.

§ 36. Sanksjoner

Overtredelser av forskriften eller de tekniske bestemmelser og vilkår, eller pålegg gitt i medhold av lov eller forskriften, straffes etter bestemmelsene i lov av 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løipestrenger § 20 og lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 22.

§ 37. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift av 30. januar 1987 nr. 66 om bygging og drift av taubaner og kabelbaner med senere endringer.

6. mai Nr. 447 2002**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter kolmule i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 6. mai 2002 med hjemmel i forskrift av 21. desember 2001 nr. 1594 om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøy-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisone ved Jan Mayen i 2002 § 5, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 6 og § 9 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 15. mai 2002.

I

I forskrift 27. mars 2002 nr. 318 om stopp i fisket etter kolmule i 2002 gjøres følgende endring:

§ 1 nytt annet ledd skal lyde:

Det innføres stopp for fiske etter kolmule for norske fartøy med kolmuletråttillatelse i færøysk fiskerisone fra og med mandag 6. mai 2002.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. mai Nr. 448 2002**Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet.**

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 7. mai 2002 med hjemmel i forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 7-1, og lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7-6. Jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 14 (direktiv 96/92/EF). Kunngjort 15. mai 2002.

§ 1. Formål

Denne forskriften skal legge til rette for et effektivt kraftmarked og en tilfredsstillende leveringskvalitet i kraftsystemet. Forskriften skal sikre at systemansvaret utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften kommer til anvendelse på systemansvarlig og enhver som helt eller delvis eier eller driver nett, produksjon eller organisert markedsplass, samt omsettere og sluttbrukere.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med:

- Driftsforstyrrelse*: utløsning, påtvunget eller utilsiktet utkobling eller mislykket innkobling som følge av feil i kraftsystemet.
- Elspotmarkedet*: marked hvor kontrakter for kjøp og salg av elektrisk energi handles på timebasis for fysisk levering neste døgn.
- Elspotområde*: geografisk avgrenset område for allokering av anmelding i elspotmarkedet.
- Flaskehals*: situasjon som oppstår når utvekslingsbehovet i nettet overstiger overføringsgrensen.
- Overføringsgrense*: maksimalt tillatt overført aktiv effekt i overføringsnett eller på en enkelt overføringslinje.
- Momentan balanse*: likevekt mellom samlet forbruk og samlet produksjon av kraft, hensyntatt kraftutveksling med tilknyttede kraftsystemer.

§ 4. Prinsipper for utøvelsen av systemansvaret

Systemansvarlig skal:

- sikre momentan balanse med en tilfredsstillende leveringskvalitet i kraftsystemet til enhver tid,
- opptre nøytralt og ikke-diskriminerende i forhold til alle som omfattes av denne forskrift,
- utvikle markedsløsninger som bidrar til å sikre en effektiv utvikling og utnyttelse av kraftsystemet,
- i størst mulig utstrekning gjøre bruk av virkemidler som er basert på markedsmessige prinsipper,
- samordne og følge opp konsesjonærer og sluttbrukere sine disposisjoner med sikte på å oppnå tilfredsstillende leveringskvalitet og en effektiv utnyttelse av kraftsystemet, og
- utarbeide og distribuere informasjon om forhold i kraftsystemet som er av betydning for kraftmarkedet, samt om forhold som er av betydning for den generelle leveringskvaliteten.

§ 5. Flaskehalsar og elspotområder

Systemansvarlig skal fastsette elspotområder for å håndtere store og langvarige flaskehalsar i regional- og sentralnettet.

Systemansvarlig skal normalt fastsette separate elspotområder ved forventet energiknapphet i et avgrenset geografisk område.

Øvrige flaskehalsar i regional- og sentralnettet skal normalt håndteres ved bruk av regulerkraftmarkedet. Merkostnaden ved å fravike normal rekkefølge for effektuering av regulerkraft skal dekkas av systemansvarlig.

Systemansvarlig skal informere om fastsatte elspotområder i rimelig tid før de tas i bruk.

§ 6. Handelsgrensar

Systemansvarlig skal fastsette maksimalt tillatt handel av energi mellom elspotområder på timebasis (handelsgrensar).

Systemansvarlig skal informere om fastsatte handelsgrensar i rimelig tid før de tas i bruk.

§ 7. Overføringsgrensar

Konsesjonær i regional- og sentralnettet skal utarbeide oversikt over anleggsdelenes maksimale overføringsgrensar. Oversikten skal forelegges systemansvarlig for vedtak.

Systemansvarlig kan fastsette driftsmessige overføringsgrensar i regional- og sentralnettet. Overføringsgrensen skal ikke overskride anleggsdelenes maksimale overføringsgrense uten etter avtale med konsesjonæren.

Systemansvarlig har ansvar for at overføringsgrensar fastsatt i medhold av andre ledd blir overholdt.

§ 8. Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering

Konsesjonær skal ved anmelding i de enkelte elspotområder for hver enkelt time sørge for planlagt balanse mellom sine forpliktelser og rettigheter, inklusive egen produksjon.

Systemansvarlig skal innhente informasjon fra den avregningsansvarlige for å avdekke systematiske overtredelser av bestemmelsene i første ledd og rapportere eventuelle avvik til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Konsesjonær skal for hvert elspotområde, daglig innen kl. 19.00 om ikke annet fastsettes av systemansvarlig, rapportere til systemansvarlig egen produksjonsplan med tilhørende regulerstyrke og roterende reserve (for stasjon-/stasjonsgruppe) på timebasis for neste døgn.

Produksjonsplanen skal utarbeides i samsvar med konsesjonærens forpliktelser og rettigheter.

Systemansvarlig kan kreve at produksjonsplanen endres i mindre sprang og angis med kvartersverdier dersom ønsket produksjonsendring er over en grense fastsatt av systemansvarlig.

Konsesjonær plikter å følge innmeldt produksjonsplan.

Konsesjonær kan endre produksjonsplanen etter vedtak av systemansvarlig.

Systemansvarlig kan fremskynde eller utsette planlagt produksjonsendring med inntil femten minutter. Systemansvarlig skal betale for de tap dette påfører produsenten.

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonæren å tilpasse sine produksjonsplaner til eventuelle begrensninger som har oppstått i overføringsnettet på grunn av revisjoner eller driftsforstyrrelser. Systemansvarlig fastsetter hvordan ledig kapasitet skal fordeles mellom flere konsesjonærer.

Systemansvarlig kan fastsette grensar for planlagt effektregulering over likestrømførbindelser og hos store enkeltforbrukere.

§ 9. Regulerstyrke og effektreserve

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å bidra med regulerstyrke og tilhørende roterende reserve innenfor produksjonsenhetenes tekniske begrensninger. Systemansvarlig skal betale konsesjonær for dette. Betalingen skal avspeile de kostnader konsesjonær har hatt ved pålegget, samt gi en rimelig fortjeneste.

Systemansvarlig skal til enhver tid disponere tilstrekkelige effektreserver.

§ 10. Frekvensregulering

Systemansvarlig skal sørge for at frekvens- og tidsavvik normalt holdes innenfor bestemmelser i nordisk systemdriftsavtale.

§ 11. Regulerkraftmarkedet

Systemansvarlig skal drive og utvikle et regulerkraftmarked for i driftstimen å håndtere avvik fra planlagt produksjon og forventet forbruk, samt andre uønskede forhold i kraftsystemet.

Når det er åpenbart at markedet ikke gir en samfunnsøkonomisk effektiv prissetting, innenfor et avgrenset geografisk område, kan systemansvarlig suspendere bud i regulerkraftmarkedet og benytte anmeldt volum til gjeldende elspotpris for området. I så fall skal budgiver informeres om dette.

§ 12. Anstrenge driftssituasjoner og driftsforstyrrelser

Konsesjonær skal utarbeide plan for effektiv gjenoppretting av normal drift av egne anlegg, ved driftsforstyrrelser i regional- og sentralnettet og produksjonsenheter tilknyttet dette. Planen skal forelegges systemansvarlig for vedtak.

Systemansvarlig skal samordne inngrep ved driftsforstyrrelser som berører flere konsesjonærer.

Systemansvarlig skal fastsette hvem som skal utøve frekvensreguleringen i et område som midlertidig er uten fysisk tilknytning til tilgrensende overføringsnett.

Systemansvarlig kan i vanskelige driftssituasjoner rekvirere effekttilgang ved å kreve at all tilgjengelig

regulerytelse innenfor produksjon og forbruk anmeldes i regulerkraftmarkedet, etter at prisen i elspotmarkedet er satt.

Systemansvarlig kan ved driftsforstyrrelser kreve å få benytte all tilgjengelig regulerbar effekt i produksjonsapparatet til å gjenopprette normal drift. Ikke anmeldt produksjon prissettes til elspotområdets regulerkraftpris, dersom ikke annet er avtalt.

§ 13. Tvangsmessig utkobling av forbruk

Konsesjonær skal utarbeide planer for å håndtere tvangsmessig utkobling av forbruk. Planene skal forelegges systemansvarlig for vedtak.

Systemansvarlig kan i helt spesielle driftssituasjoner pålegge konsesjonær å foreta kortvarig tvangsmessig utkobling av forbruk. Pålegget skal omfatte utkoblingens størrelse og forventet varighet, og kan i tillegg angi hvilke kundegrupper som skal kobles ut.

Innkobling av forbruk kan ikke skje uten etter vedtak fra systemansvarlig.

Systemansvarlig regnes som ansvarlig konsesjonær etter § 9–3 i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen, ved tvangsmessig utkobling etter denne paragraf.

§ 14. Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet

Konsesjonær skal informere systemansvarlig om planer for nye anlegg eller endring av egne anlegg som kan påvirke driften og utnyttelsen av regional- og sentralnettet, når andre konsesjonærer blir berørt av dette. Nye anlegg eller endringer kan ikke idriftsettes uten etter vedtak av systemansvarlig.

§ 15. Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt

Systemansvarlig kan fastsette spenningsgrenser og grenser for utveksling av reaktiv effekt i regional- og sentralnettet.

Produksjonsenheter tilknyttet regional- og sentralnettet skal bidra med produksjon av reaktiv effekt innenfor enhetenes tekniske begrensninger. Systemansvarlig skal betale for kostnadene ved pålagt produksjon av reaktiv effekt ut over de grenser som er avtalt mellom systemansvarlig og produsenter.

Konsesjonær skal overholde grenser fastlagt etter første ledd. Konsesjonær skal varsle systemansvarlig om driftssituasjoner hvor fastlagt grense ikke kan overholdes. Systemansvarlig samordner i slike situasjoner nødvendige tiltak. Systemansvarlig kan kreve at kostnadene ved tiltakene betales av ansvarlig konsesjonær etter dette ledd.

§ 16. Koblingsbilde

Systemansvarlig kan fastsette de til enhver tid driftsbetingede bryterstillinger i regional- og sentralnettet (koblingsbilde).

Planlagte koblinger som kan påvirke driften av regional- og sentralnettet skal meldes til systemansvarlig når andre konsesjonærer blir berørt av koblingen. Systemansvarlig vedtar om kobling kan foretas.

§ 17. Samordning av driftsstanser

Konsesjonær utarbeider planer for effektiv gjennomføring av driftsstanser i egne anlegg i regional- og sentralnettet, og produksjonsenheter tilknyttet dette. Planene for driftsstanser som kan påvirke andre konsesjonærer, skal forelegges systemansvarlig for vedtak senest to uker før planlagt driftsstans.

Systemansvarlig skal samordne konsesjonærenes planlagte driftsstanser i regional- og sentralnettet, og produksjonsenheter tilknyttet dette. Ingen kan iverksette driftsstans uten etter vedtak av systemansvarlig.

Systemansvarlig kan av eget initiativ eller etter forespørsel fra konsesjonær omprioritere allerede fastlagte driftsstanser. Merknader ved slike omprioriteringer skal betales av den som har initiert omprioriteringen.

§ 18. Målinger og meldinger

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å overføre til systemansvarlige de målinger og meldinger som er nødvendig for en effektiv drift og utnyttelse av kraftsystemet.

§ 19. Jordstrømkompensering

Systemansvarlig kan fastsette hvilken løsning for jordstrømkompensering som skal benyttes i regional- og sentralnettet.

§ 20. Vern og reléplanlegging

Systemansvarlig kan fastsette type, plassering og innstilling av vern og gjeninnkoblingsutstyr i regional- og sentralnettet, og produksjonsenheter tilknyttet dette (reléplaner).

Konsesjonær er ansvarlig for tilfredsstillende vern i egne anlegg, herunder iverksetting av reléplaner.

§ 21. Systemvern

Systemansvarlig kan kreve installasjon og drift av utstyr for automatiske inngrep i kraftsystemet for å unngå sammenbrudd eller for å øke overføringsgrenser i regional- og sentralnettet (systemvern). Systemansvarlig skal betale for kostnadene ved slike pålegg.

Konsesjonær kan ikke idriftsette systemvern uten etter vedtak av systemansvarlig.

§ 22. Feilanalyse og statistikk

Konsesjonær skal rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i regional- og sentralnettet, og i

produksjonseenheter tilknyttet dette. Innrapportering skal omfatte alle forhold som er av betydning for en fullverdig analyse av hendelsene.

Systemansvarlig skal gjennomføre feilanalyse ved driftsforstyrrelser i regional- og sentralnettet, og i produksjonseenheter tilknyttet dette. Der kun en konsesjonær er involvert gjennomføres feilanalysen av denne konsesjonæren.

Systemansvarlig skal distribuere analyseresultater, og utarbeide og regelmessig distribuere statistikk over driftsforstyrrelser etter annet ledd.

Konsesjonær skal gjennomføre feilanalyse ved driftsforstyrrelser i eget distribusjonsnett.

§ 23. Opplysningsplikt

De som omfattes av denne forskrift skal gi systemansvarlig de opplysninger som er nødvendige for å utføre systemansvarliges oppgaver, herunder av eget tiltak orientere om forhold i egne anlegg som er av betydning for sikker drift, effektiv utnyttelse og utvikling av kraftsystemet.

§ 24. Systemansvarliges informasjonsplikt

Systemansvarlig skal informere om forhold som er av betydning for utviklingen av et effektivt kraftmarked.

Systemansvarlig skal informere konsesjonærene om forhold som er nødvendig for sikker drift, effektiv utnyttelse og utvikling av deres anlegg, samt om forhold som er av betydning for leveringskvaliteten i området.

Systemansvarlig skal informere Norges vassdrags- og energidirektorat om utviklingen av kraftsystemet og effekt- og energibalansen.

Systemansvarlig skal holde Norges vassdrags- og energidirektorat orientert om status etter § 12 og § 13.

§ 25. Tilsyn og kontroll

Norges vassdrags- og energidirektorat fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i denne forskrift blir overholdt.

De som omfattes av denne forskrift, skal medvirke til gjennomføring av tilsyn etter første ledd. Dette omfatter blant annet å fremskaffe opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre tilsyn.

§ 26. Pålegg og tvangsmulkt

De som omfattes av vedtak fattet av systemansvarlig under systemansvaret, plikter å rette seg etter disse.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskrift.

For overtredelse av pålegg gitt i medhold av annet ledd kan Norges vassdrags- og energidirektorat fastsette tvangsmulkt.

§ 27. Betaling

Betaling etter § 8 åttende ledd, § 9 første ledd, § 15 annet og siste ledd, § 17 siste ledd og § 21 første ledd skal fastsettes ved avtale mellom systemansvarlig og berørte konsesjonærer. Dersom det ikke oppnås enighet, fatter systemansvarlig vedtak om betalingens størrelse.

§ 28. Forholdet til forvaltningsloven og offentlighetsloven

Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) og lov av 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) gjelder i saker hvor systemansvarlig treffer enkeltvedtak.

Systemansvarliges vedtak etter denne forskrift kan påklages til Norges vassdrags- og energidirektorat. Vedtak i klagesak kan ikke påklages.

Avgjørelser fattet i medhold av § 5, § 6, § 7 annet ledd, § 8, § 9, § 11, § 12 annet til femte ledd, § 13 annet og tredje ledd, § 15, § 16, § 17 annet og tredje ledd, samt øvrige avgjørelser som fattes av den systemansvarlige under utøvelsen av systemansvaret, er unntatt forvaltningsloven kap. IV – VI og VIII.

§ 29. Dispensasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskrift.

§ 30. Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft 17. mai 2002.

15. mai Nr. 449 2002

Ikrafttredelse av lov av 15. mai 2002 nr. 15 om endringer i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister.

Fastsatt ved kgl.res. 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 15. mai 2002 nr. 15 om endringer i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister del II. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 15. mai 2002.

Lov av 15. mai 2002 nr. 15 om endringer i lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister gjelder fra 1. juni 2002.

15. mai Nr. 450 2002**Delegering av myndighet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet etter lov om offentlige tjenestetvister § 6 nr. 1 første ledd annet punktum.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister § 6 nr. 1 første ledd annet punktum. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 15. mai 2002.

I

Kongens myndighet etter lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister § 6 nr. 1 første ledd annet punktum til å bestemme hvilket departement eller hvilken myndighet en yrkesorganisasjon skal fremsette sine krav overfor, delegeres til Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

II

Vedtaket trer i kraft 1. juni 2002.

15. mai Nr. 451 2002**Forskrift til lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister § 1 tredje ledd. Fremmet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 15. mai 2002.

§ 1. Følgende arbeidstakere skal ikke omfattes av loven:

1. Overenskomstlønte arbeidstakere ved Forsvarets verksteder.
2. Overenskomstlønte befal og mannskaper på statens ikke-militære fartøyer.
3. Overenskomstlønte intervjuere i Statistisk Sentralbyrå.
4. Overenskomstlønte øvingslærere i førskolelærerutdanningen tilsatt ved statlig høyskole og overenskomstlønte repetitører.
5. Overenskomstløntet turnépersonale ved Riksteateret og Rikskonsertene.
6. Statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere.
7. Statsansatte medlemmer av styre, råd og utvalg.
8. Arbeidstakere som gjennom midlertidige ordninger er helt eller delvis lønnet av statsbudsjettets bevilgninger til attføring og vernet arbeid, arbeidstreningstiltak mv. og til sysselsettingstiltak når de har mindre enn fire års sammenhengende tjeneste i staten. Arbeidstakere som tilsettes i ordinær stilling etter hovedtariffavtalen med lønnstilskudd, er likevel ikke unntatt fra loven.
9. Lokalt ansatte arbeidstakere ved norske utenriksstasjoner og tjenestesteder i utlandet.
10. Arbeidstakere ansatt i Norges Forskningsråd.
11. Meteorologiske observatører.
12. Hydrologiske observatører.
13. Arbeidstakere som påtar seg å utføre et mindre arbeid for Forsvaret i tillegg til sitt vanlige arbeid.
14. Tjenestemenn i fyrstjenesten som ikke har registrert arbeidstid.
15. Arbeidstakere som gjør tjeneste på pensjonistvilkår.

§ 2. Forskriften gjelder fra 1. juni 2002.**25. april Nr. 452 2002****Reglement for gradene bachelor og master ved Universitetet i Bergen.**

Fastsatt av Det akademiske kollegium ved Universitetet i Bergen 25. april 2002 med hjemmel i lov av 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høyskoler § 45. Kunngjort 24. mai 2002.

§ 1. *Allment om gradene*

Universitetet i Bergen tildeler gradene bachelor og master. Reglementet her gjelder for alle bachelor- og mastergrader ved universitetet, med unntak av mastergradene som tildeles på grunnlag av fullført profesjonsstudium i odontologi eller rettsvitenskap.

Det kan inngå emner fra følgende fagstudier i gradene:

- historisk-filosofiske fag
- matematisk-naturvitenskapelige fag
- samfunnsvitenskapelige fag
- helsefag
- rettsvitenskapelige fag
- psykologiske fag
- praktisk-pedagogisk utdanning
- examen philosophicum og andre innføringsemner

- andre universitets- og høyskolefag.
- Gradene skal være sammensatt slik det går fram av § 8 og § 9.

§ 2. Definisjoner

<i>Studiepoeng</i>	Mål på arbeidsomfang i studiet: 60 studiepoeng tilsvarer ett års studium på full tid.
<i>Emne</i>	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram. Alle emner skal ha et omfang målt i studiepoeng.
<i>Emnegruppe/fagenhet</i>	Samling av emner fra ett eller flere fag som gjennom en studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
<i>Fag</i>	Samling av emner som er beslektet og som er samlet under én felles fagbetegnelse.
<i>Faglig spesialisering</i>	Gruppe av emner ut over grunnivået i et fagområde som hører faglig sammen og som kan utfylle hverandre.
<i>Studieplan</i>	En beskrivelse av fag og studieprogram, som gjør greie for hvordan emnene er bygd opp, og hvordan emnene faglig hører sammen.
<i>Utdanningsplan</i>	Se § 5.
<i>Grad</i>	Utdanning med et bestemt omfang og en bestemt sammensetning, og som gir rett til å bruke en bestemt tittel. Tittelen dokumenteres i et vitnemål.
<i>Tilrettelagt studieprogram</i>	Et studieprogram som leder fram til en grad og har en egen og samlet studieplan.
<i>Fritt studieprogram</i>	Et studieprogram som leder fram til en grad med stor valgfrihet basert på en individuell sammensetning av emner, fagenheter og/eller deler av studieprogram.
<i>Eksamen/vurdering</i>	Formell prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter, enten underveis og/eller ved slutten av studiet i et emne.

§ 3. Studieplan

Fakultetet vedtar studieplan for studieprogram og fag som hører inn under fakultetets fagkrets. Instituttene utarbeider forslag til studieplan for studieprogram og fag. Studieplanen skal danne grunnlaget for oppbyggingen av gradene.

Studieplanen skal fastsette:

- Studieprogrammets/fagets mål, omfang og innhold og organisering.
- Eventuelle forkunnskapskrav eller anbefalte forkunnskaper for studieprogrammet eller faget.
- Hvilke emner som undervises og som det kan avlegges eksamen i.
- Faglig beskrivelse av emnene som inngår i studieprogrammet eller faget.
- Hvilke grupper av emner eller fag som oppfyller kravet til spesialisering.
- Eventuelle krav til rekkefølge for emnene i studieprogrammet.
- Eventuelle særlige vilkår for å gå opp til eksamen, slik som godkjent deltakelse i laboratorieøvinger, obligatoriske skriftlige arbeider, faglige ekskursjoner, feltkurs eller andre teoretiske og praktiske øvinger.
- Eksamensordning, prøve- og vurderingsform.
- Andre bestemmelser av betydning for gjennomføringen og kvalitetssikringen av studiet.

Studieplaner for tverrfakultære studieprogram fastsettes av det administrativt ansvarlige fakultet, etter innstilling fra de øvrige faglig berørte fakultetene. Kollegiet fastsetter hvilket fakultet som skal være administrativt ansvarlig for programmet.

Emnene som inngår i gradene, skal være på minimum 5 studiepoeng og maksimalt på 30 studiepoeng. Emnene skal normalt bygges opp etter en modulstørrelse på 5, 10 eller 15 studiepoeng.

Emnenummerering: Alle emner skal ha et tresifret nummer, der første siffer er enten 1 (100-emner), 2 (200-emner) eller 3 (300-emner). 100-emner er begynneremner. 200-emner angir en fordypning eller spesialisering, mens 300-emner angir en høyere grad av fordypning eller spesialisering. 100-emner kan normalt bare inngå i bachelorgraden, mens 200-emner kan inngå i bachelor- eller mastergraden. 300-emner kan normalt bare inngå i mastergraden. Nærmere bestemmelser, herunder om bruk av emner på dr.grads-nivå for enkelte mastergradsprogrammer, fastsettes i studieplanene.

§ 4. Eksamen/vurdering

I hvert emne skal studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves. Dette kan skje i form av avsluttende prøve (eksamen), vurderinger underveis, eller på annen måte i henhold til studieplanen. Det kan unntaksvis fastsettes at enkeltemner ikke skal ha slik vurdering. Det skal da kreves at studenten har deltatt i undervisningen, etter nærmere bestemmelse i studieplanen.

Framgangsmåten ved fastsetting av karakter, herunder innbyrdes vektning av delprøver mv., reguleres i studieplanen. Ved fastsetting av karakterer til de ulike emnene som inngår i mastergraden, skal det selvstendige arbeidet (masteroppgaven) likevel alltid gis særskilt karakter.

Karakterene fastsettes enten som bokstavkarakterer fra A – F, der A er beste ståkarakter og E dårligste, mens F er strykkarakter, eller som Bestått/Ikke bestått.

Bokstavkarakterene tilsvarer tallverdier, slik: A=5; B=4; C=3; D=2; E=1. Tallverdiene brukes ved utregning av hovedkarakter og ved rangering av søkerne til høgre grads studium mv.

Dersom det i studieplanen er fastsatt at studentene skal delta i obligatoriske kurs, obligatorisk praksis eller lignende som beskrevet i universitetslovens § 40, vil studenten bare ha rett til vurdering dersom disse kravene er overholdt.

§ 5. *Utdanningsplan*

Hver student skal ha en utdanningsplan for sitt studium i form av en avtale underskrevet ved studenten og faglig ansvarlig enhet ved universitetet.

Utdanningsplanen skal angi partenes viktigste rettigheter og plikter. Den skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre det planlagte studiet fram til en grad på normert tid, som heltids- eller deltidsstudent. Utdanningsplanen skal være utformet i samsvar med modeller fastsatt av Kollegiet eller den det gir fullmakt.

Studentens rett til oppfølging og tilrettelegging underveis i utdanningen er betinget av at studentens forpliktelser etter utdanningsplanen blir overholdt.

§ 6. *Adgang bare til eksamen*

Den som oppfyller opptakskravene og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende emne, har rett til å avlegge slik prøve. Dersom vedkommende ikke har utdanningsplan, har han eller hun bare rett til å følge undervisning som er åpen for alle. Vedkommende har heller ikke rett til å delta i vurderingsordninger underveis, og har ikke krav på veiledning fra faglærer.

Kollegiet vedtar utfyllende regler.

§ 7. *Reduksjon i studiepoeng*

Studenter som avlegger eksamen i emner og/eller fagenheter som faglig dekker hverandre helt eller delvis, får redusert sin samlede studiepoengsum for de aktuelle emnene. Vedkommende fakultet gjør vedtak om slik reduksjon.

§ 8. *Bachelorgrad*

For å oppnå bachelorgraden må studenten ha avlagt eksamener som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng. For å få bachelorgraden utstedt fra Universitetet i Bergen, er det et vilkår at minst 60 av de avlagte studiepoengene som danner grunnlag for graden, er avlagt ved Universitetet i Bergen.

I de 180 studiepoengene inngår innføringsemner på inntil 30 studiepoeng. Av disse er 10 studiepoeng knyttet til et felles innføringsemne, examen philosophicum. Øvrige krav til innføringsemner fastsettes av fakultetet. I de 180 studiepoengene skal det inngå en fagenhet og en spesialisering på til sammen minst 90 studiepoeng. Hva som er spesialisering, er definert i de enkelte studieplanene.

I graden skal det inngå ett eller flere selvstendige arbeid som til sammen har et omfang på minst 10 studiepoeng. Nærmere bestemmelser om dette fastsettes i studieplanen.

§ 9. *Mastergrad*

For å bli tatt opp til et disiplinbasert masterstudium må studenten ha

- oppnådd bachelorgrad eller tilsvarende, og
- oppfylle andre faglige krav som måtte være fastsatt i studieplanen for det aktuelle masterstudiet.

Som del av opptaksgrunnlaget eller et utvidet opptaksgrunnlag kreves eksamen i en fagenhet og en spesialisering på til sammen minst 90 studiepoeng. For å få mastergraden utstedt ved Universitetet i Bergen, er det et vilkår at emnet for det selvstendige arbeidet, jf. tredje ledd, er godkjent av Universitetet i Bergen, og at det er utarbeidet under veiledning av en eller flere personer oppnevnt av universitetet.

For å oppnå mastergraden må studenten

- enten ha oppnådd en bachelorgrad og avlagt eksamener i tillegg på minst 120 studiepoeng etter nærmere bestemmelser
- eller ha et samlet studium på 300 poeng etter nærmere bestemmelser og der kravene til en bachelorgrad er inkludert.

I det disiplinbaserte mastergradsstudiet inngår et selvstendig vitenskapelig arbeid (masteroppgave), utarbeidet under veiledning, på normalt 60 studiepoeng. Det enkelte fakultet kan likevel fastsette et mindre omfang, men minst 30 studiepoeng. I fag som ved ikrafttreddelsen av dette reglementet har studieplanfestede krav om at hovedfagsoppgaven er normert til 25 eller 30 vekttall, kan det fastsettes at masteroppgaven skal ha et tilsvarende omfang.

Den som har fått innvilget sin søknad om opptak, møtt fram ved studiestart og registrert seg, har studieplass på mastergrad. Dersom studenten ikke møter fram ved studiestart etter nærmere bestemmelser gitt av det enkelte fakultet, mister studenten studieplassen.

En mastergradskontrakt skal inngås første semester på mastergrad. Fakultetet vedtar nærmere regler om retten til veiledning og andre ytelser for mastergradsstudenter, herunder hvor lenge studentene har rett til å motta slik veiledning/ytelser. Omfanget og varigheten av retten til veiledning/ytelser skal inntas i en egen avtale, veiledningskontrakt, mellom den enkelte student og vedkommende grunnenhet.

Studenter som er i gang med mastergradsstudiene, må registrere seg som student ved vedkommende mastergrad

for hvert semester for å beholde studieplassen.

§ 10. *Vitnemål*

For oppnådd bachelorgrad utstedes vitnemål som angir på hvilket studieområde kandidaten har sin faglige spesialisering. Hvis kandidaten har to spesialiseringer med likt omfang, velger kandidaten selv hvilket av de aktuelle studieområdene som skal dokumenteres på vitnemålet.

For oppnådd mastergrad dokumenteres studiets faglige innhold på vitnemålet som «master i «det studieprogrammet han/hun er opptatt til»».

Et eget vitnemålstillegg gir en nærmere beskrivelse av kandidatens utdanning og av høgre norsk utdanningssystem.

§ 11. *Fritak og innpassinger*

Fakultetet kan gi fritak for enkeltemner som inngår i studieprogrammet dersom tilsvarende krav er oppfylt tidligere ved UiB eller ved andre utdanningsinstitusjoner, eller er oppfylt gjennom realkompetanse.

Fakultetet kan gi innpassing til videre studier på grunnlag av ekstern utdanning som dekker tilsvarende opptakskrav.

Fakultetet kan gi en student fritak for deler av innføringsstudiet eller hele innføringsstudiet dersom tilsvarende krav er oppfylt ved annen utdanningsinstitusjon. Dersom det søkes om fritak for examen philosophicum, skal vedtak treffes av Det historisk-filosofiske fakultet.

§ 12. *Nedlegging av emner mv.*

Når et emne opphører som følge av endring i studieplanen, skal det normalt avholdes eksamen i emnet i to påfølgende semestre etter siste ordinære eksamen, selv om det ikke gis undervisning i emnet.

Ved andre endringer i studieplanen beskrives overgangsordninger i studieplanen for å hindre at studentene blir unødig forsinket i studiet eller hvis fakultetet finner det nødvendig av andre årsaker. Fakultetet vedtar overgangsordning etter forslag fra instituttene.

§ 13. *Utfyllende regler*

Fakultetene kan vedta utfyllende regler til denne forskriften.

§ 14. *Iverksetting og overgangsordninger mellom gammel og ny gradsstruktur*

Studenter som 1. juli 2003 eller senere oppfyller kravene til bachelorgraden, tildeles denne. Det er ikke anledning til å bli tildelt både bachelorgrad og cand.mag.-grad. Studenter som ved starten av høstsemesteret 2003 har avlagt universitets- og høyskoleeksamener på minst 60 vekttall uten å oppfylle kravene til bachelorgrad, gis anledning til å fullføre studiet som cand.mag. innen 30. juni 2005. Fra og med 1. juli 2005 oppheves cand.mag.-graden.

Hovedfagsstudenter som innen 1. juli 2003 har avlagt alle skriftlige eksamener utenom hovedfagsoppgaven og eventuell tilhørende muntlig prøve, gis anledning til å fullføre hovedfagsstudiet innen 30. juni 2007. Med virkning fra 1. juli 2007 oppheves de nåværende høgre gradene.

For andre studenter på høgre grads nivå gjelder reglene for mastergraden.

3. mai Nr. 453 2002

Forskrift om tekniske krav til taubaneanlegg inkludert kabelbaneanlegg til persontransport.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1912 nr. 1 om anlegg av taugbaner og løpestrenger § 1, § 1a, § 1b, lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. § 1, og lov av 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7, jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XXIV nr. 1b (direktiv 2000/9/EF). Kunngjort 24. mai 2002.

Kapittel 1. Innledning

§ 1-1. *Virkeområde*

Denne forskrift gjelder ved konstruksjon, produksjon, montering, omsetning og ibruktaking av sikkerhetskomponenter og delsystemer i taubaneanlegg til persontransport. Med taubaner menes i denne forskriften også kabelbaner.

Forskriften omfatter følgende anlegg:

- a) kabelbaner og andre anlegg med vogner montert på hjul eller andre bæreinnetninger der fremdriften skjer med ett eller flere tau,
- b) svevebaner der kjøretøyene bæres og/eller trekkes med ett eller flere tau; denne kategorien omfatter også småkabinbaner og stolheiser,
- c) skitrekke og skitau, der brukerne med egnet utstyr trekkes på fast underlag ved hjelp av tau.

For konsesjon, tillatelse til drift og driftstillatelse til taubaneanlegg gjelder forskrift om bygging og drift av taubaner og kabelbaner.

§ 1-2. *Unntak*

Forskriften gjelder ikke for:

- a) heiser iht. direktiv 95/16/EF,

- b) kabeldrevne sporveier med tradisjonell konstruksjon,
- c) anlegg som brukes i landbruksformål,
- d) spesielt utstyr, fast eller mobilt, til bruk i tivolier og/eller fornøyelsesparker og som er konstruert for fritidsformål og ikke som transportmiddel for personer,
- e) gruveanlegg eller faste anlegg som brukes til industriformål,
- f) kabeldrevne ferger,
- g) tannhjulsdrevne jernbaner,
- h) kjededrevne anlegg.

§ 1–3. Myndighetene

Samferdselsdepartementet utpeker teknisk kontrollorgan.

Taubanetilsynet skal føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift og i forskrift og enkeltvedtak gitt i medhold av denne, blir overholdt.

§ 1–4. Definisjoner

I forskriften her menes med:

- a) *Taubaneanlegg* – Hele systemet oppført på stedet, bestående av infrastruktur og delsystemene nevnt i vedlegg I, der infrastruktur spesialkonstruert for hvert taubaneanlegg og bygd på stedet betyr linjetraseen, systemdataene, stasjonsbygg og konstruksjoner langs strekningen som er nødvendige for oppføringen og driften av taubaneanlegget, herunder fundamentene.
- b) *Sikkerhetskomponent* – Enhver grunnleggende komponent, komponentgruppe, delsammenstilling eller komplett sammenstilling av utstyr, og enhver innretning som er integrert i taubaneanlegget for det formål å ivareta en sikkerhetsfunksjon og er kartlagt i sikkerhetsanalysen, som ved svikt medfører fare for menneskers sikkerhet og helse, enten disse er brukere, driftspersonale eller tredjemann.
- c) *Byggherre* – Enhver fysisk eller juridisk person som bestiller bygging av et taubaneanlegg.
- d) *Driftstekniske krav* – Alle de tekniske bestemmelser og tiltak som har en innvirkning på konstruksjonen og oppføringen og er nødvendige for at taubaneanlegget skal kunne drives sikkert.
- e) *Vedlikeholdstekniske krav* – Alle de tekniske bestemmelser og tiltak som har en innvirkning på konstruksjonen og oppføringen, og er nødvendige for vedlikehold beregnet på å sikre at taubaneanlegget drives på en sikker måte.
- f) *Grunnleggende krav* – Alle vilkårene fastsatt i vedlegg II som må oppfylles av taubaneanleggene og deres infrastruktur, delsystemer og taubaneanleggets sikkerhetskomponenter.
- g) *Europeisk spesifisering* – Felles teknisk spesifisering, en europeisk teknisk godkjenning eller en nasjonal standard som gjennomfører en europeisk standard.
- i) *Teknisk kontrollorgan* – Organ som er offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende og som har ansvar for å utarbeide EF-kontrollsertifikat i samsvar med vedlegg VII.

Kapittel 2. Grunnleggende krav og sikkerhetsanalyser

§ 2–1. Oppfyllelse av grunnleggende krav

Taubaneanlegg og deres infrastruktur, delsystemer og taubaneanleggets sikkerhetskomponenter må oppfylle de grunnleggende kravene som er fastsatt i vedlegg II og som får anvendelse på dem.

Når en nasjonal standard som gjennomfører en harmonisert europeisk standard som det er kunngjort henvisning til i De Europeiske Fellesskaps Tidende, omfatter de grunnleggende sikkerhetskravene fastsatt i vedlegg II, skal taubaneanleggene og deres infrastruktur, delsystemer og taubaneanleggenes sikkerhetskomponenter når de er konstruert i samsvar med standarden, antas å oppfylle de aktuelle grunnleggende krav.

Dersom det ikke finnes harmoniserte europeiske standarder skal nasjonale standarder og tekniske spesifikasjoner, som betraktes som viktige eller nyttige til å sikre korrekt gjennomføring av de grunnleggende krav, offentliggjøres.

§ 2–2. Sikkerhetsanalyser

Etter anmodning fra byggherre eller dennes representant etablert i EØS-området, skal alle planlagte taubaneanlegg gjennomgå en sikkerhetsanalyse som definert i vedlegg III, og som omfatter alle sikkerhetsaspekter ved taubaneanlegget og dets omgivelser innenfor rammen av konstruksjon, bygging og ibruktaking, og som gjør det mulig å kartlegge, ut fra tidligere erfaring, de risikomomenter som vil kunne forekomme under drift.

Sikkerhetsanalysen skal danne grunnlag for en sikkerhetsrapport som angir planlagte tiltak som skal håndtere enhver slik risiko. Sikkerhetsanalysen skal inneholde en liste over de sikkerhetskomponenter og delsystemer som måtte omfattes av bestemmelsene i kapittel 3 og 4.

Kapittel 3. Sikkerhetskomponenter

§ 3–1. Markedsføring og bruk

Sikkerhetskomponenter kan bare markedsføres dersom de gjør det mulig å bygge taubaneanlegg som oppfyller de grunnleggende krav i § 2–1.

Sikkerhetskomponenter kan kun tas i bruk dersom de gjør det mulig å bygge taubaneanlegg som ikke utgjør en fare for menneskers liv eller helse såvel som for sikkerheten for eiendeler, når de installeres og vedlikeholdes korrekt

og brukes i samsvar med sitt formål.

§ 3–2. CE-merking

Sikkerhetskomponenter som er identifisert i liste referert til i § 2–2 annet ledd, og som er påført CE-samsvarmerking iht. vedlegg IX og vedlagt EF-samsvarserklæring iht. vedlegg IV, anses å oppfylle forskriftens krav.

§ 3–3. Samsvarserklæring/krav til produsenten

Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området må før en sikkerhetskomponent markedsføres (bringes i omsetning):

- a) la sikkerhetskomponenten gjennomgå en samsvarsvurderingsprosedyre beskrevet i vedlegg V, og
- b) påføre CE-samsvarmerkingen på sikkerhetskomponenten, og på grunnlag av modulene fastsatt i beslutning 93/465/EØF, utarbeide en EF-samsvarserklæring i samsvar med vedlegg IV.

Samsvarsvurderingsprosedyren skal gjennomføres etter anmodning fra produsenten eller dennes representant i EØS-området av et teknisk kontrollorgan som han selv har valgt.

Dersom sikkerhetskomponenten omfattes av andre direktiv (som er en del av EØS-avtalen) som angår andre aspekter og som også fastsetter påføring av CE-samsvarmerking, skal merkingen angi at sikkerhetskomponenten også forutsettes å være i samsvar med bestemmelsene i disse andre direktivene.

§ 3–4. Krav til andre

Dersom verken produsenten eller dennes representant i EØS-området har oppfylt forpliktelsene i § 3–2 og § 3–3, påligger disse forpliktelsene den som markedsfører sikkerhetskomponenten i EØS-området. De samme forpliktelsene gjelder for den som produserer sikkerhetskomponentene til eget bruk.

§ 3–5. Ulovlig merking

Fastslås det at en sikkerhetskomponent som er påført CE-samsvarmerking, ikke er i samsvar med grunnleggende krav skal Taubanetilsynet treffe hensiktsmessige tiltak overfor den som har påført merkingen og utarbeidet EF-samsvarserklæringen. Slike tiltak kan være å forby, begrense eller hindre markedsføring og bruk av sikkerhetskomponenten.

Kapittel 4. Delsystemer

§ 4–1. Markedsføring av delsystemer

Delsystemer kan bare markedsføres dersom de gjør det mulig å bygge taubaneanlegg som tilfredsstillende de grunnleggende kravene i § 2–1.

§ 4–2. Oppfyllelse av grunnleggende krav

Delsystemer iht. vedlegg I som er vedlagt EF-samsvarserklæring basert på modellen fastsatt i vedlegg VI og den tekniske dokumentasjonen fastsatt i § 4–4 i denne forskriften anses å være i samsvar med de grunnleggende kravene.

§ 4–3. Kontroll av delsystemer

EF-prosedyren for kontroll av delsystemer skal iverksettes etter anmodning fra produsenten eller dennes representant i EØS-området eller, dersom slike ikke finnes, av den fysiske eller juridiske person som markedsfører det aktuelle delsystemet, av det tekniske kontrollorganet som produsenten, dennes representant i EØS-området eller ovennevnte person har valgt for dette formål. EF-samsvarserklæringen skal utarbeides av produsenten eller dennes representant eller ovennevnte person på grunnlag av EF-kontroll i samsvar med vedlegg VII.

§ 4–4. EF-kontrollsertifikat

Det tekniske kontrollorganet skal utarbeide EF-kontrollsertifikatet i samsvar med vedlegg VII og skal sammenstille den tekniske dokumentasjonen som skal følge vedlagt EF-kontrollsertifikat. Den tekniske dokumentasjonen skal inneholde alle nødvendige dokumenter angående delsystemets egenskaper, og eventuelt alle dokumenter som bekrefter sikkerhetskomponentenes samsvar. Den må også inneholde alle relevante detaljer om vilkårene for og begrensningene på bruken, samt instruksjoner for vedlikehold.

§ 4–5. Ulovlig markedsføring og bruk

Fastslås det at et delsystem med EF-samsvarserklæring ikke er i samsvar, skal Taubanetilsynet treffe hensiktsmessige tiltak overfor den som har utarbeidet EF-samsvarserklæringen. Slike tiltak kan være å forby, begrense eller hindre markedsføring av delsystemer til bruk i et taubaneanlegg.

Kapittel 5. Taubaneanlegg

§ 5–1. Oppføring og bruk

Et taubaneanlegg kan bare oppføres eller tas i bruk om det oppfylder de grunnleggende krav i § 2–1 i forskriften her.

For konsesjon, tillatelse og driftstillatelse til anlegg og drift av taubaneanlegg gjelder forskrift om anlegg og drift av taubaner og kabelbaner.

§ 5–2. Foreleggelse av dokumentasjon

Sikkerhetsanalysen, EF-samsvarserklæringer og den medfølgende tekniske dokumentasjonen angående sikkerhetskomponentene og delsystemene nevnt i vedlegg I, må av byggherren eller dennes representant forelegges for Taubanetilsynet, og en kopi av dem skal oppbevares ved taubaneanlegget.

Taubanetilsynet skal påse at sikkerhetsanalysen, sikkerhetsrapporten og den tekniske dokumentasjonen foreligger og inneholder all dokumentasjon angående taubaneanleggets egenskaper og eventuelt alle dokumenter som bevitner samsvar for sikkerhetskomponenter og delsystemer nevnt i vedlegg I. I tillegg må alle dokumenter som angir de nødvendige driftsbetingelser og begrensninger foreligge, samt fullstendige instruksjoner angående service, tilsyn, justering og vedlikehold.

Kapittel 6. Teknisk kontrollorgan**§ 6–1. Teknisk kontrollorgan**

Samferdselsdepartementet utpeker teknisk kontrollorgan. Teknisk kontrollorgan skal tilfredsstillere minimumskravene i vedlegg VIII.

Kapittel 7. CE-samsvarsmerking**§ 7–1. Anbringelse av CE-merking**

CE-merking skal festes på hver sikkerhetskomponent på tydelig og synlig måte, eller, dersom dette ikke er mulig, på en etikett, som er uløselig festet til komponenten. CE-samsvarsmerket skal bestå av bokstavene «CE» med grafisk utforming som i modellen i vedlegg IX.

Det er ikke tillatt å påføre sikkerhetskomponenter merker eller pregning som kan virke villedende på tredjemann med hensyn til CE-samsvarsmerkets betydning og utforming. Enhver annen merking kan påføres sikkerhetskomponenten, forutsatt at slik merking ikke gjør CE-samsvarsmerket mindre synlig og lettlest.

§ 7–2. Ulovlig CE-merking. Pålegg om samsvar

Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området skal i tilfelle der det er fastslått at en CE-samsvarsmerking er påført uberettiget, gis pålegg av Taubanetilsynet om å bringe sikkerhetskomponenten i samsvar med bestemmelsene om CE-samsvarsmerking og om å bringe overtredelsen til opphør.

Dersom sikkerhetskomponenten av produsenten eller dennes representant i EØS-området ikke bringes i samsvar, skal Taubanetilsynet treffe nødvendige tiltak for å begrense eller forby markedsføringen av den aktuelle sikkerhetskomponenten eller sørge for at den trekkes tilbake fra markedet.

Kapittel 8. Administrative bestemmelser**§ 8–1. Tilsyn og håndhevelse**

Taubanetilsynet skal føre tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift, og i forskrifter og enkeltvedtak gitt i medhold av denne, blir overholdt.

§ 8–2. Klage

Klage over enkeltvedtak truffet av Taubanetilsynet etter forskriften her, avgjøres av Samferdselsdepartementet.

§ 8–3. Underretning til andre myndigheter mv.

Taubanetilsynet skal publisere referanser til nasjonale standarder som gjennomfører harmoniserte europeiske standarder som er offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende.

Dersom det fastslås at en sikkerhetskomponent eller et delsystem ikke oppfyller kravene i § 2–1 i forskriften her, skal Taubanetilsynet umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om de tiltak som er truffet, og grunngi sin avgjørelse.

Dersom det viser seg at en sikkerhetskomponent som er forsynt med CE-samsvarsmerking ikke er i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser, skal Taubanetilsynet treffe de nødvendige tiltak overfor den som har påført sikkerhetskomponenten CE-samsvarsmerkingen og den som har utstedt EF-samsvarserklæringen, jf. § 3–3 i forskriften her, og underrette EFTAs overvåkingsorgan og EØS-statene om dette.

Dersom et delsystem som det foreligger en EF-samsvarserklæring for, ikke er i samsvar med § 4–2 i forskriften her, skal Taubanetilsynet treffe de nødvendige tiltak overfor den som har utstedt erklæringen, jf. § 4–3, og underrette EFTAs overvåkingsorgan og EØS-statene om dette.

Dersom Taubanetilsynet mener at en sikkerhetskomponent eller et delsystem nevnt i vedlegg I er utformet eller konstruert med bruk av en nyskapende metode, skal tilsynet treffe nødvendige tiltak for byggingen og/eller ibruktakingen av et anlegg der slike nyskapende komponenter eller delsystemer vil bli brukt. Taubanetilsynet skal umiddelbart underrette EFTAs overvåkingsorgan om dette og oppgi sin begrunnelse.

Samferdselsdepartementet skal underrette EFTAs overvåkingsorgan om hvem som blir utpekt til teknisk kontrollorgan. Samferdselsdepartementet skal underrette EFTAs overvåkingsorgan og øvrige EØS-land om det viser seg at det utpekte tekniske kontrollorgan ikke lenger oppfyller kravene i vedlegg VIII.

§ 8–4. Generelle saksbehandlingsregler

Dersom ikke annet er særskilt bestemt i forskriften her, gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

§ 8-5. Dekking av kostnader

Taubanetilsynet kan kreve sine kostnader dekket av den som kunne fått pålegg etter § 1b annet ledd i lov om anlæg av taugbaner og løpestrenger.

Kostnader med tilsyn er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 8-6. Overgangsbestemmelser

Fram til 3. mai 2004 kan

- a) bygging og ibruktaking av anlegg og
  - b) markedsføring av sikkerhetskomponenter og delsystemer
- også skje etter gjeldende regelverk per 3. mai 2000.

§ 8-7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg I. Delsystemer i et anlegg

For denne forskrifts formål inndeles et anlegg i infrastruktur og delsystemene oppført nedenfor, der driftstekniske krav og vedlikeholdstekniske krav må tas i betraktning i hvert enkelt tilfelle:

1. Tau og tauforbindelser.
2. Drivmaskineri og bremseser.
3. Mekaniske innretninger.
  - 3.1. Taustrammeinnretninger.
  - 3.2. Mekaniske innretninger i stasjonene.
  - 3.3. Mekaniske innretninger i konstruksjonene langs traseen.
4. Vogner.
  - 4.1. Gondoler, stoler og trekkinretninger.
  - 4.2. Oppheng.
  - 4.3. Løpeverk.
  - 4.4. Forbindelser med tauet.
5. Elektrotekniske innretninger.
  - 5.1. Styrings-, overvåkings- og sikkerhetsinnretninger.
  - 5.2. Kommunikasjons- og informasjonsutstyr.
  - 5.3. Lynavledeanlegg.
6. Redningsutstyr.
  - 6.1. Fast redningsutstyr.
  - 6.2. Mobilt redningsutstyr.

Vedlegg II. Grunnleggende krav**1. Formål**

Dette vedlegg angir de grunnleggende krav, herunder vedlikeholdstekniske krav og driftstekniske krav, som får anvendelse på konstruksjon, bygging og ibruktaking av anlegg nevnt i § 2-1 i denne forskrift.

2. Generelle krav**2.1. Sikkerhet for personer**

Sikkerhet for brukere, arbeidstakere og tredjemann er et avgjørende krav ved konstruksjon, bygging og drift av anlegg.

2.2. Sikkerhetsprinsipper

Alle anlegg må konstrueres, bygges, drives og vedlikeholdes i samsvar med følgende prinsipper, som skal anvendes i den angitte rekkefølgen:

- eliminere, eller dersom dette ikke er mulig, redusere risikoer ved konstruksjonsmessige og byggemessige forholdsregler,
- bestemme og iverksette alle nødvendige tiltak som beskyttelse mot risikoer som ikke kan elimineres ved konstruksjonsmessige og byggemessige forholdsregler,
- bestemme og kunngjøre de forholdsregler som skal treffes for å unngå de risikoer som det ikke har vært mulig å eliminere fullstendig ved hjelp av bestemmelsene og tiltakene nevnt i første og andre strekpunkt.

2.3. Vurdering av ytre faktorer

Anleggene må være slik konstruert og bygd at det er mulig å drive dem sikkert, i det det tas hensyn til anleggstypen, terrenget og miljøet der de ligger, atmosfæriske og meteorologiske forhold, samt eventuelle konstruksjoner og hindringer som befinner seg i luften eller på bakken i nærheten.

2.4. Dimensjoner

Anlegget, delsystemene og alle sikkerhetskomponenter må være dimensjonert, konstruert og bygd for å motstå med en tilstrekkelig grad av sikkerhet alle belastninger under alle forutsigbare forhold, også de

som forekommer når anlegget ikke er i drift, og under hensyn særlig til ytre påvirkning, dynamiske effekter og tretthetsfenomener, samtidig som god teknisk praksis overholdes, særlig med hensyn til valg av materialer.

2.5. *Montering*

2.5.1. Anlegget, delsystemene og alle sikkerhetskomponenter må være slik konstruert og utført at de kan monteres og settes opp på en trygg måte.

2.5.2. Sikkerhetskomponentene må være slik utformet at monteringsfeil er umulig, enten ved konstruksjon eller ved hjelp av hensiktsmessig merking på selve komponentene.

2.6. *Anleggets sikkerhet*

2.6.1. Sikkerhetskomponentene må være utformet og laget og kunne brukes på en slik måte at det i hvert tilfelle sikres at deres egen driftssikkerhet og/eller anleggets sikkerhet er ivaretatt, som nevnt i sikkerhetsanalysen i vedlegg III, slik at feil er høyst usannsynlig, og med en tilfredsstillende sikkerhetsmargin.

2.6.2. Anlegget må være konstruert og bygd på en slik måte at når det er i drift, vil enhver feil i en komponent som kan påvirke sikkerheten, også indirekte, i god tid bli møtt med et hensiktsmessig tiltak.

2.6.3. Beskyttelsestiltakene nevnt i nr. 2.6.1 og 2.6.2 må anvendes i hele tidsrommet mellom to planlagte inspeksjoner av den aktuelle komponenten. Tidsrommet mellom planlagte inspeksjoner av sikkerhetskomponentene må være tydelig angitt i bruksanvisningen.

2.6.4. Sikkerhetskomponenter som er integrert som reservedeler i et anlegg, må tilfredsstillende de grunnleggende kravene i denne forskrift og vilkårene for god interaksjon med andre deler av anlegget.

2.6.5. Det må treffes tiltak for å sikre at virkningene av en brann i anlegget ikke innebærer en fare for sikkerheten til personer som transporteres, og arbeidstakere.

2.6.6. Det må treffes særlige tiltak for å beskytte anlegg og personer mot virkninger av lynnedslag.

2.7. *Sikkerhetsinnretninger*

2.7.1. Enhver mangel i anlegget som vil kunne føre til feil som setter sikkerheten i fare, må, når det er mulig, oppdages, meldes og behandles av en sikkerhetsinnretning. Det samme gjelder for enhver normalt forutsigbar ytre hendelse som vil kunne sette sikkerheten i fare.

2.7.2. Det må være mulig å stanse anlegget manuelt til enhver tid.

2.7.3. Etter at anlegget er stanset av en sikkerhetsinnretning, må det ikke være mulig å starte det igjen med mindre det er truffet hensiktsmessige tiltak.

2.8. *Vedlikeholdstekniske krav*

Anlegget må være slik konstruert og bygd at det er mulig å foreta såvel planlagt som ikke-planlagt vedlikehold og reparasjoner på en trygg måte.

2.9. *Miljøbelastninger*

Anlegget må være slik konstruert og bygd at enhver belastning eller plage inne i eller utenfor anlegget som skyldes skadelige gasser, støy eller vibrasjoner, ikke overstiger de fastsatte grenseverdiene.

3. *Krav til infrastruktur*

3.1 *Trasé, hastighet, avstand mellom vogner*

3.1.1. Anlegget skal være slik konstruert at det kan drives sikkert og uten at det oppstår forstyrrelser eller fare, under hensyn til forhold i terrenget og til miljøet der anlegget ligger, atmosfæriske og meteorologiske forhold, eventuelle konstruksjoner og hindringer som befinner seg på bakken eller i luften i nærheten; dette gjelder for alle drifts- og vedlikeholdsforhold, og ved redning av personer.

3.1.2. Det må sikres tilstrekkelig avstand horisontalt og vertikalt mellom vogner, trekkinnetninger, kjørebane, tau osv., og eventuelle konstruksjoner og hindringer som befinner seg på bakken eller i luften i nærheten, under hensyn til tauenes og vognenes eller trekkinnetningenes bevegelse loddrett, i lengderetningen og sideveis under de minst gunstigste forutsigbare driftsforhold.

3.1.3. Den største avstand mellom vognene og bakken må ta hensyn til anleggets art, vogntypen samt redningsmetoder. Når det gjelder åpne vogner, må den også ta hensyn til risikoen for fall, samt de psykologiske aspektene knyttet til avstanden mellom vognene og bakken.

3.1.4. Den høyeste hastigheten for vognene eller trekkinnetningene, den minste avstanden mellom dem, og deres akselerasjons- og bremseegenskaper må velges slik at personsikkerhet og anleggets driftssikkerhet ivaretas.

3.2. *Stasjoner og konstruksjoner langs traseen*

3.2.1. Stasjoner og konstruksjoner langs traseen må være slik konstruert, bygd og utstyrt at de er stabile. De skal gi sikker framføring av tau, vogner og trekkinnetninger, og skal kunne vedlikeholdes på en sikker måte, under alle driftsforhold.

3.2.2. Anleggets påstignings- og avstigningsområder må være slik utformet at de garanterer sikker trafikk med vogner, trekkinnetninger og personer. Særlig må vognenes og trekkinnetningenes bevegelse i stasjonene kunne foregå uten risiko for personer, under hensyn til disses eventuelle aktive medvirkning til bevegelsene.

4. *Krav til tau, drivmaskineri og bremsesystemer og til mekaniske og elektriske innretninger*
- 4.1. *Tau og tauopplagring*
- 4.1.1. Med hensyn til tau må alle tiltak treffes i samsvar med god teknisk praksis for å:
- unngå brudd på tau og deres fester eller skjøter,
  - sikre at de arbeider innenfor grensebelastningsverdiene,
  - sikre tilstrekkelig opplagringssikkerhet og forhindre en avsporing,
  - muliggjøre overvåking av tauene.
- 4.1.2. Dersom ikke enhver risiko for tauavsporing kan hindres, må det treffes tiltak for å sikre at tauene kan fanges opp og anlegget stanses uten risiko for personer i tilfelle av en avsporing.
- 4.2. *Mekaniske innretninger*
- 4.2.1. *Drivmaskineri*
- Drivmaskineriet til et anlegg må ha passende ytelse og kapasitet, tilpasset de forskjellige driftsforhold og -måter.
- 4.2.2. *Nøddriftsmaskineri*
- Anlegget må ha et nøddriftsmaskineri med en energikilde som er uavhengig av hoveddriftsmaskineriets. Det er likevel ikke nødvendig med et nøddriftsmaskineri dersom sikkerhetsanalysen viser at personer kan forlate vognene, og særlig trekkinnretningene, enkelt, raskt og sikkert selv om det ikke finnes et nøddriftssystem.
- 4.2.3. *Bremsesystem*
- 4.2.3.1. I et nødstilfelle under drift må det være mulig å stanse anlegget og/eller vognene til enhver tid, under de ugunstigste forholdene med hensyn til tillatt last og friksjonsvilkår på drivskiven. Stopplengden må være så kort som anleggets sikkerhet krever.
- 4.2.3.2. Retardasjonsverdiene må ligge innenfor hensiktsmessige grenser, slik at personsikkerheten er ivaretatt, og slik at det sikres at vognene, tauene og de øvrige delene av anlegget fungerer tilfredsstillende.
- 4.2.3.3. Alle anlegg må ha to eller flere bremsesystemer, hvert av dem må være i stand til å stanse anlegget, og må være slik samordnet at de automatisk erstatter det aktive systemet når dets effekt blir utilstrekkelig. Trekktauets siste bremsesystem må virke direkte på drivskiven. Disse bestemmelsene får ikke anvendelse på skitrek.
- 4.2.3.4. Anlegget må være utstyrt med en effektiv stopp- og holdemekanisme som sikkerhet mot at anlegget startes utilsiktet.
- 4.3. *Betjeningsinnretninger*
- Betjeningsinnretningene må være slik utformet og laget at de er sikre og pålitelige, at de tåler normal driftsbelastning og ytre faktorer som fuktighet, ekstreme temperaturer eller elektromagnetisk forstyrrelse, og at de ikke forårsaker farlige situasjoner, selv i tilfelle av feilbetjening.
- 4.4. *Kommunikasjonsinnretninger*
- Driftspersonalet må ved hjelp av egnede innretninger kunne kommunisere med hverandre til enhver tid og informere brukerne i nødstilfeller.
5. *Vogner og trekkinnretninger*
- 5.1. Vogner og/eller trekkinnretninger må være slik utformet og utstyrt at ingen person kan falle ut eller utsettes for andre farer under forutsigbare driftsforhold.
- 5.2. Vognenes og trekkinnretningenes fester må være dimensjonert og konstruert slik at de, under de ugunstigste forhold, ikke:
- skader tauet, eller
  - glir, unntatt når glidebevegelsen ikke har noen vesentlig innvirkning på vognens, trekkinnretningens eller anleggets sikkerhet.
- 5.3. Dører (i vogner og gondoler) må være slik konstruert og utformet at de kan lukkes og stenges. Gulv og vegger må være slik konstruert og utformet at de under alle omstendigheter tåler det trykk og de belastninger de utsettes for av brukerne.
- 5.4. Dersom det av driftssikkerhetsmessige årsaker er nødvendig med en vognfører, må vognen være slik utstyrt at vedkommende kan utføre sine oppgaver.
- 5.5. Vogner og/eller trekkinnretninger og særlig deres oppheng må være slik konstruert og utstyrt at sikkerheten for arbeidstakere er ivaretatt når de utfører arbeid i samsvar med aktuelle regler og instruks.
- 5.6. For vogner utstyrt med utløsbare klemmer må alle tiltak treffes for å stanse ved avgang en vogn som er feilaktig tilkoblet tauet, og ved ankomst en vogn der klammene ikke er frakoblet, uten fare for brukerne, slik at det hindres at vognen faller av.
- 5.7. Kabelbanevogner og, i den grad anleggstypen tillater det, vogner på totaussvevebaner, må være utstyrt med en automatisk bremseinnretning som virker på kjørebanelen eller bæretauet, når mulighet for brudd på trekktauet ikke med rimelighet kan utelukkes.
- 5.8. Dersom enhver risiko for vognavsporing ikke kan elimineres ved andre tiltak, må vognen være utstyrt med avsporingssvern som gjør det mulig å stanse vognen uten risiko for personer.

6. *Utstyr for brukerne*

Atkomst til påstigningsområder og utgang fra avstigningsområder, samt brukernes påstigning og avstigning må være innrettet med tanke på vognenes bevegelse og stans på en slik måte at personsikkerheten ivaretas, særlig i områder der det er risiko for fall.

Det må være mulig for barn og personer med nedsatt bevegelsesevne å bruke anlegget trygt dersom anlegget er konstruert for transport av slike personer.

7. *Driftstekniske krav*7.1. *Sikkerhet*

7.1.1. Alle tekniske forholdsregler og tiltak må treffes for å sikre at anlegget brukes i samsvar med sitt formål etter sin tekniske spesifikasjon og de fastsatte driftsvilkårene og at instruksene for sikker drift og vedlikehold kan overholdes. Bruksanvisningen og de tilhørende anvisningene skal være utarbeidet på norsk.

7.1.2. De personer som har ansvar for å drive anlegget, må ha til rådighet tilstrekkelige materielle ressurser og være kvalifisert til å utføre den aktuelle oppgaven.

7.2. *Sikkerhet i tilfelle driftsforstyrrelser på anlegget*

Alle tekniske forholdsregler og tiltak må treffes for å sikre at brukerne, i tilfelle driftsforstyrrelser på anlegget, kan bringes i sikkerhet innen en fastsatt tid tilpasset anleggstypen og omgivelsene, dersom anlegget stanses og ikke kan startes igjen raskt.

7.3. *Andre særlige bestemmelser som gjelder sikkerhet*7.3.1. *Betjenings- og arbeidsplasser*

Bevegelige deler som normalt er tilgjengelige på stasjonene, må være slik konstruert, utformet og innbygd at de utelukker risiko eller, når det likevel foreligger risiko, skal slike deler være utstyrt med verneinnretninger som hindrer kontakt med anleggsdeler som kan forårsake ulykker. Innretningene må være av en type som ikke enkelt kan fjernes eller settes ut av funksjon.

7.3.2. *Risiko for fall*

Arbeidsplasser og arbeidsområder, også slike som brukes leilighetsvis, og atkomsten til dem må være slik utformet og innrettet at de hindrer personer som må arbeide eller ferdes der, fra å falle. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, må de også være utstyrt med festepunkter for personlig verneutstyr for å hindre fall.

Vedlegg III. Sikkerhetsanalyse

Sikkerhetsanalysen som kreves for hvert taubaneanlegg som omfattes av denne forskrift, må ta hensyn til hver planlagte driftsform. Analysen må være utarbeidet etter en anerkjent eller fastsatt metode og ta hensyn til god teknisk praksis og kompleksiteten ved det aktuelle anlegget. Den har også som mål å sikre at utformingen og konfigurasjonen av anlegget tar hensyn til de stedlige omgivelsene og de verst tenkelige situasjonene for å sikre tilfredsstillende sikkerhetsforhold.

Analysen må også omfatte sikkerhetsinnretningene og deres virkning på anlegget og tilhørende delsystemer som de setter i gang, slik at:

- de er i stand til å reagere på en første driftsstans eller svikt som oppdages, slik at de enten forblir i en tilstand som garanterer sikkerhet, i en lavere driftstilstand eller i en funksjonssikker tilstand (sikkerhetsstopp), eller
- de er overflødige og er under overvåking, eller
- de er slik at sannsynligheten for svikt kan evalueres og at de har en standard tilsvarende den som oppnås ved sikkerhetsinnretninger som oppfyller kriteriene i første og annet strekpunkt.

Sikkerhetsanalysen skal brukes til å utarbeide oversikt over risikoer og farlige situasjoner og til å fastsette listen med sikkerhetskomponenter i § 2–2 i forskriften her. Resultatet av sikkerhetsanalysen må oppsummeres i en sikkerhetsrapport.

Vedlegg IV. Sikkerhetskomponenter: EF-samsvarserklæring

Dette vedlegg får anvendelse på sikkerhetskomponenter nevnt i § 1–4 i denne forskrift for å sikre at de oppfyller de grunnleggende kravene som angår dem nevnt i § 2–1 og definert i vedlegg II.

EF-samsvarserklæringen og den medfølgende dokumentasjonen må være datert og underskrevet. Den må være utarbeidet på de(t) samme språk som bruksanvisningen nevnt i vedlegg II nr. 7.1.1.

Erklæringen må inneholde følgende opplysninger:

- henvisninger til direktiv 2000/9/EF og forskriften her,
- navn, firma og fullstendig adresse til produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området. En representant må også oppgi produsentens navn, firma og fullstendige adresse,
- beskrivelse av komponenten (merke, type osv.),
- angivelse av hvilken fremgangsmåte som er benyttet for samsvarserklæringen etter forskriften her,
- alle relevante bestemmelser som komponenten må oppfylle, og særlig bruksvilkårene, navn og adresse til eventuelt teknisk kontrollorgan som medvirker i fremgangsmåten som er benyttet for samsvar, og dato for EF-kontrollsertifikat med eventuelle detaljer om sertifikatets gyldighetstid og -vilkår,
- eventuelt henvisning til gjeldende harmoniserte standarder som har tjent som referanse,
- angivelse av personen som har fullmakt til å undertegne på vegne av produsenten eller dennes representant

etablert i EØS-området.

Vedlegg V. Sikkerhetskomponenter: Samsvarsvurdering

1. Virkeområde

Dette vedlegg får anvendelse på sikkerhetskomponenter med sikte på å kontrollere samsvar med de grunnleggende krav som er nevnt i § 2-1 i denne forskrift og definert i vedlegg II. Det gjelder den vurdering som ett eller flere tekniske kontrollorgan gjør av om en komponent i seg selv oppfyller, isolert sett, de tekniske spesifikasjoner som er fastsatt for den.

2. Prosedyrenes innhold

Vurderingsprosedyrene som iverksettes av de tekniske kontrollorganene på både konstruksjons- og produksjonsstadiet, er basert på modulene bestemt i beslutning 93/465/EØF etter de metoder som er angitt i nedenstående tabell. Løsningene angitt i tabellen betraktes som likeverdige og kan brukes etter produsentens valg.

Vurdering av sikkerhetskomponenters samsvar

Konstruksjon	Produksjon
1. EF-typeprøving Modul B	1. a) Kvalitetssikring av produksjonen Modul D 1. b) Produktverifisering Modul F
2. Full kvalitetssikring Modul H	2. Full kvalitetssikring Modul H
3. Enhetsverifisering Modul G	3. Enhetsverifisering Modul G

Modulene må anvendes under hensyn til de særlige tilleggsvilkårene fastsatt i hver modul.

Modul B: EF-typeprøving

1. Denne modulen beskriver den delen av prosedyren der et teknisk kontrollorgan fastslår og attesterer at et eksemplar som er representativt for den planlagte produksjon, oppfyller bestemmelsene i denne forskrift.
2. Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området skal sende søknad om EF-typeprøving til et teknisk kontrollorgan etter eget valg.
Søknaden skal omfatte:
  - produsentens navn og adresse, samt representantens navn og adresse dersom denne har sendt inn søknaden,
  - en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er sendt til et annet teknisk kontrollorgan,
  - den tekniske dokumentasjonen beskrevet i nr. 3.
 Søkeren skal stille til rådighet for det tekniske kontrollorganet et eksemplar, heretter kalt «type», som er representativt for den aktuelle produksjonen. Det tekniske kontrollorganet kan be om ytterligere eksemplarer dersom prøvingsprogrammet krever det.
3. Den tekniske dokumentasjonen må gjøre det mulig å vurdere om komponenten er i samsvar med kravene i denne forskrift. Den skal, så langt det er nødvendig for vurderingen, omfatte komponentens utforming, produksjon og virkemåte.
Dokumentasjonen må inneholde, i den grad det er relevant for vurderingen:
  - en generell typebeskrivelse,
  - konstruksjons- og produksjonstegninger og oversikter over komponenter, delenheter, kretser osv.,
  - beskrivelser og forklaringer som er nødvendige for å forstå nevnte tegninger og oversikter og komponentens virkemåte,
  - listen over de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1-4 bokstav g i denne forskrift, som er anvendt helt eller delvis, og beskrivelser av løsningene som er valgt for å oppfylle de grunnleggende kravene når det ikke finnes europeiske spesifikasjoner nevnt i § 1-4 bokstav g i denne forskrift,
  - resultatene fra konstruksjonsberegninger som er gjort, undersøkelser som er foretatt, osv.,
  - prøvingsrapporter.
 Den må også angi komponentens bruksområde.
4. Det tekniske kontrollorganet:
  - 4.1. må undersøke den tekniske dokumentasjonen, kontrollere at typen er produsert i samsvar med den tekniske dokumentasjonen og fastslå både de komponenter som er utformet i samsvar med de relevante bestemmelsene i de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1-4 bokstav g i denne forskrift, og de som er

- utformet uten at de relevante bestemmelsene i de europeiske spesifikasjonene er blitt anvendt,
- 4.2.1. må foreta eller få foretatt de hensiktsmessige undersøkelser og prøvinger som er nødvendige for å kontrollere om løsningene produsenten har valgt, oppfyller de grunnleggende kravene i denne forskrift i de tilfeller de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift ikke er blitt anvendt,
- 4.3. må foreta eller få foretatt de hensiktsmessige undersøkelser og nødvendige prøvinger for å kontrollere om de aktuelle europeiske spesifikasjonene virkelig er anvendt når produsenten har valgt å anvende dem,
- 4.4. må avtale med søkeren hvor de nødvendige undersøkelser og prøvinger skal foretas.
5. Når typen tilfredsstillende bestemmelsene i denne forskrift, skal det tekniske kontrollorganet utstede et EF-typeprøvingssertifikat til søkeren. Sertifikatet skal inneholde produsentens navn og adresse, konklusjonene fra undersøkelsen, vilkårene for og varigheten av sertifikatets gyldighet, og de data som er nødvendig for å bestemme den godkjente type.
- En liste over de relevante delene i den tekniske dokumentasjonen skal vedlegges sertifikatet, og det tekniske kontrollorganet skal oppbevare en kopi av den. Dersom det tekniske kontrollorganet nekter å utstede et EF-typeprøvingssertifikat til produsenten, skal det gi en detaljert begrunnelse for avslaget. Det skal fastsettes bestemmelser om klagebehandling.
6. Søkeren skal informere det tekniske kontrollorganet som har den tekniske dokumentasjonen som gjelder EF-typeprøvingssertifikatet, om alle endringer av den godkjente komponenten, som må få ny godkjenning når disse endringene kan berøre komponentens samsvar med de grunnleggende krav eller de fastsatte bruksvilkårene for den. Denne nye godkjenningen skal gis i form av et tillegg til det opprinnelige EF-typeprøvingssertifikatet.
7. Hvert teknisk kontrollorgan skal oversende de andre tekniske kontrollorganer de relevante opplysninger om utstedte og tilbakekalte EF-typeprøvingssertifikater og tillegg.
8. De andre tekniske kontrollorganer kan få kopi av EF-typeprøvingssertifikatene og/eller tilleggene til dem. Vedleggene til sertifikatene skal stilles til rådighet for de andre tekniske kontrollorganer.
9. Produsenten eller dennes representant skal oppbevare en kopi av EF-typeprøvingssertifikatene og tilleggene til dem sammen med den tekniske dokumentasjonen i minst 30 år regnet fra siste produksjonsdag for komponenten.
- Dersom verken produsenten eller dennes representant er etablert i EØS-området, skal plikten til å ha den tekniske dokumentasjonen tilgjengelig påhvile den person som markedsfører komponenten i EØS-området.

Modul D: Kvalitetssikring av produksjonen

1. Denne modulen beskriver prosedyren der produsenten som tilfredsstillende forpliktelsene fastsatt i nr. 2, forsikrer og erklærer at vedkommende komponenter er i samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller kravene i denne forskrift. Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området skal påføre hver komponent CE-merkingen og utarbeide en skriftlig samsvarserklæring. CE-merkingen skal ledsages av identifikasjonsnummeret til det tekniske kontrollorganet som er ansvarlig for tilsynet nevnt i nr. 4.
2. Produsenten skal anvende et godkjent kvalitetssystem for produksjonen, foreta inspeksjon og prøving av ferdige komponenter som fastsatt i nr. 3, og skal være underlagt tilsynet nevnt i nr. 4.
3. *Kvalitetssystem*
- 3.1. Produsenten skal sende inn søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem for vedkommende komponenter til et teknisk kontrollorgan etter eget valg.
- Søknaden skal omfatte:
- alle opplysninger som er relevante for den planlagte komponentkategori,
  - dokumentasjonen som gjelder kvalitetssystemet,
  - eventuelt den tekniske dokumentasjon for den godkjente typen og en kopi av EF-typeprøvingssertifikatet.
- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at komponentene er i samsvar med typen som er beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og med kravene i denne forskrift.
- Alle faktorer, krav og bestemmelser som produsenten har benyttet, skal være dokumentert på en systematisk og ordnet måte i form av skriftlige retningslinjer, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal sikre en ensartet fortolkning av kvalitetsprogrammer, -planer, -håndbøker og -registre.
- Den skal særlig omfatte en hensiktsmessig beskrivelse av
- kvalitetsmålsettingene, organisasjonsplanen, ledernes ansvar og myndighet med hensyn til komponentkvalitet,

- produksjonsprosessene, teknikkene for kvalitetskontroll og kvalitetssikring og andre systematiske tiltak som vil bli anvendt,
  - undersøkelser og prøvingene som vil bli foretatt før, under og etter produksjonen, med angivelse av hvor ofte de vil finne sted,
  - kvalitetsregistrene, som inspeksjonsrapporter, prøvingsdata og kalibreringsdata, rapporter om vedkommende personells kvalifikasjoner osv.,
  - mulighetene for å overvåke at den påkrevde komponentkvalitet blir oppnådd, og at kvalitetssystemet fungerer effektivt.
- 3.3. Det tekniske kontrollorganet skal vurdere kvalitetssystemet for å avgjøre om det tilfredsstillende kravene nevnt i nr. 3.2. Det skal forutsette at kvalitetssystemer som anvender de relevante harmoniserte standarder, er i samsvar med disse kravene.
- Revisjonsgruppen skal ha minst ett medlem med erfaring i å vurdere den aktuelle komponentteknologi. Vurderingsprosedyren skal omfatte en inspeksjon av produsentens anlegg.
- Produsenten skal underrettes om avgjørelsen. Underretningen skal inneholde konklusjonene av undersøkelsen og en begrunnelse for avgjørelsen.
- 3.4 Produsenten skal påta seg å oppfylle forpliktelsene som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og å opprettholde det slik at det fortsatt fungerer hensiktsmessig og effektivt.
- Produsenten eller dennes representant skal holde det tekniske kontrollorganet som godkjente kvalitetssystemet, underrettet om enhver planlagt endring i kvalitetssystemet.
- Det tekniske kontrollorganet skal vurdere de foreslåtte endringer og avgjøre om det endrede kvalitetssystemet fortsatt vil tilfredsstillende kravene nevnt i nr. 3.2, eller om en ny vurdering er nødvendig.
- Organet skal underrette produsenten om sin avgjørelse. Underretningen skal inneholde resultatene av undersøkelsen og en begrunnelse for avgjørelsen.
4. *Tilsyn på det tekniske kontrollorganets ansvar*
- 4.1 Formålet med tilsynet er å sikre at produsenten korrekt oppfylder forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 4.2 Produsenten skal for inspeksjonsformål gi det tekniske kontrollorganet adgang til produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringssteder og gi det alle nødvendige opplysninger, særlig:
- dokumentasjon av kvalitetssystemet,
  - kvalitetsregistrene, som inspeksjonsrapporter, prøvingsdata og kalibreringsdata, rapporter om vedkommende personells kvalifikasjoner osv.
- 4.3. Det tekniske kontrollorganet skal med jevne mellomrom foreta revisjoner for å forsikre seg om at produsenten opprettholder og anvender kvalitetssystemet, og det skal gi produsenten en revisjonsrapport.
- 4.4. Det tekniske kontrollorganet kan dessuten foreta uanmeldte besøk hos produsenten. Under slike besøk kan organet om nødvendig foreta eller få foretatt prøvinger for å kontrollere at kvalitetssystemet fungerer tilfredsstillende. Det skal gi produsenten en rapport om besøket, og en prøvingsrapport dersom det er blitt foretatt en prøving.
5. Produsenten skal i minst 30 år regnet fra siste produksjonsdag for komponenten ha til rådighet for de nasjonale myndigheter:
- dokumentasjonen nevnt i nr. 3.1 annet ledd annet strekpunkt,
  - tilpasningene nevnt i nr. 3.4 annet ledd,
  - avgjørelsene og rapportene fra det tekniske kontrollorganet nevnt i nr. 3.4, 4.3 og 4.4.
6. Hvert teknisk kontrollorgan skal oversende de andre tekniske kontrollorganene relevante opplysninger i forbindelse med utstedte og tilbakekalte godkjenninger av kvalitetssystemer.

Modul F: Produktverifisering

1. Denne modulen beskriver den prosedyren der produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området forsikrer og erklærer at komponentene omfattet av bestemmelsene i nr. 3 er i samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og tilfredsstillende kravene i denne forskrift.
  2. Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak for at produksjonsprosessen sikrer komponentenes samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og med kravene i denne forskrift. Produsenten eller dennes representant skal påføre hver komponent CE-merkingen og utarbeide en samsvarserklæring.
  3. Det tekniske kontrollorganet skal foreta de nødvendige undersøkelser og prøvinger for å kontrollere at komponentene er i samsvar med kravene i denne forskrift, enten ved å undersøke og prøve hver enkelt komponent som fastsatt i nr. 4, eller ved å undersøke og prøve komponentene på statistisk grunnlag som fastsatt i nr. 5, etter produsentens valg.
- Produsenten eller dennes representant skal oppbevare en kopi av samsvarserklæringen i minst 30 år regnet fra den siste produksjonsdagen for komponenten.
4. *Verifisering ved undersøkelse og prøving av hver enkelt komponent*
- 4.1 Alle komponenter skal undersøkes enkeltvis, og nødvendige prøvinger fastsatt i den eller de relevante

- europiske spesifikasjoner nevnt i § 1– 4 bokstav g, eller tilsvarende prøvinger, skal foretas for å verifisere at de er i samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og med kravene i denne forskrift.
- 4.2. Det tekniske kontrollorganet skal påføre eller få påført sitt identifikasjonssymbol på hver godkjente komponent og skal utarbeide et skriftlig samsvarssertifikat i forbindelse med prøvingene som er foretatt.
- 4.3. Produsenten eller dennes representant skal på anmodning kunne forevise samsvarssertifikatene utstedt av det meldte organ.
5. *Statistisk verifisering*
- 5.1. Produsenten skal framlegge sine komponenter i form av ensartede partier, og skal treffe alle nødvendige tiltak så produksjonsprosessen sikrer at alle produserte partier blir ensartet.
- 5.2. Alle komponenter skal være tilgjengelige for verifisering i form av ensartede partier. Det skal tas en stikkprøve fra hvert parti. Komponentene i stikkprøven skal undersøkes enkeltvis, og hensiktsmessige prøvinger som fastsatt i den eller de relevante europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift, eller tilsvarende prøvinger, skal foretas for å sikre at de er i samsvar med kravene i denne forskrift og for å avgjøre om partiet skal godkjennes eller avvises.
- 5.3. I den statistiske prosedyren skal følgende elementer benyttes:
  - en statistisk metode,
  - en plan for stikkprøvetaking med dens driftsdata.
- 5.4. Når det gjelder godkjente partier, skal det tekniske kontrollorganet påføre eller få påført sitt identifikasjonsnummer på hver komponent, og utarbeide et skriftlig samsvarssertifikat i forbindelse med prøvingene som er foretatt. Alle komponentene i partiet kan markedsføres, bortsett fra de komponenter i stikkprøven som ble funnet ikke å være i samsvar.
- Dersom et parti blir avvist, skal det tekniske kontrollorganet eller vedkommende myndighet treffe passende tiltak for å hindre at partiet blir markedsført. Dersom avvisning av partier forekommer ofte, kan det tekniske kontrollorganet innstille den statistiske verifiseringen inntil videre.
- Produsenten kan på det tekniske kontrollorganets ansvar påføre organets identifikasjonsnummer under produksjonsprosessen.
- 5.5. Produsenten eller dennes representant skal på anmodning kunne forevise samsvarssertifikatene utstedt av det tekniske kontrollorganet.

Modul G: Enhetsverifisering

1. Denne modulen beskriver den prosedyren der produsenten sikrer og erklærer at den aktuelle komponenten som har fått utstedt sertifikatet nevnt i nr. 2, er i samsvar med kravene i denne forskrift. Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området skal påføre komponenten CE-merkingen og utarbeide en samsvarserklæring.
2. Det meldte organ skal undersøke komponenten og foreta de nødvendige prøvinger fastsatt i den eller de relevante europeiske spesifikasjoner nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift, eller tilsvarende prøver, for å sikre at komponenten er i samsvar med de relevante krav i denne forskrift.
- Det tekniske kontrollorganet skal påføre eller få påført sitt identifikasjonsnummer på den godkjente komponenten og skal utarbeide et samsvarssertifikat i forbindelse med prøvingene som er foretatt.
3. Formålet med den tekniske dokumentasjonen er å gjøre det mulig å vurdere om komponenten er i samsvar med kravene i denne forskrift, samt å forstå komponentens konstruksjon, produksjon og virkemåte.
- Dokumentasjonen skal inneholde, i den utstrekning det er relevant for vurderingen:
  - en generell typebeskrivelse,
  - konstruksjons- og produksjonstegninger og oversikter over komponenter, delenheter, kretser osv.,
  - beskrivelser og forklaringer som er nødvendige for å forstå nevnte tegninger og oversikter og komponentens virkemåte,
  - en liste over de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskriften, som er anvendt helt eller delvis, og beskrivelser av løsningene som er valgt for å oppfylle de grunnleggende kravene i denne forskrift når de europeiske spesifikasjoner nevnt i § 1–4 bokstav g ikke er anvendt.
  - resultatene fra konstruksjonsberegninger som er foretatt, undersøkelser som er gjort, osv.,
  - prøvingsrapporter,
  - komponentenes bruksområde.

Modul H: Full kvalitetssikring

1. Denne modulen beskriver den prosedyren der produsenten som oppfyller forpliktelsene i nr. 2, forsikrer og erklærer at de aktuelle komponenter tilfredsstiller de relevante kravene i denne forskrift. Produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området skal påføre hver komponent CE-merkingen og

utarbeide en skriftlig samsvarserklæring. CE-merkingen skal ledsages av identifikasjonssymbolet til det tekniske kontrollorganet som er ansvarlig for tilsynet nevnt i nr. 4.

2. Produsenten skal anvende et godkjent kvalitetssystem for konstruksjon, produksjon, sluttkontroll av komponenter og prøving som fastsatt i nr. 3, og skal være underlagt tilsyn som fastsatt i nr. 4.
3. *Kvalitetssystem*
- 3.1. Produsenten skal sende inn søknad om vurdering av sitt kvalitetssystem til et teknisk kontrollorgan.
Søknaden skal omfatte:
  - alle relevante opplysninger med hensyn til den planlagte komponentkategori,
  - dokumentasjon av kvalitetssystemet.
- 3.2. Kvalitetssystemet skal sikre at komponentene er i samsvar med de relevante kravene i denne forskrift.
Alle faktorer, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, skal være dokumentert på en systematisk og ordnet måte i form av skriftlige retningslinjer, prosedyrer og instruksjoner. Denne dokumentasjonen av kvalitetssystemet skal sikre en ensartet fortolkning av kvalitetsretningslinjer og -prosedyrer som kvalitetsprogrammer, -planer, -håndbøker og -registre.
Den skal særlig omfatte en god beskrivelse av:
  - kvalitetsmålsettingene, organisasjonsplanen, ledernes ansvar og myndighet med hensyn til konstruksjons- og komponentkvalitet,
  - de tekniske spesifikasjoner for konstruksjon, herunder de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift, samt de virkemidler som vil bli benyttet for å sikre oppfyllelse av de grunnleggende krav i denne forskrift som gjelder for komponentene når de europeiske spesifikasjonene ikke anvendes i sin helhet,
  - teknikkene for kontroll og verifisering av konstruksjon, prosesser og systematiske tiltak som vil bli anvendt under utformingen av komponentene når det gjelder den aktuelle komponentkategori,
  - de tilsvarende teknikker for produksjon, kvalitetskontroll og kvalitetssikring, samt prosesser og systematiske tiltak som vil bli anvendt,
  - undersøkelser og prøvinger som vil bli foretatt før, under og etter produksjonen, med angivelse av hvor ofte de vil finne sted,
  - kvalitetsregistrene, inspeksjonsrapporter, prøvingsdata og kalibreringsdata, rapporter om vedkommende personells kvalifikasjoner osv.,
  - midler til å overvåke at den fastsatte konstruksjons- og komponentkvalitet oppnås, og at kvalitetssikringssystemet fungerer effektivt.
- 3.3. Det tekniske kontrollorgan skal vurdere kvalitetssystemet for å avgjøre om det tilfredsstillende oppfyller kravene nevnt i nr. 3.2. Det skal forutsette at kvalitetssystemer som anvender relevante harmoniserte standarder, er i samsvar med disse kravene.
Revisjonsgruppen skal ha minst ett medlem med erfaring i å bedømme vedkommende produktteknologi. Vurderingsprosedyren skal omfatte et besøk til produsentens anlegg. Produsenten skal underrettes om avgjørelsen. Underretningen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen og en begrunnelse for avgjørelsen.
- 3.4. Produsenten skal påta seg å oppfylle forpliktelsene som følger av kvalitetssystemet slik det er godkjent, og å vedlikeholde det slik at det fortsatt fungerer hensiktsmessig og effektivt.
Produsenten eller dennes representant skal holde det tekniske kontrollorganet som godkjente kvalitetssystemet, underrettet om enhver planlagt endring i kvalitetssystemet.
Dette organ skal vurdere de foreslåtte endringer og avgjøre om det endrede kvalitetssystemet fortsatt vil tilfredsstillende oppfyller kravene nevnt i nr. 3.2, eller om en ny vurdering er nødvendig.
Organet skal underrette produsenten om sin avgjørelse. Underretningen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen og en begrunnelse for avgjørelsen.
4. *Tilsyn på det tekniske kontrollorgans ansvar*
- 4.1. Formålet med tilsynet er å sikre at produsenten korrekt oppfyller forpliktelsene som følger av det godkjente kvalitetssystemet.
- 4.2. Produsenten skal for inspeksjonsformål gi det tekniske kontrollorgans adgang til konstruksjons-, produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagringssteder, og gi det alle nødvendige opplysninger, særlig:
  - dokumentasjon av kvalitetssystemet,
  - kvalitetsregistrene fastsatt i den del av kvalitetssystemet som gjelder konstruksjon, som resultater av analyser, beregninger, prøvinger osv.,
  - kvalitetsregistrene fastsatt i den del av kvalitetssystemet som gjelder produksjonen, som inspeksjonsrapporter og prøvingsdata, kalibreringsdata, rapporter om vedkommende personells kvalifikasjoner osv.
- 4.3. Det tekniske kontrollorgan skal med jevne mellomrom foreta revisjoner for å forsikre seg om at produsenten opprettholder og bruker kvalitetssystemet, og det skal gi produsenten en revisjonsrapport.
- 4.4. Det tekniske kontrollorgan kan dessuten foreta uanmeldte besøk hos produsenten. Under slike besøk kan

organet om nødvendig foreta eller få foretatt prøvinger for å kontrollere om kvalitetssystemet fungerer tilfredsstillende. Det skal gi produsenten en rapport om besøket, og en prøvingsrapport dersom det er foretatt en prøving.

5. Produsenten skal i minst 30 år regnet fra siste produksjonsdag for komponenten ha til rådighet for nasjonale myndigheter:
  - dokumentasjonen nevnt i nr. 3.1 annet ledd annet strekpunkt,
  - endringene nevnt i nr. 3.4 annet ledd,
  - avgjørelsene og rapportene fra det tekniske kontrollorgan nevnt i nr. 3.4, 4.3 og 4.4.
6. Hvert teknisk kontrollorgan skal oversende til de andre tekniske kontrollorganene de relevante opplysninger i forbindelse med utstedte og tilbakekalte godkjenninger av kvalitetssystemer.
7. *Tilleggsbestemmelser; kontroll av konstruksjon*
- 7.1. Produsenten skal sende inn søknad om kontroll av konstruksjon til et teknisk kontrollorgan.
- 7.2. Søknaden skal gjøre det mulig å forstå komponentens konstruksjon, produksjon og virkemåte, og å vurdere om den er i samsvar med kravene i denne forskrift.

Søknaden skal omfatte:

  - de tekniske spesifikasjonene for konstruksjon som er anvendt, herunder de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift,
  - de nødvendige bevis for at de er tilstrekkelige, særlig de europeiske spesifikasjonene nevnt i § 1–4 bokstav g i denne forskrift ikke er anvendt i sin helhet. Disse bevisene skal omfatte resultatene av prøvinger foretatt av produsentens eget laboratorium eller av noen på hans vegne.
- 7.3. Det tekniske kontrollorgan skal gjennomgå søknaden, og når konstruksjonen er i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift, skal det utstede et EF-sertifikat for konstruksjonskontroll til søkeren. Sertifikatet skal inneholde konklusjonene fra kontrollen, vilkårene for dets gyldighet, de nødvendige data for å bestemme den godkjente design, og eventuelt en beskrivelse av komponentens virkemåte.
- 7.4. Søkeren skal holde det tekniske kontrollorgan som utstedte EF-sertifikatet for konstruksjonskontroll, underrettet om alle endringer i den godkjente design. Endringer i den godkjente konstruksjon krever tilleggsgodkjenning fra det tekniske kontrollorgan som utstedte EF-sertifikatet for konstruksjonskontroll når endringene kan innvirke på produktets samsvar med de grunnleggende krav nevnt i § 2–1 i denne forskrift eller de fastsatte vilkår for bruk av komponenten. Denne tilleggsgodkjenningen skal gis i form av en tilføyelse til det opprinnelige EF-sertifikatet for konstruksjonskontroll.
- 7.5. De tekniske kontrollorganer skal oversende de andre tekniske kontrollorganer relevante opplysninger i forbindelse med:
  - utstedte EF-sertifikater for konstruksjonskontroll og deres tilføyelser,
  - tilbakekalte EF-godkjenninger av konstruksjon og deres tilføyelser,
  - EF-sertifikater for konstruksjonskontroll og deres tilføyelser som er nektet utstedt.

Vedlegg VI. Delsystemer: EF-samsvarserklæring

Dette vedlegg får anvendelse på delsystemene nevnt i § 4–2 i denne forskrift for å sikre at de oppfyller de grunnleggende kravene som gjelder for dem, nevnt i § 2–1 i denne forskrift.

EF-samsvarserklæringen skal utarbeides av produsenten, dennes representant etablert i EØS-området eller, dersom slik ikke finnes, av den fysiske eller juridiske person som markedsfører delsystemet. Erklæringen og den medfølgende tekniske dokumentasjonen skal være datert og undertegnet.

Denne EF-samsvarserklæringen og den tekniske dokumentasjonen skal være utarbeidet på de(t) samme språk som bruksanvisningen nevnt i vedlegg II nr. 7.1.1 og skal inneholde følgende opplysninger:

- henvisning til direktiv 2000/9/EF og til forskriften her,
- navn og adresse til den person som anmodet om EF-kontroll,
- beskrivelse av delsystemet,
- navn og adresse til det tekniske kontrollorganet som utførte EF-kontrollen, nevnt i § 4–2 i denne forskrift,
- alle relevante bestemmelser som delsystemet må overholde, særlig eventuelle driftsbegrensninger eller driftsvilkår,
- resultatet av EF-kontrollen nevnt i vedlegg VII (EF-samsvarssertifikat),
- opplysninger om den person som har myndighet til å undertegne en juridisk bindende erklæring for produsenten eller dennes representant eller, dersom slik ikke finnes, den fysiske eller juridiske person som markedsfører delsystemet.

Vedlegg VII. Delsystemer: Samsvarsvurdering

1. EF-kontroll er den fremgangsmåte der et teknisk kontrollorgan, etter anmodning fra produsenten eller dennes representant etablert i EØS-området eller, når slik ikke finnes, den fysiske eller juridiske person som markedsfører delsystemet, kontrollerer og bekrefter at et delsystem er:
  - i samsvar med bestemmelsene i denne forskrift og andre relevante bestemmelser iht. EØS-avtalen,

- samsvar med den tekniske dokumentasjonen, og
  - gjort ferdig.
2. Kontrollen av delsystemet foretas på hvert av følgende trinn:
    - konstruksjon,
    - bygging og godkjenningsprøvinger når delsystemet er gjort ferdig.
  3. Den tekniske dokumentasjonen som medfølger kontrollsertifikatet skal inneholde følgende:
    - konstruksjonsplaner og beregninger, elektriske og hydrauliske oversikter, styrekretsskjemaer, beskrivelse av databehandlingssystemer og automatikkssystemer, drifts- og vedlikeholdsinstrukser osv.,
    - en liste over sikkerhetskomponentene nevnt i § 2–2 i denne forskrift som er brukt i delsystemet,
    - kopier av EF-samsvarserklæringen fastsatt i vedlegg IV for disse sikkerhetskomponentene, sammen med de tilhørende konstruksjonsplaner og aktuelle beregninger og en kopi av rapportene om eventuelle andre prøvinger og kontroller som er foretatt.
  4. Dokumentasjon og korrespondanse i forbindelse med EF-kontrollprosedyrer skal være utarbeidet på de(t) samme språk som bruksanvisningen nevnt i vedlegg II nr. 7.1.1.
  5. *Tilsyn*
  - 5.1. Formålet med tilsynet er å sikre at forpliktelsene som følger av den tekniske dokumentasjonen blir oppfylt under konstruksjonen av delsystemet.
  - 5.2. Det tekniske kontrollorganet med ansvar for EF-kontroll skal ha permanent adgang til produksjonsanleggene, lagre og om nødvendig til prefabrikeringsområder, prøvingsanlegg og mer generelt til alle steder det mener det må besøke for å utføre sin oppgave. Produsenten eller dennes representant eller, dersom slik ikke finnes, den fysiske eller juridiske personen som markedsfører delsystemet, skal overlevere organet eller sørge for at det får overlevert alle dokumenter som er nødvendige for dette formål, særlig arbeidstegningene og den tekniske dokumentasjonen for delsystemet.
  - 5.3. Det tekniske kontrollorganet med ansvar for EF-kontroll skal med jevne mellomrom foreta revisjoner for å forsikre seg om at bestemmelsene i denne forskrift overholdes. Ved hvert besøk skal det gi de ansvarlige for produksjonen en revisjonsrapport. Det kan kreve å bli kalt inn for å inspisere de forskjellige stadier i arbeidet.
  - 5.4. Det tekniske kontrollorgan kan dessuten besøke produksjonsanleggene uanmeldt. Under slike besøk kan det foreta fullstendige eller delvise revisjoner. Det tekniske kontrollorganet skal utarbeide en rapport fra besøket og eventuelt gi de ansvarlige for produksjonen en revisjonsrapport.
  6. Hvert teknisk kontrollorgan skal med jevne mellomrom kunngjøre de relevante opplysninger om:
    - alle mottatte søknader om EF-kontroll,
    - alle utstedte EF-kontrollsertifikater,
    - alle EF-kontrollsertifikater som er nektet utstedt.

Vedlegg VIII. Minstekriterier som medlemsstatene skal ta hensyn til ved utpeking av organer

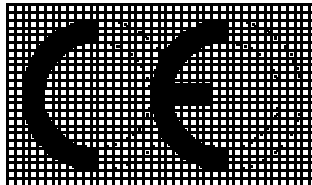
1. Organet, dets leder og personalet med ansvar for å foreta kontrollene, skal verken være konstruktør, produsent, leverandør eller montør av sikkerhetskomponenter eller delsystemer som de undersøker, eller en representant for noen av disse parter eller den fysiske eller juridiske personen som markedsfører disse sikkerhetskomponentene eller delsystemene. De skal ikke være involvert, verken direkte eller som representanter, i konstruksjonen, produksjonen, byggingen, markedsføringen, vedlikeholdet eller driften av disse sikkerhetskomponentene eller delsystemene. Dette utelukker ikke muligheten for utveksling av teknisk informasjon mellom produsenten og det tekniske kontrollorganet.
2. Organet og dets kontrollpersonale skal foreta kontrollene med den største profesjonelle integritet og tekniske kompetanse og må være fritt for alt press og alle påvirkningsmidler, særlig økonomiske, som kan virke inn på deres skjønn eller resultatet av kontrollen, særlig fra personer eller grupper av personer som har interesser i resultatet av kontrollene.
3. Organet skal ha tilgjengelig nødvendig personale og ha de nødvendige midler så organet på en hensiktsmessig måte kan utføre de tekniske og administrative oppgaver som er forbundet med kontrollene, og det skal også ha tilgang til utstyr som er nødvendig for å foreta særskilt kontroll.
4. Personalet med ansvar for kontroll skal ha:
  - god teknisk og faglig opplæring,
  - tilfredsstillende kjennskap til kravene ved den kontrollen de foretar og tilstrekkelig erfaring med slike kontroller,
  - nødvendig ferdighet i å utstede sertifikater og utarbeide registre og rapporter som er nødvendige som bekreftelse på at kontrollen er utført.
5. Det skal sikres at kontrollpersonalet er uavhengig. Dets lønn skal verken være avhengig av antall foretatte

kontroller eller resultater fra slike kontroller.

6. Organet skal tegne ansvarsforsikring.
7. Organets personale skal ha taushetsplikt (unntatt vis-à-vis vedkommende forvaltningsmyndighet i Norge) om alle forhold det får kjennskap til ved utføringen av sine oppgaver etter denne forskrift.

Vedlegg IX. CE-samsvarsmerking

CE-samsvarsmerkingen skal bestå av bokstavene «CE», i følgende grafiske utforming:

Dersom CE-merkingen forminskes eller forstørres, skal størrelsesforholdet som framgår av modellen ovenfor, overholdes.

De ulike delene som CE-merkingen består av, skal så langt mulig ha samme høyde, som ikke kan være mindre enn 5 mm. Dette minstemålet kan fravikes for små sikkerhetskomponenter.

CE-merkingen skal etterfølges av de to siste sifrene i det årstall da merkingen ble påført og av identifikasjonsnummeret til det tekniske kontrollorgan som administrerer fremgangsmåtene i § 3–3 i denne forskrift.

6. mai Nr. 454 2002

Forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i grønlandsk fiskeriterritorium i 2002.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 6. mai 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak av 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 24. mai 2002.

§ 1. Forbud

Det er forbudt for norske fartøy å drive fiske i grønlandsk fiskeriterritorium (ICES-område Va, XII og XIV og NAFO-underområde 1) i 2002.

§ 2. Kvote

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 1.520 tonn blåkveite, 200 tonn kveite og 715 tonn skolest/igalt ved Vest-Grønland, 1.580 tonn blåkveite, 593 tonn kveite, 1.200 tonn uer og 285 tonn skolest/igalt ved Øst-Grønland, samt 600 tonn torsk ved Øst- og Vest-Grønland.

§ 3. Gruppekvoter

1. Trålfartøy kan fiske inntil 1.520 tonn blåkveite ved Vest-Grønland og 790 tonn blåkveite ved Øst-Grønland.
2. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske inntil 790 tonn blåkveite ved Øst-Grønland. Av dette kvantum avsettes 158 tonn til bifangst.
3. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske inntil 200 tonn kveite ved Vest-Grønland og 593 tonn kveite ved Øst-Grønland.
4. Trålfartøy som er gitt tillatelse til å delta i fisket etter blåkveite i henhold til § 4 og § 5, kan fiske inntil 100 tonn uer ved Øst-Grønland.

§ 4. Påmelding og tillatelse

Fartøy som ønsker å delta i fisket må ha sendt skriftlig melding til Fiskeridirektoratet innen 20. februar.

Dersom det er påmeldt flere fartøy enn det antall lisenser gir rom for, vil deltakelsen bli begrenset ved loddtrekning.

Ingen fartøy må delta i fisket uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 5. Fisket etter blåkveite

Fartøy som har adgang til å delta, tildeles fartøykvoter. Kvotetildelingen foretas av Fiskeridirektoratet.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan ha inntil 20% blåkveite som bifangst ved fiske etter kveite ved Øst-Grønland.

§ 6. Fisket etter kveite

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske fritt innenfor kvotene nevnt i § 3 nr. 3.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, og som er gitt adgang til å delta i fisket etter blåkveite i henhold til § 4 og § 5, har kun adgang til å fiske kveite som bifangst. Tillatt bifangst er 10%.

§ 7. Rapporteringsplikt

Det skal sendes kopi til Fiskeridirektoratet av følgende av de meldinger som fartøyene etter grønlandske bestemmelser er pålagt å sende grønlandske myndigheter:

- a) aktivmelding,
- b) melding om fangst pr. uke,
- c) passivmelding.

§ 8. Utseilingsfrist

Frist for utseiling til fisket ved Øst-Grønland for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er 15. juni.

Frist for utseiling for fartøy som fisker med trål er 15. september.

§ 9. Refordeling

Fiskeridirektoratet kan etter 1. august fordele kvotene ved Øst-Grønland.

§ 10. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 11. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 29. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2002.

6. mai Nr. 455 2002**Forskrift om endring i forskrift til opplæringslova.**

Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 6. mai 2002 med heimel i lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 2–3 anna ledd. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 28. juni 1999 nr. 722 til opplæringslova blir det gjort følgjande endring:

§ 1–4 nytt tredje strekpunkt skal lyde:

- Det samla undervisningstimetalet i faget norsk på småskoletrinnet skal aukast frå 912 til 1026. For elevar som har samisk som førstespråk, skal denne timetalsauken leggjast til faget samisk. Det samla undervisningstimetalet i faget samisk som førstespråk på småskoletrinnet skal aukast frå 572 til 686.

Overgangsordning

Frå og med skoleåret 2002–2003 skal skolane fordele det nye timetalet på barnetrinnet, 6232 timar (6384 etter L97S) på fag og klassar i samsvar med reglane ovanfor. Den nye fordelinga må ikkje føre til at dei elevane som gjekk på skolen skoleåret 2001–2002, får eit lågare timetal enn 6118 (6270 etter L97S) i løpet av barnetrinnet. Statens utdanningskontor kan gi dispensasjon frå den nemnde regelen om minstetimetallet 6118 dersom fordelinga er grunnleggjande med skyssordninga, og timetalsreduksjonen for dei elevane det gjeld, er minimal.

II

Endringa trer i kraft 1. august 2002.

7. mai Nr. 456 2002**Forskrift om endring i forskrift om stopp i fisket etter kolmule i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridirektøren 7. mai 2002 med hjemmel i forskrift av 21. desember 2001 nr. 1594 om regulering av fisket etter kolmule i EU-sonen, Færøys-sonen, internasjonalt farvann, Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og fiskerisonen ved Jan Mayen i 2002 § 5, gitt med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 6 og § 9 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 27. mars 2002 nr. 318 om stopp i fisket etter kolmule i 2002 gjøres følgende endring:

§ 1 nytt tredje ledd skal lyde:

Det innføres stopp for fiske etter kolmule for norske fartøy med kolmuletråltillatelse i EU-sonen fra tirsdag 7. mai 2002 kl. 22.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er samme dag kl. 24.00.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. mai Nr. 457 2002**Forskrift om endring i forskrift om tollfrihet for reiseutstyr og reisegods.**

Fastsatt av Finansdepartementet 7. mai 2002 med hjemmel i tolltariffen § 11 pkt. 10 og kgl.res. av 16. desember 1966 nr. 1. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 26. mai 1978 nr. 12 om tollfrihet på reiseutstyr og reisegods gjøres følgende endringer:

§ 6 nr. 1 skal lyde:

1. Korte ruter – hovedregel

Med korte ruter menes fartøysruter mellom norske havner fra og med Risør i vest til svenskegrensen i øst, og svenske havner fra norskegrensen i nord til og med Lysekil i sør.

Varer kjøpt om bord i fartøyer som trafikkerer korte ruter mellom Norge og utlandet, tillates ikke medbragt toll- og avgiftsfritt etter bestemmelsene i § 2 og § 3 foran med mindre annet er bestemt.

Dersom fartøyet har foretatt regulært anløp av utenlands havn, tillates passasjerer likevel å ta med toll- og avgiftsfritt inntil 40 sigaretter eller 20 sigarer eller sigarillos eller 100 gram andre tobakksvarer og inntil 1/2 kg sjokolade og sukkervarer.

Hvis passasjerer kan dokumentere at varen er kjøpt i utlandet, har han imidlertid rett til å innføre toll- og avgiftsfritt varer etter bestemmelsene i § 2 og § 3 foran.

Selv om fartøyet har foretatt anløp av utenlandsk havn som ligger utenfor de grenser som er satt for korte ruter, kommer bestemmelsene under § 2 og § 3 foran likevel ikke til anvendelse for varer som er kjøpt om bord av passasjerer, når det ut fra fartøyets ruteopplegg vesentlig antas å dreie seg om charterturer eller utfluktsturer, og turen tar mindre enn 48 timer regnet fra fartøyet forlater siste havn i Norge og inntil det igjen anløper norsk havn.

§ 6 ny nr. 3 skal lyde:

3. Korte ruter – særskilt tillatelse

Tolldistriktssjefen kan likevel gi tillatelse til proviantering for salg til passasjer på fartøysrute mellom norsk havn fra og med Risør i vest til og med Sandefjord i øst og svensk havn fra og med Strømstad i nord til og med Lysekil i sør.

Slik tillatelse kan gis til fartøysruter i helårstrafikk etter en regelmessig rutetabell, som har kapasitet til å transportere gods og kjøretøy i betydelig omfang og hvor det er lagt til rette for en tilfredsstillende tollkontroll.

Når slik tillatelse er gitt, kan den reisende innføre varer kjøpt om bord etter bestemmelsene i § 2 og § 3 foran.

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

8. mai Nr. 458 2002**Forskrift om endring i forskrift om kjøttkontroll, hygiene m.v. ved bearbeiding og frambud av hvalkjøtt.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. mai 2002 med hjemmel i lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 20. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 21. mars 1997 nr. 298 om kjøttkontroll, hygiene m.v. ved bearbeiding og frambud av hvalkjøtt gjøres følgende endringer:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 21. mars 1997 med hjemmel i lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 20.

Ny § 20a skal lyde:

§ 20a. Krav til sporbarhet av hvalspekk

Alt hvalspekk som skal frambyes til folkemat skal kunne spores tilbake til det enkelte dyr. Dersom spekket ikke er sporet, kan tilsynsmyndigheten eventuelt vurdere i det enkelte tilfellet hvorvidt det kan foretas et statistisk prøveuttak av partiet.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. mai Nr. 459 2002**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 8. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 19. november 2001 nr. 1290 om adgang til å delta i fisket etter torsk for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62° N i 2002 gjøres følgende endringer:

§ 12 oppheves.

Nåværende § 13 og § 14 blir § 12 og § 13.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. mai Nr. 460 2002**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei mv. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 8. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 19. november 2001 nr. 1289 om adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei mv. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i 2002 gjøres følgende endringer:

§ 7 oppheves.

Nåværende § 8 og § 9 blir § 7 og § 8.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. mai Nr. 461 2002**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell i 2002 for fartøy mellom 13 og 21,35 meter største lengde.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 8. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 10. desember 2001 nr. 1379 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell i 2002 for fartøy mellom 13 og 21,35 meter største lengde gjøres følgende endringer:

§ 10 oppheves.

Nåværende § 11 og § 12 blir § 10 og § 11.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. mai Nr. 462 2002**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell for fartøy under 13 meter i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 8. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. kgl.res. av 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 10. desember 2001 nr. 1380 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell for fartøy under 13 meter i 2002 gjøres følgende endringer:

§ 12 oppheves.

Nåværende § 13 og § 14 blir § 12 og § 13.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. mai Nr. 463 2002**Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 8. mai 2002 med hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 15 og § 16, jf. kgl.res. av 21. mars 1986 nr. 750 og delegeringsvedtak av 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 3–1 nr. 2 bokstav f skal lyde:

- f) Ett barn under 10 år på tohjuls moped.

II

Endringen trer i kraft straks.

13. mai Nr. 464 2002**Forskrift om endring i forskrift om autorisasjon og adgang til å utøve virksomhet som veterinær i Norge for statsborgere fra EØS som er utdannet i andre land innen EØS.**

Fastsatt av Landbruksdepartementet 13. mai 2002 med hjemmel i lov av 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 6, jf. EØS-avtalen vedlegg VII nr. 12 (direktiv 78/1026/EØF) og nr. 13 (direktiv 78/1027/EØF). Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 17. desember 1993 nr. 1203 om autorisasjon og adgang til å utøve virksomhet som veterinær i Norge for statsborgere fra EØS som er utdannet i andre land innen EØS gjøres følgende endringer:

I § 2 første, annet og tredje ledd, § 8 annet, tredje og fjerde ledd, § 9 første og annet ledd, § 10, § 11 første ledd og § 12 endres «Landbruksdepartementet» til «Statens dyrehelsetilsyn».

I § 12 endres «departementet» til «Statens dyrehelsetilsyn».

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

13. mai Nr. 465 2002**Forskrift om endring i forskrift om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet og innkreving av avgifter for bruk av det nasjonale jernbanenettet (fordelingsforskriften).**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 13. mai 2002 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 6, § 8 og § 16, jf. kgl.res. av 22. november 1996 nr. 1076 og kgl.res. av 4. april 1997 nr. 275, jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37 (direktiv 91/440/EØF) og nr. 41a (direktiv 95/19/EF) samt EFTA-konvensjonen. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 4. desember 2001 nr. 1332 om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet og innkreving av avgifter for bruk av det nasjonale jernbanenettet (fordelingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–4 bokstav a skal lyde:

- a) *fordelingsorgan*: den myndighet eller infrastrukturforvaltning som en EØS-stat eller Sveits har utpekt til å fordele jernbaneinfrastrukturkapasitet,

§ 2–2 annet ledd skal lyde:

Søknaden skal vedlegges dokumentasjon på at virksomheten, jernbaneforetaket eller sammenslutningen har tillatelse eller lisens fra norske myndigheter og/eller den EØS-stat foretaket er etablert i, og/eller Sveits, til å drive slik trafikkvirksomhet som søknaden omfatter, herunder sikkerhetssertifikat fra Statens jernbanetilsyn.

§ 2–3 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 2–3. *Behandling av søknader om ruteleier for jernbaneforetak som faller inn under artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF, inkludert slike sveitsiske jernbaneforetak, samt jernbaneforetak som skal utføre internasjonal godstransport innenfor Trans European Rail Freight Freeways-samarbeidet (TERFF)*

Søknad om ruteleier fra jernbaneforetak som faller inn under artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF, inkludert slike sveitsiske jernbaneforetak, samt fra jernbaneforetak som skal utføre internasjonal godstransport innenfor Trans European Rail Freight Freeways-samarbeidet (TERFF), og som Jernbaneverket mottar fra et fordelingsorgan i en annen EØS-stat eller Sveits, skal avgjøres senest en måned etter at alle relevante opplysninger er fremlagt. Jernbaneverket kan avvise en søknad og skal da umiddelbart underrette det fordelingsorgan som søknaden ble sendt til.

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

13. mai Nr. 466 2002

Forskrift om endring i forskrift om tillatelse til å drive jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m., samt tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet (tillatelsesforskriften).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 13. mai 2002 med hjemmel i lov av 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 2, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 11, § 13, § 15 og § 16, jf. kgl.res. av 22. november 1996 nr. 1076 og kgl.res. av 4. april 1997 nr. 275, jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37 (direktiv 91/440/EØF), nr. 42a (direktiv 95/18/EF), nr. 41a (direktiv 95/19/EF) og EFTA-konvensjonen. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 4. desember 2001 nr. 1333 om tillatelse til å drive jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m., samt tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet (tillatelsesforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–6 bokstav b skal lyde:

- b) *internasjonal sammenslutning*: enhver sammenslutning av minst to jernbaneforetak etablert i ulike EØS-stater eller mellom EØS-stat og Sveits med sikte på å drive internasjonal transportvirksomhet mellom EØS-stater eller mellom EØS-stat og Sveits,

§ 1–6 bokstav e skal lyde:

- e) *lisens*: en tillatelse utstedt til et foretak i en EØS-stat eller Sveits, der det anerkjennes som jernbaneforetak i henhold til direktiv 95/18/EF. Anerkjennelsen kan begrenses til utøvelsen av visse former for transport og er betinget av at vilkårene i kapittel 3 i forskriften her er oppfylt,

§ 1–6 bokstav g skal lyde:

- g) *sikkerhetssertifikat*: en anerkjennelse av at et jernbaneforetak i en EØS-stat eller Sveits som faller inn under artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF, eller som skal utføre internasjonal godstransport innenfor Trans European Rail Freight Freeways-samarbeidet (TERFF), oppfyller de samme sikkerhetskrav som gjelder for nasjonale jernbaneforetak som trafikkerer det nasjonale jernbanenettet,

§ 2–1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) virksomheter som faller inn under artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF, dvs. internasjonale sammenslutninger av jernbaneforetak og jernbaneforetak som utfører internasjonal kombinert transport, inkludert slike sveitsiske jernbaneforetak, samt jernbaneforetak som skal utføre internasjonal godstransport innenfor Trans European Rail Freight Freeways-samarbeidet (TERFF) og som har lisens i henhold til direktiv 95/18/EF for den virksomhet som skal utføres og sikkerhetssertifikat etter forskriften her,

§ 5–1 første ledd skal lyde:

Lisensierte jernbaneforetak som faller inn under artikkel 10 i direktiv 91/440/EØF, inkludert slike sveitsiske jernbaneforetak, og jernbaneforetak som skal utføre internasjonal godstransport innenfor Trans European Rail Freight Freeways-samarbeidet (TERFF), må ha sikkerhetssertifikat for å trafikere det nasjonale jernbanenettet.

§ 8–2 første ledd skal lyde:

Dersom det hersker alvorlig tvil om et jernbaneforetak med lisens utstedt av myndighet i en annen EØS-stat eller Sveits oppfyller kravene i direktiv 95/18/EF, skal tilsynet uten ugrunnet opphold underrette den lisensutstedende myndighet i vedkommende EØS-stat eller Sveits om dette.

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

14. mai Nr. 467 2002

Forskrift om endring i forskrift om tilbakelevering av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander.

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 14. mai 2002 med hjemmel i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 23f, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XXVIII nr. 1 (direktiv 93/7/EØF endret ved direktiv 96/100/EF og direktiv 2001/38/EF). Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 4. oktober 2001 nr. 1179 om tilbakelevering av stjålne eller ulovlig utførte kulturgjenstander gjøres følgende endring:

I § 2 femte ledd endres teksten i andre kolon fra «*Verdi 0:*» til «*Uavhengig av verdi:*»

II

Endringen trer i kraft 14. mai 2002.

15. mai Nr. 468 2002

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter ved reise for undersøkelse og behandling.

Fastsatt av Helsedepartementet 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–16 sjette ledd, § 5–17 tredje ledd og § 5–18 fjerde ledd. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 11. mars 1997 nr. 211 om stønad til dekning av utgifter ved reise for undersøkelse og behandling gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 3 oppheves.

§ 2 nr. 4 blir ny nr. 3.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Egenandel

Ved hver enkeltreise skal medlemmet betale en egenandel på 90 kroner (180 kroner ved tur-returreiser). Det skal ikke betales egenandel:

- a. For ledsager.
- b. For barn under 7 år.
- c. Ved reise for undersøkelse og behandling som er en følge av yrkesskade eller krigsskade.
- d. Ved reise for undersøkelse, behandling og kontroll av allmennfarlig smittsom sykdom.
- e. Ved reise for tvangsinnleggelse i psykiatrisk klinikk/sykehus.
- f. Ved reise for tvunget psykisk ettervern.
- g. Ved reise for pårørende til psykiatrisk poliklinikk for barn og ungdom som nevnt i § 1 nr. 1 tredje ledd.
- h. Ved reise pålagt av trygdeadministrasjonen.

Medlem som benytter retten til fritt sykehusvalg i henhold til lov om pasientrettigheter § 2–4, skal betale en egenandel på 200 kroner for hver enkeltreise (400 kroner ved tur-returreise). Ved bruk av retten til fritt sykehusvalg er bare ledsager fritatt for å betale egenandel.

§ 5, § 6, § 7 og § 8 blir nye § 6, § 7, § 8 og § 9.

II

Endringene trer i kraft straks.

15. mai Nr. 469 2002**Forskrift om opphevelse av forskrift om registrering og kontroll av medisinsk engangsutstyr.**

Fastsatt av Helsedepartementet 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 27. Kunngjort 24. mai 2002.

Forskrift av 2. desember 1994 nr. 1074 om registrering og kontroll av medisinsk engangsutstyr oppheves straks.

15. mai Nr. 470 2002**Forskrift om opphevelse av forskrift om avgift for kvalitetskontroll av kondomer.**

Fastsatt av Helsedepartementet 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 27 og forskrifter av 19. desember 1973 nr. 1 om kvalitetskontroll av kondomer tilvirket av gummi, latex eller lignende materialer. Kunngjort 24. mai 2002.

Forskrift av 30. desember 1991 nr. 993 om avgift for kvalitetskontroll av kondomer oppheves straks.

15. mai Nr. 471 2002**Forskrift om opphevelse av forskrifter om kvalitetskontroll av kondomer tilvirket av gummi, latex eller lignende materialer.**

Fastsatt av Helsedepartementet 15. mai 2002 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 27. Kunngjort 24. mai 2002.

Forskrifter av 19. desember 1973 nr. 1 om kvalitetskontroll av kondomer tilvirket av gummi, latex eller lignende materialer oppheves straks.

16. mai Nr. 472 2002**Forskrift for tildeling av tilskudd til kondemnering for fiskefartøy i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 16. mai med hjemmel i avtale av 7. november 2001 mellom Norges Fiskarlag og Arbeids- og administrasjonsdepartementet om støttetiltak til fiskerinæringen for 2002. Kunngjort 24. mai 2002.

§ 1–1. Formål

Formålet med kondemneringsordningen er å bidra til å oppnå en fiskeflåte som er kapasitetstilpasset et bærekraftig ressursuttak.

Av midler stilt til rådighet kan Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) gi tilskudd til fartøyeiere som tar sine fartøy ut av fiske gjennom ren kondemnering.

Fordelingen og prioriteringene av midlene skjer i henhold til Fiskeridepartementets overordnede fiskeripolitiske retningslinjer om virkemiddelbruken overfor fiskeri- og havbruksnæringen forvaltet av SND, fylkeskommunene og kommunene.

§ 2–1. Definisjon

Med *kondemnering* menes at konsesjoner eller deltakeradgang oppgis og fartøyet tas permanent ut av fiske gjennom destruksjon av fartøyet.

Med *fartøy* menes alle fartøy som er merkepliktige iht. lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 22 jf. lov av 5. desember 1917 nr. 1 om registrering og merking av fiskefartøyer.

§ 3–1. Fartøygrupper

Av midler stilt til rådighet kan SND gi tilskudd til kondemnering av eldre, uhensiktsmessige fiskefartøy, innenfor følgende fartøygrupper:

- Fartøy med adgang til å delta i gruppe I i det konvensjonelle torskefisket
- Fartøy med adgang til å delta i reketrål-fiske i NØS sør for 62° N og i Skagerrak eller med konsesjon etter forskrift av 29. juni 1984 nr. 1318 om adgangen til å drive trålfiske etter reker (reketrålforskriften) § 3
- Nordsjøtrålere etter forskrift av 12. desember 1986 nr. 2185 om tildeling av tillatelse til å drive fiske med trål (trålforskriften) § 5–1
- Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse etter trålforskriftens § 6–1
- Fartøy mellom 13 og 21,35 meter største lengde med adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter makrell med not eller garn og snøre
- Fartøy under 13 meter med adgang til å delta i fisket etter kystmakrell
- Fartøy over 13 meter med adgang til å delta i fisket etter sei nord for 62° N med not
- Fartøy under 27,5 meter med adgang til å delta i fiske etter NVG-sild.

I særlige tilfelle kan SND gi tilskudd til fartøy over 11 meter som er bygd før 1950 selv om fartøyet ikke er omfattet av første ledd. Tilskuddet utmåles iht. § 3–4 pkt. 2.

Det kan ikke gis tilskudd til fartøy som er kondemnert ved forskriftens ikrafttredelse.

§ 3–2. Krav til fartøystørrelse, eiertid og alder

1. Tilskudd kan bare ytes til fartøy som etter målebrevet har en største lengde fra 10,67 til 28 meter, men med følgende særregler:
  - For fartøy med tillatelse til å delta i trålfiske etter reker etter reketrålforskriftens § 3 må fartøyets størrelse være fra 19,8 til 34,5 meter for at tilskudd skal kunne gis.
  - For nordsjøtrålere etter trålforskriftens § 5–1 skal fartøy med største lengde fra 15 til 27,5 meter prioriteres.
2. Tilskudd kan bare gis til søker som har vært eier av fartøyet i minst 3 år, men med følgende særregler:
  - Kravet til eiertid gjelder ikke når fartøyet i løpet av de siste 3 år er overtatt av den tidligere eiers livsarvinger eller ektefelle.
  - I særlig tilfelle kan kravet til eiertid i nr. 2 første ledd fravikes.
3. Fartøy som er eldre enn 30 år skal prioriteres.

§ 3–3. Aktivitetskrav

Kondemneringstilskudd kan gis når fartøyet i 2 av de 3 siste kalenderår har fisket og levert fangst i minst 7 av årets 12 måneder eller har hatt en fangstinntekt i 2 av de 3 siste år på minst 50% av det beløp som kan oppnås i kondemneringstilskudd i henhold til § 3–4. Med fangstinntekt menes salgsbeløp etter fradrag av salgslagsavgift.

Det kan gjøres unntak fra aktivitetskravet når eier har vært hindret fra å oppfylle kravet på grunn av særlige forhold, som for eksempel verkstedopphold, sykdom, eller hindring i fiske i enkelte sesonger på grunn av oppfisket maksimalkvote eller gruppekvote.

§ 3–4. Tilskuddets utmåling

1. Tilskudd kan ytes med:
  - a) kr 200.000 for hvert fartøy og
  - b) inntil kr 15.000 pr. BRT for fartøy målt etter 1947-konvensjonen.Satsene kan økes med inntil 100% når dette er nødvendig for å få til kondemnering.
2. For fartøy over 11 meter som er bygd før 1950 som omfattes av § 3–1 andre ledd, kan tilskudd ytes med:
  - a) kr 100.000 for hvert fartøy og
  - b) inntil kr 7.500,- pr. BRT for fartøy målt etter 1947-konvensjonen.Tilskudd til kondemnering av fartøy som omfattes av § 3–1 andre ledd skal ikke overstige kr 250.000 pr. fartøy.
3. Forsikringssum som blir utbetalt på grunn av skade som oppstår på fartøy eller motor inntil 1 år før søknad fremmes kommer til fradrag i kondemneringsutbetalingen dersom forsikringssummen ikke er brukt til reparasjon av skaden. Til fradrag kommer også forsikringssum som blir utbetalt på grunn av skade som oppstår etter at søknad er fremmet men før kondemneringstilskudd utbetales. Søker må gi SND opplysninger om forsikring som utbetales på grunn av skade som har oppstått i de nevnte tidsrom.

§ 3–5. Bortfall av konsesjoner og deltakeradgang i fisket

Ved kondemnering vil alle konsesjoner og deltakeradganger i fiske falle bort når eier mottar tilskudd som spesifisert i § 3–4. Det gjelder samtlige konsesjoner og deltakeradganger som eier har på vedkommende fartøy pr. 1. januar 2002 og fremdeles har på fartøyet. Det kan ikke tildeles ny konsesjon og/eller deltakeradgang for annet fartøy til erstatning for det kondemnerte fartøy.

§ 3–6. Krav om destruksjon

Den som tildeles kondemneringstilskudd etter denne forskrift skal sørge for opphugging eller tilintetgjørelse av fartøy tilskuddet tildeles for. SND kan stille de vilkår som er nødvendig for å sikre at destruksjon av fartøyet finner sted. Fartøy som er tildelt tilskudd til kondemnering skal trekkes ut av norsk fiske straks tilsagnet for tilskuddet er akseptert.

SND kan gi et tillegg til tilskudd til kondemnering av trefartøy for å finansiere alternative destruksjonsmetoder til senking.

Fartøyer innen kystgruppen kan unntas fra destruksjonskravet. Fartøyer som har fått dispensasjon fra destruksjonskravet skal være registrert i Norsk Ordinært Skipsregister, hvor eieres aksept av vilkåret om at fartøyet ikke kan gjeninnføres i registeret over norske merkepliktige fartøyer tinglyses. Likeledes skal det tinglyses at fartøyet ikke kan selges til utlandet uten Fiskeridirektoratets samtykke.

Salg til utlandet kan bare tillates i særlige tilfeller, og bare hvor dette er forenlig med norske interesser. Fartøyet kan bare selges til stater som har undertegnet Avtale av 4. desember 1995 om gjennomføring av bestemmelsene i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 10. desember 1982 om bevaring og forvaltning av vandrende fiskebestander og langtmigrerende fiskebestander, eller Avtale av 24. november 1993 om å fremme fiskefartøyers overholdelse av internasjonale bevarings-, og forvaltningstiltak på det frie hav. Fiskerimyndighetene kan kreve ytterligere dokumentasjon eller gjøre egne undersøkelser for å sikre at fartøyet ikke benyttes i strid med nevnte avtaler.

§ 3–7. Søknad om tilskudd

Søknad om kondemneringstilskudd sendes via Fiskeridirektoratets regionkontorer til SND sine distriktskontorer. Med søknaden skal følge:

1. Dokumentasjon av driftstid og fangstinntekt ved utskrift av sluttseiddedata fra salgslag, jf. § 3–3.
2. Bekreftet kopi av fartøyets målebrev, panteattest.
3. Fartøyets regnskap for driftsåret 2000 og 2001 inkludert spesifiserte statusopplysninger pr. 31. desember 2001, og oversikt over fartøyets pantegjeld og løsgjeld stiftet før 1. januar 2002.
4. Erklæring fra søker om at han er innforstått med at fartøyets konsesjoner og/eller deltakeradgang i fiske faller bort når tilskudd etter denne ordning aksepteres, samt en oversikt over hvilke konsesjoner/deltakeradgang det gjelder.
5. Oversikt over hvilke konsesjoner søker har på fartøyet og/eller hvilke fiskerier vedkommende har deltakeradgang for med fartøyet.

§ 3–8. *Krav til dokumentasjon*

Før utbetaling av kondemneringstilskuddet finner sted, må søker legge fram:

1. Erklæring fra lensmann/politi eller havnemyndighet/havnefogd om at skroget er tilintetgjort. Eventuell tillatelse fra Fiskeridirektøren i forbindelse med søknad om unntak fra destruksjonskravet. Ved bevaring må eventuell avtale være tinglyst i Skipsregisteret i henhold til § 3–6.
2. Stadfesting fra merkelovens tilsynsman om at fartøyet er utmeldt av registeret over merkepliktige fiskefartøyer.
3. Fartøyets ervervstillatelse og konsesjonsdokumenter for den som har spesiell tillatelse skal sendes til SND for videre sendelse til Fiskeridirektoratet, jf. lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven).

§ 4–1. *Fastsettelse og utbetaling av tilskudd*

SND gis fullmakt til å treffe vedtak i det enkelte tilfelle om tilskudd skal gis og fastsetter tilskuddets størrelse og står for utbetalingen. Fondet kan sette nærmere vilkår for tildeling og utbetaling av tilskuddet. Tilskudd som nyttes i strid med fastsatte vilkår, kan kreves tilbakebetalt. Vedtaket kan ikke påklages, jf. § 6 første ledd i lov av 3. juli 1992 nr. 97 om Statens nærings- og distriktsutviklingsfond.

Eier av fartøy som gis kondemneringstilskudd har adgang til å fjerne utstyr og motor fra fartøyet når tilskudd er innvilget.

I den utstrekning kondemneringstilskudd skal dekke pantegjeld på fartøyet, foretas utbetalingen direkte til pantekreditor.

§ 5–1. *Kontroll*

Tilskuddet utbetales under forbehold om korrigerende etter at det er foretatt kontroll av Fiskeridirektoratet eller Fiskeridepartementet.

Den som søker om tilskudd anses samtidig å ha gitt instansene nevnt i første ledd nødvendige fullmakter til å kontrollere de gitte opplysninger.

Uriktige og feilaktige opplysninger kan medføre straffansvar og føre til at rett til å motta tilskudd tapes og at utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt. Brudd på fastsatte vilkår vil medføre krav om tilbakebetaling av tilskuddet.

§ 6–1. *Endringer*

Fiskeridepartementet kan foreta endringer av forskriften. Slike endringer vil likevel ikke få virkning for avgitt tilsagn om tilskudd. Eventuelle spørsmål angående forskriften kan rettes til SND.

§ 6–2. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

22. mai Nr. 473 2002

Forskrift om endring i forskrift om avvikling av pensjonstrygden for skogsarbeidere.

Fastsatt av Sosialdepartementet 22. mai 2002 med hjemmel i lov av 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere § 10a annet ledd. Kunngjort 24. mai 2002.

I

I forskrift av 26. juni 1996 nr. 675 om avvikling av pensjonstrygden for skogsarbeidere gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

§ 3. *Utbetaling*

Når løpende pensjon, engangsutbetaling og tilbakebetaling av medlemspremie er beregnet av Elverum trygdekontor, skal utbetalingen foretas av det lokale trygdekontor.

II

Endringen trer i kraft straks.

25. april Nr. 474 2002**Forskrift om endring i forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet med hjemmel i sjøloven av 24. juni 1994 nr. 39 § 506, jf. Kronprinsreg.res. av 5. mai 1967, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XXXII nr. 1 og vedlegg XIII nr. 56d (direktiv 96/98/EF). Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 1. desember 1975 nr. 5 om forebygging av sammenstøt på sjøen gjøres følgende endring:

Ny del D i kapittel II skal lyde:

Del D – Særskilte regler for undervannsbåter, sjøfly og orlogsfartøy mv.

Regel 53a.

Undervannsbåter som er helt neddykket eller som bare viser sine periskoper, skal i norsk farvann betrakte seg som vikepliktige for alle overflatefartøyer og sjøfly på vannet.

Overflatefartøyer skal imidlertid holde skarp utkikk og vises forsiktighet.

Undervannsbåter som er helt eller delvis oppdykket, skal betraktes som maskindrevne fartøyer og følge bestemmelsene for maskindrevne fartøyer i denne forskrift.

Når undervannsbåter neddykket manøvrerer sammen med overflatefartøyer, fører disse som varselsignal det signal som til enhver tid er anført i Den Internasjonale Signalebok for denne situasjon.

Regel 53b.

Undervannsbåter på overflaten vil foruten de foreskrevne posisjonslanterner, føre en roterende lanterne som et oppmerksomhetssignal for å tilkjennegi overfor møtende trafikk at undervannsbåter er langt større enn den innbyrdes lanterneavstand skulle tilsi.

Denne lanterne skal være anbrakt 2 meter loddrett over topplanteren og vise et gult (amber) blinklys horisonten rundt med ca. 90 blink pr. minutt. Lyset fra denne lanterne skal være synlig på minst 5 n. mils avstand.

Regel 53c.

Norske orlogsfartøyer og andre militære fartøyer er fritatt fra å føre den lanterne med hvitt lys som er nevnt i regel 23 bokstav a punkt ii, når de på grunn av sin særegne konstruksjon, eller sitt særlige formål derved ville bli hindret i sine militære funksjoner.

Regel 53d.

Norske fartøyer i Det sjømilitære fiskerioppsyn vil foruten de foreskrevne posisjonslanterner, under utførelse av bruksvaktjeneste føre en blå lanterne som kjennetegn. Denne lanterne skal være anbrakt på høyeste mastetopp og laget slik at den viser et ubrutt, blått lys horisonten rundt. Lyset fra denne lanterne skal være synlig på minst 2 n. mils avstand.

II

Endringen trer i kraft 1. juli 2002.

14. mai Nr. 475 2002**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd fra Norsk kassettagiftsfond.**

Fastsatt av Kultur- og kirke departementet med hjemmel i Stortingets budsjettvedtak for 2001 og kgl.res. av 21. desember 2001 nr. 1510. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 19. januar 1999 nr. 137 om tilskudd fra Norsk kassettagiftsfond gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde

Overskriften til § 1 skal lyde:

§ 1. Formålet med tilskudd fra Fond for lyd og bilde (FLB) og økonomisk ramme

I følgende bestemmelser skal forkortelsen NKAF endres til forkortelsen FLB:

1. § 4 annet ledd,
2. § 6 tredje ledd,
3. § 8 første og annet ledd,
4. § 9 første ledd bokstav k,
5. § 12 tredje ledd,
6. § 13 overskriften og første ledd.

I følgende bestemmelser skal betegnelsen Kulturdepartementet endres til Kultur- og kirke departementet:

1. § 8 første ledd,
2. § 9 første ledd bokstav k,
3. § 12 tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. mai Nr. 476 2002

Vedtak om endring i regler om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop.

Fastsatt av Kultur- og kirke departementet 14. mai 2002 med hjemmel i kgl.res. av 6. juni 1997 nr. 1540. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I regler av 6. juni 1997 nr. 1054 om nominasjon m.v. ved utnevning av biskop gjøres følgende endring:

§ 3 annet ledd bokstav e skal lyde:

- e) vigslende kateketer, diakoner og kantorer i offentlig kirkelig stilling i vedkommende bispedømme.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. mai Nr. 477 2002

Forskrift om endring i forskrift om overgangsregler i forbindelse med nye bestemmelser i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kapittel 11 – ytelser under yrkesrettet attføring.

Fastsatt av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 23. mai 2002 med hjemmel i lov av 30. juni 2000 nr. 57 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og i enkelte andre lover pkt. V. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 11. september 2001 nr. 1078 om overgangsregler i forbindelse med nye bestemmelser i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kapittel 11 – ytelser under yrkesrettet attføring gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Retten til stønad til dekning av husholdsutgifter etter forskrift av 30. september 1993 nr. 916 om attføringsstønad § 2–8, kan medlemmet beholde ut attføringsperioden.

§ 5 skal lyde:

Medlemmer som faller inn under denne forskriften kan fra og med 1. januar 2002 og ut attføringsperioden arbeide i inntil fire timer pr. uke før ytelsen blir gradert etter folketrygdloven § 11–13 med tilhørende forskrift.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. mai Nr. 478 2002

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 24. mai 2002 med hjemmel i lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–14 tredje ledd. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 5–13–3 første ledd første punktum skal lyde:

Når ikke annet følger av bestemmelsene i § 5–13 i denne forskrift, skal fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fastsettes på grunnlag av en årlig privat kjørelengde på 13.000 km med tillegg av faktisk arbeidsreise, multiplisert med kilometersatser fastsatt i medhold av § 5–13–4.

§ 5–13–8 annet ledd skal lyde:

Brukshindringer pga. forhold ved bilen, herunder verkstedopphold, skal ikke redusere fordelsbeskatningen på

grunnlag av årlig privat kjørelengde på 13.000 km.

§ 5–13–9 første ledd første punktum skal lyde:

Disponerer skattyter flere biler privat samtidig, gjelder i utgangspunktet den standardiserte kjørelengde på 13.000 km for hver bil, forutsatt at bilene faktisk brukes privat.

§ 5–13–9 annet ledd første punktum skal lyde:

Skiftes den bil som brukes privat i løpet av året med en bil i en annen prisklasse, skal den standardiserte kilometerlengde fordeles mellom bilene etter hele kalendermåned, dvs. 1.083 km pr. måned.

Ny § 5–14–12 skal lyde:

§ 5–14–12. Beregning av skatt på opsjoner i arbeidsforhold

(1) Skatt på fordel ved opsjon i arbeidsforhold kan ved ligningen for innløsnings- eller salgsåret kreves beregnet til det beløp som skatten ville ha utgjort dersom opsjonsfordelen var blitt tidfestet med et like stort beløp i hvert av inntektsårene fra og med ervervsåret til og med innløsnings- eller salgsåret. Dette gjelder likevel bare når skatten blir lavere ved slik beregning enn ved ordinær skatteberegning for innløsnings- eller salgsåret.

(2) Krav om beregning etter første ledd må settes fram av skattyteren innen selvangivelsesfristen.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2002.

25. mai Nr. 479 2002

Forskrift om endring i forskrift om legemiddelforsyningen m.v. i den kommunale helsetjeneste.

Fastsatt av Helsedepartementet 25. mai 2002 med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 15 tredje ledd. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 18. november 1987 nr. 1153 om legemiddelforsyningen m.v. i den kommunale helsetjeneste gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 2 oppheves.

§ 3 nåværende nr. 3, 4 og 5 blir nr. 2, 3 og 4.

Merknaden til § 3 skal lyde:

Merknad til § 3. Innkjøp

Aldershjem kan på lik linje med sykehjem motta leveranser av legemidler fra apotek eller grossist.

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

27. mai Nr. 480 2002

Forskrift om endring i forskrift om årsavgift for motorvogn.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets vedtak om årsavgift. Kunngjort 28. mai 2002.

I

I forskrift av 4. juli 1986 nr. 1433 om årsavgift for motorvogn gjøres følgende endring:

§ 4 fjerde ledd oppheves.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2003.

23. mai Nr. 489 2002**Forskrift om endring i forskrift om særlige betingelser for import av fiken, hasselnøtter, pistasjnøtter og visse produkter avledet av disse med opprinnelse i eller sendt fra Tyrkia.**

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 23. mai 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd jf. § 4 åttende ledd, jf. kgl.res 29. april 1988 nr. 312, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII (vedtak 2002/80/EF og vedtak 2002/233/EF). Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 20. februar 2002 nr. 177 om særlige betingelser for import av fiken, hasselnøtter, pistasjnøtter og visse produkter avledet av disse med opprinnelse i eller sendt fra Tyrkia gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Denne forskriften gjelder ved import og frambud av

- fiken og tørket fiken omfattet av tollkode 0804 20 10 eller 0804 20 90
- hasselnøtter (*Corylus sp.*) med eller uten skall, omfattet av tollkode 0802 21 00 eller 0802 22 00
- pistasjnøtter omfattet av tollkode 0802 50 00
- blandinger av nøtter og tørket frukt omfattet av tollkode 0813 50 10 med innhold av fiken, hasselnøtter eller pistasjnøtter
- hasselnøtter, fiken og pistasjnøtter, tilberedte eller konserverte, omfattet av tollkode 2008 19 00

med opprinnelse i eller avsendt fra Tyrkia.

Ny § 3a skal lyde:

§ 3a. Unntak fra importforbudet

Forsendelser av varepartier omfattet av § 1 som ikke er fulgt av en rapport om resultatene av offisielle prøver og analyser og/eller av et helsesertifikat, og som har forlatt Tyrkia innen 11. mars 2002 kan importeres uavhengig av § 2 andre og tredje ledd. Import tillates på vilkår av at den ervervsdrivende/importøren kan dokumentere ved prøveuttak og analyser gjennomført i overensstemmelse med forskrift av 12. august 1996 nr. 804 om maksimumsgrenser for innhold av aflatoksin i næringsmidler, at forsendelsene overholder kravene til grenseverdier for aflatoksin B1 og totalt aflatoksinnivå i forskrift av 12. august 1996 nr. 804 om maksimumsgrenser for innhold av aflatoksin i næringsmidler.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. mai Nr. 490 2002**Forskrift om endring i forskrift om særlige betingelser for import av peanøtter og visse avledete produkter med opprinnelse i eller avsendt fra Kina.**

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 23. mai 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 6 første ledd jf. § 4 åttende ledd, jf. kgl.res. av 29. april 1988 nr. 312, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII (vedtak 2002/79/EF og vedtak 2002/233/EF). Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 20. februar 2002 nr. 178 om særlige betingelser for import av peanøtter og visse avledete produkter med opprinnelse i eller sendt fra Kina gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Denne forskriften gjelder for import og frambud av

- peanøtter omfattet av tollkode 1202 10 90 eller 1202 20 90
- røstede peanøtter omfattet av tollkode 2008 11 91

med opprinnelse i eller sendt fra Kina.

Ny § 3a skal lyde:

§ 3a. Unntak fra importforbudet

Forsendelser av varepartier omfattet av § 1 som ikke er fulgt av en rapport om resultatene av offisielle prøver og analyser eller av et helsesertifikat, og som har forlatt Kina innen 11. mars 2002 kan importeres uavhengig av § 2 andre og tredje ledd. Import tillates på vilkår av at den ervervsdrivende/importøren kan dokumentere ved prøveuttak og analyser gjennomført i overensstemmelse med forskrift av 12. august 1996 nr. 804 om maksimumsgrenser for innhold av aflatoksin i næringsmidler, at forsendelsene overholder kravene til grenseverdier for aflatoksin B1 og totalt aflatoksinnivå i forskrift av 12. august 1996 nr. 804 om maksimumsgrenser for innhold av aflatoksin i næringsmidler.

II

Endringene trer i kraft straks.

29. mai Nr. 491 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til hjelpemidler mv. til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav a og § 10–7 andre ledd. Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 318 om stønad til hjelpemidler mv. til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen gjøres følgende endring:

§ 9 skal lyde:

Retten til ytelser etter denne forskriften faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet til annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10–17 med tilhørende forskrifter.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mai Nr. 492 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav h. Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 25. mars 1997 nr. 265 om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel gjøres følgende endring:

§ 20 skal lyde:

Stønad etter denne forskriften gis ikke dersom utgiftene dekkes etter annen lovgivning, se folketrygdloven § 10–17.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mai Nr. 493 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav e. Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 319 om stønad til lese- og sekretærhjelp for blinde og svaksynte gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

Retten til ytelser etter denne forskriften faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet til annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10–17 med tilhørende forskrifter.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mai Nr. 494 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav g. Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 321 om stønad til tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

Retten til ytelser etter denne forskriften faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet til annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10–17 med tilhørende forskrifter.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mai Nr. 495 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjettede og § 25–15 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav f. Kunngjort 31. mai 2002.

I

I forskrift av 15. april 1997 nr. 320 om stønad til tolkehjelp for hørselshemmede gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

Retten til ytelser etter denne forskriften faller bort i den utstrekning ytelsene kommer inn under ansvarsområdet til annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 10–17 med tilhørende forskrifter.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. mai Nr. 496 2002**Forskrift om endring i forskrift om justering.**

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt § 50. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 24. august 1999 nr. 964 om justering gjøres følgende endringer:

§ 4 oppheves.

§ 10 første ledd fjerde punktum oppheves.

§ 10 første ledd femte punktum blir nytt fjerde punktum og skal lyde:

Når Justervesenet fatter vedtak som opphever typegodkjenninger eller innskrenker redskapers justerbarhet eller bruksområde, skal Justervesenet rykke inn varsel i Norsk lysningsblad senest ett år før de trer i kraft.

§ 21 nr. 15 skal lyde:

15. Fjærvekter inntil 20 kilo dersom de bærer angivelsen «Ulovlig ved kjøp og salg» på et iøynefallende sted.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2002.

27. mai Nr. 497 2002**Forskrift om endring i forskrift om tvangsmidler etter kapittel IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. kapittel IV. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 12. juli 1989 nr. 551 om tvangsmidler etter kapittel IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. gjøres følgende endringer:

§ 3 bokstav a fjerde ledd skal lyde:

For pålegg mot overskridelse av fisketetthet, jf. drifts- og sykdomsforskriften § 19 første ledd, fastsettes tvangsmulkten pr. dag til kr 1.000 pr. kg ulovlig tetthet.

§ 8 skal lyde:

Den myndighet som departementet har etter oppdrettslovens § 21 til å gjøre enkeltvedtak om å gi pålegg om tiltak, og etter oppdrettslovens § 24 til å gjøre enkeltvedtak om å trekke tilbake eller nekte tillatelse til oppdrett, delegeres til Fiskeridirektoratet eller den som Fiskeridirektoratet gir myndighet.

II

Endringene trer i kraft straks.

27. mai Nr. 498 2002

Forskrift om endring i forskrift om oppdrett av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret i saltvann.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 13. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 11. juli 1990 nr. 548 om oppdrett av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret i saltvann gjøres følgende endring:

§ 3 nr. 3 annet ledd skal lyde:

Ved behandling av søknad fra søkere som nevnt i § 5 annet ledd skal søker betale gebyr til statskassen på kr 12.000, jf. forskrift om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet av 21. desember 2001 nr. 1597.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. mai Nr. 499 2002

Forskrift om endring i forskrift om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settefiskforskriften).

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. mai 2002 i med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 13 jf. § 25. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 20. desember 2000 nr. 1397 om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settefiskforskriften) gjøres følgende endring:

§ 38 skal lyde:

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er straffbart, jf. § 25 i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v., § 30 i lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr og § 31 i lov om dyrevern.

Ved overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift, kan det fastsettes tvangsmulkt til staten, jf. § 22 i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. og forskrift om tvangsmidler etter kapittel IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. og § 29 i lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. mai Nr. 500 2002

Forskrift om endring i forskrift om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften).

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 13, jf. § 1. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 29 skal lyde:

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er straffbart, jf. § 25 i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

og § 30 i lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr.

Ved overtredelser av bestemmelser gitt i denne forskrift, kan det fastsettes tvangsmulkt til staten, jf. § 22 i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. og jf. forskrift om tvangsmidler etter kap. IV i lov om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. og § 29 i lov om tiltak mot sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr.

§ 30 fjerde ledd skal lyde:

Tillatelse til å drive på bestemt lokalitet kan også trekkes tilbake ved vesentlige brudd på reglene om typegodkjenning og/eller dersom gjenbruk etter brakkelegging som nevnt i § 20 anses uaktuelt som følge av miljøforholdene på lokaliteten.

II

Endringene trer i kraft straks.

27. mai Nr. 501 2002

Forskrift om endring i forskrift om produksjonsregulerende tiltak for oppdrett av laks og ørret.

Fastsatt av Fiskeridepartementet 27. mai 2002 med hjemmel i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v. § 13 jf. § 1. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 29. februar 1996 nr. 223 om produksjonsregulerende tiltak for oppdrett av laks og ørret gjøres følgende endringer:

§ 9 og § 10 skal lyde:

§ 9. Tilbaketrekking av tillatelse

Overtredelse av bestemmelsene gitt i forskriften kan føre til tilbaketrekking av tillatelse gitt i medhold av oppdrettslovens § 3, jf. oppdrettslovens § 24.

§ 10. Straff

Overtredelse av bestemmelsene gitt i forskriften kan føre til straffeansvar i form av bøter, jf. oppdrettslovens § 25.

II

Endringene trer i kraft straks.

29. mai Nr. 502 2002

Forskrift om endring i forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i rekestrål.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. mai 2002 med hjemmel i forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1103 om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfiske etter reker og sjøkreps § 3. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 14. september 2000 nr. 968 om utforming og innmontering av sorteringsrist i rekestrål gjøres følgende endring:

§ 15 annet ledd oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. mai Nr. 503 2002

Forskrift om endring i forskrift om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. mai 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1, § 2 og § 4, lov av 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og forskrift av 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13 og delegeringsvedtak av 18. januar 2002 nr. 36. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 10. oktober 1989 nr. 1103 om maskevidde, bifangst og minstemål m.v. i trålfisket etter reker og sjøkreps gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav b annet ledd skal lyde:

Ved fiske etter sjøkreps med maskevidde på 70 mm og opp til 120 mm skal det benyttes kvadratmasker i fiskeposen. Fartøy kan alternativt til å benytte kvadratmasker i fiskeposen benytte diamantmasker på minst 80 mm maskevidde under forutsetning av at det benyttes et kvadratmaskepanel med minste maskevidde på 80 mm, og et toppanel av diamantmasker på minst 140 mm i overensstemmelse med EU-lovgivning.

§ 3 første ledd skal lyde:

I Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, i fiskerisonen ved Jan Mayen skal det ved bruk av rekestrål som nevnt i § 2 være innmontert sorteringsrist.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. mai Nr. 504 2002

Forskrift om endring i forskrift om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 30. mai 2001 med hjemmel i delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227, delegeringsvedtak av 12. september 1997 nr. 1549 og delegeringsvedtak av 5. september 1997 nr. 1548, samt lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, lov av 10. januar 1997 nr. 9 om kjøttproduksjon § 1, § 20 og § 22 og lov av 28. mai 1959 nr. 12 om kvalitetskontroll med fisk og fiskevarer o.a. § 2 og § 5, jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EØF) nr. 2377/90 endret ved forordning (EØF) nr. 675/92, forordning (EØF) nr. 762/92, forordning (EØF) nr. 3093/92, forordning (EØF) nr. 895/93, forordning (EØF) nr. 2901/93, forordning (EØF) nr. 3425/93, forordning (EØF) nr. 3426/93, forordning (EF) nr. 955/94, forordning (EF) nr. 1430/94, forordning (EF) nr. 2701/94, forordning (EF) nr. 2703/94, forordning (EF) nr. 3059/94, forordning (EF) nr. 1102/95, forordning (EF) nr. 1441/95, forordning (EF) nr. 1442/95, forordning (EF) nr. 1798/95, forordning (EF) nr. 2796/95, forordning (EF) nr. 2804/95, forordning (EF) nr. 281/96, forordning (EF) nr. 282/96, forordning (EF) nr. 1140/96, forordning (EF) nr. 1147/96, forordning (EF) nr. 1311/96, forordning (EF) nr. 1312/96, forordning (EF) nr. 1433/96, forordning (EF) nr. 1742/96, forordning (EF) nr. 1798/96, forordning 2010/96/EF, forordning (EF) nr. 2017/96/EF, forordning (EF) nr. 2034/96/EF, forordning (EF) nr. 17/97/EF, forordning (EF) nr. 211/97/EF, forordning (EF) nr. 270/97/EF, forordning (EF) nr. 434/97/EF, forordning (EF) nr. 716/97, forordning (EF) nr. 748/97, forordning (EF) nr. 749/97, forordning (EF) nr. 1836/97, forordning (EF) nr. 1837/97, forordning (EF) nr. 1838/97, forordning (EF) nr. 1850/97, forordning (EF) nr. 121/98, forordning (EF) nr. 426/98, forordning (EF) nr. 613/98, forordning (EF) nr. 1000/98, forordning (EF) nr. 1076/98, forordning (EF) nr. 1191/98, forordning (EF) nr. 1568/98, forordning (EF) nr. 1569/98, forordning (EF) nr. 1570/98, forordning (EF) nr. 1916/98, forordning (EF) nr. 1917/98, forordning (EF) nr. 1958/98, forordning (EF) nr. 2560/98, forordning (EF) nr. 2686/98, forordning (EF) nr. 2692/98, forordning (EF) nr. 2728/98, forordning (EF) nr. 508/1999, forordning (EF) nr. 804/1999, forordning (EF) nr. 953/1999, forordning (EF) nr. 954/1999, forordning (EF) nr. 997/1999, forordning (EF) nr. 998/1999, forordning (EF) nr. 1308/1999, forordning (EF) nr. 1942/1999, forordning (EF) nr. 1943/1999, forordning (EF) nr. 1931/1999, forordning (EF) nr. 2385/1999, forordning (EF) nr. 2393/1999, forordning (EF) nr. 2593/1999, forordning (EF) nr. 2728/1999, forordning (EF) nr. 2757/1999, forordning (EF) nr. 2758/1999, forordning (EF) nr. 1286/2000, forordning (EF) nr. 1295/2000, forordning (EF) nr. 1960/2000, forordning (EF) nr. 2338/2000, forordning (EF) nr. 2391/2000, forordning (EF) nr. 2535/2000, forordning (EF) nr. 2908/2000, forordning (EF) nr. 807/2001, forordning (EF) nr. 749/2001, (EF) nr. 750/2001, (EF) nr. 1274/2001, (EF) nr. 1322/2001, (EF) nr. 1478/2001, (EF) nr. 1553/2001, (EF) nr. 1680/2001, forordning (EF) nr. 1815/2001, forordning (EF) nr. 1879/2001 og forordning (EF) nr. 2162/2001). Kunnngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 10. oktober 1996 nr. 997 om maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes: forordning (EF) nr. 1815/2001, forordning (EF) nr. 1879/2001 og forordning (EF) nr. 2162/2001.

§ 2 skal lyde:

EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om en fremgangsmåte i Fellesskapet for fastsettelse av maksimumsgrenser for restmengder av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger:

- Forordning (EØF) nr. 675/92
- Forordning (EØF) nr. 762/92
- Forordning (EØF) nr. 3093/92
- Forordning (EØF) nr. 895/93
- Forordning (EØF) nr. 2901/93
- Forordning (EØF) nr. 3425/93
- Forordning (EØF) nr. 3426/93
- Forordning (EF) nr. 955/94
- Forordning (EF) nr. 1430/94
- Forordning (EF) nr. 2701/94
- Forordning (EF) nr. 2703/94
- Forordning (EF) nr. 3059/94
- Forordning (EF) nr. 1102/95
- Forordning (EF) nr. 1441/95
- Forordning (EF) nr. 1442/95

Forordning (EF) nr. 1798/95
Forordning (EF) nr. 2796/95
Forordning (EF) nr. 2804/95
Forordning (EF) nr. 281/96
Forordning (EF) nr. 282/96
Forordning (EF) nr. 1140/96
Forordning (EF) nr. 1147/96
Forordning (EF) nr. 1311/96
Forordning (EF) nr. 1312/96
Forordning (EF) nr. 1433/96
Forordning (EF) nr. 1742/96
Forordning (EF) nr. 1798/96
Forordning (EF) nr. 2010/96
Forordning (EF) nr. 2017/96
Forordning (EF) nr. 2034/96
Forordning (EF) nr. 17/97
Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98
Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98
Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 953/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000

Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001
Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001

gjelder som forskrift, med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. mai Nr. 505 2002

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr.

Fastsatt av Helsedepartementet 30. mai 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 fjerde ledd og § 5–20 annet ledd. Kunngjort 4. juni 2002.

I

I forskrift av 18. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

Ny § 12 skal lyde:

§ 12. Rikstrygdeverket kan gi nærmere bestemmelser om den praktiske gjennomføringen av denne forskriften, herunder bestemmelser om direkte oppgjør med tjenesteytere.

Nåværende § 12 blir ny § 13.

II

Endringene trer i kraft 1. juni 2002.

31. mai Nr. 506 2002

Forskrift om prøveordning med påtalekompetanse for lensmenn til å overføre saker til konfliktråd.

Fastsatt ved kgl.res. 31. mai 2002 med hjemmel i lov av 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 67 fjerde ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 4. juni 2002.

§ 1. Prøveordningen gjelder for følgende lensmannsdistrikter:

Vestfinnmark politidistrikt:

- Lensmannen i Nordkapp

Troms politidistrikt:

- Lensmannen i Lenvik

Midtre Hålogaland politidistrikt:

- Lensmannen i Hadsel
- Lensmannen i Ballangen

Salten politidistrikt:

- Lensmannen i Fauske

Helgeland politidistrikt:

- Lensmannen i Sømna
- Lensmannen i Brønnøy og Vevelstad

- Lensmannen i Vega
- Lensmannen i Grane og Hattfjelldal
- Lensmannen i Hemnes
- Lensmannen i Alstahaug og Leirfjord

Nord-Trøndelag politidistrikt:

- Lensmannen i Bindal
- Lensmannen i Vikna
- Lensmannen i Leka
- Lensmannen i Nærøy
- Lensmannen i Grong
- Lensmannen i Flatanger
- Lensmannen i Overhalla
- Lensmannen i Lierne
- Lensmannen i Bjørnør
- Lensmannen i Namdalseid
- Lensmannen i Snåsa
- Lensmannen i Verran
- Lensmannen i Leksvik og Mosvik
- Lensmannen i Frosta
- Lensmannen i Inderøy
- Lensmannen i Levanger
- Lensmannen i Verdal
- Lensmannen i Meråker
- Lensmannen i Stjørdal
- Lensmannen i Steinkjer
- Lensmannen i Namsos

Sør-Trøndelag politidistrikt:

- Lensmannen i Ørland
- Lensmannen i Orkdal
- Lensmannen i Melhus
- Lensmannen i Malvik
- Lensmannen i Røros

Nordmøre og Romsdal politidistrikt:

- Lensmannen i Rauma

Sogn og Fjordane politidistrikt:

- Lensmannen i Sogndal

Hordaland politidistrikt:

- Lensmannen i Askøy
- Lensmannen i Lindås og Meland
- Lensmannen i Voss

Haugaland og Sunnhordland politidistrikt:

- Lensmannen i Karmøy
- Lensmannen i Stord

Rogaland politidistrikt:

- Lensmannen i Time
- Lensmannen i Strand og Forsand

Agder politidistrikt:

- Lensmannen i Kvinesdal
- Lensmannen i Farsund
- Lensmannen i Søgne og Songdalen

Telemark politidistrikt:

- Lensmannen i Seljord

Vestfold politidistrikt:

- Lensmannen i Tjøme

Søndre Buskerud politidistrikt:

- Lensmannen i Sande
- Lensmannen i Svelvik
- Lensmannen i Hurum

Nordre Buskerud politidistrikt:

- Lensmannen i Hol
- Lensmannen i Gol og Hemsedal

Hedmark politidistrikt:

- Lensmannen i Tynset
- Lensmannen i Rendalen
- Lensmannen i Trysil
- Lensmannen i Eidskog
- Lensmannen i Moelv

Romerike politidistrikt:

- Lensmannen i Lørenskog

Østfold politidistrikt:

- Lensmannen i Rygge
- Lensmannen i Onsøy, Kråkerøy og Rolvsøy
- Lensmannen i Rakkestad
- Lensmannen i Marker og Rømskog
- Lensmannen i Aremark
- Lensmannen i Hvaler
- Lensmannen i Borge
- Lensmannen i Råde
- Lensmannen i Våler

Departementet gis fullmakt til å endre utvalget av distrikter.

Prøveordningen gjelder i 3 år fra iverksettelsen.

§ 2. Lensmannen kan treffe beslutning etter straffeprosessloven § 67 fjerde ledd annet punktum om overføring til megling i konfliktråd i saker om overtredelse av straffeloven § 147, § 257, § 258, § 260, § 291, § 391 og § 391a, med mindre ikke annet er bestemt av høyere påtalemyndighet i den enkelte sak eller i direktiv fra riksadvokaten.

Lensmannens kompetanse etter første ledd er personlig og kan ikke delegeres.

§ 3. Lensmannen kan ikke beslutte overføring til konfliktråd i følgende tilfelle:

- a) dersom gjerningspersonen har andre uoppgjorte forhold
- b) dersom gjerningspersonen er tidligere straffet ved dom for forseelse eller forbrytelse eller forelegg for forbrytelse.

§ 4. Når lensmannen beslutter overføring av saken til konfliktrådet utferdiger han siktelse. Denne skal følge med når saken overføres til konfliktrådet.

Gjenpart av siktelsen og beslutningen om overføring til megling i konfliktråd, skal sendes politimesteren straks saken er overført. Når dokumentene i avsluttet sak returneres fra konfliktrådet, skal de videresendes politimesteren til gjennomsyn og kontroll.

Politimesteren kan utpeke en erfaren påtalejurist som er meddelt utvidet påtalekompetanse etter straffeprosessloven § 67 annet ledd annet punktum, til på sine vegne å forestå gjennomgangen og kontrollen som beskrevet i annet ledd.

§ 5. Med de begrensninger som følger av denne forskriften gjelder påtaleinstruksen § 18A–1, § 18A–2 og § 18A–4 tilsvarende for lensmennene. Beslutninger etter påtaleinstruksen § 18A–3 treffes av påtalemyndigheten i politiet. Riksadvokaten kan gi nærmere direktiver om saksbehandlingsrutiner mv.

Denne forskriften griper ikke inn i påtalemyndigheten i politiets kompetanse til å beslutte overføring til megling i konfliktråd.

§ 6. Forskriften trer i kraft fra den tid Justis- og politidepartementet bestemmer.

31. mai Nr. 507 2002**Ikrafttredelse av lov av 19. januar 2001 nr. 3 om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet og lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt.**

Fastsatt ved kgl.res. 31. mai 2002 med hjemmel i lov av 19. januar 2001 nr. 3 om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet og lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt del III. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 4. juni 2002.

Lov av 19. januar 2001 nr. 3 om endringer i lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet og lov 17. juli 1953 nr. 29

om verneplikt trer i kraft fra 1. juli 2002.

25. april Nr. 508 2002

Forskrift om produksjon, frambud og import mv. av gelatin.

Fastsatt av Helsedepartementet 25. april 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1, § 3 og § 4. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. I (direktiv 92/118/EØF vedlegg II kap. 4). Kunngjort 7. juni 2002.

Kapittel I. Formål, omfang og definisjoner

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre at gelatin til folkemat er helsemessig trygt.

§ 2. Omfang

Denne forskriften omfatter produksjon, lagring, transport, frambud og import mv. av gelatin til folkemat.

Forskriften omfatter ikke gelatin til medisinsk, kosmetisk eller teknisk bruk.

Forskriften omfatter ikke produksjon, lagring, transport og frambud mv. av gelatin til folkemat i detaljvirksomheter eller frittliggende lagervirksomheter og transport som ikke er knyttet til autorisert virksomhet.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften forstås ved

1. *gelatin*: naturlig, løselig protein, geldannende eller ikke geldannende, utvunnet ved delvis hydrolyse av kollagen produsert av bein, huder og skinn samt sener og ligamenter fra dyr, herunder fisk og fjørfe.
2. *huder og skinn*: alt hud- og underhudsvev.
3. *garving*: beredning av huder til lær ved hjelp av vegetabiliske garvingsmidler, kromsalter eller andre stoffer som aluminiumssalter, jernsalter, silisiumsalter, aldehyder og kinoner eller andre syntetiske garvingsmidler.
4. *kategori 1-land*: land eller region som er klassifisert som BSE-fri.
5. *kategori 2-land*: land eller region som er klassifisert som foreløpig BSE-fri.
6. *kategori 3-land*: land eller region som er klassifisert som å ha lav risiko for BSE.
7. *kategori 4-land*: land eller region som er klassifisert som å ha høy risiko for BSE.
8. *tredjeland*: land som verken er medlem i Den Europeiske Union eller som gjennom EØS-avtalen har inngått avtale med Den Europeiske Union om handel med gelatin.

Kapittel II. Krav til virksomheter

§ 4. Autorisasjon

Virksomhet som produserer og/eller pakker gelatin og er omfattet av denne forskriften, skal være autorisert av Statens næringsmiddeltilsyn og skal tildeles et virksomhetsnummer. Ved nyetableringer eller større endringer skal planene på forhånd være godkjent av Statens næringsmiddeltilsyn før arbeidet igangsettes.

For å bli autorisert må virksomheten oppfylle de krav som stilles i kapittel I – III og kapittel VI – XI i forskrift av 12. november 1997 nr. 1239 om næringsmiddelhygiene.

§ 5. Tiltak ved mangler, tilbaketrekking av autorisasjon mv.

Dersom tilsynsmyndigheten påviser en klar mangel i forhold til bestemmelser fastsatt i denne forskriften eller møter hindringer for en tilstrekkelig kontroll, skal den iverksette tiltak knyttet til bruken av utstyr og lokaler, og om nødvendig pålegge reduksjon av produksjonshastigheten eller midlertidig produksjonsstans. Dersom det er formålstjenlig, skal emballasje, pakninger, etiketter eller forseglinger med kontrollmerker båndlegges.

Dersom ikke tiltakene nevnt i første ledd er tilstrekkelige for å rette opp manglene, skal Statens næringsmiddeltilsyn suspendere eller midlertidig trekke tilbake autorisasjonen for den aktuelle delen av produksjonen.

Dersom virksomheten ikke retter påviste mangler innen den tidsfristen som er satt av tilsynsmyndigheten, skal Statens næringsmiddeltilsyn trekke autorisasjonen tilbake.

§ 6. Særskilte kontrolltiltak

Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for nødvendige tiltak for å sikre at alle trinn i produksjonen og pakkingen er i samsvar med kravene i denne forskriften. Med dette som formål skal den som er ansvarlig for virksomheten:

1. fastlegge de kritiske punktene i virksomheten på grunnlag av de prosessene som benyttes,
2. fastlegge metoder til overvåking av og kontroll med kritiske punkter i henhold til nr. 1,
3. utta prøver til analyse i et laboratorium som tilfredsstiller de kravene Statens næringsmiddeltilsyn stiller, for å kontrollere rengjørings- og desinfeksjonsmetodene, og for å sikre at produktene er i samsvar med bestemmelsene i denne forskriften,
4. holde en skriftlig eller på annen måte registrert opptegnelse av informasjonen som kreves i samsvar med nr. 1 – 3 med sikte på rapportering til tilsynsmyndigheten. Resultatene av de ulike kontrollene og prøvene skal oppbevares i minst to år, og

5. garantere for riktig bruk av kontrollmerkingen, særskilt for etiketter som har kontrollmerket, jf. § 19. Pakkerier skal ha et registreringssystem som sikrer at ompakkede produkter kan spores tilbake til opprinnelsesvirksomheten.

Kravene i nr. 1 og 2 fastsettes sammen med tilsynsmyndigheten.

§ 7. *Opplæring*

Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for opplæringsprogram som gjør personalet i stand til å overholde krav til produksjonshygiene tilpasset virksomhetens produksjonsstruktur. Dette kan unnlates dersom personalet ved eksamensbevis kan dokumentere tilstrekkelige kvalifikasjoner.

§ 8. *Særskilte krav til sporbarhet*

Virksomheten skal holde skriftlige eller på annen måte ordnede opptegnelser over kildene til alle inngående råvarer og over alle utgående produkter. Opptegnelsene skal oppbevares i minst to år.

Virksomheten skal ha et system som gjør det mulig å forbinde hvert produksjonsparti med inngående råvareforsendelse, produksjonsforhold og produksjonstidspunkt.

Kapittel III. Krav til råvarer og råvareleverandører

§ 9. *Tillatte råvarer*

Til produksjon av gelatin til folkemat kan bare følgende råvarer benyttes:

1. bein,
2. huder og skinn fra drøvtyggere som holdes som husdyr,
3. huder fra svin,
4. skinn fra fjørfe,
5. sener og ligamenter,
6. huder og skinn fra viltlevende vilt, og
7. skinn og bein fra fisk.

Råvarer nevnt i første ledd nr. 1 – 5 skal komme fra dyr som er slaktet i et slakteri og hvis slakteskrott er godkjent til folkemat etter ante og post mortem undersøkelse.

Råvarer nevnt i første ledd nr. 6 skal komme fra dyr som er felt og hvis slakteskrott er godkjent til folkemat etter undersøkelse som fastsatt i instruks av 15. april 1996 nr. 394 for viltkjøttkontroll.

Råvarer nevnt i første ledd nr. 1 – 6 skal komme fra slakterier, nedskjæringsvirksomheter, kjøttproduktvirksomheter, behandlingsanlegg for vilt, beinavfettingsvirksomheter, garverier, innsamlingssentre, detaljvirksomheter eller virksomheter i tilknytning til et salgssted hvor nedskjæring og lagring av kjøtt eller fjørfekjøtt utføres utelukkende med sikte på direkte levering til endelig forbruker.

Råvarer nevnt i første ledd nr. 7 skal komme fra virksomheter som produserer fiskeprodukter til folkemat som er godkjent eller registrert i henhold til kvalitetsforskrift av 14. juni 1996 nr. 667 for fisk og fiskevarer § 1–3.

§ 10. *Forbud mot visse råvarer*

Til produksjon av gelatin til folkemat er det forbudt å benytte bein fra drøvtyggere født, oppdrettet eller slaktet i kategori 4-land, samt huder og skinn som har gjennomgått garving.

§ 11. *Godkjenning av innsamlingssentre og garverier*

Innsamlingssentre og garverier som skal levere råvarer til gelatin til folkemat, skal være særskilt godkjent for dette formålet og skal være registrert av tilsynsmyndigheten.

Virksomhetene skal ha handelsdokumenter, jf. § 13, og/eller helsesertifikater, jf. § 12, som gjør at råvarenes opprinnelse kan spores. Disse skal framlegges for tilsynsmyndigheten.

Virksomhetene skal ha lagerrom med harde gulv og glatte vegger som er lette å rengjøre og desinfisere, og om nødvendig ha kjølomuligheter. Lagerrommene skal være tilstrekkelig vedlikeholdt og rengjort, slik at råvarene ikke forurenses.

Dersom virksomheten lagrer eller bearbeider råvarer som ikke oppfyller kravene til råvarer til gelatin til folkemat, må disse råvarene hele tiden ved mottak, lagring, produksjon og avsendelse være atskilt fra råvarer som oppfyller kravene til råvarer til gelatin til folkemat.

§ 12. *Import fra tredjeland*

Råvarer kan bare importeres fra land som er listeført i henholdsvis vedtak 79/542/EØF (storfe og svin), vedtak 94/85/EØF (fjørfe), vedtak 97/296/EF (fisk) eller vedtak 94/86/EF (vilt), avhengig av hvilken råvare det er snakk om.

Hver forsendelse av råvarer skal følges av et helsesertifikat som fastsatt i vedlegg III.

Råvarer som importeres fra tredjeland, skal gjennomgå veterinær grensekontroll.

§ 13. *Transport og handelsdokument*

Råvarer skal transporteres på hygienisk betryggende måte med egnede transportmidler.

Råvarer skal transporteres og lagres kjølt eller fryst med mindre de benyttes til produksjon av gelatin mindre enn 24 timer etter avsendelse.

Unntatt fra kravet i andre ledd er avfattede og tørkede bein eller brus, saltede, tørkede og kalkbehandlede huder og skinn samt huder og skinn som er behandlet med syre eller base, som kan transporteres og lagres ved

omgivelsestemperatur.

Under transporten og ved levering til innsamlingscentre, garverier eller virksomheter som produserer gelatin, skal råvarer følges av et handelsdokument som fastsatt i vedlegg I.

§ 14. Lagring

Rom for lagring av råvarer må være tilstrekkelig vedlikeholdt og rengjort, slik at råvarene ikke forurenes.

Kapittel IV. Produksjon

§ 15. Krav til produksjonsprosess

Gelatin til folkemat skal produseres ved en prosess som sikrer at:

1. alle bein av drøvtyggere som stammer fra dyr født, oppdrettet eller slaktet i kategori 3-land gjennomgår behandling som gjør at alt beinmaterialet finknuses og avfettes med varmt vann og behandles med fortynnet saltsyre (med minstekonsentrasjon på 4% og pH < 1,5) i minst to dager etterfulgt av en behandling med mettet kalkløsning (pH > 12,5) i minst 20 dager og sterilisering ved 138 – 140 °C i minst fire sekunder.
2. alle andre råvarer gjennomgår behandling med syre eller base fulgt av ett eller flere rensetrinn med etterfølgende justering av pH. Gelatinet skal utvinnes ved en eller flere påfølgende oppvarminger etterfulgt av en renseprosess ved filtrering og sterilisering.

Etter å ha gjennomgått en av prosessene nevnt i første ledd, kan gelatinet tørkes og eventuelt pulveriseres eller formes i plater.

Bruk av konserveringsmidler, unntatt svoveldioksid og hydrogenperoksid, er forbudt.

Med mindre kravene til gelatin som ikke er bestemt til folkemat er helt like kravene til gelatin til folkemat, kan produksjon og lagring ikke foregå i samme virksomhet.

Kapittel V. Krav til sluttprodukter

§ 16. Mikrobiologiske krav

Hvert produksjonsparti skal undersøkes for å sikre at det oppfyller følgende kriterier:

<i>Mikrobiologiske parametre</i>	<i>Grenseverdi</i>
Totalt antall aerobe bakterier	1.000 pr. gram
Koliforme bakterier ved 30 °C	ikke påvist i 1 gram
Koliforme bakterier ved 44,5 °C (<i>E. coli</i>)	ikke påvist i 10 gram
Anaerobe sulfittreducerende bakterier (ikke gass)	10 pr. gram
<i>Clostridium perfringens</i>	ikke påvist i 1 gram
<i>Staphylococcus aureus</i>	ikke påvist i 1 gram
<i>Salmonella</i>	ikke påvist i 25 gram

§ 17. Kjemiske og fysiske krav

Hvert produksjonsparti skal undersøkes for å sikre at det oppfyller følgende kriterier:

<i>Kjemiske eller fysiske parametre</i>	<i>Grenseverdi</i>
Arsen (As)	1 ppm
Bly (Pb)	5 ppm
Kadmium (Cd)	0,5 ppm
Kvikksølv (Hg)	0,15 ppm
Krom (Cr)	10 ppm
Kobber (Cu)	30 ppm
Sink (Zn)	50 ppm
Fuktighet (105 °C)	15%
Aske (550 °C)	2%
SO ₂ (Reith Williems)	50 ppm
H ₂ O ₂ (European Pharmacopia 1986 (V ₂ O ₂))	10 ppm

Kapittel VI. Pakking, merking og transport mv.

§ 18. Pakking, lagring og transport

Gelatin til folkemat skal innpakkes, emballeres, lagres og transporteres under hygienisk betryggende forhold.

Virksomheten skal ha et eget rom for lagring av innpakkingsmaterialer og emballasje. Innpakking og emballering skal foregå i et rom som er bestemt til formålet.

§ 19. Merking

Pakninger og emballasje skal være merket «Gelatin til folkemat».

Pakninger og emballasje skal ved avsendelse være merket med et kontrollmerke som skal plasseres på et lett

synlig sted.

For gelatin produsert eller pakket i Norge, skal pakninger og emballasje ha et kontrollmerke som inneholder følgende opplysninger angitt med store bokstaver: NORGE eller NO etterfulgt av virksomhetsnummer og forkortelsen EFTA.

For gelatin produsert eller pakket i EØS, unntatt Norge, skal pakninger og emballasje ha et kontrollmerke som inneholder avsenderlandets navn eller forkortelse angitt med store bokstaver (AT, B, DK, D, EL, E, F, FI, IRL, I, L, NL, P, SE eller UK) etterfulgt av virksomhetsnummer og en av følgende forkortelser: CE, EC, EF, EG, EK eller EY.

§ 20. *Handelsdokument ved transport*

Ved transport skal gelatin til folkemat følges av et handelsdokument som skal inneholde ordene «Gelatin til folkemat» og produksjonsdatoen.

Unntatt fra kravet i første ledd er transport til detaljvirksomheter i Norge.

Kapittel VII. Import fra tredjeland

§ 21. *Krav*

Gelatin kan kun importeres fra tredjeland dersom det:

1. kommer fra et tredjeland som er listeført i del XIII i vedlegget til vedtak 94/278/EF,
2. kommer fra en virksomhet som oppfyller kravene i kapittel II og er godkjent for eksport av gelatin til EØS, jf. liste utarbeidet av Statens næringsmiddeltilsyn,
3. er produsert av råvarer som oppfyller kravene i kapittel III,
4. er produsert i samsvar med kravene i kapittel IV, og
5. oppfyller kravene i kapittel V.

Pakninger og emballasje skal ha et identifikasjonsmerke som angir ISO-koden til opprinnelseslandet etterfulgt av virksomhetsnummer.

Hver forsendelse skal følges av et helsesertifikat som fastsatt i vedlegg II.

Gelatin som importeres fra tredjeland, skal gjennomgå veterinær grensekontroll.

Kapittel VIII. Administrative bestemmelser

§ 22. *Tilsyn og vedtak*

Statens næringsmiddeltilsyn fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften overholdes og fatter nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelsene i virksomheter som har regional, landsdekkende eller eksportrettet karakter og ved import av næringsmidler. Tilsyns- og vedtaksmyndighet som er tillagt Statens næringsmiddeltilsyn, kan delegeres til det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet.

Det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet fører tilsyn og fatter de nødvendige vedtak med øvrige virksomheter.

Statens næringsmiddeltilsyn er klageinstans for vedtak fattet av det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet etter delegert myndighet fra Statens næringsmiddeltilsyn.

Kommunestyret eller særskilt klagenemnd er klageinstans for øvrige vedtak fattet av det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet.

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak fattet av kommunestyret eller særskilt klagenemnd.

Helsedepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Statens næringsmiddeltilsyn.

§ 23. *Dispensasjon*

I særskilte tilfeller og forutsatt at det ikke vil stride mot internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan Statens næringsmiddeltilsyn dispensere fra denne forskriften.

§ 24. *Straff og tvangsmulkt*

Bestemmelsene om straff og tvangsmulkt i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. kommer til anvendelse ved overtredelse av denne forskriften.

§ 25. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift av 6. april 1995 nr. 353 om hygiene ved produksjon og frambud m.v. av kjøttprodukter og enkelte andre produkter av animalsk opprinnelse § 2 nr. 2 bokstav d.

Vedlegg I. Modell for handelsdokument

Handelsdokument for råvarer bestemt til produksjon av gelatin til folkemat

Handelsdokumentets nummer: .....

I. Identifikasjon av råvaren

Råvarens art: .....

Råvaren stammer fra følgende dyrearter: .....

Nettovekt: .....

Identifikasjonsmerke (palle eller beholder): .....

II. Råvarens opprinnelse¹*Slakteri*

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Nedskjæringsvirksomhet

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Kjøttproduktvirksomhet

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Virksomhet for andre produkter av animalsk opprinnelse

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Behandlingsanlegg for vilt

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Fiskeproduktvirksomhet

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Innsamlingscenter

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Garveri

Virksomhetens adresse: .....
 Virksomhetens registreringsnummer: .....

Detaljvirksomhet

Virksomhetens adresse: .....

Virksomhet i tilknytning til salgssted hvor nedskjæring og lagring av kjøtt eller fjørfekjøtt utføres utelukkende med sikte på direkte levering til endelig forbruker

Virksomhetens adresse: .....

II. Råvarens bestemmelsessted

Råvaren vil bli sendt til innsamlingscenter/garveri/gelatinvirksomhet¹

Navn: .....

Adresse: .....

IV. Erklæring

Jeg, undertegnende, erklærer at jeg har lest og forstått reglene i del II og III i kapittel 4 i vedlegg II til direktiv 92/118/EØF og at:¹

- huder og skinn fra drøvtyggere som holdes som husdyr, bein, svinehuder, fjørfeskinn og sener og ligamenter beskrevet ovenfor stammer fra dyr som er slaktet i et slakteri og hvis slakteskrott er godkjent til folkemat etter ante og post mortem undersøkelse og/eller
- huder og skinn fra villlevende vilt beskrevet ovenfor stammer fra dyr som er felt og hvis slakteskrott er godkjent til folkemat etter undersøkelse som fastsatt i artikkel 3 i direktiv 92/45/EØF og/eller
- skinn og bein fra fisk beskrevet ovenfor stammer fra virksomheter som produserer fiskeprodukter til folkemat og er godkjent eller registrert i samsvar med direktiv 91/493/EØF.

Utstedt i ..... den .....

.....

(Signatur til eier av virksomheten eller dennes representant)

¹ Stryk det som ikke passer.

Vedlegg II.

Helsesertifikat for gelatin til folkemat, bestemt til forsendelse til Det europeiske fellesskap

Notat til importøren:

Dette sertifikatet er kun til veterinære formål og må følge forsendelsen inntil den når grensekontrollstasjonen.

Helsesertifikatets referansenummer: .....

Bestemmelsesland: .....

Eksportland: .....

Ansvarlig ministerium: .....

Sertifiserende myndighet: .....

I. Identifikasjon av gelatin

Type produkt: .....

Produksjonsdato: .....

Pakningens art: .....

Antall pakninger: .....

Garantert lagringsperiode: .....

Nettovekt (kg): .....

II. Gelatinets opprinnelse

Adresse og registreringsnummer til autorisert og registrert produksjonsvirksomhet: .....

III. Gelatinets bestemmelsessted

Gelatinet vil bli sendt

fra: .....

(opplastingssted)

til: .....

(bestemmelsesland og -sted)

med følgende transportmiddel:¹ .....

Navn og adresse for avsender: .....

Navn og adresse for mottaker: .....

IV. Helseattestasjon

Jeg, undertegnende, erklærer at jeg er kjent med reglene i kapittel 4 i vedlegg II til direktiv 92/118/EØF og sertifiserer at gelatinet beskrevet ovenfor

- kommer fra virksomheter som oppfyller kravene fastsatt i del I av dette kapittel
- er produsert fra råvarer som oppfyller kravene i del II og III av dette kapittel
- er produsert i samsvar med vilkårene fastsatt i del IV av dette kapittel
- oppfyller kriteriene i del V og kravene i del VI(1) av dette kapittel.

Utstedt i ..... den .....

Stempelet til offentlig veterinær

.....

(Signatur til offentlig veterinær)

.....

(Navn med blokkbokstaver)

¹ Angi navn og registreringsnummer (jernbanevogner og biler), flightnummer (fly) eller navn (skip). Informasjonen skal oppdateres i tilfelle omlasting.

Vedlegg III.

Helsesertifikat for råvarer bestemt til produksjon av gelatin til folkemat, bestemt til forsendelse til Det europeiske fellesskap

Notat til importøren:

Dette sertifikatet er kun til veterinære formål og må følge forsendelsen inntil den når grensekontrollstasjonen.

Helsesertifikatets referansenummer: .....

Bestemmelsesland: .....

Eksportland: .....

Ansvarlig ministerium: .....

Sertifiserende myndighet: .....

I. Identifikasjon av råvaren

Type produkter: .....

Produksjonsdato: .....

Pakningstype: .....

Antall pakninger: .....

30. mai Nr. 510 2002**Forskrift om stopp i fisket etter tobis i EU-sonen i 2002.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. mai 2002 med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 7. juni 2002.

*I***§ 1. Stopp i fisket.**

Norsk fiske etter tobis i EU-sonen stoppes torsdag 30. mai 2002 klokken 15.00.

Siste frist for innmelding fra EU-sonen til Norges Sildesalgslag er 30. mai 2002 klokken 17.00.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

31. mai Nr. 511 2002**Forskrift om endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.**

Fastsatt av Helsedepartementet 31. mai 2002 med hjemmel i lov av 10. desember 1948 nr. 3 om veterinærer § 8, lov av 21. juni 1963 nr. 17 om drift av apotek m.v. § 32 og § 52, lov av 13. juni 1980 nr. 42 om leger § 18, lov av 13. juni 1980 nr. 43 om tannleger § 18 og lov av 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. § 2 og § 22. Kunngjort 7. juni 2002.

I

I forskrift av 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek gjøres følgende endring:

§ 2–5 annet ledd skal lyde:

Sykepleiere med helsesøsterutdanning og jordmødre, begge med autorisasjon eller lisens etter lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell, gis rett til å rekvirere prevensjonsmidler som er inntatt på særskilt liste fastsatt av Statens legemiddelverk. Rekvireringsretten gjelder kvinner i alderen 16 til 19 år som ledd i yrkesutøvelse i helsestasjon/skolehelsetjeneste i den kommunale helsetjenesten. Det kreves at helsesøster/jordmor har gjennomført særskilt etterutdanningskurs, og at den enkelte har Id-nummer som sykepleier med helsesøsterutdanning/jordmor i det offentlige Helsepersonellregisteret.

II

Endringen trer i kraft 1. juni 2002.

3. juni Nr. 512 2002**Forskrift om endring i forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer.**

Fastsatt av Sosialdepartementet 3. juni 2002 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd. Kunngjort 7. juni 2002.

I

I forskrift av 18. april 1997 nr. 337 om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Sosial- og helsedepartementet 18. april 1997 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd.

§ 2 andre ledd bokstav a skal lyde:

- a) 3 batterier til hvert høreapparat. Det ytes ikke stønad til senere anskaffelse av batterier. Dette gjelder også ved yrkesskade/yrkessykdom.

§ 3 nr. 2 bokstav b og ny bokstav c skal lyde:

- b) det er kommet en ny type høreapparat på markedet som kan avhjelpe hørselstapet på en vesentlig bedre måte, eller
- c) medlemmet på grunn av vesentlig endring i funksjonsevnen ikke lenger er i stand til å betjene høreapparatet.

§ 4 nr. 1 første ledd skal lyde:

Det er et vilkår for å få stønad til høreapparat og ørepropp at det foreligger rekvisisjon fra hørselssentral eller fra øre-, nese- og halslege som fyller de krav og vilkår som er nevnt i § 5. Legen må ha fullmakt fra det regionale helseforetaket til å rekvirere høreapparat og tinnitusmaskerer. Rekvisisjon gis på blankett fastsatt av Rikstrykdeverket.

§ 5 skal lyde:

Undersøkelse av den hørselshemmede og tilpasning av høreapparat skal utføres i samsvar med forsvarlig medisinsk faglig framgangsmåte.

Den som utfører eller har ansvaret for å undersøke den hørselshemmede, ta avtrykk av øregangen for framstilling av ørepropper og tilpasning av høreapparat, skal ha nødvendige kvalifikasjoner til å utføre undersøkelsen og gjennomføre behandlingen på en faglig forsvarlig måte.

§ 6 første ledd skal lyde:

Rikstrygdeverket skal inngå avtaler med importører/hovedleverandører om levering av og priser på høreapparater med tilbehør som trygden yter stønad til. Avtaler inngås for så mange apparattyper som er nødvendig for å dekke det antatte behovet til enhver tid.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. juni Nr. 513 2002

Forskrift om endring i forskrift om adgang for viderekomne studenter fra Norges veterinærhøgskole eller utenlandske universitet og høyskoler til å utføre kortvarig assistenttjeneste hos praktiserende veterinær eller i annet veterinæryrke.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 3. juni 2002 med hjemmel i lov av 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 5. Kunngjort 7. juni 2002.

I

I forskrift av 10. april 1985 nr. 838 om adgang for viderekomne studenter fra Norges veterinærhøgskole eller utenlandske universitet og høyskoler til å utføre kortvarig assistenttjeneste hos praktiserende veterinær eller i annet veterinæryrke gjøres følgende endringer:

I § 1 annet ledd, § 4 og § 5 første og annet ledd endres «Landbruksdepartementet» til «Statens dyrehelsetilsyn».

II

Endringene trer i kraft 4. juni 2002.

3. juni Nr. 514 2002

Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.

Fastsatt av Statens næringsmiddeltilsyn 3. juni 2002 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, kgl.res. av 29. april 1988 nr. 312 og delegeringsvedtak av 26. mars 1990 nr. 1227. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 38 (direktiv 2001/48/EF og direktiv 2001/57/EF), nr. 39 (direktiv 2001/57/EF), nr. 54 (direktiv 2001/48/EF og direktiv 2001/57/EF). Kunngjort 7. juni 2002.

I

I forskrift av 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes:

Direktiv 2001/48/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF og direktiv 90/642/EØF), og direktiv 2001/57/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF).

I vedlegg II tilføyes:

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 38, 39 og 54 med tilføyelse av direktiv 2001/48/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF og direktiv 90/642/EØF), direktiv 2001/57/EF (som endrer direktiv 86/362/EØF, direktiv 86/363/EØF og direktiv 90/642/EØF).

Vedleggene kan fås ved henvendelse til Statens næringsmiddeltilsyn, postboks 8187 Dep, 0034 Oslo og finnes på følgende nettside: <http://www.snt.no/rettsregler/forskrifter/plantevern/index.html>.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. juni Nr. 515 2002**Forskrift om bruk av derivater i forsikring.**

Fastsatt av Finansdepartementet 3. juni 2002 med hjemmel i lov av 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 7–4 annet ledd, jf. § 7–1 tredje ledd og § 1–1 annet ledd annet punktum og lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. § 4. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 7a (direktiv 92/49/EØF artikkel 6 nr. 1 bokstav b) og nr. 12a (direktiv 92/96/EØF artikkel 5 nr. 1 bokstav b). Kunngjort 7. juni 2002.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder forsikringsselskapers og pensjonskassers anvendelse av derivater.

Forskriften gjelder også når kapitalforvalteren er en annen enn forsikringsselskapet eller pensjonskassen.

Forskriften gjelder ikke livsforsikring med investeringsvalg som nevnt i forskrift av 18. september 1995 nr. 797 om inndeling i forsikringsklasser som grunnlag for konsesjonstildeling § 1 nr. III. Forskriften gjelder likevel forvaltning av eiendeler tilknyttet avkastningsgaranti i livsforsikring med investeringsvalg.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr

– «selskap»: forsikringsselskap eller pensjonskasse

– «derivat»: finansielt instrument etter lov av 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 1–2 annet ledd nr. 4–8.

§ 3. Styrets ansvar

Før et selskap anvender derivater i kapitalforvaltningen, må selskapets styre:

- sikre at det i styret og selskapets administrasjon foreligger tilstrekkelige kunnskaper om og erfaring med derivatenes virkemåte og risikoegenskaper,
- fastsette den overordnede strategi for anvendelsen av derivater, herunder tilsiktet risikoprofil, og
- fastsette risikorammer og sørge for at det foreligger et tilfredsstillende system for måling og rapportering av risiko.

§ 4. Anvendelse av derivater

Derivater kan bare anvendes som angitt i denne paragraf.

Derivater kan anvendes i den utstrekning de bidrar til å redusere selskapets risiko.

Verdien av derivatene og verdien av de deler av selskapets eiendeler eller forpliktelser som derivatene skal redusere risikoen på, skal ha vesentlig negativ samvariasjon.

Derivater kan anvendes i den utstrekning de gjør det mulig å forvalte selskapets eiendeler og forpliktelser mer effektivt uten at selskapets risiko økes merkbart.

§ 5. Udekkede posisjoner

Utstedelse av kjøpsopsjon og salg på termin kan bare finne sted når selskapet eier eller har tilgang til derivatets underliggende.

§ 6. Derivatets underliggende

Et selskap kan bare anvende derivater når derivatets underliggende er notert på børs eller når det på annen måte foreligger en betydelig handel med betryggende kursfastsettelse.

§ 7. Gjenkjøpsavtaler

Et selskap kan bare anvende avtaler om salg av et finansielt instrument i kombinasjon med terminkjøp av det samme finansielle instrument når eiendomsretten til det finansielle instrument overdras fullstendig mellom partene i avtalen.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

3. juni Nr. 516 2002**Forskrift om endring i forskrift om fôrvarer til fisk.**

Fastsatt av Fiskeridepartementet 3. juni 2002 med hjemmel i lov av 23. mars 1973 nr. 18 om tilsyn med fôrvarer § 3. Kunngjort 7. juni 2002.

I

I forskrift av 18. mars 1999 nr. 364 om fôrvarer til fisk gjøres følgende endringer:

§ 26 nytt første ledd skal lyde:

Det er forbudt å innføre fôrvarer som inneholder gener som koder for antibiotikaresistens, der disse genene er tilført ved genmodifisering og kan påvises i sluttproduktet.

§ 26 nåværende første ledd blir nytt annet ledd.

§ 26 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Alle utgifter som påløper i forbindelse med vedtak truffet i henhold til annet ledd, er Fiskeridirektoratet uvedkommende.

Det er foretatt en endring i vedlegg 2 B Forbudte fôrmidler. Vedlegget gjengis ikke her, men kan fås ved henvendelse til Fiskeridepartementet, Avdeling for havbruk, industri og eksport, Postboks 8118 Dep, 0032 Oslo, tlf. 22246461, faks 22249585.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2002.

7. juni Nr. 517 2002

Ikrafttredelse av lov av 7. juni 2002 nr. 18 om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v.

Fastsatt ved kgl.res. 7. juni 2002 med hjemmel i lov av 7. juni 2002 nr. 18 om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. del III. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 7. juni 2002.

Lov av 7. juni 2002 nr. 18 om endringer i lov 23. februar 1996 nr. 9 om tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner og i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. trer i kraft 1. juli 2002.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 4/2002 s. 440 (i forskrift av 21. mars 2002 nr. 358 om endring i forskrift av 17. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr).

I § 9 første ledd punkt 36 hadde bokstavene b og c falt ut, mens merknadene var ment å skulle oppheves. § 9 første ledd punkt 36 skal lyde:

<i>Sykdomsliste:</i>	<i>Legemiddelgrupper:</i>	<i>Merknader:</i>
36. Migrene og Clusterhodepine.	a) Midler til profylaktisk bruk. b) <i>Selektive serotoninagonister</i> c) <i>Andre anfallskuperende midler</i>	

Nr. 4/2002 s. 480 og 481 (i forskrift av 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall).

Vedlegg I punkt 3.4 skal lyde:

3.4 Dersom en miljørisikovurdering, jf. direktiv 80/68/EØF,² tilsier at det ikke er nødvendig å samle opp og behandle sigevannet, eller at deponiet ikke medfører noen mulig fare for jord, grunnvann og overflatevann, kan det lempes tilsvarende på kravene i nr. 2 bokstav c, 3.2 og 3.3 ovenfor.

Vedlegg III punkt 4 tredje ledd siste punktum skal lyde:

I den grad det er mulig, skal det etableres tiltaksgrenser for grunnvann som definerer når en betydelig skadevirkning på miljøet er oppstått og som utløser meldeplikt etter forskriftens § 14 og § 15.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2002-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2000	26	2419	Forskrift nr. 1135	2
2001	4	437	Forskrift nr. 340	2
2001	15	2090	Forskrift nr. 1451	3
2001	16	2204	Vedtak nr. 1485	3
2001	16	2230	Forskrift nr. 1495	1
2001	17	2375	Forskrift nr. 1588	2
2001	17	2305	Forskrift nr. 1541	1
2001	17	2428	Forskrift nr. 1614	3
2002	1	108	Forskrift nr. 57	2
2002	2	275	Forskrift nr. 177	3
2002	4	440	Forskrift nr. 358	5
2002	4	480	Forskrift nr. 375	5
2002	4	481	Forskrift nr. 375	5

B-blad

Returadresse:

Lovdata
Postboks 41 Sentrum
N-0101 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgever: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringsskjema til Lovdata:

Med E-post: Itavd1@lovdata.no for avdeling I
Itavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas hjemmesider (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas hjemmesider.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement koster for	Avd. I	kr 970	kr 1330	kr 1490
	Avd. I og II	kr 1220	kr 1750	kr 1990

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas hjemmesider – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På de samme sidene finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 41, Sentrum
0101 Oslo

Tlf. 23 35 60 00
Faks 23 35 60 01
E-post: lovtid@lovdata.no